

ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU TRENČIANSKEHO KRAJA ZMENY A DOPLNKY Č. 3

TEXTOVÁ ČASŤ – SMERNÁ ČASŤ
Máj 2017

OBSTARÁVATEĽ

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
info@tsk.sk
www.tsk.sk

Obstarávateľská činnosť

Ing. arch. Marianna Bogyová
Spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP ÚPD - reg. č. 295

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s.r.o.
Toplianska 28, 821 07 Bratislava
+421 2 45523896
atelier@azprojekt.sk
www.azprojekt.sk

RIEŠITELSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ

Ing. Mária Krumpolcová

Urbanizmus

Ing. Mária Krumpolcová
Ing. arch. Juraj Krumpolec
Ing. arch. Kristína Košťálová
Ing. arch. Vladimír Vodný

Demografia a bývanie

Ing. arch. Kristína Košťálová

Sociálna infraštruktúra

Ing. arch. Kristína Košťálová

Životné prostredie

Mgr. Jana Sálková

Krajinná štruktúra a ÚSES,

Mgr. Jana Sálková

Kultúrne dedičstvo

Ing. arch. Kristína Košťálová

Doprava

Ing. Ľubomír Mateček

Vodné hospodárstvo

Ing. Alžbeta Derevencová

Energetika

Ing. Vojtech Krumpolec

Grafika

Ing. arch. Juraj Krumpolec
Ing. arch. Kristína Košťálová
Ing. arch. Vladimír Vodný
Mária Horváthová

OBSAH

1	ÚVOD	5
1.1	Dôvody pre obstaranie zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC	5
1.2	Ciele riešenia zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC	6
1.3	Postup, rozsah a spôsob spracovania zmien a doplnkov č.3 ÚPN VÚC	7
1.1	Súlad s Územnými a hospodárskymi zásadami	8
1.2	Základné východiskové podklady	8
2	NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU	10
2.1	Stručná charakteristika riešeného územia	10
2.2	Vymedzenie riešeného územia	10
2.3	Základná urbanistická koncepcia riešenia	11
2.3.1	Popis a zdôvodnenie navrhovanej základnej urbanistickej koncepcie riešenia	11
2.3.2	Návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho využitia	11
2.4	Medzinárodné a európske svislости	11
2.5	Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry	13
2.5.1	Súvislosti vo väzbe na Koncepciu územného rozvoja Slovenska	13
2.5.2	Záväzná časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1	14
2.5.3	Sídelné štruktúry	25
2.5.4	Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území	36
2.6	Základné demografické východiská	37
2.6.1	Obyvateľstvo	37
2.6.2	Bytový fond	48
2.7	Sociálna infraštruktúra	49
2.7.1	Školstvo	49
2.7.2	Zdravotníctvo	55
2.7.3	Sociálna starostlivosť	61
2.7.4	Kultúra	78
2.7.5	Telovýchova a šport	82
2.8	Hospodárska základňa	83
2.8.1	Priemyselná výroba a stavebníctvo	83
2.8.2	Nerastné suroviny	83
2.8.3	Poľnohospodárstvo	94
2.8.4	Lesné hospodárstvo	94
2.9	Rekreácia a cestovný ruch	94
2.9.1	Základné východiská a predpoklady rozvoja	94
2.9.2	Koncepcia rozvoja	100
2.9.3	Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území	103
2.10	Životné prostredie	104
2.10.1	Ovzdušie	104
2.10.2	Voda	113
2.10.3	Pôda	118
2.10.4	Hluk	119

2.10.5	Žiarenie	119
2.10.6	Seizmicita	122
2.10.7	Zdravotný stav obyvateľstva	122
2.11	Odpadové hospodárstvo	123
2.11.1	Bilancia vzniku odpadov	123
2.11.2	Vznik a nakladanie s odpadmi	128
2.11.3	Infraštruktúra odpadového hospodárstva	135
2.11.4	Environmentálne záťaže	139
2.11.5	Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva do roku 2020	142
2.12	Krajinná štruktúra	144
2.12.1	Územný systém ekologickej stability	144
2.12.2	Ochrana prírody a krajiny	147
2.12.3	Starostlivosť o kultúrne dedičstvo	163
2.13	Doprava	172
2.13.1	Dopravná regionalizácia	172
2.13.2	Európske súvislosti dopravnej sústavy Trenčianskeho kraja.	173
2.13.3	Infraštruktúra cestnej dopravy	175
2.13.4	Infraštruktúra železničnej dopravy	183
2.13.5	Infraštruktúra kombinovanej dopravy	185
2.13.6	Infraštruktúra leteckej dopravy	186
2.13.7	Infraštruktúra vodnej dopravy	187
2.13.8	Infraštruktúra cyklistickej dopravy	188
2.13.9	Dopravné súvislosti priemyselných parkov.	190
2.13.10	Zaradenie projektov dopravnej infraštruktúry do realizačných zoznamov	191
2.14	Vodné hospodárstvo	194
2.14.1	Odtokové pomery	194
2.14.2	Zásobovanie pitnou vodou	196
2.14.3	Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	224
2.15	Energetika	244
2.15.1	Zásobovanie elektrickou energiou	245
2.15.2	Zásobovanie zemným plynom	246
2.15.3	Zásobovanie teplom	249
2.15.4	Obnoviteľné zdroje energie	249
2.16	Telekomunikácie a pošta	250
2.17	Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	250
2.18	Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj	250
2.18.4	Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja	250
2.19	Návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany	254
2.19.1	Obrana štátu	254
2.19.2	Civilná ochrana obyvateľstva	255
2.19.3	Požiarňa ochrana	255

1 ÚVOD

1.1 Dôvody pre obstaranie zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

Pre územie Trenčianskeho kraja bol uznesením vlády SR č.284 zo dňa 14.04.1998 schválený ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z. ÚPN VÚC.

V roku 2001 bola vládou SR schválená Konceptcia územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej len KURS 2001) a vydaná jej záväzná časť nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002. Uznesením vlády SR č. 473 z 9. 05. 2002 (k správe o zabezpečení vypracovania Štúdie pre umiestnenie priemyselných parkov vo vybraných oblastiach SR.

V súlade s § 30 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, boli vypracované a v roku 2004 schválené uznesením zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 260/2004 Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.7/2004. Zmeny a doplnkov č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja boli zamerané na priemet záväznej časti KURS 2001 do ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a lokalizácia priemyselných parkov na území Trenčianskeho kraja.

V roku 2009 na základe potreby zosúladiť odvetvové koncepčné rozvojové dokumenty Trenčianskeho kraja a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja s priestorovými súvislosťami špecifikovanými v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a aktualizovať aj ostatné časti územného plánu vo vzťahu na nové koncepčné dokumenty a stratégie, Trenčiansky samosprávny kraj obstaral spracovanie zmien a doplnkov č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja boli schválené uznesením zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja číslo 297/2011 zo dňa 26.10.2011 a ich záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením (VZN) číslo 8/2011, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja.

V roku 2011 boli vládou SR schválené zmeny a doplnky č.1 Konceptcie územného rozvoja Slovenska 2001, uznesením č. 513 z 10. augusta 2011. Nariadením vlády SR č. 461/2011 zo 16. novembra 2011 boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti KURS 2001 (ďalej len KURS 2001 v znení zmien a doplnkov č.1).

Trenčiansky samosprávny kraj v roku 2016 vyhlásil výzvu na predmet zákazky „Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. V priebehu augusta 2016 boli ukončené práce na I. fáze - prípravné práce, pričom bolo vypracované Vyhodnotenie pripomienok a požiadaviek zainteresovaných orgánov, organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č.3 ÚPN VÚC TK, ktoré slúžilo pre spracovateľa ako podklad pre začatie práca na predmetnej dokumentácii.

1.2. Ciele riešenia zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

Na základe Vyhodnotenia pripomienok a požiadaviek zainteresovaných orgánov, organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č.3 ÚPN VÚC TK, potreba zosúladiť ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja s KURS 2001 v znení zmien a doplnkov č.1, s odvetvovými koncepčnými rozvojovými dokumentami na celoštátnej úrovni a na úrovni Trenčianskeho kraja, Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja s priestorovými súvislosťami špecifikovanými v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a aktualizovať aj ostatné časti územného plánu vo vzťahu na nové koncepčné dokumenty a stratégie.

Cieľom zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je teda priemet :

- záväznej časti KURS 2001 v znení Zmien a doplnkov č.1
- Priemet schválených dokumentov v oblasti dopravy, v súlade s uplatnenými požiadavkami MDVRR SR a správcov dopravnej vybavenosti, vrátane priemet nového číslovania vybraných ciest I. a III. triedy, na základe vydaného rozhodnutia MDVaRR SR o usporiadaní cestnej siete SR, ktorým rozhodlo o prečíslovaní vybraných ciest I. triedy všetkých ciest III. triedy na území SR s platnosťou od 05.2015.
- Strategické dokumenty na celoštátnej úrovni najmä
 - Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
 - Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike schválená vládou SR v máji 2013,
 - Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020 (MŽP SR 2015),
 - Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020.
 - Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
 - Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015)
 - Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR
- Strategické dokumenty na regionálnej úrovni najmä
 - Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016
 - Stratégia rozvoja vidieka Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 TSK
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023 (TSK,)
 - Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 - 2020 schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016,
 - Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020 (TSK 2015),
 - Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2014 (Okresný úrad Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie 2016)
 - Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho na roky 2016 – 2020 (TSK 2015), neschválený

Medzi hlavné ciele zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja zároveň patrí priemet dokumentu „Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016“ a na ňu naväzujúce projekty „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v Trenčianskom samosprávnom kraji“. Uvedené projekty majú za cieľ zvyšovať bezpečnosť pre cyklistov, chodcov aj vodičov, na druhej strane prispieť k možnostiam aktívneho trávenia voľného času a k rozvoju cestovného ruchu, ktorý je možné chápať ako jeden z nástrojov rozvoja regionálnej a lokálnej ekonomiky samosprávneho kraja.

1.3 Postup, rozsah a spôsob spracovania zmien a doplnkov č.3 ÚPN VÚC

Postup obstarania zmien a doplnkov je v súlade so stavebným zákonom a pozostáva z nasledovných etáp:

Prípravné práce – zabezpečuje obstarávateľ

Návrh zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC

V rámci etapy prípravných prác obstarávateľ – Trenčiansky samosprávny kraj oslovil všetky dotknuté subjekty – štátne orgány a organizácie, samosprávy obcí, susediace kraje a ostatné právnické subjekty s výzvou na predloženie námietok a požiadaviek na spracovanie zmien a doplnkov č. 3. Obstarávateľ zozbieral všetky relevantné podklady a dokumenty, ktoré môžu ovplyvniť priestorový rozvoj územia Trenčianskeho kraja. Prípravné práce na zmenách a doplnkov č. 3 prebiehali v roku 2016. Výstup z prípravných prác vrátane získaných podkladových materiálov obstarávateľ poskytol spracovateľovi zmien a doplnkov.

Spracovateľ zmien a doplnkov zhodnotil poskytnuté podklady pre spracovanie zmien a doplnkov vo vzťahu k platnému ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1 a č. 2. Následne bol spracovaný Návrh zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Textová časť zmien a doplnkov je spracovaná tak, že číslovanie jednotlivých kapitol rešpektuje číslovanie schváleného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov. Zmeny a doplnky sú vypracované v rozsahu, ktorý vyplýva z požiadaviek v rámci prípravných prác. V zmysle týchto požiadaviek boli niektoré kapitoly nahradené novými textami, pričom systém znázornenia spracovávaných zmien a doplnkov bol zvolený nasledovne:

- Kapitoly, ktoré sa menia v celom rozsahu (sú nahradené novým textom) sú znázornené:

Kapitola sa mení

- Kapitoly, ktoré sa dopĺňajú sú znázornené:

Kapitola sa mení a dopĺňa v rozsahu

- Kapitoly, ktoré sa nemenia sú znázornené:

Kapitola sa nemení

Súbežne bolo vypracované vyhodnotenie navrhovaného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely vyplývajúce z návrhu riešenia zmien a doplnkov č. 3. Grafická časť je vypracovaná formou priesvitiek na jednotlivé listy grafickej časti schváleného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorých sa zmeny a doplnky týkajú.

Vo výkrese „komplexný urbanistický návrh“ sú premietnuté všetky dostupné zmeny vyplývajúce zo schválených ÚPN obcí, vrátane zmien a doplnkov, čím sa spracovala komplexná aktualizácia funkčných plôch miest a obcí. V rámci grafickej časti, vzhľadom na poskytnuté podklady ŠOP SR, boli realizované parciálne zmeny vyplývajúce z aktualizovaných údajov. Na základe poskytnutých podkladov ŠGÚDŠ, bol celý tematický blok vymenený, rovnako aj problematika ochranných pásiem vodárenských zdrojov (poskytnuté podklady od jednotlivých vodárenských spoločností, okresných úradov a verejného zdravotníctva), poskytnutých upresnených ochranných pásiem a prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych a stolových vôd (MZ SR), podklado Dopravného úradu SR.

1.1 Súlad s Územnými a hospodárskymi zásadami

Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja bol vypracovaný v rokoch 1996 až 1997 a následne schválený uznesením vlády SR č. 284 zo dňa 14. 04. 1998. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bol vypracovaný na základe Územných a hospodárskych zásad (ÚHZ), ktoré boli spracované pre v tom čase platné okresy a ktoré stanovili hlavné ciele a požiadavky pre vypracovanie ÚPN VÚC. Ide o nasledovné zadávacie dokumenty okresov: ÚHZ pre ÚPN VÚC regiónu Trenčín, ÚHZ pre ÚPN VÚC okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava, ktoré boli prerokované, dohodnuté a schválené uznesením vlády SR č. 691/1996 Trenčín, ÚHZ okresu Prievidza, ÚHZ pre ÚPN VÚC regiónu Topoľčany (riešil súčasné okresy Topoľčany, Bánovce nad Bebravou a Partizánske), regiónu Senica, ktorý rieši súčasné okresy Senica, Skalica a Myjava.

V kontexte vyššie uvedeného možno konštatovať, že všetky zámery územného rozvoja kraja špecifikované v zmenách a doplnkoch č. 3 sú v súlade s pôvodne schválenými ÚHZ pre jednotlivé okresy, ktoré tvorili východiskový podklad pre ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

1.2 Základné východiskové podklady

Pri Zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa vychádzalo z nasledovných základných dokumentov:

- Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej KURS 2001) schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001, záväzná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z., v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2001, (uznesenie č. 513 z 10. augusta 2011 a Nariadenie vlády SR č. 461/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti KURS 2001),
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Doplnok č. 2 Nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, MDPaT SR
- Štúdia realizovateľnosti rýchlostnej cesty R2 v úseku medzi jej pripojením na diaľnicu D1 v Chocholnej po mesto Nováky
- Štúdia realizovateľnosti, Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovské Podhradie
- Štúdia realizovateľnosti rýchlostnej cesty R6 s novým variantným riešením trasy, ktorú v roku 2016 nasledovala Koncepčná štúdia „Rýchlostná cesta R6 Štátna hranica SR/ČR – Púchov“
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike

schválená vládou SR v máji 2013

- Stratégia využitia potenciálu Trenčianskeho samosprávneho kraja pre rozvoj cyklistickej infraštruktúry TSK 2016
- Projekt „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v Trenčianskom samosprávnom kraji“.
- Stratégia rozvoja vidieka Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 TSK
- Aktualizácia národného programu podpory zdravia, MZ SR a ÚVZ SR, 2014 schválený vládou SR 10.12.2014
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023 (TSK,)
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 - 2020 schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016,
- Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020 (TSK 2015),
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2014 (Okresný úrad Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie 2016)
- Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020.
- Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015)
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastových povodiach SR
- mapy povodňového rizika m=1:10 000
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 (SEAP) (TSK 2015),
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020 (MŽP SR 2015),
- Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho na roky 2016 – 2020 (TSK 2015), neschválený
- Relevantné požiadavky a podnety zainteresovaných orgánov a organizácií, susedných krajov, miest a obcí TSK vznesených v štádiu prípravných prác k ZaD č.3 ÚPN VÚC TK,
- Dokumentácie RÚSES pre okresy Trenčín a Ilava (SAŽP, 2014).

2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1 Stručná charakteristika riešeného územia

Kapitola sa nemení

2.2 Vymedzenie riešeného územia

Kapitola sa mení a dopĺňa nasledovne

Súčasnú vymedzenie riešeného územia ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je tvorené územiami deviatich okresov s celkovým počtom 276 obcí.

Tab. 1 Vymedzenie riešeného územia

Okres	Rozloha v km ²	Počet obcí k 31.12.2015	Počet obyvateľov SOBD 2011	Počet obyvateľov 2015
Trenčín	675	37	113 115	113 863
Bánovce nad Bebravou	462	43	37 128	36 833
Ilava	359	21	60 578	60 194
Myjava	326	17	27 531	27 083
Nové Mesto nad Váhom	580	34	62 707	62 531
Partizánske	301	23	47 166	46 462
Považská Bystrica	463	28	63 550	63 176
Prievidza	960	52	137 894	136 554
Púchov	375	21	44 659	44 537
Spolu	4 501	276	594 328	591 233

Zdroj: ŠÚ SR

Podľa Nariadenia vlády SR č. 258/96, ktorým sa vydáva zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy v SR, územia okresov Trenčianskeho kraja sa skladajú z týchto katastrálnych území miest a obcí.

2.3 Základná urbanistická koncepcia riešenia

2.3.1 Popis a zdôvodnenie navrhovanej základnej urbanistickej koncepcie riešenia

Kapitola sa nemení

2.3.2 Návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho využitia

Kapitola sa nemení

2.4 Medzinárodné a európske svislosti

Kapitola sa mení a dopĺňa nasledovne

Z pohľadu medzinárodných súvislostí sú, popri ekonomických predpokladoch vývoja spoločnosti a tendenciách nastupujúcej globalizácie, ktorých vplyvy, resp. súvislosti na územný rozvoj sú významné a pre ďalšie utváranie sídelnej štruktúry Slovenskej republiky dominujúce najmä nasledovné faktory rozvoja osídlenia:

- geomorfologické a polohové danosti širšieho i vlastného územia SR,
- sídelno–priestorové danosti okolitého územia,
- možnosti vytvárania cezhraničných sídelných systémov,
- súčasné a uvažované tranzitné dopravné spojenia územím SR.

Geomorfologické danosti okolitého európskeho územia aj územia Slovenska poskytujú určité jedinečné výhody, ale tvoria aj bariéry. Územie Slovenska sa nachádza na rozhraní dvoch horských európskych masívov – Álp a Karpát s riekou európskeho významu Dunajom. Väčšina územia Slovenska je hornatou krajinou s bohatou a špecifickou kultúrno–historickou tradíciou a rekreačným potenciálom.

Komunikačné danosti súčasnej i uvažovanej európskej dopravnej siete budú ovplyvňovať ďalší rozvoj sídelných štruktúr na Slovensku predovšetkým v koridoroch, ktoré boli odsúhlasené na medzinárodnej úrovni ako multimodálne koridory, resp. doplnkové trasy európskeho významu, ktoré prechádzajú cez územie Slovenska alebo ležia v jeho tesnej blízkosti a budú mať vplyv na rozvoj prihraničných oblastí SR.

Nadregionálne vzťahy Trenčianskeho kraja vyplývajú z polohy v predpokladaných rozvojových koridoroch a jeho postavenia vo vzťahu ku koncentráciám európskeho trhu. Z toho následne vyplýva aj poloha regiónu na navrhovaných dopravných koridoroch a uvažovaných sídelných osách.

Ide predovšetkým o tieto prepojenia:

1. koridory európskej multimodálnej siete TEN-T ležiace mimo územia SR, avšak v jej tesnej blízkosti s vplyvom najmä na rozvoj prihraničných oblastí SR:
 - III: Berlín – Wroclaw – Kraków – Lvov – Kijev a

- V: Terst – Ljubljana – Budapešť – Užhorod – Ľvov,
2. koridory európskej multimodálnej siete TEN-T, ktoré sú v dotyku, resp. prechádzajú územím Slovenska, resp. bezprostredne prechádzajúci územím kraja
- VII: rieka Dunaj,
 - VI: Gdaňsk – Poznaň/Lodž – Žilina,
 - **Va: Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod,**
 - IV: Berlín/Norimberk – Praha – Bratislava – Budapešť – Istanbul.

Prepojenia európskeho významu, ktoré by malo Slovensko propagovať a podporovať predovšetkým v záujme vlastného rozvoja sú:

- severo–južné prepojenie východným Slovenskom od severských a pobaltských štátov smerom na Balkán,
- **prepojenie z Považia pokračujúce cez Maďarskú republiku smerom k prístavom Terst a Rjeka, resp. smerom na Slovinsko a Chorvátsko,**
- prepojenie západo–východné južnej časti Slovenska, zachytávajúce diagonálne prepojenie naprieč Európou (od juhozápadnej Európy po severovýchodnú Európu),
- **západo–východné prepojenie ako stredná os prepájajúca súčasné koridory TEN-T v smere Norimberg/Drážďany – Praha – Olomouc – Púchov – Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou.**

Spojením uvedených exogénnych faktorov s vnútornými rozvojovými faktormi, z ktorých najväčšiu váhu má vytvorený priemyselný a výskumný potenciál i relatívne vysoký stupeň kvalifikácie humánnych zdrojov, Trenčiansky kraj z hľadiska interregionálnych vzťahov v rámci SR sa zaraďuje medzi regióny s možnosťou rýchlej adaptácie na trhové podmienky a bude patriť medzi tzv. zdrojové regióny.

V širších interregionálnych vzťahoch je potrebné perspektívne počítať s tým, že dynamizujúcim faktorom bude dostupnosť mestského regiónu Viedeň-Bratislava, ktorý v nadradenej európskej sídelnej sieti je zaraďovaný podľa celoeurópskych koncepcií medzi „centrá internacionálneho významu“ sústreďujúce najvýznamnejší výrobný, výskumný a finančný potenciál v európskom merítke.

Okrem pozitívnych dôsledkov vyplývajúcich z polohy Trenčianskeho kraja, jeho komparatívnych výhod a širších interregionálnych vzťahov v celoeurópskom, stredoeurópskom a slovenskom merítke je potrebné brať do úvahy i skutočnosti, ktoré môžu niesť niektoré negatívne tendencie. Prvou z nich je reálna tendencia odčerpávania kvalifikovaných pracovných síl mestským regiónom Viedeň-Bratislava, resp. dobre dostupným jadrom ekonomickej aktivity Európy, ktoré sa súčasne vyznačuje vysokým stupňom demografickej depresie a relatívne rýchlym znižovaním počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Riešením je jedine zrýchlenie tempa adaptácie hospodárskej základne kraja podporou vybraných rozvojových projektov a vytváraním rovnocenných životných podmienok atraktívnymi pracovnými príležitosťami, bývaním a komplexným vybavením územia.

Druhou nezanedbateľnou skutočnosťou je poloha regiónu na priesečníku priestorov demografickej depresie a demografickej aktivity. S rastom atraktivity regiónu je nutné reálne uvažovať s tým, že región sa stane imigračným územím aj keď s nižšou atraktivitou ako Bratislavský región, resp. mestský región Viedeň-Bratislava. Zdrojom migrácie pracovných síl môžu byť jednak voľné pracovné sily zo severných demograficky aktívnych regiónov severného

Slovenska, ale aj regiónov východnej a juhovýchodnej Európy, u ktorých proces vyrovnávania hospodárskej úrovne pri jej súčasnom nízkom stupni je rátaný na obdobie 30-40 rokov a má teda generačný charakter.

V úvahách je možné vychádzať len z globálnych čísiel spracovaných pre EÚ fa Empirica Koln, v ktorých sa predpokladá migrácia u horeuvedených regiónov v počte 4-5 mil. obyvateľov, z čoho by sa v štátoch strednej Európy mohlo usídlieť cca 2 mil. obyvateľov. Je zrejmé, že migrujúce obyvateľstvo bude preferovať územia štátov EÚ a na nich usídlenie v prihraničných regiónoch SR.

Poloha Trenčianskeho samosprávneho kraja ako hraničného územia určuje potrebu riešenia širších medzinárodných súvislostí. Ťažisko osídlenia kraja je ťažiskom osídlenia pozdĺž považskej sídelnej rozvojovej osi, ktorá spája viedenskú a sliezsku aglomeráciu, obe európskeho významu, cez ktorú sa prepájajú tieto ťažiská s moravskými ťažiskami osídlenia v Českej republike. Pre vytvorenie cezhraničnej sídelnej spolupráce je potrebné zosúladiť územnoplánovacia dokumentáciu, ako aj iné koncepčné rozvojové koncepcie Trenčianskeho samosprávneho kraja a rozvojové koncepcie a územné plány jednotlivých miest a obcí s dotknutými regiónmi jednotlivých štátov navzájom.

Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov je spracovaný v súlade s medzinárodnými dohodami a záväzkami, ktoré Slovenská republika na seba prebrala.

2.5 Koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry

2.5.1 Súvislosti vo väzbe na Koncepciu územného rozvoja Slovenska

Kapitola sa mení a dopĺňa nasledovne

Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej KURS 2001) ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho stupňa bola schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001 a jej záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z..

V roku 2009 Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVRR SR) zabezpečilo spracovanie KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001). Nariadením vlády SR č. 461 zo dňa 16.11.2011 boli vyhlásené zmeny a doplnky záväznej časti Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001.

V súlade s § 9 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov KURS 2001 v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 (ďalej len KURS 2001 v znení ZaD č. 1) rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia SR a ustanovuje rámec sociálnych, ekonomických, environmentálnych a kultúrnych požiadaviek štátu na územný rozvoj, starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny SR a jej regiónov. Z hľadiska sídelnej štruktúry sa zameriava na usporiadanie a hierarchizáciu štruktúry osídlenia a uzlov sídelných a hospodárskych aglomerácií v medzinárodných a celoštátnych súvislostiach a na rozvoj hlavných urbanizačných osí na území SR.

KURS 2001 v znení ZaD č. 1 vyjadruje hlavné ciele územného rozvoja SR a ich priority v európskom a republikovom kontexte. Vo svojej koncepcnej rovine vyjadruje odporúčania na usporiadanie a hierarchizáciu štruktúry osídlenia a uzlov sídelných a hospodárskych aglomerácií v medzinárodných a celoštátnych súvislostiach, ako aj návrh rozvoja hlavných urbanizačných osí SR. Zároveň zhodnocuje požiadavky odvetvových koncepcií na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia SR. KURS 2001 navrhol sídelnú štruktúru pozostávajúcu predovšetkým z ťažísk osídlenia, rozvojových osí a centier osídlenia, ktorá bola v ZaD č. 1 KURS 2001 prehodnotená vo vzťahu na celoštátne a medzinárodné súvislosti. Navrhovanou sídelnou štruktúrou sa vytvára predpoklad racionálneho využívania nadradenej dopravnej a technickej vybavenosti územia, optimalizácie využívania miestnych zdrojov a daností, racionalizácie dostupnosti obyvateľov k vyšším službám a zamestnanosti, ako aj k lepšiemu vzťahu medzi mestami a ostatným vidieckym osídlením. Racionalizáciou a optimalizáciou priestorových súvislostí sídiel sa vytvára aj racionalizácia a optimalizácia ekonomických aktivít pri rešpektovaní zásad a princípov tvorby kvalitného životného prostredia.

Rozvoj funkčných aglomerovaných sústav je nosným princípom aj pri zabezpečovaní konkurencieschopnosti jednotlivých regiónov. Ťažiská osídlenia by mali plniť funkciu akceleratorov všeobecného rozvoja. Ťažiská osídlenia by sa mali rozvíjať na základe partnerských vzťahov medzi jednotlivými mestami, ako aj medzi mestami a ich zázemím – vidieckym priestorom. Cieľom je naďalej zachovať a rozvíjať relatívne rovnomerne založenú sieť stredne veľkých miest, ktorá tvorí základ polycentrického systému osídlenia. V ďalšom vývoji sa preto navrhuje orientovať sa na kvalitatívny rast miest a aglomerácií.

Sídelné systémy vytvárajú siete ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel. Spolu vytvárajú sídelnú štruktúru Slovenska.

Pri odporúčaní vytvorenia optimálnej sídelnej štruktúry je potrebné zohľadniť rad činiteľov a vzájomných súvislostí. Ide najmä o:

- medzinárodné dohovory rôznych odvetvových systémov,
- koncepcie a princípy priestorového rozvoja v širších medzinárodných súvislostiach,
- celoštátne odvetvové koncepcie,
- rozvojové princípy, ktoré boli doteraz prijaté,
- zohľadnenie ekonomických, sociálnych a kultúrno – historických podmienok konkrétnych regionálnych celkov.

2.5.2 Záväzná časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1

Kapitola sa mení v celom rozsahu

Vo vzťahu na záväznú časť KURS 2001 v znení ZaD č. 1 územia Trenčianskeho samosprávneho kraja sa dotýkajú nasledovné zásady a regulatívy:

1. V oblasti medzinárodných súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.2. Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla pozdĺž spojnic:

1.2.1. katowickej a viedenskej aglomerácie,

- 1.2.2. katowickej a budapeštianskej aglomerácie.
- 1.3. Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike.
- 1.6. Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Slovenskej republike a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce.
- 1.7. Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ.

2. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislosti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- 2.1. Formovať základnú makrokonceptiu sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie sa na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.
- 2.5. Zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky.
- 2.6. Formovať sídelnú štruktúru na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov.
- 2.7. Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z týchto skupín centier:
- 2.9. Podporovať rozvoj centier prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Banská Bystrica, Nitra, Prešov, Žilina, Trenčín, Trnava.
- 2.11. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bardejov, Čadca, Dunajská Streda, Humenné, Komárno, Levice, Liptovský Mikuláš, Lučenec, Michalovce, Piešťany, Považská Bystrica, Prievidza, Rimavská Sobota, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Topoľčany, Trebišov.
- 2.12. Podporovať rozvoj centier druhej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Brezno, Dolný Kubín, Galanta, Kežmarok, Nové Mesto nad Váhom, Pezinok, Púchov, Rožňava, Senica, Vranov nad Topľou, Žiar nad Hronom.
- 2.13. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bánovce nad Bebravou, Banská Štiavnica, Detva, Dubnica nad Váhom, Hlohovec, Kysucké Nové Mesto, Malacky, Myjava, Levoča, Partizánske, Senec, Skalica, Stará Ľubovňa, Šaľa, Snina, Svidník.
- 2.14. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Bojnice, Bytča, Filakovo, Gelnica, Handlová, Hnúšťa, Holíč, Ilava, Kolárovo, Kráľovský Chlmec, Kremnica, Krupina, Liptovský Hrádok, Medzilaborce, Modra, Moldava nad Bodvou,

- Námestovo, Nová Baňa, Rajec, Revúca, Sabinov, Sečovce, Sered', Stropkov, Svit, Šamorín, Šahy, Štúrovo, Šurany, Trstená, Turčianske Teplice, Tvrdošín, Veľký Krtíš, Veľký Meder, Vráble, Vysoké Tatry, Zlaté Moravce.
- 2.15. Podporovať rozvoj centier štvrtej skupiny: Dobšiná, Dudince, Gíraltovec, Hriňová, Hurbanovo, Krompachy, Lipany, Nová Dubnica, Poltár, Rajecké Teplice, Sobrance, Spišská Belá, Spišské Podhradie, Stará Turá, Stupava, Tisovec, Tornaľa, Trenčianske Teplice, Turzovka, Veľké Kapušany, Vrútky, Žarnovica, Želiezovce.
- 2.16. Podporovať rozvoj centier piatej skupiny: Beluša, Brezová pod Bradlom, Čierna nad Tisou, Dvory nad Žitavou, Gbely, Hanušovce nad Topľou, Jelšava, Krásno nad Kysucou, Leopoldov, Medzev, Modrý Kameň, Nemšová, Nováky, Oščadnica, Podolíneč, Sládkovičovo, Sliach, Smižany, Spišská Stará Ves, Strážske, Svätý Jur, Šaštín – Stráže, Tlmače, Veľký Šariš, Vrbové.
- 2.18. Podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne
- 2.18.4. nitrianske a trenčianske ťažisko osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu.
- 2.19. Podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne:
- 2.19.6. považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia,
- 2.19.7. prievdzské ťažisko osídlenia.
- 2.20. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne prvej skupiny:
- 2.20.1. bánoveckobebravské a partizánske ťažisko osídlenia,
- 2.21. Podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:
- 2.21.6. myjavské ťažisko osídlenia,
- 2.22. Podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí.
- 2.23. Podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území.
- 2.24. Sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov.
- 2.25. Formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie.
- 2.26. Upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
- 2.27. Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
- 2.27.1. považskú rozvojovú os: Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina,
- 2.27.10. lyskú rozvojovú os: Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou – hranica s Českou republikou.
- 2.28. Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
- 2.28.2. ponitriansku rozvojovú os: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- 2.28.3. hornonitriansku rozvojovú os: Topoľčany/Bánovce nad Bebravou – Partizánske – Prievidza – Handlová – Žiar nad Hronom,
- 2.29. Podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:

- 2.29.5. myjavskú rozvojovú os: Senica – Myjava – Stará Turá – Nové Mesto nad Váhom,
2.29.9. hornonitriansko-turčiansku rozvojovú os: Prievidza – Turčianske Teplice (v úseku Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice ako komunikačno-sídelnú os),

3. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom:

- 3.1. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a prírodných, kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov.
- 3.2. Zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.
- 3.3. Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 3.4. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

4. V oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva

- 4.1. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 4.2. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
 - 4.2.1. územia lokalít zapísaných v Zozname svetového dedičstva,
 - 4.2.2. územia pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón,
 - 4.2.3. územia historických jadier miest a obcí,
 - 4.2.4. známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
 - 4.2.5. územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond,
 - 4.2.6. novodobé architektonické a urbanistické diela,
 - 4.2.7. areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
 - 4.2.8. historické technické diela,
 - 4.2.9. historické krajinné štruktúry vrátane území s rozptýleným osídlením.
- 4.3. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry:

- 5.1. Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri, rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej.

- 5.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V osobitne chránených územiach, v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET a v biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.3. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.4. Zabezpečovať zvýšenie ekologickej stability, prípadne obnovu biotickej integrity a biologickej rozmanitosti v územiach a krajinných segmentoch s narušeným prírodným, resp. životným prostredím.
- 5.5. Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre akvatickú a semiakvatickú biotu vodných ekosystémov.
- 5.6. Identifikovať stresové faktory v území a zabezpečovať ich elimináciu.
- 5.7. Zabezpečovať vhodnú delimitáciu pôdneho fondu v súlade s potenciálom územia.
- 5.8. Uplatňovať účinné krajinnoekologické a technické opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov pri využívaní prírodných zdrojov a kultúrno-historických štruktúr.
- 5.9. Rešpektovať kvalitnú poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu. Zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou už v rámci územnoplánovacej činnosti. Zabezpečovať ochranu pôdných zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny a to aj s dôrazom na zamedzovanie erózie pôdy.
- 5.10. Asanovať a revitalizovať územia s vysokým stupňom environmentálnej záťaže.
- 5.11. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie prírodných zdrojov, nerastného bohatstva vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov, regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, najmä tie, ktoré sú poškodené alebo zničené následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.
- 5.12. Riešiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálneho využívania v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny.
- 5.13. Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity.

6. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja:

- 6.1. Rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov v súlade s platnými strategickými a programovými dokumentmi v oblasti regionálneho rozvoja.
- 6.2. Zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok na podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov verejnou infraštruktúrou.
- 6.3. Diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie.

- 6.4. Vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch.
- 6.5. Sústrediť pozornosť na rozvoj "Globálnej informačnej spoločnosti" v Slovenskej republike predovšetkým skvalitňovaním infraštruktúry komunikačných systémov.
- 6.6. Zvyšovať kvalitu riadenia a koordinácie nástrojov regionálnej a územnoplánovacej politiky.
- 6.7. Zvyšovať konkurencieschopnosť a ekonomickú výkonnosť regiónov rozvíjaním inovačného potenciálu regiónov a efektívnejším využívaním existujúcich výrobných zdrojov.

7. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva

- 7.1. Stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd, najmä pôd pod závlahami, pôd vinogradov a najlepších bonít, ochranu výmery a kvality pôdy uskutočňovať nielen ako ochranu hospodársko–sociálneho potenciálu štátu, ale aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia.
- 7.2. Stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárske odvetvie diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí.
- 7.3. Zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
- 7.4. Rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť lesného hospodárstva, podporujúce rozvoj vidieka.
- 7.5. Realizovať ozdravné opatrenia v najviac poškodených lesných spoločenstvách.

8. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 8.1. Vychádzať pri územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
- 8.2. Podporovať budovanie rôznych typov priemyselných parkov vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov.
- 8.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno – historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých regiónov Slovenskej republiky a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny.
- 8.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

9. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu:

- 9.1. Podporovať tie druhy a formy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu (kúpeľný, poznávací kultúrny, horský letný a zimný, tranzitný turizmus a poľovníctvo).

- 9.2. Nadviazať na medzinárodný turizmus a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. končiacich v Slovenskej republike. Venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému turizmu.
- 9.3. Previazať dôslednejšie ciele rekreačného a poznávacieho turizmu.
- 9.4. Dotvoriť funkčno-priestorový systém rekreácie a turizmu na celoslovenskej úrovni vytváraním siete rekreačných územných celkov, siete rekreačných záujmových území väčších miest a siete ucelených území vidieckeho osídlenia.
- 9.5. Viazť lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 9.6. Podporovať podmienky pre prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.
- 9.7. Zabezpečovať v liečebných kúpeľoch únosný pomer funkcie liečebnej, turisticko-rekreačnej, kultúrno-spoločenskej a ich funkčných plôch.
- 9.8. Podporovať vznik a rozvoj miestnych kúpeľov na základe využitia špecifik daného územia.
- 9.9. Na podporu rozvojových smerov turizmu využívať najmä cestnú dopravu a rozvoj cestnej siete ako aj budovanie príslušnej technickej infraštruktúry.
- 9.10. Na území národných parkov a chránených krajinných oblastí dodržiavať únosný pomer funkcie ochrany prírody a ostatných funkcií spojených s rekreáciou a turizmom.

10. V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

10.1. Školstvo

- 10.1.1. Podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území štátu.
- 10.1.2. Znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôsobovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.
- 10.1.3. Diverzifikovať vysokoškolské štúdium predovšetkým do území, ktoré sú ekonomicky problémové a ktoré potrebujú nové rozvojové impulzy. V týchto územiach vytvárať, v súčinnosti s podporou adekvátnych ekonomických aktivít, vysoké školy podstatne viac zamerané na prax, t.j. zabezpečujúce štúdium na bakalárskej úrovni a sledujúce podporované ekonomické aktivity.
- 10.1.4. Podporovať vytváranie stredných odborných škôl, ktoré poskytujú pomaturitné vzdelávanie v rámci jednotlivých regiónov.

10.2. Zdravotníctvo

- 10.2.1. Rozvíjať zariadenia liečebnej starostlivosti v záujme ich optimálneho využitia v rovnocennej prístupnosti obyvateľov.
- 10.2.2. Podporovať zdravotnícke služby pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
- 10.2.3. Rozšíriť kapacitu odborných liečebných ústavov a liečební v súlade s potrebami obyvateľstva v regiónoch.

10.3. Sociálna starostlivosť

10.3.1. Riešiť nedostačujúce kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti v regiónoch.

10.3.2. Podporovať vybrané zariadenia sociálnej starostlivosti na regionálnej úrovni.

10.4. Kultúra a umenie

10.4.1. Podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia:

11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch:

11.1.3. severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin,

11.2. Rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF), ktorá je nástupníckou organizáciou Európskej konfederácie ministrov dopravy (CEMT) a dopravných sietí TEN-T. V ich rámci rešpektovať prioritnú pozíciu projektov európskeho záujmu

11.2.3. železničnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.,

11.2.4. cestnej infraštruktúry osi (Gdansk – Varšava – Katovice) – Brno/Žilina – Bratislava – (Viedeň), na území Slovenska alokovanej a plánovanej v rámci paneurópskych multimodálnych koridorov č. V. vetva Va. a VI.

11.3. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T a európskych dohôd alokované a plánované v trasách paneurópskych multimodálnych koridorov ITF

11.3.2. multimodálny koridor č. V. vetva Va. (Rakúsko) – Bratislava/Jarovce – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Bratislava – Žilina,

11.3.3. multimodálny koridor č. VI. (Gdansk – Varšava – Katovice) – Skalité – Čadca – Žilina/Hričovské Podhradie/Dubná Skala lokalizovaný pre cesty, pre konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy sietí TEN-T a pre vysokorýchlostnú železničnú trať Skalité – Žilina,

11.3.5. hlavné železničné uzlové body a základné verejné terminály kombinovanej dopravy sietí TEN-T v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. – vetva Va), Žiline (multimodálne koridory č. V. vetva Va, VI.), Košiciach a Dobrej – ako náhrada za pôvodný terminál v Čiernej nad Tisou (multimodálny koridor č. V. – vetva Va),

11.3.6. letiská siete TEN-T pre medzinárodnú dopravu v Bratislave (multimodálne koridory č. IV. a V. vetva Va), Košiciach a Poprade (multimodálny koridor č. V. vetva Va),

11.4. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a plánovanú v trasách mimokoridorových ITF sietí konvenčnej železničnej a kombinovanej dopravy TEN-T

11.4.4. Púchov – Strelenka – (Olomouc),

- 11.6. Rešpektovať dopravné siete a zariadenia TEN-T alokované a plánované v trasách pripravovaných multimodálnych koridorov a ich vetiev
- 11.6.1. prioritná os západ – východ (Norimberg/Drážďany – Praha – Olomouc) – Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Lvov) lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate siete TEN-T,
- 11.7. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGR) koridory ciest
- 11.7.1. E 50 (Brest – Paríž – Norimberg – Praha – Brno) – Drietoma – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice – Vyšné Nemecké – (Užhorod – Dnepropetrovsk – Machačkala),
- 11.7.3. E 75 (Vardo – Helsinki – Gdaňsk – Katowice – Český Těšín) – Žilina – Bratislava – (Győr – Budapešť – Belehrad – Skopje – Solún – Atény – Sitia),
- 11.7.10. E 572 Trenčín – Žiar nad Hronom,
- 11.8. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhovanú ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí
- 11.8.5. Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša,
- 11.9. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC) koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy
- 11.9.4. trať E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina, Galanta – Leopoldov, C – E 63 (Viedeň – Kittsee) – Bratislava – Leopoldov – Žilina – Čadca – Skalité – (Czechowice-Dziedzice), Galanta – Leopoldov,
- 11.9.7. hraničné železničné stanice s významom pre medzinárodnú kombinovanú dopravu Čadca, Lúky pod Makytou, Kúty, Čierna nad Tisou, Komárno, Štúrovo.
- 11.13. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiaci objektoch z roku 1991
- 11.13.2. E 81, C – E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu a koridor spojenia riek E 81 Váh – E 30 Odra s verejnými prístavmi v prístavoch P 81 – 01 Komárno, P 81 – 04 Hlohovec, P 81 – 05 Piešťany, P 81 – 06 Nové Mesto nad Váhom, P 81 – 07 Trenčín, P 81 – 08 Dubnica nad Váhom, P 81 – 09 Púchov, P 81 – 10 Považská Bystrica, P 81 – 11 Žilina a P 81 – 12 Čadca a terminálmi kombinovanej dopravy v prístavoch P81 – 03, C81 – 01 Sereď, P81 – 02, C81 – 02 Šaľa,
- 11.15. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru celoštátnej úrovne – koridory ciest
- 11.15.3. Nitra – Topoľčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice, s vetvami Topoľčany – Chynorany – Bánovce nad Bebravou, Nitra – Hlohovec – Leopoldov,
- 11.16. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory konvenčných železničných tratí
- 11.16.3. Šurany – Nitra – Prievidza – Horná Štubňa,
- 11.16.5. Chynorany – Trenčín,
- 11.17. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory ciest

- 11.17.1. (Hohenau an der March) – Moravský Svätý Ján – Šaštín-Stráže – Senica – Nové Mesto nad Váhom,
11.17.9. Žilina – Rajec – Nitrianské Pravno,
11.17.20. Nové Mesto nad Váhom – Moravské Lieskove – (Strání – Brno)
- 11.18. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – existujúce a potenciálne letiská pre medzinárodnú dopravu v Nitre, Prievidzi, Trenčíne, Ružomberku, Kamenici nad Cirochou a Prešove.
- 11.20. Proporcionálne podporovať doplnkové postavenie dopravnej infraštruktúry medzinárodného, celoštátneho a nadregionálneho významu, ktorá, spolu s paneurópskymi multimodálnymi koridormi ITF a sieťami TEN-T, vytvára nadradenú dopravnú sústavu Slovenskej republiky.

12. V oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia:

12.1. Vodné hospodárstvo

- 12.1.1. Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí. Nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.
- 12.1.2. Zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ.
- 12.1.3. Zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody (vodárenských nádrží) urýchlením výstavby prívodov vody a vodovodných sietí v obciach v bilančnom dosahu týchto zdrojov.
- 12.1.4. Zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov.
- 12.1.5. Zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody, orientovať investície na rekonštrukciu diaľkovodných potrubí a vodovodných sietí.
- 12.1.6. Zabezpečovať územnú prípravu pre výstavbu veľkokapacitných zdrojov vody na zásobovanie v deficitných oblastiach a v oblastiach s ohrozenou kvalitou vody a vodohospodárskych diel v súlade s racionálnym využívaním vodohospodárskeho potenciálu.
- 12.1.7. Zabezpečovať podľa návrhu plánu územného rozvoja a z neho vyplývajúcich potrieb prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia.
- 12.1.8. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou.
- 12.1.9. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zosúladiť vypúšťanie odpadových vôd z jestvujúcich kanalizácií a čistiarní odpadových vôd s legislatívou požadovaným stavom.

- 12.1.10. Zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ (budovať čistiarne odpadových vôd v sídlach s verejnou kanalizáciou, budovať verejné kanalizácie s mechanicko-biologickým čistením v aglomeráciách nad 2000 ekvivalentných obyvateľov, a pod.).
- 12.1.11. Prioritne podporovať výstavbu kanalizácií s čistiarnami odpadových vôd v obciach ležiacich v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov.
- 12.1.12. Vodné hospodárstvo zamerať na zadržanie vody v povodiach. S týmto cieľom zabezpečiť obnovu povodí tak, aby plnili funkciu zadržiavania a postupného prepúšťania vody, zvlášť pri mimoriadnych situáciách.

12.2. Energetika

- 12.2.1. Zabezpečiť územné podmienky pre výstavbu nových zariadení na výrobu elektrickej energie a tepla a s tým súvisiacich stavieb, vrátane zabezpečenia územnej prípravy, výstavbu a dobudovanie vnútroštátnych elektrických vedení a zariadení slúžiacich na prenos elektrickej energie, výstavbu ďalších medzinárodných prepojení v súvislosti s liberalizáciou energetiky a s otvorením trhov s elektrickou energiou v súlade so Stratégiou energetickej bezpečnosti SR.
- 12.2.2. Pre rozvojové zámery zabezpečenia vnútroštátnych a medzinárodných elektrických sietí a zariadení rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch
 - 12.2.2.8.koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile Bystričany – Horná Ždaňa,
 - 12.2.2.9.koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V274 Križovany – Bystričany pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
 - 12.2.2.10. koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V275 Bystričany – Považská Bystrica pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
 - 12.2.2.11. koridor jestvujúceho vedenia VVN 220 kV V270 Považská Bystrica – št. hranica SR/ČR pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN,
- 12.2.3. Optimalizovať diverzifikované územné vedenie trás potrubných vedení strategických surovín (ropa, zemný plyn) v súlade s rozvojom ropného a plynárenského priemyslu s cieľom udržať a posilniť strategicky dôležité postavenie Slovenska z pohľadu medzinárodných tranzitov a obchodu v Európe.
- 12.2.4. Rešpektovať územný dopad prepojenia Slovenskej republiky na tranzitný plynovod JAMAL a potrebu výstavby ďalších zásobníkov plynu.
- 12.2.5. Akceptovať v územnom rozvoji potrebu dobudovania skladovacích kapacít pre núdzové zásoby ropy v objeme 90 dní spotreby uplynulého roku a stavieb na zabezpečenie diverzifikácie zásobovania Slovenska ropou.
- 12.2.6. Presadzovať uplatnením energetickej politiky Slovenskej republiky, regionálnej energetickej politiky a využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla a tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom.

- 12.2.7. Vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.
- 12.2.8. Podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb.

12.3. Odpadové hospodárstvo

- 12.3.1. Usmerniť cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom čase, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva.
- 12.3.2. Vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví.
- 12.3.3. Koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch podľa ich špecifickej potreby.
- 12.3.4. Vytvárať územné podmienky pre výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov a spaľovní odpadov pre jednotlivé oblasti s ich lokalizáciou v optimálnom dosahu najväčších producentov odpadov.

Použité skratky:

AGC	Accord européen sur les grandes lignes internationales de Chemin de fer (Európska dohoda o hlavných železničných medzinárodných tratiach)
AGR	Accord européen sur les grandes routes de trafic international (Európska dohoda o hlavných cestách s medzinárodnou prevádzkou)
AGTC	Accord européen sur les grandes lignes de transport international combiné et les installations connexes (Európska dohoda o hlavných tratiach medzinárodnej kombinovanej dopravy a ich zariadeniach)
EÚ	Európska únia
NECONET	National Ecological Network (Národná ekologická sieť)
TEN-T	Trans European Network for Transport (Transeurópska dopravná sieť)
ZVN	zvlášť vysoké napätie
VVN	veľmi vysoké napätie

2.5.3 Sídelné štruktúry

Podkapitola 2.5.3 sa mení v celom rozsahu

Základným metodologickým východiskom spracovania KURS 2001 v znení ZaD č. 1 je chápanie osídlenia SR ako systému, ktorého základnou funkciou je trvale udržateľný rozvoj sídelného prostredia. Pod sídelným prostredím sa chápe sústava prírodných a civilizačných podmienok

umožňujúcich žiť na území SR životným štýlom zodpovedajúcim potrebám a záujmom človeka na súčasnej úrovni rozvinutej civilizácie a so zodpovedajúcou životnou úrovňou.

Sídelná štruktúra SR je tvorená sídelnými systémami, ktoré sú tvorené sieťou ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel.

KURS 2001 ZaD č. 1 KURS 2001 špecifikuje návrh na hierarchiu terciárnych centier osídlenia, ako centier plniacich zabezpečenie obyvateľov miest a okolitých obcí vyššou občianskou vybavenosťou, prípadne ktoré spĺňajú predpoklady vytvorenia kvartérnej obslužnosti vo vybraných centrách.

Mesto Bratislava a mesto Košice sú zaradené mimo ostatné skupiny centier s dominantným medzinárodným postavením.

Orientačne možno vybrané obce podľa zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry zoskupiť na národnej úrovni do piatich skupín, ktoré sa členia na podskupiny.

Do **prvej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. V prvej podskupine sa nachádza šesť najväčších miest, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Ide o mestá medzinárodného a celoštátneho významu. V druhej podskupine sú štyri mestá s počtom 50 tis. až 70 tis. obyvateľov, ktoré sú aj súčasnými krajskými mestami, ku ktorým patria aj najväčšie súčasné okresné mestá. Tieto mestá možno charakterizovať aj ako centrá celoštátneho významu.

Do **druhej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú tak isto rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 25 tis. až 50 tis. obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu. Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 tis. až 30 tis. obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu.

Do **tretej skupiny** sú zaradené mestá v dvoch podskupinách.

Prvá podskupina je tvorená mestami ktoré sú vo väčšine sídlami súčasných okresov a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 tis. až 25 tis. obyvateľov. V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40% obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu s tým, že niektoré zabezpečujú niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného vyplývajúce z ich špecifických daností.

Do **štvrtej skupiny** sú zaradené obce bez ďalšieho členenia, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu.

Do **piatej skupiny** sú zaradené obce, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu.

V štvrtej a piatej skupine sa nachádzajú obce s počtom obyvateľov do 12 tis. V štvrtej sú zostávajúce štyri okresné mestá.

Ťažiská osídlenia, rozvojové osi a centrá osídlenia tvoria a budú tvoriť v ďalšom rozvoji osídlenia, a teda aj v rozvoji hospodárstva a služieb, hlavnú úlohu v rozvoji štátu.

2.5.3.1 Ťažiská osídlenia

V podmienkach SR sú aglomerácie, ktoré sa vytvorili okolo miest. Tieto sa delia do 3 úrovní, ktoré sú členené z hľadiska významu do skupín.

V prvej úrovni sú najväčšie slovenské mestá, najmä krajské sídla a má 4 skupiny.

Do druhej úrovne ťažiská osídlenia sú zaradené tie, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a okolitými obcami a pri ktorých prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažiská osídlenia.

Ťažiská osídlenia tretej úrovne sa členia do 2 skupín. V prvej ide o ťažiská osídlenia, ktoré sú v podstate vytvorené na základe dostredivých účinkov jadrového mesta. V druhej sú ťažiská osídlenia menšieho rozsahu.

Na základe hodnotenia sídelných väzieb v rámci návrhu ÚPN VÚC v sídelnej štruktúre Trenčianskeho kraja sú vytypované ťažiská osídlenia ako priestorovo - plošné sídelné systémy, ktoré sú tvorené sieťou vzájomných vzťahov jednotlivých miest, vidieckych obcí a vidieckeho priestoru.

V rámci ÚPN VÚC územia Trenčianskeho kraja možno charakterizovať nasledovné priestorové štruktúry:

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu:

- Trenčianske ťažisko osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu.

Ťažisko osídlenia druhej úrovne:

- považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia,
- prievdzské ťažisko osídlenia tvorené okresom Prievidza.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne prvej skupiny:

- bánoveckobebravské a partizánske ťažisko osídlenia,

Ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:

- myjavské ťažisko osídlenia,

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu predstavuje priestor, ktorý sa vytvára okolo krajského centra Trenčín a okresných sídiel Nové Mesto nad Váhom a Ilava spolu so sídlom Dubnica nad Váhom, so silnými vzájomnými väzbami týchto významných hospodársko-sídelných centier. Územie ťažiska osídlenia ako aglomerácie celoštátneho významu možno priestorovo vymedziť v nasledovnej štruktúre:

Košeca, Ilava, Dubnica nad Váhom, Nová Dubnica, Nemšová, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Trenčín, Skalka nad Váhom, Trenčín, Soblahov, Mníchová Lehota, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Drietoma, Chocholná - Velčice, Opatovce, Veľké Bierovce, Adamovské Kochanovce, Melčice - Lieskové, Krivosúd - Bodovka, Štvrtok, Bošáca, Beckov, Moravské Lieskové, Dolné Srnie, Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom, Kočovce, Považany, Potvorice, Brunovce, Horná Streda, Modrovka, Pobedim, Podolie, Častkovce, Čachtice

Ťažisko osídlenia druhej úrovne predstavujú priestory, ktoré sa vytvárajú okolo centier Považská Bystrica- Púchov a okolo centra Prievidza

Považsko - bystricko - púchovské ťažisko osídlenia - KÚRS 2001 v znení ZaD č.1 špecifikuje priestory okolo centier Považská Bystrica a Púchov ako ťažisko osídlenia druhej úrovne.

Vzhľadom na existujúci potenciál bipolárnych centier Považská Bystrica a Púchov, ÚPN VÚC v znení zmien a doplnkov uvažuje v tomto priestore s formovaním ťažiska osídlenia v nasledujúcom priestorovom vymedzení:

- Plavník-Drienové, Považská Bystrica, Visolaje, Beluša, Dolné Kočkovce, Púchov, Nimnica, Streženice, Lednické Rovne.

Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia - KÚRS 2001 špecifikuje ako ťažisko osídlenia druhej úrovne. ÚPN VÚC zdôrazňuje význam tohto ťažiska osídlenia, vzhľadom na nesporný význam centra Prievidza v širšom území, centra Bojnice ako kúpeľného miesta celoštátneho až medzinárodného významu, ich vzájomných vzťahov, ktoré vytvárajú bipolárne centrum ťažiska osídlenia. Vychádzajúc z potenciálov demografických, hospodárskych, energetických, prírodných a kultúrno- historických, Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia sa bude formovať v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

- Nitrianske Pravno, Pravenec, Poluvsie, Lazany, Nedožery-Brezany, Bojnice, Prievidza, Opatovce nad Nitrou, Kocúrany, Lipník, Malá Čausa, Veľká Čausa, Chrenovec, Ráztočno, Handlová, Sebedražie, Cígeľ, Nováky, Zemianske Kostolany.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne prvej skupiny predstavujú priestory, ktoré sa vytvárajú okolo centier Bánovce nad Bebravou a Partizánske. Formujú v nasledovných priestorových štruktúrach:

- Bánovce nad Bebravou, Horné Naštice, Brezolupy, Dolné Naštice, Dvorec, Dežerice, Ruskovce.
- Partizánske, Malé Kršteňany, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Malé Uherce, Brodzany, Pažiť.

Ťažisko osídlenia tretej úrovne druhej skupiny:

Myjavské ťažisko osídlenia regionálneho významu sa bude formovať v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

- Brestovec, Myjava, Polianka, Prieipasné, Brezová pod Bradlom, Bukovec.

2.5.3.2 Centrá ťažísk osídlenia

Obce, ktoré vzhľadom na svoje polarizačné a aglomeračné sily zabezpečujú obslužnými funkciami obyvateľstvo bezprostredného zázemia predstavujú centrá ťažísk osídlenia.

KURS 2001 v rámci definovania sídelného systému Slovenska vyhodnocovala z celoslovenského pohľadu jednotlivé sídla hlavne z hľadiska plnenia funkcie obslužných - terciárnych centier, prítomnosti jednotlivých druhov zariadení sociálnej infraštruktúry, z hľadiska priestorovej pôsobnosti ako aj z hodnotenia sídiel ako pracoviskových centier. Definovať a charakterizovať sídla nižších stupňov ako centier lokálneho významu je úlohou územného plánu veľkého územného celku.

Návrh koncepcie rozvoja sídelnej štruktúry ÚPN VÚC hodnotil sídelnú štruktúru z pohľadu KURS 2001 a z pohľadu kraja. Zameral sa na definovanie hierarchie sídelných centier, ich vzájomných funkčných väzieb ako aj previazania technickou a dopravnou infraštruktúrou. Základnou požiadavkou na reguláciu je formovanie sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov a podpora rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria

základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom.

Centrá ťažísk osídlenia prvej skupiny

V týchto centrách sa odporúča podporovať rozvoj a dobudovanie adekvátnymi funkciami celoštátneho a medzinárodného významu predovšetkým v oblasti správy, vedy a výskumu, obchodných a hospodárskych zariadení a vytvárať podmienky a podporovať ich vzájomné prepojenie, ako aj prepojenie na ostatné centrá európskeho významu systémami rýchlej a výkonnej dopravy.

Centrá ťažísk osídlenia druhej skupiny

V týchto centrách sa odporúča podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

- správy vyššieho významu s nadregionálnou až celoštátnou pôsobnosťou
- vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou
- školiacich pre ďalšie vzdelávanie a odborné preškolenie a rekvalifikovanie pracovníkov
- zdravotníckych a sociálnych s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb
- kultúrnych - divadlá, koncertné sály a múzeá
- výstavníctva (veľtrhy) a kongresov
- technologických centier a parkov
- športových pre súťaže krajskej a celoštátnej úrovne
- nákupných a obchodných centier
- voľného času, rekreácie a cestovného ruchu s dostatočnými plochami zelene.

Centrá ťažísk osídlenia tretej skupiny

V týchto centrách sa odporúča usmerňovať a podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

- správ okresného významu
- stredných škôl s maturitou
- špecifických škôl
- inštitútov vzdelávania dospelých
- zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia
- kultúrnych zariadení okresného (regionálneho) a nadregionálneho významu
- nákupných a obchodných stredísk
- voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene
- priemyslu.

Centrá ťažísk osídlenia štvrtej skupiny

V týchto centrách sa odporúča usmerňovať a podporovať rozvoj nasledovných zariadení regionálneho významu:

- niektorých správ okresného významu
- stredných škôl s maturitou
- špecifických škôl
- zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia
- kultúrnych zariadení regionálneho významu
- voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene
- priemyslu.

Centrá osídlenia piatej skupiny

V týchto centrách sa pre zabezpečenie ich funkcie z polohy krajských a okresných úradov odporúča rozvoj nasledovných zariadení subregionálneho významu:

- stredných odborných a učňovských škôl
- zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií
- výrobných služieb
- obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov
- voľného času a rekreácie s potrebnými plochami zelene.

Centrá osídlenia šiestej skupiny

Centrá významu by mali zabezpečovať komplexné základné vybavenie pre obyvateľov najbližších príslušných obcí. Doporučuje sa podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení:

- základných škôl
- predškolských zariadení
- zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekárne)
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania
- pôšt
- opravárenských a remeselníckych služieb pre pokrytie základnej potreby
- nákupných možností pre pokrytie základnej potreby
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

2.5.3.3 Návrh centier ťažísk osídlenia

Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov uvažuje s vytváraním a dobudovaním systémových centier osídlenia na území kraja s cieľom vytvoriť sieť konkurencieschopných sídiel tak, aby sa čo najefektívnejšie využil existujúci sídelný potenciál a založená dopravná a technická infraštruktúra v súlade s princípmi trvalo udržateľného života.

Centrá prvej skupiny

Do **prvej skupiny** je možné zaradiť obce, ktoré sú rozlíšiteľné v dvoch podskupinách.

V prvej podskupine sa nachádza šesť najväčších miest, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Túto funkciu plnili aj v období do reorganizácie štátnej správy v šesťdesiatych rokoch. Ide o nasledovné mestá medzinárodného a celoštátneho významu:

- Trenčín

Na území kraja v návrhovom období plní funkciu centra celoštátneho významu krajské mesto **Trenčín**. Trenčín ako centrum Trenčianskeho kraja vytvára spolu s okresnými sídlami Nové Mesto nad Váhom a Ilava ťažisko osídlenia celoštátneho významu, ktoré bude bezprostredne ovplyvňovať a polarizovať rozvoj svojho zázemia.

Vychádzajúc z vysokej koncentrácie sídelno-hospodárskych aktivít, urbanistických súvislostí a intenzity vzájomných vzťahov v priestore Trenčín-Dubnica nad Váhom, návrh ÚPN VÚC uvažuje s formovaním Trenčína ako jadra osídlenia kraja v nasledovnej priestorovej štruktúre:

Trenčín v administratívnych hraniciach, ďalej Zamarovce, Soblahov, Veľké Bierovce, Trenčianska Turná, Opatovce, Kostolná-Záriečie, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Nemšová, Skalka nad Váhom, Dubnica nad Váhom, Hrabovka, Horná Súča

Trenčín sa bude formovať ako centrum:

- správy vyššieho významu s nadregionálnou pôsobnosťou,
- kultúrno-spoločenské,
- vyššieho systému vzdelávania nadväzujúceho na stredné vzdelanie s maturitou,
- výstavno-kongresové, nákupno-obchodné,
- technologické centrá a parky,
- športu, krajskej až celoštátnej úrovne,
- voľného času, cestovného ruchu a rekreácie,
- ako významný dopravný uzol,
- zdravotníckych zariadení a sociálnych služieb, s funkciou nadregionálneho poskytovania špecifických služieb,

Rozvojové nároky v sídle Trenčín je potrebné prednostne orientovať na využitie, prípadne intenzifikáciu existujúcich voľných plôch v rámci zastavaného územia a v prípade ďalších nárokov na rozvojové plochy uprednostniť výstavbu v sídlach zahrnutých do vymedzeného jadra osídlenia kraja v súlade so schváleným ÚPN mesta Trenčín.

Centrá druhej skupiny

Do **druhej skupiny** je možné zaradiť obce, ktoré sú tak isto rozlíšiteľné v dvoch podskupinách, nasledovne (obce sú zoradené podľa abecedy):

Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 25 tis. až 50 tis. obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu:

- Prievidza
- Považská Bystrica
-

Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 tis. až 30 tis. obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu:

- Púchov
- Nové Mesto nad Váhom

Centrá tretej skupiny

Do **tretej skupiny** sú zaradené mestá v dvoch podskupinách:

Prvá podskupina je tvorená mestami ktoré sú sídlami súčasných okresov (okrem Dubnice nad Váhom) a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 tis. až 25 tis. obyvateľov:

- Bánovce nad Bebravou
- Dubnica nad Váhom
- Myjava
- Partizánske

V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejme aj v ostatných skupinách. Asi 40% obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu s tým, že niektoré zabezpečujú niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného vyplývajúce z ich špecifických daností. Ide o mestá:

- Bojnice
- Handlová
- Ilava

Centrá osídlenia štvrtej skupiny

Na území kraja sa v návrhovom období uvažuje s rozvojom nasledovných centier osídlenia, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu:

- Nová Dubnica
- Stará Turá
- Trenčianske Teplice

Centrá piatej skupiny

Na území kraja sa v návrhovom období uvažuje s rozvojom nasledovných centier osídlenia, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu:

- Beluša,
- Brezová pod Bradlom,
- Nemšová
- Nováky.

Centrá šiestej skupiny

Úlohou ÚPN VÚC je stanoviť sídla lokálneho významu, ktoré možno rozčleniť do dvoch podskupín.

V prvej podskupine ide o sídla, ktoré plnia funkcia sídla lokálneho významu s plnením niektorých subregionálnych funkcií:

- Nitrianske Pravno
- Nitrianske Rudno

- Trenčianska Teplá
- Pruské
- Ladce
- Lednické Rovne
- Bošany

Druhú podskupinu predstavujú sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia.

V okrese Bánovce nad Bebravou sú to:

- Uhrovec, Rybany, Veľké Držkovce, Podlužany, Slatina nad Bebravou

V okrese Ilava sú to nasledujúce sídla:

- Košeca, Košecké Podhradie, Horná Poruba, Bolešov, Mikušovce, Zliechov

V okrese Myjava sú to nasledujúce sídla:

- Krajné, Vrbovce, Brestovec

V okrese Nové Mesto nad Váhom sú to nasledujúce sídla:

- Bošáca - Zemianske Podhradie, Moravské Lieskové, Bzince pod Javorinou, Lubina, Kočovce, Považany, Lúka, Čachtice, Podolie, Horná Streda

V okrese Partizánske sú to nasledujúce sídla:

- Chynorany, Klátová Nová ves, Žabokreky nad Nitrou, Veľké Uherce

V okrese Považská Bystrica sú to nasledujúce sídla:

- Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružiná, Domaníža, Sverepec,

V okrese Prievidza sú to nasledujúce sídla:

- Pravenec, Kanianka, Nedožery-Brezany, Lazany, Chrenovec, Rástočno, Sebedražie, Valaská Belá, Liešťany, Diviaky nad Nitricou, Diviacka Nová Ves, Dolné Vestenice, Lehota pod Vtáčnikom, Bystričany, Osľany, Zemianske Kostofany

V okrese Púchov sú to nasledujúce sídla:

- Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou, Dohňany, Lúky, Lednica, Dolné Kočkovce

V okrese Trenčín sú to nasledujúce sídla:

- Horné Srnie, Horná Súča, Dolná Súča, Drietoma, Motešice, Trenčianske Jastrabie, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Svinná, Melčice - Lieskové

2.5.3.4 Rozvojové osi

Ďalšou významným sídelným systémom sídelnej štruktúry Slovenska sú rozvojové osi. Tieto sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovo–pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno–komunikačné systémy, ktoré spájajú jednotlivé centrá. Hierarchia a dôležitosť rozvojovej osi závisí od:

- úrovne centier, medzi ktorými os leží a ktoré prepája,
- významu verejného dopravného vybavenia, pozdĺž ktorého os leží,
- významu verejného technického vybavenia,

- hustoty sídiel na rozvojovej osi,
- počtu a hustoty obyvateľov v obciach prepojených rozvojovou osou.

Rozhodujúcimi rozvojovými osami v sídelnej štruktúre Slovenska sú rozvojové osi prvého stupňa, ktoré prepájajú centrá osídlenia najvyššieho významu a ťažiská osídlenia prvej úrovne a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom sú tieto prepojené minimálne jednou cestnou a jednou železničnou komunikáciou rýchlostného typu.

Rozvojová os druhého stupňa prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu, alebo jednu rýchlostnú cestu,

Rozvojová os tretieho stupňa prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Sídelné rozvojové osi

Sídelnú kostru Trenčianskeho kraja možno charakterizovať ako sústavu s dominantnou považskou rozvojovou osou, na ktorú sa pripája niekoľko rozvojových osí:

rozvojová os prvého stupňa:

- Považská sídelná rozvojová os - Bratislava smerom na Trnavu, Považie až po Žilinu. Súčasťou tejto osi sú aj územia okresov Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov, Považská Bystrica,
- Lyská rozvojová os: Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou – hranica s Českou republikou.

rozvojová os druhého stupňa:

- ponitrianska rozvojová os: Trenčín – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno,
- hornonitrianska rozvojová os: Topoľčany/Bánovce nad Bebravou – Partizánske – Prievidza – Handlová – Žiar nad Hronom,

rozvojová os tretieho stupňa:

- myjavská rozvojová os: Senica – Myjava – Stará Turá – Nové Mesto nad Váhom,
- hornonitriansko-turčianska rozvojová os: Prievidza – Turčianske Teplice (v úseku Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice ako komunikačno-sídelnú os),

Okrem týchto sídelných rozvojových osí celoštátneho významu možno na území kraja sledovať rozvojové osi regionálneho významu a to v smere:

- Ilava - Valaská Belá - Nitrianske Rudno -Nováky
- Myjava – Brezová pod Bradlom – Vrbové

Úlohou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je aj v zmysle regulatívov KURS 2001 zhodnotiť makroregionálnu sídelnú štruktúru z pohľadu rozvoja regiónu rozvoja, ktorý detailnejšie premieta jednotlivé väzby v osídlení a zároveň premieta aj potreby väzieb z hľadiska územnosprávneho. Jedným zo základných zásad pri rozvoji sídelnej siete je upevňovanie sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný

pás v České republice a rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ.

2.5.3.5 Terciárne centrá

KURS 2001 v znení Zmien a doplnkov č.1 špecifikuje návrh na hierarchiu terciárnych centier osídlenia, ako centier plniacich zabezpečenie obyvateľov miest a okolitých obcí vyššou občianskou vybavenosťou, prípadne ktoré spĺňajú predpoklady vytvorenia kvartérnej obslužnosti vo vybraných centrách.

Mesto Bratislava a mesto Košice sú zaradené mimo ostatné skupiny centier s dominantným medzinárodným postavením.

Orientačne možno vybrané obce podľa zastúpenia vybraných druhov zariadení sociálnej infraštruktúry zoskupiť na národnej úrovni do piatich skupín, ktoré sa členia na podskupiny.

Do **prvej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. V prvej podskupine sa nachádza šesť najväčších miest, ktoré plnia aj funkciu krajských miest. Ide o mestá medzinárodného a celoštátneho významu. V druhej podskupine sú štyri mestá s počtom 50 tis. až 70 tis. obyvateľov, ktoré sú aj súčasnými krajskými mestami, ku ktorým patria aj najväčšie súčasné okresné mestá. Tieto mestá možno charakterizovať aj ako centrá celoštátneho významu.

Do **druhej skupiny** sú zaradené obce, ktoré sú tak isto rozlíšiteľné v dvoch podskupinách. Prvú podskupinu tvoria mestá, ktoré sú všetky sídlami súčasných okresov a ich veľkosť sa pohybuje v rozmedzí 25 tis. až 50 tis. obyvateľov. Sú to mestá, ktoré sú v zásade nadregionálneho až celoštátneho významu, často podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu. Druhú podskupinu tvoria tak isto všetko obce, ktoré sú sídlami súčasných okresov s veľkosťou v rozmedzí 20 tis. až 30 tis. obyvateľov. V zásade ide o mestá nadregionálneho významu.

Do **tretej skupiny** sú zaradené mestá v dvoch podskupinách.

Prvá podskupina je tvorená mestami ktoré sú vo väčšine sídlami súčasných okresov a možno ich tiež charakterizovať ako centrá regionálneho až nadregionálneho významu s veľkosťou v rozmedzí 12 tis. až 25 tis. obyvateľov. V druhej podskupine sa už začínajú prejavovať špecifické podmienky jednotlivých miest, čo je následne zrejmé aj v ostatných skupinách. Asi 40% obcí sú sídlami súčasných okresov. Mestá tejto podskupiny možno vnímať ako centrá regionálneho významu s tým, že niektoré zabezpečujú niektoré špecifické funkcie až celoštátneho, resp. medzinárodného vyplývajúce z ich špecifických daností.

Do **štvrtej skupiny** sú zaradené obce bez ďalšieho členenia, ktoré v zásade plnia funkciu regionálneho významu.

Do **piatej skupiny** sú zaradené obce, ktoré v zásade plnia funkciu subregionálneho významu.

V štvrtej a piatej skupine sa nachádzajú obce s počtom obyvateľov do 12 tis. V štvrtej sú zostávajúce štyri okresné mestá.

Ťažiská osídlenia, rozvojové osi a centrá osídlenia tvoria a budú tvoriť v ďalšom rozvoji osídlenia, a teda aj v rozvoji hospodárstva a služieb, hlavnú úlohu v rozvoji štátu.

2.5.3.6 Priestory mimo ťažísk osídlenia

Z hľadiska vytvorenia priestorovo vyváženého sídelného systému riešeného územia a pre podporu a zachovanie vidieckeho priestoru ako súčasť tohto systému je žiaduce podporovať aj rozvoj mimo ťažísk osídlenia. Predpoklady pre rozvoj vyplývajú z regionálnych špecifik, a to hlavne z potenciálu územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu hlavne v územiach s kopaničiarskym osídlením, pričom však musia byť integrované s ochranou krajiny a urbanisticko-architektonickou štruktúrou tohto osídlenia. Okrem toho je nevyhnutné vytvárať podmienky pre rozvoj spracovateľskej výroby založenej na báze využívania miestnych zdrojov až po finalizáciu, podporovať obnovu miestnych tradičných remesiel s cieľom vytvoriť pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov a tým znížiť demografickú depresiu.

Z pohľadu dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné toto územie zabezpečiť výkonnou regionálnou hromadnou dopravou, ktorá zabezpečí rýchlú dopravu za vyššou vybavenosťou.

Popri štruktúre ekonomickej základne vidieckeho priestoru možno rozlišovať priestorové druhy vidieckeho priestoru na základe:

- vzťahu mesta a jeho vidieckeho zázemia (dominantnosti mesta ako sídelného centra),
- charakteru osídlenia vidieckeho priestoru (veľkosť a hustota vidieckych obcí),
- polohy voči vyšším sídelným zoskupeniam (vidiecky priestor ako súčasť sídelných štruktúr).

Rozvoj vidieka v budúcnosti sa nemôže obísť bez využitia moderných informačných technológií. Ich uplatnenie treba vidieť nie len vo vytváraní nepoľnohospodárskych pracovných príležitostí vo vidieckom priestore, ale predovšetkým v samotnej organizácii fungovania poľnohospodárskych činností, ich koordinácii na regionálnej a celoštátnej úrovni a pod. Za tým účelom je žiaduce vytvoriť a zabezpečiť adekvátne profesijné vzdelávanie a doškolovanie obyvateľstva žijúceho vo vidieckych priestoroch.

Z pohľadu územnoplánovacieho, architektonického a krajinárskeho charakteru jednotlivých priestorov a vidieckych obcí je žiaduce vychádzať a zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, čo znamená vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a vyvinutého charakteru okolitej krajiny. Pre udržanie identity prostredia sa žiada zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí (hromadný, cestný, potočný, vretenovitý, a pod. typ zástavby), nadviazanie na tradičné tvaroslovie ľudovej architektúry a zohľadnenie národopisných špecifik v jednotlivých regiónoch.

Vo výstavbe technickej infraštruktúry je vo vidieckych priestoroch predovšetkým potrebné sledovať zabezpečenie ich dobrej dostupnosti k sídelným centrom, budovanie systémov distribúcie pitnej vody, budovanie systémov odkanalizovania s adekvátnymi čistiarnami odpadových vôd, budovanie systémov odstraňovania komunálneho odpadu.

2.5.4 Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území

Podkapitola 2.5.4 sa nemení

2.6 Základné demografické východiská

2.6.1 Obyvateľstvo

Podkapitola 2.6.1 sa mení v celom rozsahu

2.6.1.1 Vývoj obyvateľstva v retrospektíve

Vývoj obyvateľstva v území Trenčianskeho kraja v období rokov 1970 - 2001 charakterizoval kontinuálny nárast počtu obyvateľov. Od roku 2001 je zaznamenaný trend jeho postupného znižovania v jednotlivých intercenzálnych obdobiach. Od roku 2001 do roku 2015 bol v území Trenčianskeho kraja zaznamenaný úbytok počtu obyvateľov.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov (tis.)		
	Abs.	Index vývoja	Prírastok/Úbytok
1970	515,9	100,0	-
1980	568,5	110,2	52,6
1991	600,6	116,4	32,1
2001	605,6	117,4	5,0
2008	599,9	116,3	-5,7
2011	594,3	115,2	-5,6
2013	592,4	114,8	-1,9
2015	591,2	114,6	-1,2

Zdroj: ŠÚ SR: *Historický lexikón obcí SR 1970-2011, Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, 2015 ŠÚ SR*

V tomto období v riešenom území došlo aj ku zmenám vo vývoji obyvateľstva v priemete sídelných štruktúr. Výrazný nárast mestských sídiel, charakteristický pre obdobie rokov 1970 - 1991, sa v ďalšom období rokov 1991 - 2000 podstatne znížil, resp. zastavil a relácia mestského a vidieckeho obyvateľstva sa v podstate nezmenila.

Za posledné obdobie rokov 2011 - 2015, pri celkovom úbytku počtu obyvateľov v Trenčianskom kraji, boli zaznamenané zmeny v rozmiestňovaní obyvateľstva, ktoré sa prejavili v znížení zastúpenia mestského obyvateľstva pri súčasnom náraste podielu vidieckeho obyvateľstva (nárast o 0,93%).

Tab. 3 Zastúpenie vidieckeho a mestského obyvateľstva

Sídlo	Podiel obyvateľstva (%)						
	1970	1980	1991	2001	2008	2011	2015
Mestá	42,79	50,62	57,31	57,87	56,8	56,33	55,40
Vidiecke obce	57,21	49,38	42,69	42,13	43,2	43,66	44,59

Zdroj: *Historický lexikón obcí SR 1970 - 2001 ŠÚ SR, Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí, ŠÚ SR, 2015*

Vývoj obyvateľstva v období rokov 1991 – 2001 - 2011

V priebehu rokov 1991 - 2001 počet obyvateľov Trenčianskeho kraja vzrástol zo 600,6 tisíc na 605,6 tisíc, t. j. o 5,0 tisíc obyvateľov. Dynamiku rastu charakterizuje index vývoja a za obdobie rokov 1991 - 2001 jeho hodnota je 100,83. V priebehu rokov 2001 – 2011 klesol počet obyvateľov zo 605,6 tisíc na 594,3 tisíc, čo predstavuje úbytok o 11,3 tisíc obyvateľov.

Vývoj obyvateľstva v jednotlivých okresoch

Nárast počtu obyvateľov (v priebehu rokov 1991 – 2001) zaznamenali okresy Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Trenčín. Z celkového prírastku 5,0 tis. obyvateľov v Trenčianskom kraji bol prírastok 2,1 tis., v okrese Považská Bystrica (42 %), 1,9 tis. v okrese Prievidza (38 %), 1,4 tis. v okrese Trenčín (25 %), 1,0 tis. v okrese Ilava a 0,6 tis. v okrese Púchov.

Najvyššiu dynamiku rastu vykazoval okres Považská Bystrica (103,4), ďalšie okresy rástli indexom o niečo nižším (101,3 -101,6). Vývoj v okrese Bánovce nad Bebravou s prírastkom zhruba 0,2 tisíc obyvateľov možno hodnotiť ako stagnáciu (index vývoja 100,43).

Okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Partizánske zaznamenali úbytok počtu obyvateľov. Najvyšší pokles obyvateľstva mal okres Myjava (index 96,7), počet obyvateľov okresu Nové Mesto nad Váhom poklesol indexom 98,3 a okresu Partizánske 99,7.

V priebehu rokov 2001 – 2011 zaznamenal nárast počtu obyvateľov jedine okres Trenčín. Pri celkovom úbytku obyvateľov o 11,3 tisíc obyvateľov v Trenčianskom kraji bol v okrese Trenčín prírastok o 348 obyvateľov (index rastu 100,30). Najväčší úbytok bol zaznamenaný v okrese Prievidza 2 550 obyvateľov, nasleduje okres Myjava o 1 712 obyvateľov (najvyšší index poklesu 94,14) a okres Bánovce nad Bebravou 1 512 obyvateľov (druhý najvyšší index poklesu 96,08).

Vývoj obyvateľstva v sídelných štruktúrach

Pri porovnaní vývoja počtu obyvateľov na území Trenčianskeho kraja v intercenzálnom období rokov 1991 – 2001 a 2001 – 2011 je možné konštatovať nasledovné:

- V období rokov 1991 – 2001 pri celkovom prírastku 5,0 tis. obyvateľov v riešenom území, v mestských sídlach bol zaznamenaný prírastok 6,2 tis. obyvateľov a v štruktúre vidieckych sídiel úbytok 1,2 tis. obyvateľov. Znamená to, že mestské sídla rástli aj z disponibilného obyvateľstva vidieckych sídiel. Prírastky obyvateľstva miest sa koncentrovali hlavne v mestách Považská Bystrica (2,1 tis.), Dubnica nad Váhom (1,5 tis.), Trenčín (1,0 tis.), Bánovce nad Bebravou (1,0 tis.) a Púchov (0,5 tis.). Úbytok vidieckeho obyvateľstva zaznamenali okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica.
- V období rokov 2001 – 2011, pri celkovom úbytku 11,3 tis. obyvateľov, bol v mestských sídlach zaznamenaný úbytok obyvateľov 15,6 tis. obyvateľov, len v meste Nemšová bol zaznamenaný prírastok 138 obyvateľov. Na druhej strane vidiecke sídla zaznamenali prírastok 4,4 tis. obyvateľov. Najväčší prírastok vo vidieckych sídlach zaznamenali okresy Trenčín (2 428 obyvateľov), Prievidza (2 037 obyvateľov), Nové Mesto nad Váhom (976 obyvateľov)

Tab. 4 Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991-2015

Okres	1991	2001	2011	2015
Bánovce nad Bebravou	38 474	38 640	37 128	36 833
Ilava	61 047	62 042	60 578	60 194
Myjava	30 228	29 243	27 531	27 083
Nové Mesto nad Váhom	64 630	63 530	62 707	62 531
Partizánske	48 157	48 005	47 166	46 462
Považská Bystrica	63 033	65 150	63 550	63 176
Prievidza	138 537	140 444	137 894	136 554
Púchov	45 103	45 761	44 659	44 537
Trenčín	111 366	112 767	113 115	113 863
Trenčiansky kraj	600 575	605 582	594 328	591 233
Mestá	344 211	350 456	334 793	327 572
Vidiecke obce	256 364	255 126	259 535	263 661

Zdroj: Historický lexikón obcí SR 1991 – 2011, 2015 ŠÚ SR

Prehľad dokumentuje vývoja prírastkov a úbytkov obyvateľstva v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991 - 2015

Tab. 5 Vývoj prírastkov - úbytkov obyvateľstva v okresoch Trenčianskeho kraja v rokoch 1991 – 2015

Okres	Prírastok - úbytok obyvateľstva 1991-2001		Prírastok - úbytok obyvateľstva 2001-2011		Prírastok - úbytok obyvateľstva 2011-2015	
	Abs.	Index vývoja	Abs.	Index vývoja	Abs.	Index vývoja
Bánovce nad Bebravou	166	100,43	-1 512	96,08	-295	99,20
Ilava	995	101,63	-1 468	97,64	-384	99,36
Myjava	-985	96,74	-1 712	94,14	-448	98,37
Nové Mesto nad Váhom	-1 100	98,30	-823	98,70	-176	99,71
Partizánske	-152	99,68	-839	98,25	-704	98,50
Považská Bystrica	2 117	103,36	-1 600	97,54	-374	99,41
Prievidza	1 907	101,38	-2 550	98,18	-1 340	99,02
Púchov	658	101,46	-1 102	97,59	-122	99,72
Trenčín	1 401	101,26	+348	100,30	+748	100,66
Trenčiansky kraj	5 007	100,83	-11 254	98,14	-3 096	99,47
Mestá	6 245	101,81	-15 663	95,53	-7 221	93,47
Vidiecke obce	-1 238	99,52	+4 409	101,72	+4 126	101,58

Tab. 6 Vývoj počtu obyvateľov v okresoch a sídelných štruktúrach Trenčianskeho kraja v r. 1991 – 2011 - 2015

Okres, mesto, obce	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011-2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Okres Bánovce nad Bebravou	38 474	38 640	37 128	36 833	166	-1 512	-295	96,08	99,20
Mesto Bánovce nad Bebravou	19 893	20 901	19 564	18 828	1 008	-1 337	-736	93,60	96,23

Okres, mesto, obce	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011- 2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Spolu vidiecke obce	18 581	17 739	17 564	18 005	-842	-175	441	99,01	102,51
Okres Ilava	61 047	62 042	60 574	60 194	995	-1 468	-380	97,64	99,36
Mesto Ilava	5 531	5 411	5 391	5 474	-120	-20	83	99,63	101,54
Mesto Dubnica nad Váhom	24 446	25 995	25 305	24 497	1 549	-690	-808	97,35	96,81
Mesto Nová Dubnica	12 590	12 358	11 466	11 186	-232	-892	-280	92,78	97,55
Spolu mestá	42 567	43 764	42 162	41 157	1 197	-1 602	-1 005	96,33	97,62
Spolu vidiecke obce	18 480	18 278	18 412	19 037	-202	134	625	100,73	103,39
Okres Myjava	30 228	29 243	27 531	27 083	-985	-1 712	-448	94,14	98,37
Mesto Myjava	13 135	13 142	12 330	11 953	7	-812	-377	93,82	96,94
Mesto Brezová pod Bradlom	5 551	5 567	5 110	4 964	16	-457	-146	91,79	97,14
Spolu mestá	18 686	18 709	17 440	16 917	23	-1 269	-523	93,22	97,00
Spolu vidiecke obce	11 542	10 534	10 091	10 166	-1 008	-443	75	95,79	100,74
Okres Nové Mesto nad Váhom	64 630	63 530	62 707	62 531	-1 100	-823	-176	98,70	99,71
Mesto Nové Mesto nad Váhom	20 956	21 327	20 415	20 084	371	-912	-331	95,72	98,37
Mesto Stará Turá	10 813	10 291	9 404	9 107	-522	-887	-297	91,38	96,84
Spolu mestá	31 769	31 618	29 819	29 191	-151	-1 799	-628	94,31	97,89
Spolu vidiecke obce	32 861	31 912	32 888	33 340	-949	976	422	103,05	101,37
Okres Partizánske	48 157	48 005	47 166	46 462	-152	-839	-704	98,25	98,50
Mesto Partizánske	25 099	24 907	24 115	23 247	-192	-792	-868	96,82	96,40
Spolu vidiecke obce	23 058	23 098	23 051	23 215	40	-47	164	99,79	100,71
Okres Považská Bystrica	63 033	65 150	63 550	63 176	2 117	-1 600	-374	97,54	99,41
Mesto Považská Bystrica	40 083	42 773	41 241	40 373	2 690	-1 532	-868	96,42	97,89
Spolu vidiecke obce	22 950	22 377	22 309	22 803	-573	-68	494	99,69	102,21
Okres Prievidza	138 537	140 444	137 894	136 554	1 907	-2 550	-1 340	98,18	99,02
Mesto Prievidza	53 424	53 097	48 978	47 143	-327	-4 119	-1 835	92,24	96,25
Mesto Bojnice	5 084	5 006	4 923	4 941	-78	-83	18	98,34	100,36
Mesto Handlová	17 835	18 018	17 766	17 385	183	-252	-381	98,60	97,85
Mesto Nováky	4 341	4 402	4 269	4 237	61	-133	-32	96,97	99,25

Okres, mesto, obce	Počet obyvateľov				Prírastok-úbytok			Index vývoja	
	1991	2001	2011	2015	1991 - 2001	2001 - 2011	2011- 2015	2001 - 2011	2011 - 2015
Spolu mestá	80 684	80 523	75 936	73 706	-161	-4 587	-2 230	94,30	97,06
Spolu vidiecke obce	57 853	59 921	61 958	62 848	2 068	2 037	890	103,33	101,43
Okres Púchov	45 103	45 761	44 659	44 537	658	-1 102	-122	97,59	99,72
Mesto Púchov	18 311	18 833	18 168	17 962	522	-665	206	96,45	98,86
Spolu vidiecke obce	26 792	26 928	26 491	26 575	136	-437	84	98,37	100,32
Okres Trenčín	111 366	112 767	113 115	113 863	1 401	348	748	100,30	100,66
Mesto Trenčín	56 828	57 854	55 877	55 698	1 026	-1 977	-9	96,58	99,68
Mesto Nemšová	5 855	6 136	6 274	6 315	281	138	41	102,24	100,65
Mesto Trenčianske Teplice	4 436	4 438	4 197	4 178	2	-241	-19	94,56	94,55
Spolu mestá	67 119	68 428	66 348	66 191	1 309	-2 080	-157	96,96	99,76
Spolu vidiecke obce	44 247	44 339	46 767	47 672	92	2 428	1 205	105,47	101,93
Trenčiansky kraj	600 575	605 582	594 328	591 233	5 007	-11 254	-3 095	98,14	99,47
Spolu mestá	344 211	350 456	334 793	327 572	6 245	-15 663	-7 221	95,53	93,47
Spolu vidiecke obce	256364	255 126	259 535	263 661	-1 238	4 409	4 126	101,72	101,58

Zdroj: Historický lexikón obcí SR 1970-2001, SOBD 2011, ŠÚ SR, <http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK/TM1WebLogin.aspx>

Vývoj obyvateľstva v priebehu rokov 2011 - 2015

Na území Trenčianskeho kraja v priebehu rokov 2011-2015 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím r. 2001-2011 došlo v celkovom populačnom vývoji k zmenám, ktoré charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov, ako aj zmeny trendu vývoja v rozmiestňovaní obyvateľstva v území.

Celkový počet obyvateľov Trenčianskeho kraja poklesol zo 594,3 tisíc v roku 2011 na 591,2 tis. v roku 2015 a celkový úbytok činil 3,1 tis. obyvateľov.

Vývoj obyvateľstva v jednotlivých okresoch

V tomto období takmer všetky okresy riešeného územia zaznamenali úbytok počtu obyvateľov, okrem okresu Trenčín. V prípade vývoja obyvateľstva v okresoch Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Partizánske pokračoval trend úbytku z predchádzajúceho obdobia, pričom aj v ostatných okresoch (Bánovce nad Bebravou, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza), toto obdobie charakterizuje zmena z prírastku na úbytok obyvateľstva.

Rozdielnosť vývoja v jednotlivých okresoch možno sledovať v intenzite poklesu. Najvyšší pokles zaznamenal okres Myjava - index poklesu 98,37, Partizánske – index poklesu 98,50. Ostatné okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Prievidza a Púchov klesali indexom okolo 99,5. Mierny nárast obyvateľstva v okrese Trenčín (index rastu 100,66) možno hodnotiť ako stagnáciu.

Vývoj obyvateľstva v sídelných štruktúrach

V tomto období sa výraznejšie prejavili zmeny vo vývoji obyvateľstva v sledovaných sídelných štruktúrach riešeného územia. Tieto charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov v štruktúre mestských sídiel a prírastok počtu obyvateľov vo vidieckych sídlach.

V priebehu rokov 2011 - 2015 v mestských sídlach riešeného územia ubudlo 7,2 tis. obyvateľov. Úbytok obyvateľstva zaznamenali takmer všetky mestá, okrem mesta Nemšová, pričom prírastky počtu obyvateľov sú len mierne.

V tomto období dochádza k opačnému trendu ako v rokoch 1970 – 1990 (prílev obyvateľstva do miest, s vyľudňovaním vidieckych obcí). Vidiecke obce zaznamenali nárast počtu obyvateľov, s prírastkom 4,1 tis. obyvateľov, ktorý sa realizuje na úkor mestských štruktúr.

Najvyššiu dynamiku rastu vidieckych sídiel zaznamenali okresy Ilava (index 103,39), Bánovce nad Bebravou (index 102,51), Ilava (index 102,21) a Trenčín (index 101,93).

Prirodzený vývoj obyvateľstva

V období po rokoch 2001 pokračoval trend v prirodzenom vývoji obyvateľstva, charakteristický v minulom období postupným znižovaním prirodzených prírastkov a ich zmenou na prirodzený úbytok obyvateľstva.

Tab. 7 Vývoj prirodzených prírastkov/úbytkov v okresoch Trenčianskeho kraja v r. 2011 - 2015

Okres	Prirodzený prírastok – úbytok					
	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Bánovce nad Bebravou	52	50	-55	-29	-37	-261
Ilava	126	-63	81	-53	-74	-439
Myjava	-53	-55	-49	-86	-61	-974
Nové Mesto nad Váhom	-64	-179	-115	-71	-92	-1 419
Partizánske	-15	-99	-73	-96	-73	-586
Považská Bystrica	72	-36	-11	36	4	-386
Prievidza	-44	-199	-91	-199	-214	-1 079
Púchov	8	-30	37	-37	-29	-411
Trenčín	73	-15	-8	-3	-106	-844
Trenčiansky kraj	156	-626	-284	-538	-660	-1 952

Zdroj: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí v sledovaných rokoch 2011 – 2015, ŠÚ SR

Vývoj obyvateľstva migráciou

V Trenčianskom kraji za obdobie rokov 2011; - 2015 z hľadiska migračného pohybu je zaznamenaný úbytok sťahovaním -2,6 tisíc obyvateľov.

Vývoj migrácie v priemete do jednotlivých okresov

V tomto období ako imigračné územia pôsobili v riešenom území okresy Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. V okrese Trenčín boli sledované prírastky vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, pričom prírastok z migrácie činil 0,95 tis. obyvateľov. Okres Nové Mesto nad Váhom mal rovnako migračné prírastky vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, ktoré činili 0,4 tis. obyvateľov.

Ostatné okresy majú záporné migračné saldo vo všetkých rokoch sledovaného obdobia, pričom v okrese Prievidza celkové migračné saldo za sledované obdobie predstavuje -1,3 tis. obyvateľov.

Tab. 8 Vývoj migračného salda v riešenom území podľa okresov dokumentujú nasledujúce údaje

Okres	Migračné saldo					
	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Bánovce nad Bebravou	-109	-67	-49	-101	-54	-380
Ilava	-71	-33	-146	-181	-168	-599
Myjava	-76	-52	-75	-60	-61	-324
Nové Mesto nad Váhom	115	37	6	134	116	408
Partizánske	-149	-53	-85	-177	-80	-544
Považská Bystrica	-107	-144	-89	-123	-155	-618
Prievidza	-131	-240	-239	-297	-373	-1 280
Púchov	-39	-44	-33	-22	-51	-189
Trenčín	143	195	229	204	188	959
Trenčiansky kraj	-424	-401	-481	-623	-638	-2 567

Zdroj: ŠÚ SR: Bilancia pohybu obyvateľstva v SR podľa obcí v sledovaných rokoch 2011-2015

2.6.1.2 Prognóza vývoja obyvateľstva do roku 2035

V zmenách a doplnkoch č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa pri prognóze vývoja obyvateľstva vychádzalo z materiálu Prognóza vývoja obyvateľstva SR do roku 2025 (aktualizácia), ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u v novembri 2007. Prognóza bola upravenou, aktualizovanou verziou stredného scenára prognózy z roku 2002, ktorý sa zvyčajne považuje za najviac pravdepodobný. Aj aktualizovaná prognóza vychádza z vekovej štruktúry obyvateľstva k 31. 12. 2001 a následný vývoj do roku 2006 zohľadňuje reálne údaje za obdobie rokov 2001 - 2006.

V záveroch prognózy sa uvádzalo, že všeobecné trendy naznačené v prognóze 2002 zostávajú zachované a je predpoklad pozvoľného zvyšovania úhrnnej plodnosti až do horizontu prognózy 2025. Konštatuje sa, že obdobie najbližších 20 rokov bude charakterizované kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia pri zachovaní relatívne stabilného počtu obyvateľstva. Za horizontom prognózy, t.j. po roku 2025, sa procesy starnutia obyvateľstva začnú výraznejšie zrýchľovať pri úbytku počtu obyvateľov. Ďalej sa uvádzalo, že Slovensko už nemôže počítať s dosiahnutím záchovej hodnoty z hľadiska prirodzeného pohybu.

Na konci roku 2013 v nadväznosti na výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 a na Prognózu vývoja obyvateľstva SR do roku 2025 bola vypracovaná nová Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035, ktorá predstavuje novú kmeňovú prognózu obyvateľstva na okresnej úrovni pre roky 2013 – 2035. Predstavuje pokračovanie rady oficiálnych regionálnych prognóz obyvateľstva, ktoré vznikli v SR od roku 1993.

V novej prognóze došlo k prehodnoteniu predpokladného vývoja počtu obyvateľov a prirodzených prírastkov podľa okresov na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011. podľa novej prognózy je evidentné, že predpokladaný vývoj obyvateľstva stanovený v predošlej prognóze bol nastavený veľmi „optimisticky“. Na základe reálneho vývoja, došlo ku korekcii a úprave predpokladaného vývoja a došlo

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do r. 2035

Pre porovnanie uvádzame vývoj počtu obyvateľov podľa odidvoch prognóz.

Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 sa v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja predpokladá nasledujúci vývoj počtu obyvateľov.

Tab. 9 Počet obyvateľov v okresoch Trenčianskeho kraja do r. 2025

Okres	Počet obyvateľov v roku				
	2007	2010	2015	2020	2025
Bánovce nad Bebravou	38 046	37 915	37 778	37 585	37 192
Ilava	61 048	60 610	60 033	59 429	58 543
Myjava	28 137	27 806	27 358	26 881	26 292
Nové Mesto nad Váhom	62 707	62 454	62 037	61 603	61 004
Partizánske	47 355	47 270	47 118	46 860	46 373
Považská Bystrica	64 232	64 326	64 777	65 250	65 379
Prievidza	139 442	139 887	140 790	141 407	141 203
Púchov	45 523	45 385	45 228	45 088	44 863
Trenčín	113 341	113 893	114 630	114 981	114 620
Trenčiansky kraj	599 831	599 546	599 749	599 084	595 469

Zdroj: údaj za r. 2007 databáza ŠÚ SR, údaje za roky 2010-2025 Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do r. 2025 (november 2008), Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u

Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 sa predpokladá nasledovný vývoj podľa jednotlivých okresov.

Tab. 10 Počet obyvateľov v okresoch Trenčianskeho kraja do r. 2035

Okres	Počet obyvateľov v roku					Zmena 2012 - 2015	
	2015	2020	2025	2030	2035	Abs.	%
Bánovce nad Bebravou	36908	36654	36296	35803	35227	-1840	-4,46
Ilava	60352	60113	59596	58725	57764	-2729	-4,23
Myjava	27075	26633	26100	25484	24812	-2541	-8,09
Nové Mesto nad Váhom	62904	63319	63460	63248	62717	140	-0,48
Partizánske	46537	45947	45285	44439	43488	-3405	-6,35
Považská Bystrica	63214	63080	62786	62132	61362	-2001	-2,91
Prievidza	136701	135529	133980	131937	129684	-7696	-5,03
Púchov	44304	43919	43531	42973	42341	-2251	-4,27
Trenčín	114641	116223	117242	117232	116376	2935	1,18
Trenčiansky kraj	594651	593437	590301	584003	575806	-18845	3,17

Zdroj: Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied INFOSTAT - Výskumné demografické centrum Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 (2013)

V okresoch Trenčianskeho kraja sa podľa prognózy do roku 2035 predpokladajú vo výhľadových etapách nasledujúce prírastky – úbytky počtu obyvateľov:

Tab. 11 Predpokladané prirodzené prírastky/úbytky obyvateľstva v sledovaných etapách na 1000 obyvateľov

Okres	Prírastok -úbytok obyvateľov				
	2015	2020	2025	2030	2035
Bánovce nad Bebravou	0,25	-0,85	-2,56	-4,39	-5,58
Ilava	0,86	-0,44	-2,63	-4,61	-5,59
Myjava	-1,69	-2,92	-4,67	-6,44	-7,63
Nové Mesto nad Váhom	-0,98	-2,10	-3,50	-4,64	-5,33
Partizánske	-0,79	-2,07	-3,49	-5,40	-6,79
Považská Bystrica	0,87	0,14	-1,72	-3,87	-4,96
Prievidza	0,06	-1,36	-2,94	-4,74	-5,84
Púchov	-0,48	-1,16	-2,39	-4,13	-5,19
Trenčín	0,67	-0,83	-2,36	-4,18	-5,43
Trenčiansky kraj					

Zdroj: Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied INFOSTAT - Výskumné demografické centrum Katedra humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035 (2013)

Ako dokumentuje predošlá tabuľka, prírastky počtu obyvateľov za celé výhľadové obdobie sa nepredpokladajú v žiadnom okrese Trenčianskeho kraja, pričom podiel úbytkov obyvateľov sa výrazne zvyšuje každým ďalším sledovaným obdobím.

2.6.1.3 Veková štruktúra obyvateľstva

Súčasná veková štruktúra

Súčasná veková štruktúra obyvateľstva riešeného územia je odrazom demografického a socioekonomického vývoja predovšetkým v dlhodobom období, avšak nie menej zanedbateľný je vplyv demografického vývoja, najmä vplyv vývoja pôrodnosti, v krátkodobej retrospektíve.

Z pohľadu hodnotenia vývoja vekovej skladby obyvateľstva v uplynulom období možno konštatovať tendenciu starnutia populácie, čo je aj v celoslovenských podmienkach všeobecný vývojový trend .

V porovnaní s vekovým zložením obyvateľstva v celoslovenskom priemere v členení podľa základných ekonomických skupín je situácia v Trenčianskom kraji nepriaznivejšia, najmä v zastúpení obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku, a tým aj z hľadiska indexu starnutia.

Úroveň populačného starnutia vystihuje index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). Tento ukazovateľ dokumentuje trend intenzívneho starnutia populácie.

Počet obyvateľov v základných vekových skupinách v Trenčianskom kraji a v jednotlivých okresoch bol v roku 2015 nasledujúci.

Tab. 12 Počet obyvateľov v základných vekových skupinách (k 31.12.2015)

Okres	Počet obyvateľov vo vekovej skupine			
	Spolu	0 - 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	36 833	5 229	26 034	5 570
Ilava	60 194	8 107	43 421	8 666
Myjava	27 083	3 340	18 892	4 851
Nové Mesto nad Váhom	62 531	8 404	43 502	10 625
Partizánske	46 462	5 959	32 828	7 675
Považská Bystrica	63 176	8 633	45 961	8 582
Prievidza	136 554	17 510	97 772	21 272
Púchov	44 537	6 232	31 858	6 447
Trenčín	113 863	15 759	79 593	18 511
Trenčiansky kraj	591 233	79 169	419 864	92 200
Mestá	327 572	41 512	234 553	51 507
Vidiecke obce	263 661	37 657	185 311	40 693

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, 2015, ŠÚ SR

Na rozdielnosť demografických podmienok v jednotlivých územnosprávnych celkoch riešeného územia poukazujú hodnoty vekového zloženia obyvateľstva a indexu populačného starnutia, ktoré sa nachádzajú v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 13 Vekové zloženie obyvateľstva a index populačného starnutia (k 31.12.2015)

Okres	Podiel obyvateľstva vo vekovej skupine			Index starnutia
	0 - 14	15 – 64	65+	
Bánovce nad Bebravou	14,09	70,48	15,43	105,29
Ilava	13,31	72,00	14,69	106,89
Myjava	12,31	69,61	18,23	145,49
Nové Mesto nad Váhom	13,52	69,28	17,02	123,43
Partizánske	12,72	70,36	16,92	128,79
Považská Bystrica	13,59	72,58	13,83	99,40
Prievidza	12,59	71,46	15,95	121,48
Púchov	13,82	71,44	14,74	103,44
Trenčín	13,89	69,58	16,53	117,46
Trenčiansky kraj	13,30	70,81	15,9	116,46
Mestá spolu	12,67	71,60	15,72	124,07
Vidiecke obce spolu	14,28	70,28	15,43	108,06

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, 2008, ŠÚ SR

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v priebehu rokov 2011 – 2015

Hodnotenie vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva v riešenom území za obdobie r. 2011-2015 je spracované podľa základných vekových skupín.

Tab. 14 Vývoj vekovej štruktúry v roku 2011

Okres	Počet obyvateľov vo vekovej skupine			
	Spolu	0 - 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	37 141	5 327	26 946	4868
Ilava	60 534	7 896	44 950	7688
Myjava	27 589	3 425	19 789	4375
Nové Mesto nad Váhom	62 668	8 345	44 568	9755
Partizánske	47 209	6 179	34 229	6801
Považská Bystrica	63 578	8 838	47 025	7715
Prievidza	137 993	17 951	101 327	18715
Púchov	44 697	6 441	32 475	5781
Trenčín	113 045	15 369	81 210	16466
Trenčiansky kraj	594 454	79 688	432550	82216

Zdroj: Veková štruktúra obyvateľstva SR, k 31.12.2011

Na zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva v Trenčianskom kraji podľa základných ekonomických skupín a sledovaných územno-správnych celkov a sídelných štruktúr poukazujú nasledujúce hodnotenie:

Tab. 15 Prírastky - úbytky obyvateľov v rokoch 2011 - 2015

Okres	Prírastok - úbytok obyvateľov			
	Spolu	0 – 14	15 - 64	65+
Bánovce nad Bebravou	-308	-98	-912	702
Ilava	-340	211	-1 529	978
Myjava	-506	-85	-897	476
Nové Mesto nad Váhom	-137	69	-1 066	870
Partizánske	-747	-220	-1 140	874
Považská Bystrica	-402	-205	-1 064	867
Prievidza	-1 439	-441	-3 555	2 557
Púchov	-160	-209	-617	666
Trenčín	810	390	-1 617	2 045
Trenčiansky kraj	-3 221	-519	-12 686	9 984

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj vekového zloženia obyvateľstva na území Trenčianskeho kraja v období rokov 2011-2015 sa vyznačoval značným úbytkom detskej zložky obyvateľstva okrem okresov Trenčín, Ilava a Nové Mesto nad Váhom, úbytkom obyvateľstva v produktívnom veku a najmä početným nárastom obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011

Podľa údajov zo sčítania ľudu v roku 2011 bolo v Trenčianskom kraji 292,6 tis. ekonomicky aktívnych osôb, z toho 133,0 tis. žien.

V jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja sa miera ekonomickej aktivity pohybovala v rozpätí 48,14 - 50,5 %. Najvyššia hodnota bola v okrese Ilava.

Tab. 16 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Okres	Ekon. aktívne obyvateľstvo			% Ekonomicky aktívnych osôb		
	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy
Bánovce nad Bebravou	18 621	10 157	8 464	50,15	54,54	45,45
Ilava	30 601	16 464	14 137	50,51	53,80	46,20
Myjava	13 414	7 284	6 130	48,36	53,30	46,70
Nové Mesto nad Váhom	31 210	17 099	14 111	49,77	54,78	45,22
Partizánske	22 709	13 280	10 105	48,14	58,47	41,58
Považská Bystrica	31 403	17 143	14 260	49,41	54,60	45,40
Prievidza	67 173	36 716	31 457	48,71	54,65	45,35
Púchov	22 043	12 127	9 916	49,36	55,01	44,99
Trenčín	55 414	29 898	25 516	48,98	53,95	46,05
Trenčiansky kraj	292 588	159 492	133 096	49,23	54,51	45,48

Zdroj: Sčítanie ľudu, domov a bytov 2011, ŠÚ SR

2.6.2 Bytový fond

Kapitola sa nemení

2.7 Sociálna infraštruktúra

Úvodná kapitola 2.7 sa nemení

2.7.1 Školstvo

Podkapitola 2.7.1 sa mení v celom rozsahu

2.7.1.1 Základné školstvo

Podľa § 6 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci preneseného výkonu štátnej správy zriaďovateľom základných škôl je obec. Na území Trenčianskeho kraja je v školskom roku 2015/2016 v základných školách (štátnych, súkromných a cirkevných) spolu 41 825 žiakov, na 1000 obyvateľov TSK (590 584 obyvateľov, zdroj: ŠÚ k 30.6.2015) pripadá 70,8 žiaka. Prepočítaný počet žiakov všetkých základných škôl (427 418 žiakov) na 1000 obyvateľov SR (5 423 800 obyv., zdroj: ŠÚ k 30.6.2015) je 78,8 žiaka. Najviac žiakov štátnych škôl na 1000 obyvateľov má okres Bánovce nad Bebravou, ich počet prevyšuje aj celonárodný prepočet. Naopak najmenej žiakov v štátnych školách na 1000 obyvateľov majú okresy Ilava a Myjava, ale v týchto okresoch je najvyššia naplnenosť tried 20,1 žiaka v Ilave a 19,3 v Myjave. Priemerná naplnenosť tried je nízka, v štátnych školách sa pohybuje okolo 19 žiakov v triede, v súkromných 12 a cirkevných 18 žiakov.

Tab. 17 Rozmiestnenie štátnych základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2015/2016

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5. - 9.				
Bánovce nad Bebravou	11	10	1		146	2755	18,9	74,9
Ilava	16	10	6		183	3687	20,1	61,4
Myjava	12	5	7		90	1721	19,1	63,7
Nové Mesto nad Váhom	20	17	3		228	4167	18,3	66,6
Partizánske	15	11	4		169	3092	18,3	66,6
Považská Bystrica	20	15	5		243	4349	17,9	68,9
Prievidza	39	31	8		476	8797	18,5	64,6
Púchov	16	11	5		174	3232	18,6	72,6
Trenčín	34	24	10		415	8002	19,3	70,7
Trenčiansky kraj	183	134	49		2124	39802	18,7	67,4
Slovenská republika	1943	1315	626	2	21507	397369	18,5	73,3

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2015/2016 (stav k 15.09.2015)

Tab. 18 Rozmiestnenie súkromných základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2015/2016

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5.-9.				
Ilava	1	1			9	144	16,0	2,40
Prievidza	1	1			9	85	9,4	0,62
Trenčín	1	1			5	48	9,6	0,42
Trenčiansky kraj	3	3			23	277	12,0	0,47
Slovenská republika	52	37	15		414	6052	14,6	1,12

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2015/2016

Tab. 19 Rozmiestnenie cirkevných základných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2015/2016

Územie	Školy				Triedy spolu	Žiaci spolu	Počet žiakov na triedu	Počet žiakov na 1000 obyv.
	spolu	v tom s ročníkom						
		1. - 9.	len	len				
			1. - 4.	5.-9.				
Ilava	2	2			19	370	19,5	6,16
Nové Mesto nad Váhom	1	1			18	333	18,5	5,32
Partizánske	1		1		1	17	17,0	0,37
Považská Bystrica	1	1			10	199	19,9	3,15
Prievidza	1	1			16	274	17,1	2,01
Púchov	1	1			9	162	18,0	3,6
Trenčín	2	2			23	391	17,0	3,45
Trenčiansky kraj	9	8	1		96	1746	18,2	2,96
Slovenská republika	118	104	14		1313	23997	18,3	4,42

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2015/2016

Predpoklady vývoja základného školstva

V oblasti zariadení základných škôl v súvislosti s predpokladaným vývojom demografickej štruktúry obyvateľstva a v dôsledku súčasného a predpokladaného znižovania vývoja natality obyvateľstva v kraji (rovnako aj v SR), nevznikajú nároky na zvyšovanie kapacít zariadení základných škôl. Potreby sa však môžu prejaviť na úrovni sídelnej, predovšetkým v mestských centrách, v ktorých sa koncentruje demograficky progresívne obyvateľstvo. V týchto centrách požiadavky na rozvoj základných škôl môžu byť vyvolané rozvojom väčších obytných území, čo si vyžiada potrebu komplexného vybavenia územia zariadeniami základnej obsluhy.

Vidiecke osídlenie je charakteristické poklesom využitia disponibilných kapacít zariadení základných škôl. Vplyvom demografického vývoja, hlavne znižovania predproduktívnej zložky obyvateľov v obciach najnižších veľkostných skupín, môže dôjsť k postupnej likvidácii škôl.

Vo vzťahu na predpokladané požiadavky na rozvoj siete základného školstva v SR, nie je potreba výstavby nových kapacít, ale je potrebné sa orientovať na zvyšovanie kvalitatívneho štandardu jednotlivých existujúcich školských zariadení, na dobudovanie a zvyšovanie úrovne materiálo-technickej základne, estetickej úrovne priestorov základných škôl, zabezpečenie škôl modernými učebnými pomôckami a výpočtovou technikou.

Na základe doterajšieho vývoja v oblasti základného školstva v SR a v súvislosti s prechodom základného školstva pod samosprávu ako aj vplyv podmienok vyplývajúcich zo vstupu SR do EÚ, možno v podmienkach Trenčianskeho kraja predpokladať:

- v rozvojových programoch základných škôl vychádzať z potreby vychovávanía a vzdelávania v rámci škôl nielen pre potreby SR ale aj pre EÚ,
- umožniť integráciu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do tried základnej školy, pričom treba rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka,
- užšie prepojiť zariadenia výchovného charakteru, školské kluby detí, školské športové strediská, krúžky s činnosťou školy,
- využívať vytvorené podmienky na výcvik žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách,
- zvýšenú pozornosť venovať mimokognitívnemu rozvoju, najmä v puberte zintenzívniť estetickú výchovu, protidrogovú výchovu, environmentálnu výchovu, sexuálnu výchovu a pod.

2.7.1.2 Stredné školstvo

Trenčiansky samosprávny kraj podľa § 9 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci preneseného výkonu štátnej správy je zriaďovateľom stredných škôl. Sústavu stredných škôl v zmysle § 32 školského zákona tvoria gymnáziá, stredné odborné školy a konzervatóriá. Trenčiansky samosprávny kraj pri výkone samosprávy zriaďuje aj jazykové školy, školské internáty, zariadenia školského stravovania, školy prírody a krajské centrum voľného času.

Zriaďovateľská pôsobnosť k stredným školám a školským zariadeniam prešla na Trenčiansky samosprávny kraj od 01. 07. 2002 na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky.

Delimitáciou prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja 75 škôl a školských zariadení:

- 68 škôl a školských zariadení z pôsobnosti Krajského úradu Trenčín,
- 5 škôl v prírode z pôsobnosti okresných úradov Trenčianskeho kraja,
- 2 stredné zdravotnícke školy z pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR.

V období od 01. 07. 2002 po súčasnosť sa v rámci optimalizácie siete stredných škôl a školských zariadení zrealizovali viaceré zmeny. V Trenčianskom kraji (k 15. 09. 2015) je celkom 58 škôl (všetkých zriaďovateľov), na ktorých študuje 21 178 žiakov. V prepočte na 1000 obyvateľov vychádza 35,9 žiakov stredných škôl, čo je v porovnaní s celoslovenským ukazovateľom (39,4 žiakov/1000 obyvateľov) nižšia hodnota.

Sústavu stredných škôl v územnej pôsobnosti Trenčianskeho kraja tvorí k 15. 9. 2015:

- 19 gymnázií, v ktorých študuje 6 412 žiakov,
- 39 stredných odborných škôl, v ktorých študuje 14 763 žiakov.

Okres Trenčín má najviac žiakov prepočítaných na 1000 obyvateľov a to 53,4 žiakov, čo vysoko prevyšuje aj celoslovenský prepočet (39,5 žiakov). Najmenej žiakov na 1000 obyvateľov má okres Partizánske (19,5 žiakov).

Tab. 20 Rozdelenie stredných škôl podľa zriaďovateľa v Trenčianskom kraji v šk. roku 2015/2016

Zriaďovateľ	Gymnázia			Stredné odborné školy		
	školy	triedy	žiaci	školy	triedy	žiaci
štátny	12	194	5013	31	599	14049
súkromný	3	25	369	6	25	475
cirkevný	4	47	1033	2	11	239
Trenčiansky kraj	19	266	6415	39	635	14763
Slovenská republika	244	3064	73757	453	6271	139757

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2015/2016

Tab. 21 Územné rozmiestnenie stredných škôl v Trenčianskom kraji v šk. roku 2015/2016

Okres	Gymnázia		Stredné odborné školy			Počet žiakov na 1000 obyv.
	školy	žiaci	školy	žiaci	duál	
Bánovce nad Bebravou	1	397	2	576		26,4
Ilava	2	583	4	1419	21	33,3
Myjava	1	404	1	431		30,9
Nové Mesto nad Váhom	3	540	4	1225	26	28,2
Partizánske	1	402	1	504		19,5
Považská Bystrica	2	509	7	2169	26	42,4
Prievidza	3	1396	7	3116	26	33,1
Púchov	1	413	3	1084		33,6
Trenčín	5	1771	10	4239	1	53,1
Trenčiansky kraj	19	6415	39	14763	100	35,9
Slovenská republika	244	74352	453	139757	422	39,5

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR – školský rok 2015/2016

Skladba stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 22 Zastúpenie jednotlivých druhov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK k 15. 09. 2015

druh školy	počet škôl	% zastúpenie v kraji	počet žiakov	% zastúpenie v kraji
Gymnázium	11	27,5%	4922	26,4%
Obchodná akadémia	3	7,5%	1393	7,5%
Stredná umelecká škola	1	2,5%	517	2,8%
Stredná zdravotná škola	2	5,0%	822	4,4%
Stredná priemyselná škola	4	10,0%	1708	9,2%
Stredná odborná škola	17	42,5%	8353	44,8%
Spojená škola	2	5,0%	934	5,0%
SPOLU	40	100%	18649	100%

Zdroj: EDUZBER 2015

Základné predpoklady ďalšieho vývoja v územnom priemete kraja

Trenčiansky samosprávny kraj považuje rozvoj stredného školstva vo svojej pôsobnosti za jednu z najväčších priorít. Predpoklady vývoja stredného školstva sú obsiahnuté v dokumente „Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2013 – 2020“, ktorý uvádza nasledujúce prioritné oblasti:

- I. Optimalizácia a stabilizácia siete stredných škôl
 - Vytvorenie transparentného a objektívneho systému tvorby VZN o určení počtu tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti TSK pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku
 - Pokračovanie optimalizácie siete škôl
 - Optimalizácia štruktúry študijných a učebných odborov
 - Stabilizácia siete škôl
- II. Posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl
 - Zvýšenie kvality pedagogických zamestnancov
 - Zlepšenie stavebno-technického stavu školských zariadení
 - Modernizácia materiálno-technického vybavenia
 - Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb
- III. Posilnenie výchovnej a motivačnej funkcie škôl
 - Posilnenie výchovnej funkcie škôl
 - Posilnenie motivačnej funkcie škôl
 - Posilnenie sociálnej inklúzie
 - Rozvoj športu na školách
 - Rozvoj kultúry na školách
- IV. Vzdelávanie pre potreby trhu práce
 - Rozvoj duálneho vzdelávania
 - Rozvoj siete Centier odborného vzdelávania a prípravy
 - Rozvoj ďalších foriem praktického vyučovania
- V. Zvýšenie kvality a atraktivity vzdelávania
 - Riadenie kvality
 - Podpora novej pedagogiky a flexibilných ciest učenia sa
 - Zvýšenie povedomia verejnosti o atraktivnosti a možnostiach technických smerov odborného vzdelávania
 - Zvyšovanie záujmu žiakov ZŠ o odborné vzdelávanie

2.7.1.3 Vysoké školstvo

V kraji sa nachádzajú tri vysoké školy.

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne bola založená rozhodnutím NR SR zákonom o zriadení Trenčianskej univerzity ako štátna vysoká škola 01.07.1997. Pred vznikom univerzity v meste Trenčín a v trenčianskom regióne pôsobilo niekoľko detašovaných pracovísk iných slovenských vysokých škôl. Vznik samostatnej univerzity v trenčianskom regióne bol vyvolaný najmä vysokou koncentráciou strojárskeho, elektrotechnického a spotrebného priemyslu, významných výskumno-vývojových a projektových organizácií,

sociálnych, zdravotníckych a kultúrnych organizácií a inštitúcií. Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne ponúka štúdiá na štyroch fakultách:

- Fakulta špeciálnej techniky,
- Fakulta zdravotníctva,
- Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov,
- Fakulta priemyselných technológií.

Celkovo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka v Trenčíne k 15. 9. 2015 študovalo 2618 študentov z toho 725 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom pôsobí ako súkromná vysoká škola. Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom je po komplexnej akreditácii začlenený ako vysoká škola, ktorá nie je začlenená medzi univerzitné vysoké školy ani medzi odborné vysoké školy. Poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v bakalárskych a magisterských študijných programoch. Celkovo na Dubnickom technologickom inštitúte v Dubnici nad Váhom k 31. 10. 2015 študovalo 1647 študentov z toho 1425 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Vysoká škola manažmentu v Trenčíne (VŠM) je súkromná vysoká škola. Zriaďovateľom VŠM je City University of Seattle. VŠM je bezfakultnou vysokou školou a svojimi vzdelávacími programami nadväzuje na tradíciu poskytovania obchodného vzdelania americkej City University of Seattle so sídlom v Bellevue, štát Washington, USA. Celkovo na VŠM k 31. 10. 2015 študovalo 857 študentov z toho 322 študentov študovalo externou formou (Zdroj: Ústav informácií a prognóz školstva, 2016).

Vysokoškolské štúdiá v TSK poskytujú aj detašované pracoviská fakúlt vysokých škôl:

- Materiálovotechnologická fakulta STU Bratislava v Dubnici nad Váhom,
- Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity Bratislava v Púchove,
- Fakulta hospodárskej informatiky v Púchove,
- Strojnícka fakulta Žilinskej univerzity v Považskej Bystrici,
- Fakulta riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Prievidzi,
- Fakulta sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda Trnava v Prievidzi,
- Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave – detašované pracovisko sv. Cyrila a Metoda v Partizánskom.

Poslaním vysokých škôl, ktoré sú súčasťou európskeho výskumného priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru, je rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti, múdrosť, dobro a tvorivosť v človeku a prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre blaho celej spoločnosti, a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti.

Cieľom vysokých škôl v Trenčianskom kraji je pripraviť takých študentov, ktorí sa svojimi vedomosťami a zručnosťami budú úspešne uplatňovať na trhu práce, kde úroveň a kvalita vzdelania nadobúda čoraz väčší význam umocnený aj možnosťami vyslať študentov na výmenné semestrálne štúdiá a stážové pobyty na univerzity v Európskej únii.

Trendy vývoja:

- zvýšenie úrovne vysokoškolskej vedy a vzdelávania, ako aj začleňovanie našich vysokých škôl do kontextu európskeho školstva,
- napĺňať hlavné poslanie vysokých škôl, ktorou je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a tvorivé vedecké bádanie alebo tvorivá umelecká činnosť,
- výrazne zvýšiť úroveň vysokoškolskej vedy a vzdelávania, začleniť vysoké školy do kontextu európskeho školstva a prispôbiť sa svetovým trendom.

2.7.2 Zdravotníctvo

Podkapitola 2.7.2 sa mení v celom rozsahu

Zdravotná starostlivosť je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci, vrátane poskytovania liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín s cieľom predĺženia života fyzickej osoby, zvýšenia kvality jej života a zdravého vývoja budúcich generácií; zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, dispenzarizáciu, diagnostiku, liečbu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu.

Zdravotnú starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poskytuje poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci za podmienok ustanovených osobitným predpisom. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti je služba vo všeobecnom hospodárskom záujme.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v Trenčianskom kraji zabezpečujú poskytovatelia ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti v rámci verejnej minimálnej siete poskytovateľov.

Verejná minimálna sieť poskytovateľov (ďalej len "minimálna sieť") je usporiadanie najmenšieho možného počtu verejne dostupných poskytovateľov na území Slovenskej republiky alebo na území príslušného samosprávneho kraja alebo na území príslušného okresu (ďalej len "príslušné územie") v takom počte a zložení, aby sa zabezpečila efektívne dostupná, plynulá, sústavná a odborná zdravotná starostlivosť s prihliadnutím na:

- a) počet obyvateľov príslušného územia vrátane nožnej odchýlky vo vzťahu ku geografickým a demografickým podmienkam príslušného územia,
- b) chorobnosť a úmrtnosť obyvateľov príslušného územia,
- c) migráciu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti 10) na príslušnom území,
- d) bezpečnosť štátu.

Verejná minimálna sieť poskytovateľov je určená Nariadením vlády SR č. 640/2008 Z.z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

2.7.2.1 Zdravotnícke zariadenia

Zdravotnú starostlivosť v Trenčianskom kraji poskytujú poskytovatelia ambulantnej, ústavnej zdravotnej starostlivosti, záchranej zdravotnej služby a lekárenskej starostlivosti.

Všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť v kraji poskytuje **354 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti**. Z tohto počtu je **238 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre dospelých** a **121 poskytovateľov všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast**. Dlhodobým problémom je starnutie všeobecných lekárov.

V rámci všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti sú poskytovatelia povinní vykonávať lekársku službu prvej pomoci, ktorou sa zabezpečuje nepretržitá dostupnosť všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Lekársku službu prvej pomoci pre deti a dorast v kraji zabezpečuje 9 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, lekársku službu prvej pomoci pre dospelých 10 poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a zubno-lekársku službu prvej pomoci 3 poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

Špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť poskytuje v kraji 721 poskytovateľov špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 5 samostatných polikliník: Mestská poliklinika Dubnica, m.p.o., Pod Hájom 1288/116, Dubnica nad Váhom, Poliklinika BIO-FIT, s.r.o., Halalovka 63, Trenčín, Poliklinika MarMedico, s.r.o., s miestom prevádzkovania Piešťanská 1184/24, Nové Mesto nad Váhom, UNIPHARMA – 1. slovenská lekárnická a.s., s miestom prevádzkovania – Nábřežná 5, Prievidza, Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – poliklinika s miestom prevádzkovania: Partizánska 3731 Trenčín.

Objektov, ktoré sú označené ako „polikliniky“ je podstatne viac, avšak nespĺňajú podmienky na vydanie povolenia na prevádzkovanie polikliniky. Sú to zväčša objekty, vo vlastníctve rôznych subjektov, s ktorými majú neštátni lekári uzatvorené nájomné zmluvy.

Poskytovanie lekárenskej starostlivosti v Trenčianskom kraji zabezpečuje **195** verejných lekární a **19** pobočiek verejných lekární, zásobovanie nemocníc zabezpečujú **3** nemocničné lekárne. V kraji sa nachádza aj **14** výdajní zdravotníckych potrieb.

Záchranú zdravotnú službu v Trenčianskom kraji zabezpečujú prevažne neštátni poskytovatelia záchranej zdravotnej služby. Z celového počtu 27 sídiel staníc záchranej zdravotnej služby je 10 ambulancií rýchlej lekárskej pomoci a 16 ambulancií rýchlej zdravotnej pomoci a 1 ambulancia vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby.

Ústavnú zdravotnú starostlivosť poskytuje 8 všeobecných nemocníc, v ktorých je k dispozícii 2624 lôžok (4,4 lôžka na 1000 obyvateľov) a 2 špecializované nemocnice.

Koncovým zdravotníckym zariadením ústavnej zdravotnej starostlivosti v Trenčianskom kraji je Fakultná nemocnica Trenčín, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR s celkovým počtom 839 lôžok.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú 3 nemocnice s poliklinikou: NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach, NsP Považská Bystrica a NsP Myjava s celkovým počtom 1 236 lôžok. Jedná sa o príspevkové organizácie so samostatnou právnou subjektivitou.

Vo vlastníctve obchodných spoločností sú 2 nemocnice: NEMOCNICA Bánovce – 3. súkromná nemocnica, s.r.o., NEMOCNICA Handlová - 2. súkromná nemocnica, s.r.o. Neziskovými organizáciami sú nasledovné nemocnice: NsP Ilava, n.o., NsP Nové Mesto nad Váhom, n.o. a Nemocnica na okraji mesta n.o., Partizánske.

Štruktúra lôžkového fondu je nasledovná:

- Akútne lôžka: 2 061, t.j. 3,5 lôžka na 1 000 obyvateľov

- Chronické lôžka: 530, t.j. 0,89 lôžka na 1 000 obyvateľov
- Psychiatrické lôžka: 180, t.j. 0,3 lôžka na 1 000 obyvateľov

Špecializovanými nemocnicami sú Nemocnica pre obvinených a odsúdených v Trenčíne s celkovým počtom 177 lôžok, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR a NsP Nové Mesto nad Váhom, n.o. (transformovaná zo štátnej príspevkovej organizácie) s celkovým počtom 80 lôžok. Ústavnú zdravotnú starostlivosť ďalej zabezpečuje 1 Hospic a 2 Domy ošetrovateľskej starostlivosti.

V uplynulom období sme zaznamenali postupné znižovanie počtu akútnych lôžok a uzatváranie celých oddelení najmä oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny, chirurgie, gynekológie a pôrodnictva, vnútorného lekárstva v nemocniciach, ktoré boli vo vlastníctve obchodných spoločností, alebo neziskových organizácií. V dôsledku týchto opatrení **už takmer polovica nemocníc v Trenčianskom kraji nemá charakter všeobecnej nemocnice a neposkytuje ani základnú ústavnú zdravotnú starostlivosť**. Rozsah poskytovanej zdravotnej starostlivosti v týchto nemocniciach je na úrovni dvoch, resp. troch základných medicínskych odborov. **O to väčší tlak je na ďalšie nemocnice, najmä Fakultnú nemocnicu Trenčín a nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktoré musia zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov aj tých okresov, kde sa síce nachádza nemocnica, ale s výrazne redukovaným počtom oddelení a činností.**

Na základe analýzy lôžkového fondu konštatujeme nedostatočné počty akútnych lôžok v porovnaní s Nariadením vlády SR č. 640/2008 Z.z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti najmä v nasledovných medicínskych odboroch: anestéziológia a intenzívna medicína, chirurgia, pediatria, geriatria, pneumológia a ftizeológia, psychiatria.

V poslednom období zaznamenávame nárast zariadení na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti. Jednodňová zdravotná starostlivosť sa postupne presadzuje a poskytuje aj v rámci všeobecných nemocníc, ktoré sú schopné zabezpečiť komplexnú zdravotnú starostlivosť aj v prípade komplikácií.

Domáca ošetrovateľská starostlivosť je poskytovaná agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti priamo v domácom prostredí, alebo v prirodzenom sociálnom prostredí pacientov. V Trenčianskom samosprávnom kraji poskytuje domácu ošetrovateľskú starostlivosť 17 agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú známe **prírodné liečebné kúpele** Nimnica, Trenčianske Teplice a Bojnice.

Tab. 23 Všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť

Okres	Počet lekárskejších miest všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast	
	Všeobecný lekár pre dospelých	Všeobecný lekár pre deti a dorast
Bánovce nad Bebravou	15,30	7,00
Ilava	27,25	11,00
Myjava	8,85	6,00
Nové mesto nad Váhom	27,25	12,10
Partizánske	18,75	10,00
Považská Bystrica	19,45	14,22
Prievidza	61,00	33,08

Okres	Počet lekárskejších miest všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast	
	Všeobecný lekár pre dospelých	Všeobecný lekár pre deti a dorast
Púchov	16,20	9,70
Trenčín	46,02	25,65

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 24 Špecializovaná ambulatná zdravotná starostlivosť

Okres	Počet lekárskejších miest zubných lekárov a gynekológov v ambulatnej starostlivosťi	
	Zubný lekár	Gynekológ - pôrodník
Bánovce nad Bebravou	12,60	6,35
Ilava	21,80	8,00
Myjava	11,50	3,87
Nové mesto nad Váhom	30,70	5,00
Partizánske	18,70	5,00
Považská Bystrica	22,25	7,40
Prievidza	16,90	19,90
Púchov	15,70	5,00
Trenčín	49,50	14,60

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 25 Špecializovaná ambulatná zdravotná starostlivosť - iná

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulatná starostlivosť – počty lekárskejších miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
Akupunktúra		0,19					0,32		0,9	1,41
Algeziológia	0,5	,06				1	1,2	0,1	0,8	4,5
Anesteziológia a intenzívna medicína	0,5	0,5	1		1	1	1,75	0,3	1,65	7,7
Angiológia			0,2	2,2			0,5		1,2	4,1
chirurgia	3,8	4	1	2,85	3,05	4,8	8,27	2,5	6	36,27
Cievna chirurgia						0,1	1,4		0,2	1,7
Dentoalveorálna chirurgia					0	0	0	0	0,2	0,2
Dentálna hygiena	1	0,55		1	0	0	2	0	1,8	6,35
Dermatovenerológia	1	3	1	2,6	2	5,8	7	2,2	7	31,6
detská psychiatria				0,2		1,2	0,85		0,9	3,15
diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy	1	1,8	1	2,2	1	3	3,2	1,8	4,8	19,8
endokrinológia	0,35	0,5	1	1,65	0,88	2,2	1,35		2,5	10,43
foniatria			1	0,2		0,5	0,2		0,05	1,95
fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	0,5	2,9	1	2,85	0,2	1,9	6,6	1,08	9,53	26,56

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulantná starostlivosť – počty lekárskeho miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
gastroenterológia	0,8	2	1	3	1,7	1,8	4		3,7	18
geriatria	0,5			0,25	0,75	1	1,5		2,9	6,9
gynekológia a pôrodníctvo	5,35	8	3,87	5	6	7,4	20,9	5	13,2	74,72
hematológia a transfuziológia		1	1	1	1,65	2	3		3	12,65
hepatológia					1				0,35	1,35
infektológia					1	1	1,8		1,1	4,9
kardiológia	1,7	2,6	1	2,9	1,55	4	4	0,4	5,4	23,55
klinická farmakológia							0,13			0,13
klinická imunológia a alergológia	1	2	0,8	2	1	0,5	3		3,2	13,5
klinická logopédia	1	1	1	2,9	1	4	1	2	3,4	17,3
klinická onkológia			0,2		1,4	3	3,5		3,3	11,4
klinická psychológia	1	1		1	2,5	3	6,57		11,6	26,57
lekárska genetika									2	2
mamológia						0,2				0,2
medicína drogových závislostí		0,1		0		0,2	1		1	2,3
nefrológia	0,18	1	0,85	2,4	0,25	1,45	1	1	1,2	9,33
neonatológia									0,2	0,2
neurochirurgia									0,2	0,2
neuroológia	2	2,8	2	2	1,6	4	8,1	2	7	31,5
oftalmológia	2,6	3	1,22	3	2,25	6,3	7,93	2	10,85	39,15
ortopédia	1,8	1,8	0,85	2,63	0,9	3,3	6,7	0,4	5,7	24,08
otorinolaryngológia	1,8	2,8	2	1,8	2	4,7	7,6	2	6,5	31,2
pediatrická endokrinológia a diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy						1	0,8		0,8	2,6
pediatrická gastroenterológia, hepatológia a výživa					0,5	0,2	0,6		2	3,3
pediatrická gynekológia						0,2			0,1	0,3
pediatrická imunológia a alergológia						0,5	1		1	2,5
pediatrická kardiológia	0,5	1	0,55	0,45		1	1		1	5,5
pediatrická nefrológia		0,5	0,5				1		1	3

Odborné zameranie	Špecializovaná ambulantná starostlivosť – počty lekárskeho miest									
	BN	IL	MY	NM	PE	PB	PD	PU	TN	Kraj
pediatrická neuroológia	0,2	0	0,5			0,5	0,22		1,05	2,47
pediatrická oftalmológia									1	1
pediatrická otorinolaryngológia						0,8			0,15	0,95
pediatrická pneumológia a ftizeológia							0,4		0,3	0,7
plastická chirurgia							0,1			0,1
pneumológia a ftizeológia	1	1	1	2	1	2	5,68		1,5	15,18
pracovné lekárstvo		0,4	1			0,2	0,6		0,4	2,6
psychiatria	2	2,9	2	4,65	1	2,8	6,15	1	6,8	29,3
reumatológia	0,9	1,5	1	2,38	1	2	1,95	0,8	1	12,53
stomatológia	12,6	22,85	11,5	30,95	16,72	20,85	46	14,7	49,55	22134 7
telovýchovné lekárstvo						0,25	0,05		0,8	1,1
tropická medicína							0,2			0,2
urológia	0,6	1	1	2,35	2,6	1,8	4	0,8	5,55	16,7
vnútorné lekárstvo	3,6	6,32	1,8	7,88	3,67	6,4	13,45	2,5	12,3	57,92
úrazová chirurgia	0,5	0,8	0,5		0,5	1	2,6	0,5	2,35	8,75
čelustná ortopédia	1	0,5	0,5	1,9	0,9	0	2,8	0,3	1,5	9,4

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

Tab. 26 Zoznam a sídlo nemocníc v Trenčianskom kraji

Nemocnice	Sídlo	Počet lôžok
Fakultná nemocnica Trenčín	Legionárska 28 911 01 Trenčín	839
NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach	Nemocničná 2 972 01 Bojnice	517
NsP Považská Bystrica	Nemocničná 986 017 01 Považská Bystrica	524
NsP Myjava	Staromyjavská 59 907 01 Myjava	195
Nemocnica na okraji mesta, n.o. Partizánske	Nová nemocnica 511 958 01 Partizánske	200
Nemocnica s poliklinikou Nové Mesto nad Váhom, n.o.	Štefánikova 1 915 01 Nové Mesto nad Váhom	80
NEMOCNICA Handlová - 2. súkromná nemocnica, s.r.o.	SNP 26 972 51 Handlová	62
Nemocnica s poliklinikou Ilava n.o.	Štúrova 3 019 01 Ilava	147
NEMOCNICA Bánovce – 3. súkromná nemocnica, s.r.o.	Hviezdoslavova 23/3 957 01 Bánovce nad Bebravou	140
Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Trenčín	Súdna 15 911 96 Trenčín 1	177

Zdroj: Oddelenie zdravotníctva a humánnej farmácie 2016

2.7.2.2 Kúpeľníctvo

Podkapitola 2.7.2.2 sa nemení

2.7.3 Sociálna starostlivosť

Podkapitola 2.7.3 sa mení v celom rozsahu

Podľa § 4 písm. f) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v platnom znení (ďalej zákon č. 302/2001 Z. z.), samosprávny kraj zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov, medzi nimi aj zariadenia poskytujúce sociálne služby v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, ktoré boli Delimitačnými protokolmi o odovzdaní a prevzatí kompetencií v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky presunuté na Trenčiansky samosprávny kraj.

V pôsobnosti vyšších územných celkov podľa § 81 písm. i) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon č. 488/2008 Z. z.) je zriaďovať, zakladať a kontrolovať útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie a integračné centrum.

V pôsobnosti obcí podľa § 80 zákona č. 448/2008 Z. z. je zriaďovať, zakladať a kontrolovať nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu s ambulantnou sociálnou službou, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár.

Trenčiansky samosprávny kraj je zriaďovateľom 24 zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytujú nasledovné druhy sociálnych služieb celoročnou a týždennou pobytovou formou a ambulantnou formou poskytovania sociálnej služby:

Tab. 27 Kapacitný prehľad zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Druh poskytovanej sociálnej služby	Kapacita
Domov sociálnych služieb	1469
Špecializované zariadenie	593
Zariadenie podporovaného bývania	36
Rehabilitačné stredisko	6
Útulok	35
Krízové stredisko	10
Spolu	2149

Zdroj: OSP TSK 2016

Trenčiansky samosprávny kraj v svojej pôsobnosti vedie register poskytovateľov sociálnych služieb v ktorom k máju 2016 je 238 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú spolu 471 druhov a foriem sociálnych služieb. Ide o verejných poskytovateľov (obce, mestá, samosprávny kraj a nimi zriadené organizácie) a neverejní poskytovatelia (neziskové organizácie, občianske združenia, cirkevné organizácie, Slovenský červený kríž, fyzické osoby, živnostníci).

Bližšie zoznamy poskytovateľov sociálnych služieb a poskytovaných druhov sociálnych služieb sú pravidelne aktualizované na stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja, oddelenia sociálnej pomoci¹

V priebehu roka 2014 bola vypracovaná RIUS stratégia kraja (Regionálna integrovaná územná stratégia), ktorá bola schválená 21.12.2015 Radou partnerstva. V sociálnej časti zachytáva a analyzuje stav poskytovateľov, druhov a foriem sociálnych služieb v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja a stratégiu do budúcnosti.

Oddelenie sociálnej pomoci aktualizovalo Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja z roku 2009, a to Koncepciou rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 – 2020, ktorá bola schválená Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.09.2016, uznesením č. 403/2016.

V Trenčianskom samosprávnom kraji prevažujú obce s počtom obyvateľov do 1 999. Z celkového počtu obcí tvoria až 83 %, žije v nich však iba 29,5 % z celkového počtu obyvateľov kraja. V skupine 2 000 – 4 999 obyvateľov je 31 obcí, v ktorých žije 93 823 obyvateľov. Vo veľkostných skupinách 5 000 – 9 999 obyvateľov, 10 000 – 19 999 obyvateľov a 20 000 – 49 999 obyvateľov sa nachádza zhodne 5 obcí. V kategórii 50 000 a viac obyvateľov je v kraji iba krajské mesto Trenčín s 55 452 obyvateľmi. Priemerne veľká obec v Trenčianskom kraji má 2 146 obyvateľov, o 272 viac ako priemer Slovenska.

Rozloženie obyvateľstva v rámci kraja je nerovnomerné. K najhustejšie osídleným patria okresy: Ilava, Trenčín, Partizánske, Prievidza.

Najväčšia koncentrácia zariadení sociálnych služieb je v okrese Ilava, ktoré má najviac lôžok na počet obyvateľov, ďalej sú to Trenčín, Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Najmenšia koncentrácia je v okresoch Bánovce nad Bebravou, Myjava a Púchov.

Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb je jednou z významných oblastí rozvoja sociálnych služieb v Trenčianskom samosprávnom kraji. Podstatou je vytvoriť také podmienky, aby občania s rôznym druhom zdravotného postihnutia mohli viesť podľa možností čo najviac nezávislý život vo svojom prirodzenom prostredí. To však predpokladá rozvinutú sieť komunitných služieb, aby títo občania, odkázaní vo väčšej alebo menšej miere na pomoc spoločnosti s pomocou svojho prirodzeného okolia a profesionálov mohli v komunite zotrvať. Trenčiansky samosprávny kraj pilotne zapojil do procesu deinštitucionalizácie zariadenie Domov sociálnych služieb – Adamovské Kochanovce s kapacitou 78 prijímateľov sociálnej služby a druhým zariadením sa plánuje Centrum sociálnych služieb – LÚČ v Pruskom so 48 prijímateľmi sociálnej služby.

Tab. 28 Registrované druhy sociálnych služieb v TSK

Druh sociálnej služby	Počet poskytovaných služieb (rôzne miesta a formy poskytovania)	Percentuálny podiel jednotlivých druhov sociálnych služieb
Nocľaháreň	7	1,48 %
Útulok	12	2,54 %
Domov na pol ceste	2	0,42 %
Nízkoprahové denné centrum (NDC)	1	0,21 %

¹ https://www.tsk.sk/buxus/generate_page.php?page_id=61719 a https://www.tsk.sk/socialna-pomoc/socialne-sluzby-v-tsk.html?page_id=61718.

Druh sociálnej služby	Počet poskytovaných služieb (rôzne miesta a formy poskytovania)	Percentuálny podiel jednotlivých druhov sociálnych služieb
Zariadenie núdzového bývania (ZNB)	5	1,06 %
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného a pracovného života	3	0,64 %
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	7	1,48 %
Zariadenie podporovaného bývania	4	0,85 %
Zariadenie pre seniorov	49	10,38 %
Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)	19	4,03 %
Rehabilitačné stredisko	1	0,21 %
Domov sociálnych služieb (DSS)	56	11,86 %
Špecializované zariadenie	29	6,14 %
Denný stacionár	7	1,48 %
Opatrovateľská služba	133	28,18 %
Prepravná služba	18	3,81 %
Tlmočnická služba	2	0,42 %
Požičiavanie pomôcok	10	2,12 %
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	2	0,42 %
Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	2	0,42%
Denné centrum	22	4,66 %
Jedáleň	10	2,12 %
Stredisko osobnej hygieny	1	0,21 %
Sociálne poradenstvo základné	18	3,81 %
Sociálne poradenstvo špecializované	5	1,06 %
Sociálna rehabilitácia	3	0,64 %
Odľahčovacia služba	20	4,24 %
Terénna služba krízovej intervencie	2	0,42%
Denné centrum	22	4,66%
Spolu	472	100 %

Zdroj: OSP TSK, jún 2015.

2.7.3.1 Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK

Tab. 29 Prehľad poskytovateľov za okresy: Prievidza, Partizánske, Bánovce nad Bebravou

Zariadenie	Druh služby/kapacita					Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	KS	Útulok			
CSS ² – Bôrik	150	50	16			celoročná	69,36	demencia, ZPB – muži
CSS – DOMINO	40			10		ambulantná, týždenná, celoročná	25	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia

² CSS – centrum sociálnych služieb

Zariadenie	Druh služby/kapacita					Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	KS	Útulok			
HUMANITY – CSP ³	59				15	celoročná	51,71	DSS –plnoleté fyzické osoby - ženy, útulok – muži
CSS – Partizánske	84	30				celoročná	74,4	Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, skleróza multiplex
CSS – Bánovce nad Bebravou	24	42				celoročná	72	Alzheimerova choroba, demencia

Zdroj: OSP TSK

Tab. 30 Prehľad poskytovateľov za okresy: Ilava, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Myjava

Zariadenie	Druh služby/kapacita				Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	RS			
CSS – AVE	58				celoročná	68,7	DSS pre telesne postihnutých
CSS – LÚČ		66			celoročná	50,41	schizofrénia
CSS – SLOVEN	214				celoročná	56,39	plnoleté fyzické osoby
CSS – LIPOVEC	20	17			celoročná	66,42	demencia
CSS – LIPA	65				celoročná	67,71	plnoleté fyzické osoby
CSS – Juh	86	50	6		celoročná, týždenná	76	schizofrénia
CSS – DEMY	50				ambulantná, týždenná	23,32	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
DSS – Adamovské Kochanovce	95				celoročná	33,79	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
CSS – DOMOV JAVORINA	16	29			celoročná	76	demencia
CSS - Nová Bošáca	15	23	8		celoročná	84,7	demencia, ZPB - muži
DSS ⁴ – Zemianske Podhradie	80				celoročná	59	plnoleté fyzické osoby - ženy
CSS v Novom Meste nad Váhom	46	18		6	ambulantná, týždenná, celoročná	55,53	mládež, dospelí s duševnou poruchou, demencia
CSS – Jesienka	69	61			celoročná	75	Alzheimerova choroba, demencia

Zdroj: OSP TSK

³ CSP – Centrum sociálnej pomoci

⁴ DSS – Dom sociálnych služieb

Tab. 31 Prehľad poskytovateľov za okresy: Považská Bystrica, Púchov Ilava

Zariadenie	Druh služby/kapacita				Forma služby	Priemerný vek PSS v DSS	Cieľová skupina
	DSS	ŠZ	ZPB	Útulok			
CSS – NÁDEJ	79	33	10		celoročná, týždenná	42,55	muži, schizofrénia, demencia
CSS - BYSTRICĀN	80	80		20	celoročná	77	demencia, útulok - muži
CSS - Lednické Rovne	10	30			celoročná	75,6	demencia
CSS - KOLONKA	38	12			celoročná, týždenná	75	plnoleté fyzické osoby, demencia, organický psychosyndróm ťažkého stupňa
CSS – Chmelinec	70	70			celoročná	80	Parkinsonova choroba, demencia
DSS Púchov – Nosice	38				celoročná, týždenná	21,7	deti, mládež, dospelí s duševnou poruchou, kombinácia
CSS - JAVORNÍK	27				celoročná	80,53	plnoleté fyzické osoby

2.7.3.2 Neverejní poskytovatelia sociálnej služby v TSK

Tab. 32 Prehľad poskytovateľov za okres: Prievidza

Zariadenie	Druh služby/kapacita												Forma služby
	DSS	ZpS	Nocľahár	NDC	Útulok	OC	NSSpred	KPPPTT	TSS KI	KC	DnP	ZOS	
Charita-dom sv. Vincenta, n.o. Prievidza			20	I									pobytová-ročná, ambulatná
Orchidea, n.o., Prievidza		84			19	I							pobytová-ročná, terénna
Spokojnosť-CSS, n.o., Prievidza							25	I	I	I			ambulantná terénna
Provital OZ, Koš											16		pobytová-ročná
Senior n.o., Nitr. Rudno	6	33											pobytová-ročná
Stredisko SS Kaniačka, n.o.		89											pobytová-ročná
PE-ES, n.o. Diviacka Nová Ves		41				I							pobytová-ročná, terénna
Bc. Alexandra Klenková, Handlová		24											pobytová-ročná
Senior Banky, n.o., Diviaky nad Nitricou		14											pobytová-ročná
Senior centrum sv. Kataríny, Handlová		16										2	pobytová-ročná
Nový domov, n., Prievidza	7												ambulantná
Nový domov, n., Prievidza	17												pobytová-týždenná,

Zdroj: OSP TSK

Tab. 33 Prehľad poskytovateľov za okresy: Partizánske, Bánovce nad Bebravou

Zariadenie	Druh služby/kapacita								Forma služby
	ZpS	DSS	Prepravná služba	Špecializované zariadenie	Požičiavanie nomórok	Jedáleň	Denný stacionár	Sociálne poradenstvo	
Penzión Jeseň,n.o., Malé Kršteňany	17								Pobytová-ročná
C.S.S.-BJ,s.r.o, Bošany	26								Pobytová-ročná
IRIS-IV, n.o., Skačany	30					30			Pobytová-ročná, ambulantská
IRIS-IV, n.o., Skačany					I	I			ambulantská
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE, Kšíná	15			3			12		Pobytová-ročná, ambulantská
CSS Podhorie, n.o., Krásna Ves	22			6					Pobytová-ročná
Denné Centrum Frézia, Partizánske		20							ambulantská
Archa,n.o., Bánovce n/B		14							ambulantská
MORICCONI-EDY RACING,s.r.o., PE			3						terénna
Slovenská dopravná,s.r.o., PE			5						terénna
Psychologicko právne centrum								I	ambulantská

Zdroj: OSP TSK

Tab. 34 Prehľad poskytovateľov za okresy: Ilava Púchov

Zariadenie	Druh služby/kapacita							Forma služby
	NSSpre DaR	ZpS	ZOS	DSS	Denný stacionár	Soc.poradenstvo		
Združenie pre podporu soc. a hosp. rozvoja OZ, Dubnica nad Váhom	20						ambulantská	
Združenie pre podporu soc. a hosp. rozvoja OZ, Dubnica nad Váhom	I						terénna	
Stredisko Evanj. DIAKONIE, Košeca		40	25				pobytová-ročná	
Agentúra soc.služieb,n.o., Dubnica nad Váhom		60		14			pobytová-ročná	
HUBERTUS,n.o., Púchov		86					pobytová-ročná	
Senior Klub,n., Púchov		80			8		pobytová-ročná, ambulantská	
PhDr.Slávka Čepelová,PhD., Košeca						I	ambulantská	

Zdroj: OSP TSK

Tab. 35 Prehľad poskytovateľov za okresy: Myjava

Zariadenie	Druh služby/kapacita						Forma služby
	DnP	DSS	ŠZ	OS	Prepravná	Soc.rehabilitační	
Drahuška a my, Bratislava	10	3					pobytová-ročná, ambulatná
Drahuška a my, Bratislava		4	9				pobytová-týždenná, ročná, ambulatná
Účelové zariadenie cirkvi BÉTEL, Vrbovce				I	I		terénna
SEBER-dom senirov, Myjava				I	I	I	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 36 Prehľad poskytovateľov za okres: Nové mesto nad Váhom

Zariadenie	Druh služby/kapacita								Forma služby
	ZNB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	OS	Soc.poradenstvo-	Soc.poradenstvo-špecializova	
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov	18								pobytová-ročná
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov							I	I	ambulantná
Slov.kríz.censtun DOTYK OZ, Beckov							I	I	terénna
Domov dôchodcov Hrachovište, n. o.		35							pobytová-ročná
DOMICILE, n.o., Paprad'		40		10					pobytová-ročná
Senior-Modrová, n.o., Modrová		40		15	40				pobytová-ročná, týždenná
Senior-Modrová, n.o., Modrová				10					ambulantná
Spoločná úradovňa samosprávna, n.o., Nové Mesto nad Váhom			33						pobytová-ročná
Spoločná úradovňa samosprávna, n.o., Nové Mesto nad Váhom						I			terénna
KRÁSA SRDCA, n.o., Nové Mesto nad Váhom						I			terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 37 Prehľad poskytovateľov za okres: Považská Bystrica

Zariadenie	Druh služby/kapacita								Forma služby
	ZpS	DSS	OS	Prep.služba	Tlm.služba	Požičiavanie pomôcok	Soc.poradenstvo-		
CSS - Riviéra, n.o., Udiča	36	75							pobytová-ročná
Panda, n.o., Horná Mariková	30								pobytová-ročná
ZpS-DSS Tulipán, n.o., Pov.Podhradie	69								pobytová-ročná

Zariadenie	Druh služby/kapacita							Forma služby
	ZpS	DSS	OS	Prep.sluzba	Tlm.sluzba	Požičiavanie pomôcok	Soc.porade nstvo-	
Pokoj v duši,n.o.,Pov. Bystrica	118							pobytová-ročná
Pokoj v duši,n.o.,Pov. Bystrica				I				terénna
Slov.Červ.kríž Územný spolok Pov. Bystrica			2					terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica			I					terénna
Ing. Jaroslav Smatana, Orlové					I			ambulantná
Ing. Jaroslav Smatana, Orlové					I			terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica						I		terénna
Silver generation,n.o.,Pov.Bystrica						I		ambulantná
Slov.zväz zdrav.postihnutých,Pov. Bystrica							I	ambulantná
Slov.zväz zdrav.postihnutých,Pov. Bystrica							I	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 38 Prehľad poskytovateľov za okres: Trenčín

Zariadenie	Druh služby/kapacita										Forma služby	
	ZPB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	Denný stacionár	OS	Požičiavanie pomôcok	Soc.porade nstvo-	Soc.porade nstvo-špecializova		
Slov.Čer.kríž,územný spolok Trenčín		29			3							pobytová-ročná
REFUGIUM,n.o.,Trenčín		11			15							pobytová-ročná
REFUGIUM,n.o.,Trenčín							I					terénna, ambulantná
OZ Čistá duša,Trenčín		10		28						I		ambulantná, terénna
Iskierka nádeje SD,n.o.,Trenčín		60	2		10	20						pobytová-ročná, ambulantná
Asociácia zväzov zdrav.postih v Trenčíne				20								ambulantná
AUTIS, Trenčín					I							terénna
AUTIS, Trenčín					8							ambulantná
Aliis, n.o.,Nemšová						I						ambulantná
Dagmar Horňáková,Trenčín							I					terénna
StarDOS,n.o.,Trenčín							I	I				terénna, ambulantná
Krajské centrum SZTP,Trenčín									I			ambulantná, terénna
Slov.zväz sluchov.postih. v Trenčíne									I			ambulantná

Zariadenie	Druh služby/kapacita										Forma služby
	ZPB	ZpS	ZOS	DSS	ŠZ	Denný stacionár	OS	Požičiavanie nomádok	Soc.porade nstvo-	Soc.porade nstvo-špecializova	
Mgr. Gabriela Rozvadský Gugová,PhD.,Trenčín									I		ambulantná
LUNA,n.o., Trenčín									I		ambulantná, terénna

Zdroj: OSP TSK

2.7.3.3 Poskytovatelia sociálnych služieb zriadené mestami/obcami v TSK

Tab. 39 Prehľad poskytovateľov za okres: Prievidza

Zariadenie	Druh/kapacita služby													Forma služby	
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo-	Terénna		Komunitné
HARMÓNIA,n.o.	25	16													pobytová-ročná
Jazmín, n.o.	45														pobytová-ročná
Mesto Prievidza			I					I	I	I					terénna, ambulatná
Zariadenie pre seniorov-Domov dôchodcov Bojnice				41							80				pobytová-ročná, ambulatná
Zariadenie pre seniorov Prievidza				250											pobytová-ročná
Zariadenie pre seniorov-Domov dôchodcov Bojnice, Janka Kráľa 574/17,972 01 Bojnice											I				terénna
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.				80	6	6	6								pobytová-ročná
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.						1									pobytová-ročná
SENIOR CENTRUM HANDLOVÁ, n.o.						1		I		50					ambulantná, terénna
Obec Poruba															terénna
Obec Nedožery-Brezany															terénna
Obec Horná Ves											6				terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby												Forma služby		
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo-		Terénna	Komunitné
Obec Nitrinske Pravno							1								terénna
Obec Opatovce nad Nitricou							1								terénna
Obec Oslany							5								terénna
Mesto Handlová							1	1	1		1	1	1		terénna, ambulatná
Obec Lazany							1								
Obec Pravenec							1								terénna
Obec Kľačno							4								terénna
Obec Kanianka							17								terénna
Obec Valaská Belá							10								terénna
Obec Sebedražie							5								terénna
Mesto Bojnice							12								terénna
Mesto Bojnice									1						ambulatná
Obec Ráztočno							8								terénna
Obec Jalovec							1								terénna
Obec Chrenovec							4								terénna
Mesto Nováky							1								terénna
Obec Nitrianske Rudno							1								terénna
Obec Diviacka Nová Vec							1								terénna
Obec Lehota pod Vtáčnikom							1								terénna
Obec Nitrica							1								terénna
Obec Lipník							1								terénna
Obec Podhradie							1								terénna
Obec Čereňany							1								terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby													Forma služby	
	Útulok	Zariadenie	Pomoc pri osobnej	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrov. služby	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatr. služba	Prepravná	Denné centrum	Jedáleň	Sociálne poradenstvo	Terénna		Komunitné
Obec Zemianske Kostoľany								I							terénna
Obec Dolné Vestenice								I							terénna
Obec Bystričany								I							terénna
Obec Diviaky nad Nitricou								I							terénna
Obec Seč								I							terénna
Obec Tužina								I							terénna
Obec Kostolná Ves								I							terénna
Obec Cígeľ								I							terénna
Obec Liešťany								I							terénna
Obec Poluvsie								I							terénna
Obec Lazany									I						terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 40 Prehľad poskytovateľov za okresy: Púchov

Zariadenie	Kapacita/forma služby			Forma služby
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Opatrovateľská služba	Denné centrum	
Obec Beluša	17	I		pobytová-ročná, ambulatná, terénna
Obec Vydrná		I		terénna
Obec Lazy pod Makytou		4	I	terénna, ambulatná
Obec Lysá pod Makytou		I		terénna
Obec Mestečko		2		terénna
Obec Záriečie		2		terénna
Obec Dohňany		I		terénna
Obec Lúky		7		terénna
Obec Led. Rovne		I		terénna
Mesto Púchov		2	I	terénna, ambulatná
Obec Streženice		I		terénna

Zariadenie	Kapacita/forma služby			Forma služby
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Opatrovateľská služba	Denné centrum	
Obec Dolné Kočkovce		I		terénna
Obec Nimnica		I		terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 41 Prehľad poskytovateľov za okresy: Trenčín

Zariadenie	Kapacita/druh služby										Forma služby
	Nocľaháreň	Útulok	Zariadenie núdzového	Zariadenie pre seniorov	Zariadenia opatrovateľskej	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Požičiavanie nomárok	
Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o.	16			74	123						pobytová-ročná
Sociálne služby mesta Trenčín, m. r. o.					14		6	I	I		pobytová-týždenná, terénna
Mesto Nemšová		7	16		20						pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom				60							pobytová-ročná
Mesto Trenčianske Teplice				16				14			pobytová-ročná, terénna
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom								I			terénna
Mesto Nemšová								I			terénna
Obec Dolná Súča				25							pobytová-ročná
Obec Trenčianska Turná				19		1					pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb Svinná					11						pobytová-ročná
Obec Horná Súča								I			terénna
Obec Trenčianska Teplá					8			8			terénna, pobytová-ročná
Obec Chocholná-Velčice								2			terénna
Obec Horné Srnie								2			terénna
Obec Neporadza								3			terénna

Zariadenie	Kapacita/druh služby										Forma služby
	Nocľaháreň	Útulok	Zariadenie núdzového	Zariadenie pre seniorov	Zariadenia opatrovateľskej	Domov sociálnych	Denný stacionár	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Požičiavanie nomádok	
Obec Trenčianske Jastrabie								I			terénna
Obec Trenčianska Turná								I			terénna
Obec Bobot								I			terénna
Obec Omšenie								I			terénna
Obec Zamarovce								I			terénna
Obec Melčice-Lieskové								I			terénna
Obec Dubodiel								I			terénna
Obec Trenčianske Mitice								I			terénna
Obec Ivanovce								I			terénna
Obec Trenčianske Stankovce								I			terénna
Obec Kostolná-Záriečie								I			terénna
Centrum sociálnych služieb, Skalka nad Váhom									I		terénna
Obec Dolná Súča									I	I	terénna, ambulatná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 42 Prehľad poskytovateľov za okres: Považská Bystrica

Zariadenia	Druh/kapacita služby									Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie núdzového bývania	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum	
Mesto Považská Bystrica	30	20								pobytová-ročná
Mesto Považská Bystrica							I		60	terénna, ambulatná
Zariadenie pre seniorov, Pov. Bystrica			37							pobytová-ročná
Zariadenie soc. služieb Obce Horná Mariková			32	3		5				pobytová-ročná
Centrum sociálnych služieb Obce Papradno			29			3				pobytová-ročná

Zariadenia	Druh/kapacita služby									Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie núdzového bývania	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum	
Obec Jasenica							80			terénna
Obec Malinová							1			terénna
Obec Kostolec							4			terénna
Obec Brvnište								I		terénna
Obec Papradno								I		terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 43 Prehľad poskytovateľov za okres: Partizánske

Zariadenie	Druh/kapacita služby														Forma služby
	Útulok	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Nízkoprahová sociálna služba pre seniorov	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Domov sociálnych služieb	Opatrovateľská služba	Požičiavanie náradia	Denné centrum	Jedáleň	Stredisko osobnej hygieny	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Komunitné centrum	Pomoc pri výkone domácnostných prác	
Mesto Partizánske	20	I	I		25		I	I	150		I	I	I	I	pobytová-ročná, ambulatná, terénna
Domov, n. o., Partizánske				77		10			8	180					pobytová-ročná, ambulatná
Domov dôchodcov, Chynorany				32											pobytová-ročná
Obec Bošany							I								terénna
Obec Nadlice							1								terénna
Obec Veľký Klíž,							I								terénna
Obec Veľké Uherce							I								terénna
Obec Malé Uherce							I								terénna
Obec Kolačno							I								terénna
Obec Chynorany							10								terénna
Obec Hradište							I								terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby													Forma služby
	Útulok	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Nizkoprahová sociálna služba pre	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej	Domov sociálnych služieb	Opatrovateľská služba	Požičiavanie nómárok	Denné centrum	Jedáleň	Stredisko osobnej hviezd	Terénna sociálna služba krízovej	Komunitné centrum	
Obec Veľké Kršteňany						I								terénna
Obec Skačany						I								terénna
Obec Veľké Uherce									I					ambulantná
Obec Malé Uherce									I					ambulantná
Obec Kolačno									I					ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 44 Prehľad poskytovateľov za okres: Ilava

Zariadenie	Druh/kapacita služby							Forma služby
	Nocleháreň	Zariadenie pre seniorov	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Požičiavanie nómárok	Denné centrum	Jedáleň	
Mesto Dubnica nad Váhom	14			I	I	I	I	pobytová-ročná, terénna, ambulatná
Mesto Nová Dubnica	15			I			I	pobytová-ročná, terénna, ambulatná
Zariadenie pre seniorov Nová Dubnica		54						pobytová-ročná
Zariadenie pre seniorov Dubina, m.r.o., Dubnica nad Váhom		180	69					pobytová-ročná
Obec Pruské				1				terénna
Obec Bolešov				I				terénna
Obec Tuchyňa				1				terénna
Obec Horná Poruba				I				terénna
Obec Mikušovce				2				terénna
Obec Košecké Podhradie				4				terénna
Mesto Ilava				I	I			terénna, ambulatná
Obec Ladce				I				terénna
Obec Červený Kameň				I				terénna

Zariadenie	Druh/kapacita služby							Forma služby
	Nocľaháreň	Zariadenie pre seniorov	Špecializované zariadenie	Opatrovateľská služba	Požičiavanie nomádok	Denné centrum	Jedáleň	
Obec Zliechov				1				terénna
Obec Košeca				7				terénna
Obec Dulov				1				terénna
Obec Krivoklát				1				terénna
Obec Kameničany				1				terénna
Obec Borčice				1				terénna
Obec Sedmerovec				1				terénna
Obec Bohunice				1				terénna
Obec Slavnica				6				terénna
Obec Horná Poruba						1		ambulantná

Zdroj: OSP TSK

Tab. 45 Prehľad poskytovateľov za okres: Nové Mesto nad Váhom

Zariadenie	Druh/kapacita služby					Forma služby
	Útulok	Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľské	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	
Mesto Nové Mesto nad Váhom	30		14			pobytová-ročná
Zariadenie pre seniorov, Nové Mesto nad Váhom		92				pobytová-ročná
Obec Považany			14			pobytová-ročná
Mesto Stará Turá, Mestský úrad Stará Turá, SNP 1/2,916 01 Stará Turá			13	12		pobytová-ročná, terénna
Obec Kočovce			14	1		pobytová-ročná, terénna
Obec Čachtice			16	1		pobytová-ročná, terénna
Obec Podolie, Obecný úrad 566,916 22 Podolie				1	1	terénna

Zdroj: OSP TSK

Tab. 46 Prehľad poskytovateľov za okres: Myjava

Zariadenie	Druh/kapacita služby							Forma služby	
	Nociáhareň	Útulok	Zariadenie opatrovateľské	Domov sociálnych	Opatrovateľská služba	Prepravná služba	Denné centrum		Komunitné centrum
Mesto Brezová pod Bradlom, Nám. Gen. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová pod Bradlom	23				3	I	I		pobytová-ročná, terénna, ambulatná
Sociálne služby Myjava, n. o., Nám. M. R. Štefánika 560/4, 907 01	17	47		30					pobytová-ročná, ambulatná
Mesto Myjava			8		80		110		pobytová-ročná, terénna, ambulatná
Mesto Myjava								I	ambulantná
Mesto Myjava								I	terénna
Zariadenie opatrovateľskej služby "NEZÁBUDKA"			140						pobytová-ročná
Obec Hrašné					I				terénna

Zdroj: OSP TSK

Priority Konceptie rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015 – 2020 sú

- Udržiavať budovy zariadení sociálnych služieb v prevádzkovateľnom stave, rekonštruovať a zabezpečovať bezbariérovosť budov v súlade s § 110 a bod 3. zákona č. 488/2008 Z. z. do 31.12.2017
- Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 448/2008 Z. z.
- Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8m² na občana)
- Dodržiavať štandard kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020. Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia)
- Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb
- Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb – komunitné zariadenia sociálnych služieb

- Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb
- Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby – občanov
- Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja

2.7.4 Kultúra

Podkapitola 2.7.4 sa mení v celom rozsahu

V zmysle zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky (kompetenčný zákon) bol uskutočnený prechod zriaďovateľskej funkcie k vybraným druhom dovedy štátnych kultúrnych zariadení z orgánov štátu na samosprávne kraje a obce.

Delimitáciou prešlo zo zriaďovateľskej pôsobnosti Krajského úradu v Trenčíne:

- Trenčianske múzeum Trenčín
- Hornonitrianske múzeum Prievidza
- Vlastivedné múzeum Považská Bystrica – Orlové
- Verejná knižnica M. Rešetku Trenčín
- Považská knižnica Považská Bystrica
- Hornonitrianska knižnica Prievidza
- Trenčianske osvetové stredisko Trenčín
- Hornonitrianske osvetové stredisko Prievidza
- Považské osvetové stredisko Považská Bystrica
- Myjavské osvetové stredisko Myjava
- Galéria M. A. Bazovského Trenčín
- Hornonitrianska hviezdáreň Partizánske

Súčasnú rozmiestnenie a štruktúra kultúrnych zariadení zodpovedá geografickým a administratívnym podmienkam Trenčianskeho samosprávneho kraja. Trenčiansky kraj sa z hľadiska kultúrnych špecifík člení na nasledovné časti:

Centrálna časť kraja, ktorá zahŕňa okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou, má vo svojom teritoriálnom zábere múzeum, galériu, knižnicu a osvetové stredisko. Kultúrne veľmi špecifický okres Myjava má vlastné osvetové stredisko.

Región Hornej Nitry so svojím prirodzeným centrom Prievidzou sa skladá z okresov Prievidza a Partizánske.

a z hľadiska štruktúry zariadení má múzeum, knižnicu, osvetové stredisko a hviezdáreň.

Sever stredného Považia je kultúrne samostatným regiónom pozostávajúcím z okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava z vlastným múzeom, knižnicou a osvetovým strediskom.

Štruktúra kultúrnych zariadení a ich rozmiestnenie v rámci kraja je v súčasnej podobe teritoriálne vyvážené a umožňuje rozvoj jednotlivých špecifických kultúrnych regiónov.

2.7.4.1 Knižnice

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov. Budujú, spracúvajú, uchovávajú a sprístupňujú univerzálny knižničný fond bez ohľadu na nosič informácií, s osobitným dôrazom na regionálne dokumenty. Poskytujú verejnosti komplexné knižničné služby, najmä absenčné a prezenčné vypožičiavanie dokumentov z vlastných fondov i z fondov ďalších knižníc na území Slovenskej republiky i v zahraničí prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby. Sú regionálnym koordinačným, vzdelávacím, metodickým a dokumentačným strediskom pre knižnice vo svojej územnej pôsobnosti.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi

Je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Prievidza a Partizánske.

Považská knižnica v Považskej Bystrici

Je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava.

Plní aj funkciu obecnej – mestskej verejnej knižnice pre Mesto Považská Bystrica.

V súčasnej dobe sa pripravuje sťahovanie pobočky SNP do priestorov budovy 6. Základnej školy na sídlisku SNP.

Prestavba objektu Považskej knižnice v Považskej Bystrici je zaradená v zásobníku Projektových zámerov s cieľom zvýšenia kapacity priestorov pre poskytovanie služieb čitateľom ako aj obnovy kultúrnej pamiatky.

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Knižnica je regionálnou knižnicou pre obce na území okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava.

Plní aj funkciu obecnej – mestskej verejnej knižnice pre mesto Trenčín.

Koordinuje a poradensky usmerňuje ostatné regionálne knižnice v Trenčianskom samosprávnom kraji.

V roku 2013 bola odovzdaná do užívania knižnice zrekonštruovaná budova na ul. Jaselskej, kam bol presťahovaný knižničný fond z budovy na Ul. SNP č. 2. Správa knižnice sa presťahovala do budovy na Hasičskej ul. č. 1, ktorá sa zároveň stala sídlom knižnice

2.7.4.2 Osvetové strediská

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti.

Poskytujú poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pričom pôsobia ako odbornoporadenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrá. Organizujú tvorivé aktivity v jednotlivých oblastiach kultúrno-výchovnej činnosti a podieľajú sa na uchovávaní, ochrane a sprístupňovaní hodnôt ľudovej kultúry. Nadväzujú priame vzťahy s inými právnickými a fyzickými osobami zaoberajúcimi sa kultúrno-výchovnou činnosťou v Slovenskej republike i v zahraničí. Odborne a organizačne pripravujú kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia regionálneho, nadregionálneho i medzinárodného charakteru. Zabezpečujú a organizujú

kultúrne aktivity miestneho a regionálneho charakteru pre špecifické skupiny obyvateľstva. Vykonávajú reklamné a propagačné aktivity súvisiace so zabezpečovaním akcií, ktorých sú organizátorom alebo spoluorganizátorom.

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne

Je zariadením zabezpečujúcim osvetovú činnosť v územnej pôsobnosti okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou.

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici

Svoje aktivity plní v územnej pôsobnosti okresov Považská Bystrica, Púchov a Ilava. V roku 2015 sa kultúrne zariadenie presťahovalo do priestorov SPŠ na Ulicu slovenských partizánov 1132/52 v Považskej Bystrici. Budova na Ulici odborov 244/8 sa stala prebytočným majetkom.

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

Je regionálnou kultúrnou inštitúciou pôsobiacou v regióne hornej Nitry – v okresoch Prievidza a Partizánske.

v roku 2007 bola realizovaná prístavba kultúrno-spoločenského centra. Boli pristavené galéria, polyfunkčná sála, skladové priestory, zrekonštruované šatne pre účinkujúcich, sociálne zariadenia, kuchyňa.

Zámer: Energetické úspory v RKC v Prievidzi – je zaradené v Projektových zámeroch (zateplenie spojených budov RKC a Hornonitrianskej knižnice, kúrenie). Termín realizácie rok 2017.

Centrum tradičnej kultúry v Myjave

Je kultúrno-osvetovým zariadením so špecializovaným zameraním na tradičnú ľudovú kultúru a nemotné kultúrne dedičstvo, ktoré aktívne napomáha cieľavedomému rozvoju týchto oblastí na základe záujmov a potrieb občanov v podmienkach miest a obcí.

Poskytuje poradenské služby realizátorom osvetovej činnosti, pričom pôsobí ako odbornoporadenské, vzdelávacie, metodické a informačné centrum v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a nemotného kultúrneho dedičstva. Organizuje tvorivé aktivity a podieľa sa na uchovávaní, ochrane a sprístupňovaní hodnôt tradičnej ľudovej kultúry a nemotného kultúrneho dedičstva.

Hvezdáreň v Partizánskom

Je špecializovanou organizáciou so sídlom v Malých Bieliciach, Partizánske, ktorá aktívne prispieva k rozvoju kultúry a vedy tým, že plní úlohy na úseku kultúrno-výchovnej, popularizačno-vzdelávacej, pozorovateľsko-výskumnej, odbornoinformačnej činnosti v oblasti astronómie a príbuzných prírodných a technických vied, zároveň sa podieľa na sústavnej vzdelávacej práci detí, mládeže a širokej verejnosti. Poskytuje metodické, informačné, poradenské a ďalšie odborné služby verejnosti a záujemcom v oblasti astronómie a príbuzných prírodných a technických vied.

Rekonštrukcia Hvezdárne v Partizánskom je zaradená v zásobníku Projektových zámerov. Termín realizácie rok 2017.

2.7.4.3 Múzeá a galérie

Sú zriadené a vykonávajú svoju činnosť v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov. V zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja sú múzeá: Trenčianske múzeum v Trenčíne, Hornonitrianske múzeum v Prievidzi, Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici, sú špecializované právnické osoby, ktoré na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďujú, ochraňujú, vedeckými metódami zhodnocujú a odborne spravujú hmotné dokumenty so zameraním na múzejnú dokumentáciu vývoja prírody a spoločnosti, tieto sprístupňujú verejnosti a využívajú vo verejnom záujme. Múzeá plnia funkciu v oblasti poskytovania odborných, poradenských, metodických, vzdelávacích a koordinačných služieb pre iné, obecné a súkromné múzeá s pôsobnosťou v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja. Na základe vedeckých a múzejných výskumov budujú zbierkový fond hmotných dokumentov o prírode a spoločnosti, ktoré tvoria súčasť kultúrneho dedičstva. Evidujú a dokumentujú zbierkový fond a spolupracujú pri budovaní centrálnej evidencie múzejných zbierok v Slovenskej republike. Budujú odbornú knižnicu, dokumentáciu a archív, ktoré tvoria primárnu bázu pre odborné determinovanie a prezentáciu zbierkových predmetov, zbierok a múzejných fondov. Ochraňujú, odborne spracovávajú, reštaurujú, spravujú a sprístupňujú zbierkový fond so sprievodnou dokumentáciou, ktoré sú majetkom Trenčianskeho samosprávneho kraja. Prostredníctvom edičnej, vydavateľskej, propagačnej a popularizačnej činnosti zverejňujú výsledky svojej práce.

Trenčianske múzeum v Trenčíne

Sídli v budove bývalého Župného domu v Trenčíne. Do správy Trenčianskeho múzea patrí: Rodný dom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci, Kúria Ambrovec v Beckove, Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom, Draškovičov kaštieľ v Čachticiach, Pamätná izba Ľudmily Podjavorinskej v Bzinciach pod Javorinou, Katov dom a Karner sv. Michala v Trenčíne, Trenčiansky hrad a Depozitár v Novom Meste nad Váhom.

Zámer: Sprístupnenie južného opevnenia Trenčianskeho hradu je zaradené v zásobníku Projektových zámerov /rekonštrukcia opevnenia, vybudovanie nových návštevníckych trás, nového prístupu do hradu/. Termín realizácie rok 2016.

Zámer: Draškovičov kaštieľ v Beckove – rekonštrukcia je zaradená v zásobníku Projektových zámerov /rekonštrukcia strechy/. Termín realizácie rok 2017.

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi

Hornonitrianske múzeum v Prievidzi sídli na Košovskej ceste 9. Na Ulici V. Clementisa 40 má pracovisko, ktoré slúži aj ako depozit zbierkových predmetov múzea.

- Zámer: Zateplenie depozitu Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi na Ul. V. Clementisa je zaradené v zásobníku Projektových zámerov /komplexné riešenie budov, výmena okien, zateplenie obvodového plášťa/. Termín realizácie rok 2017.

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici

V roku 2015 sa kultúrne zariadenie presťahovalo do priestorov SPŠ na Ulicu slovenských partizánov 1132/52 v Považskej Bystrici. Budova na Ulici odborov 244/8 sa stala prebytočným majetkom

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne

Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne sídli na Palackého ulici 27.

- Zámer: Vypracovanie architektonickej štúdie a projektovej dokumentácie na rekonštrukciu nevyužívanej hospodárskej budovy na nádvorí galérie.

2.7.5 Telovýchova a šport

Kapitola 2.7.5 sa nemení

2.8 Hospodárska základňa

Kapitola 2.8 sa nemení

2.8.1 Priemyselná výroba a stavebníctvo

Podkapitola 2.8.1 sa nemení

2.8.2 Nerastné suroviny

Kapitola 2.8.2 sa mení v celom rozsahu

2.8.2.1 Energetické suroviny

Hnedé uhlie sa v Trenčianskom kraji ťaží na 2 ložiskách (Handlovské ložisko a Novácke ložisko) s tromi ťažobnými lokalitami (DP Nováky I., DP Handlová, DP Cigeľ).

Tab. 47 Prehľad chránených ložiskových území energetických surovín

Kód ložiska	Ložisko názov	Chránené ložiskové územie Nerast	Organizácia
1	Nováky - II etapa	Nováky/hnedé uhlie	ŠGÚDŠ Bratislava
26	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
27	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
28	Nováky	Nováky/hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 48 Prehľad dobývacích priestorov energetických surovín

Kód DP	Názov DP	Názov ložiska nerast	Organizácia
26	Cigeľ	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
27	Handlová	Handlová/ hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza
28	Nováky I.	Nováky/hnedé uhlie	HBP a.s., Prievidza

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Podstatnú časť produkcie uhlia na Slovensku zabezpečuje zamestnanecká akciová spoločnosť Hornonitrianske bane (HBP) Prievidza, ktorá v roku 2016 vyťažila 1,95 milióna ton hnedého uhlia.

Najvýznamnejším odberateľom sú Slovenské elektrárne, Elektrárne Nováky. V pozícii rozhodujúceho producenta domáceho uhlia a garanta dodávok hnedého energetického uhlia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla najvýznamnejšiemu obchodnému partnerovi Slovenským elektrárnam do Elektrárne Nováky dodali 1 821 407 ton. Mimo Elektrárne Nováky expedovali 84 068 t energetického uhlia pre dlhoročného odberateľa Bukózu Energo a spoločnosť US STEEL Košice.

2.8.2.2 Nerudné suroviny

Chránené ložiskové územia

Podľa Bilancie zásob výhradných ložísk SR k 31. 12. 2016 je na území Trenčianskeho samosprávneho kraja evidovaných 53 chránených ložiskových území nerudných surovín.

Tab. 49 Prehľad chránených ložiskových území

Kód ložiska	Nerast	Názov chráneného ložiskového územia	Organizácia
99	dekoračný kameň	Klížske Hradište	KAROB, s.r.o.
176	stavebný kameň	Hradište	Slovenské kameňolomy o.z. Hradište s.r.o.
177	stavebný kameň	Bystričany - Dolina	VSK, a.s.
178	stavebný kameň	Malá Lehota	VSK MINERAL s.r.o.
179	stavebný kameň	Beluša	Kameňolomy CMX, s.r.o.
233	tehliarske suroviny	Myjava	Tomišová Alžbeta ARMAT
235	tehliarske suroviny	Prievidza	Organizácia neurčená
271	vápenec ostatný	Krivoklát	ŠGÚDŠ Bratislava
273	vápenec ostatný	Mojtín	ŠGÚDŠ Bratislava
287	vápnitý slieň	Krivoklát	ŠGÚDŠ Bratislava
366	dolomit	Košariská	Organizácia neurčená
367	dolomit	Košariská	ŠGÚDŠ Bratislava
368	dolomit	Lúka	ŠGÚDŠ Bratislava
369	dolomit	Modrová	ŠGÚDŠ Bratislava
370	dolomit	Modrová - Dolina Rybník	ŠGÚDŠ Bratislava
371	dolomit	Malé Kršteňany	V.D.S. a.s.
372	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna Dolinka	V.D.S. a.s.
373	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna dolinka II	KAS, a.s.
374	dolomit	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
375	dolomit	Trenčianske Mitice	DOLMIT s.r.o.
432	sialitická surovina	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
433	sialitická surovina	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
449	stavebný kameň	Podlužany - lom Medzná I	Poľnohospodárske družstvo PODLUŽANY
450	stavebný kameň	Tunežice	PK Doprastav, a.s.
451	stavebný kameň	Hrádok	Organizácia neurčená
454	stavebný kameň	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
455	stavebný kameň	Dolný Kamenec - Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
456	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
457	stavebný kameň	Malá Lehota - Vtačník	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
459	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
460	stavebný kameň	Ráztočno	TOWER BC, a.s.
461	stavebný kameň	Lúky pod Makytou	Jozef Križan Autodoprava
464	stavebný kameň	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.

Kód ložiska	Nerast	Názov chráneného ložiskového územia	Organizácia
466	stavebný kameň	Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice	Organizácia neurčená
549	tehliarske suroviny	Ilava	Organizácia neurčená
552	tehliarske suroviny	Nitrianske Pravno	TONDACH SLOVENSKO, s.r.o.
553	tehliarske suroviny	Trenčianska Turná	Obec Trenčianska Turná
580	vápenec ostatný	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
581	vápenec ostatný	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
582	vápenec ostatný	Čachtice I	Organizácia neurčená
583	vápenec ostatný	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
584	vápenec ostatný	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
585	vápenec ostatný	Trenčianske Mitice - lom Skalničky	DOLMIT s.r.o.
598	vápenec vysokopercentný	Čachtice I	Organizácia neurčená
602	vápnitý slieň	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
629	štrkopiesky a piesky	Dubnica nad Váhom	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
630	štrkopiesky a piesky	Nové Mesto nad Váhom	Organizácia neurčená
631	štrkopiesky a piesky	Beluša - Lednické Rovne	SESTAV, s.r.o.
764	sľuda	Hôrka nad Váhom	ŠGÚDŠ Bratislava
768	keramické íly	Poruba	ŠGÚDŠ Bratislava
826	vápenec ostatný	Mojtín I	ŠGÚDŠ Bratislava
827	vápenec ostatný	Pružina	ŠGÚDŠ Bratislava
828	vápenec ostatný	Pružina I	ŠGÚDŠ Bratislava

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Ložiská nevyhradených nerastov

Podľa Bilancie zásob výhradných ložísk SR a ložísk nevyhradených nerastov k 31. 12. 2016 je na území Trenčianskeho samosprávneho kraja evidovaných 77 ložísk nevyhradených nerastov.

Tab. 50 Prehľad ložísk nevyhradených nerastov

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4007	štrkopiesky a piesky	Brusno (Chrenovec - Brusno)	Spolok bývalých urbárikov Brusno, pozemkové spoločenstvo
4015	stavebný kameň	Lazy pod Makytou	bez organizácie
4024	štrkopiesky a piesky	Zemník Krivosúd - Bodovka	Združenie urbárskej a pasienkovej spoločnosti
4026	stavebný kameň	Malý Kolačín	KAMEN, s.r.o.
4037	stavebný kameň	Mníchova Lehota II	Poľnohospodárske družstvo Trenčín - Soblahov
4047	stavebný kameň	Beckov	ŠGÚDŠ Bratislava
4050	stavebný kameň	Plevník	ŠGÚDŠ Bratislava
4053	stavebný kameň	Ľubín - Bystričany	ŠGÚDŠ Bratislava
4068	stavebný kameň	Dolná Súča	ŠGÚDŠ Bratislava
4102	štrkopiesky a piesky	Chynorany I	ŠGÚDŠ Bratislava
4103	štrkopiesky a piesky	Chynorany II	ŠGÚDŠ Bratislava
4104	štrkopiesky a piesky	Partizánske	ŠGÚDŠ Bratislava
4132	tehliarske suroviny	Žabokreky nad Nitrou	ŠGÚDŠ Bratislava

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4133	tehliarske suroviny	Malinová - sever	ŠGÚDŠ Bratislava
4140	tehliarske suroviny	Cimenná	bez organizácie
4147	štrkopiesky a piesky	Beckov III - Prúdky	CRH (Slovensko) a. s.
4148	štrkopiesky a piesky	Beckov II - Zelená Voda I	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
4175	tehliarske suroviny	Beluša	bez organizácie
4178	stavebný kameň	Modrovka - Ježovec	Pasienkový urbár, pozemkové spoločenstvo - Modrová
4179	štrkopiesky a piesky	Dulov	PC, a.s.
4205	štrkopiesky a piesky	Uhrovské Podhradie	bez organizácie
4219	štrkopiesky a piesky	Považany - Vieska	Podielnicke družstvo "Považie" Považany
4253	štrkopiesky a piesky	Kočovce	Urbárska spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Kočovce
4254	stavebný kameň	Valaská Belá - Studenec	bez organizácie
4255	stavebný kameň	Vyšehradné I	bez organizácie
4262	stavebný kameň	Nitrianske Rudno - Rokoš	Ba B plus s.r.o.
4282	štrkopiesky a piesky	Podlužany - Zlobiny	PREFA-STAV s.r.o.
4283	štrkopiesky a piesky	Dulov I	ZEMPRA s.r.o.
4284	štrkopiesky a piesky	Nozdrkovce	VOD - EKO a.s. Trenčín
4326	štrkopiesky a piesky	Rozvadze (približná lokalizácia)	VOD - EKO a.s.
4337	stavebný kameň	Krivosúd - Bodovka	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
4354	stavebný kameň	Nové Mesto nad Váhom - Zongor	ŠGÚDŠ Bratislava
4355	stavebný kameň	Lúka II	ŠGÚDŠ Bratislava
4356	stavebný kameň	Nitrica	ŠGÚDŠ Bratislava
4366	tehliarske suroviny	Zamarovce	ŠGÚDŠ Bratislava
4367	tehliarske suroviny	Malá Čausa	ŠGÚDŠ Bratislava
4397	tehliarske suroviny	Nadlice - Livinské Opatovce	bez organizácie
4409	štrkopiesky a piesky	Beckov - Kopané	K. L. K. spol. s r. o.
4413	stavebný kameň	Klížske Hradište - Staré Kopanice	KAROB s.r.o.
4434	stavebný kameň	Sádočné	bez organizácie
4436	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
4437	stavebný kameň	Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
4464	štrkopiesky a piesky	Očkov	Poľnohospodárske družstvo Podolie
4477	štrkopiesky a piesky	Dulov - Dolné Prúdy	AGROFARMA, spol. s r.o. Červený Kameň
4486	stavebný kameň	Lehota pod Vtáčnikom	LANCAST SK, s.r.o.
4488	štrkopiesky a piesky	Plevník - Drienové I	Doprastav, a.s.
4490	stavebný kameň	Podhradie	Ducký Zdenko KAMENTA
4527	štrkopiesky a piesky	Beckov	CRH (Slovensko) a. s.
4535	štrkopiesky a piesky	Považany I	bez organizácie
4536	štrkopiesky a piesky	Považská Teplá - Považská Bystrica	Doprastav, a.s.
4548	štrkopiesky a piesky	Dubnica n/Váhom - Pažite	ÚTES spol. s r. o.
4556	štrkopiesky a piesky	Vyšehradné II	bez organizácie
4589	štrkopiesky a piesky	Bolešov - Objekt 2	DARJA spol. s r.o.

Kód ložiska	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
4590	štrkopiesky a piesky	Horovce	ZEMPRA, s.r.o.
4593	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
4596	štrkopiesky a piesky	Považské Podhradie	Doprastav, a.s.
4620	stavebný kameň	Cigeľ + lom Košariská	bez organizácie
4621	stavebný kameň	Klížske Hradište	KAROB s.r.o.
4622	štrkopiesky a piesky	Klíúčové	Spoločenstvo bývalých urbárikov a lesomajiteľov obce Klíčové
4623	štrkopiesky a piesky	Kočovce	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4625	štrkopiesky a piesky	Orlové	bez organizácie
4626	štrkopiesky a piesky	Považské Podhradie III.	VÁHOSTAV - SK, a.s.
4629	štrkopiesky a piesky	Rakoľuby	K.L.K. spol. s.r.o.
4644	štrkopiesky a piesky	Ducové	ZAPA beton SK s.r.o.
4664	stavebný kameň	Mojtín	bez organizácie
4665	stavebný kameň	Podhradie	Ducký Zdenko KAMENTA
4666	štrkopiesky a piesky	Prejta	DARJA spol. s r. o.
4667	štrkopiesky a piesky	Rozvadze	STAVCEST, s. r. o.
4680	štrkopiesky a piesky	Opatová	LIM PLUS, s. r. o.
4705	stavebný kameň	Malá Lehota I. - Vtáčnik	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
4713	štrkopiesky a piesky	Opatovce	LIM PLUS, s. r. o.
4720	štrkopiesky a piesky	Lednické Rovne - Sigot'	SESTAV, s.r.o.
4740	štrkopiesky a piesky	Veľké Bierovce	TatraCom - Ferro s.r.o.
4741	štrkopiesky a piesky	Kočovce - západ	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4743	štrkopiesky a piesky	Kočovce - Sever	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.
4746	štrkopiesky a piesky	Za Váhom	SESTAV, s.r.o.
4756	štrkopiesky a piesky	Kočovce - východ	SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Dobývacie priestory výhradných ložísk

V Trenčianskom kraji je k 31. 12. 2016 určených celkom 37 dobývacích priestorov (DP) pre nerudné suroviny. Najviac dobývacích priestorov je stanovených pre ťažbu stavebného kameňa (16), potom pre vápenec ostatný (5) a tehliarske suroviny (5), štrkopiesky (3), dolomit (4), dekoračný kameň (1), sialitická surovina (2) a vápnitý slieň (1). V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad dobývacích priestorov s názvom DP, s názvom organizácie, pre ktorú bol DP určený.

Tab. 51 Prehľad dobývacích priestorov

Kód DP	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
99	dekoračný kameň	Klížske Hradište	KAROB, s.r.o.
176	stavebný kameň	Hradište	Slovenské kameňolomy o.z. Hradište s.r.o.
177	stavebný kameň	Bystričany - Dolina	VSK, a.s.
178	stavebný kameň	Malá Lehota	VSK MINERAL s.r.o.
179	stavebný kameň	Beluša	Kameňolomy CMX, s.r.o.

Kód DP	Nerast	Názov ložiska	Organizácia
233	tehliarske suroviny	Myjava	Tomišová Alžbeta ARMAT
235	tehliarske suroviny	Prievidza	Organizácia neurčená
371	dolomit	Malé Kršteňany	V.D.S. a.s.
372	dolomit	Malé Kršteňany - Chotárna Dolinka	V.D.S. a.s.
374	dolomit	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
375	dolomit	Trenčianske Mitice	DOLMIT s.r.o.
432	sialitická surovina	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
433	sialitická surovina	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
449	stavebný kameň	Podlužany - lom Medzná I	Poľnohospodárske družstvo PODLUŽANY
450	stavebný kameň	Tunežice	PK Doprastav, a.s.
451	stavebný kameň	Hrádok	Organizácia neurčená
454	stavebný kameň	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
455	stavebný kameň	Dolný Kamenec - Kamenec pod Vtáčnikom	ALAS SLOVAKIA, s.r.o.
456	stavebný kameň	Horné Vestenice	VESTKAM, s.r.o.
457	stavebný kameň	Malá Lehota - Vtačník	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
459	stavebný kameň	Podhradie	AKE s.r.o.
460	stavebný kameň	Ráztočno	TOWER BC, a.s.
461	stavebný kameň	Lúky pod Makytou	Jozef Križan Autodoprava
464	stavebný kameň	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
466	stavebný kameň	Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice	Organizácia neurčená
549	tehliarske suroviny	Ilava	Organizácia neurčená
552	tehliarske suroviny	Nitrianske Pravno	TONDACH SLOVENSKO, s.r.o.
553	tehliarske suroviny	Trenčianska Turná	Obec Trenčianska Turná
580	vápenec ostatný	Hloža - Podhorie	PC, a.s.
581	vápenec ostatný	Čachtice	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
583	vápenec ostatný	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
584	vápenec ostatný	Rožňové Mitice - Mníchova Lehota	KAMEŇOLOMY, s.r.o.
585	vápenec ostatný	Trenčianske Mitice - lom Skalničky	DOLMIT s.r.o.
602	vápnitý slieň	Horné Srnie	CEMMAC a.s.
629	štrkopiesky a piesky	Dubnica nad Váhom	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen
630	štrkopiesky a piesky	Nové Mesto nad Váhom	Organizácia neurčená
631	štrkopiesky a piesky	Beluša - Lednické Rovne	SESTAV, s.r.o.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

2.8.2.3 Ochrana ložísk nerastných surovín

Základným legislatívnym nástrojom pre zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva je zákon SNR č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk, územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať na obytné, prípadne rekreačné účely.

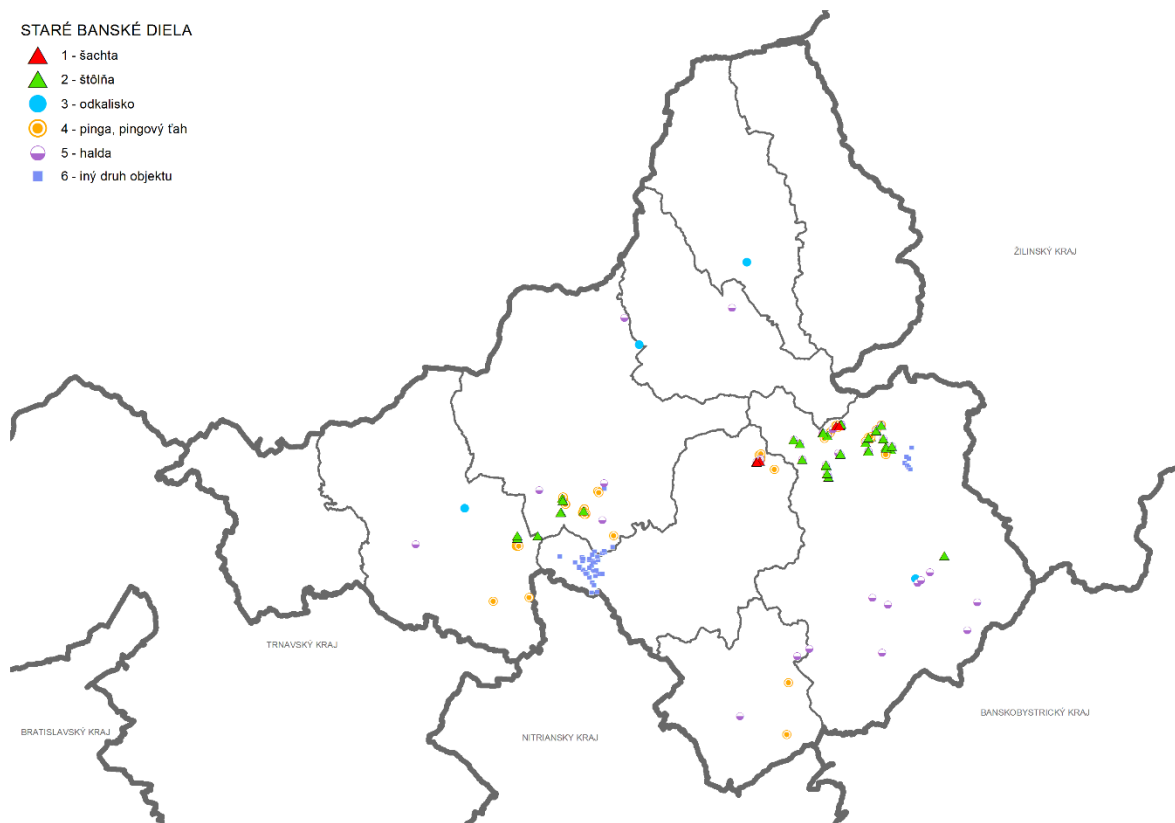
2.8.2.4 Prieskumné územia

Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza prieskumné územie (PU) „Púšť; termálne podzemné vody“, určené pre držiteľa prieskumného územia ENVIGEO, a.s., Banská Bystrica, s platnosťou do 05. 04. 2020 a prieskumné územie „Trenčianske Teplice; termálne podzemné vody“, určené pre držiteľa prieskumného územia Kúpele Trenčianske Teplice, a.s., Trenčianske Teplice, s platnosťou do 11. 10. 2017.

2.8.2.5 Staré banské diela

Na území Trenčianskeho kraja sú evidované staré banské diela tak, zobrazené na schéme. Evidované staré banské diela sú v ZaD č. 3 špecifikované ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu⁵

Schéma 1 Staré banské diela na území Trenčianskeho kraja

⁵ § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii

2.8.2.6 Vplyv ťažby nerastných surovín na životné prostredie

Pri využívaní surovinového potenciálu ložísk nerastov a ochrany prírody dochádza k stretom záujmov.

Vplyv ťažby nerastných surovín na hydrogeologické a inžiniersko – geologické pomery sa výrazne prejavuje hlavne pri ťažbe nerastných surovín banským spôsobom. Banská činnosť v Trenčianskom kraji je sústredená v handlovsko – cigel'skom hnedouhoľnom revíre. Poddolované územia vplyvom ťažby hnedého uhlia sa nachádzajú v oblastiach Handlovej, Cigľa a Novák.

Hlavné environmentálne problémy sú:

- vertikálne a horizontálne zmeny povrchu, poklesávanie a zosuvy,
- zmeny hydrogeologických pomerov,
- kontaminácia pôdy a povrchových a podzemných vôd,
- aktivácia svahových pohybov,
- likvidácia biotopov európskeho a národného významu

Vysokou mierou rušivých vplyvov na prírodné prostredie sa vyznačuje povrchová ťažba. Podieľa sa zo všetkých aktivít človeka najvýraznejšie na dynamických premenách krajiny. Transformáciou horninového prostredia a zmenou reliéfu výrazne ovplyvňuje predovšetkým profil litosféry, ovplyvňuje kvalitu ovzdušia, deformuje režim hydrosféry, devastuje celý priestor pedosféry, kontamináciou alebo až zničením fytoceenóz a zoocenóz. V území Trenčianskeho kraja je výskyt tohto negatívneho vplyvu v lokalitách ťažby stavebného kameňa v Podlužanoch, Čachticiach, Malých Kršteňanoch, Dolnom Kamenci - Kamenec pod Vtáčnikom, Horných Vestenicich, Mojtíne - Beluši, Rožňových Miticiach, Trenčianskych Miticiach, s podstatne menšou intenzitou pôsobenia v ťažobných priestoroch štrkopieskov a tehliarskych hĺn.

Pri ťažbe štrkopieskov intenzívna ťažba spôsobuje vytváranie rozsiahlych vodných plôch, ktoré je veľmi náročné rekultivovať po vyťažení do pôvodného stavu. Je potrebné zohľadňovať možnosti kontaminácie podzemných aj povrchových vôd cudzorodým materiálom. Strety záujmov ložísk a vybraných prognózných zdrojov nerastných surovín s hlavnými prvkami ochrany prírody sú zdokumentované v nasledovnom prehľade.

Tab. 52 Strety ložísk a veľkoplošných chránených území

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
CHKO Biele Karpaty	Dobývací priestor	č. 433 Horné Srnie, č. 602 Horné Srnie a č. 583 Horné Srnie
	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát, č. 287 Krivoklát a č. 433 Horné Srnie, , č. 602 Horné Srnie a č. 583 Horné Srnie
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4354 Dolná Súča
CHKO Malé Karpaty	Dobývací priestor	č. 454 Čachtice a č. 581 Čachtice
	Chránené ložiskové územie	č. 367 Košariská, č. 366 Košariská , č. 581 Čachtice, č. 582 I. Čachtice a č. 598 Čachtice I., č. 454 Čachtice
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4354 Nové Mesto nad Váhom - Zongor
CHKO Strážovské vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4050 Plevník a č. 4664 Mojtín
CHKO Ponitrie	Dobývací priestor	č. 99 Klížske Hradište, č. 177 Bystričany - Dolina, č. 455 Dolný Kamenec
	Chránené ložiskové územie	č. 99 Klížske Hradište, č. 455 Dolný Kamenec, č. 177 Bystričany - Dolina,
	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4437 Kamenec pod Vtáčnikom, č. 4621 Klížske Hradište
CHKO Kysuce	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4015 Lazy pod Makytou

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 53 Strety ložísk a území sústavy NATURA 2000

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
SKCHVÚ014 Malé Karpaty	Chránené ložiskové územie	č. 366 Košariská, č. 367 Košariská
SKCHVÚ028 Strážovské vrchy	Dobývací priestor	č. 449 Podlužany – lom Medzná I. a č. 456 Horné Vestenice
	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4254 Valaská Belá, č. 4262 Nitrianske Rudno – Rokoš, Č. 4282 Podlužany – Zlobiny, č., 4436 Horné Vestenice, 4664 Mojtín, 4434 Sádočné
SKCHVÚ006 Dubnické štrkovisko	Chránené ložiskové územie	č. 629 Dubnica nad Váhom
	Dobývací priestor	č. 629 Dubnica nad Váhom
SKUEV0128 Rokoš	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4262 Nitrianske Rudno - Rokoš
SKUEV0256 Strážovské vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I.
SKUEV0273 Vtáčnik	Chránené ložiskové územie	č. 177 Bystričany – Dolina, č. 455 Dolný Kamenec,
	Dobývací priestor	č. 177 Bystričany – Dolina, č. 455 Dolný Kamenec,
	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4437 Kamenec pod Vtáčnikom
SKUEV0275 Kňaží stôl	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4282 Podlužany - Zlobiny
SKUEV0373 Krivoklátske bradlá	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát a č. 287 Krivoklát
SKUEV0375 Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
SKUEV01375 Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
SKUEV0380 Tematínske vrchy	Chránené ložiskové územie	č. 368 Lúka, č. 369 Modrová a č. 370 Modrová – Dolina Rybník
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4355 Lúka II.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

Tab. 54 Strety ložísk a maloplošných chránených území

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
NPR Tematínska lesostep	Chránené ložiskové územie	č. 368 Lúka
PR Biely kameň	Dobývací priestor	č. 27 Handlová
	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová a č. 27 Handlová
PR Drieňová	Chránené ložiskové územie	č. 271 Krivoklát a č. 287 Krivoklát
PR Kňaží vrch	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4355 Lúka II.

Názov chráneného územia	Kategória	Názov ložiska
PR Krasín	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4068 Dolná Súča
PR Veľký vrch	Chránené ložiskové územie	č. 371 Malé Kršteňany
	Dobývací priestor	č. 371 Malé Kršteňany
PP Sivý kameň	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová, č. 178 Malá Lehota
	Dobývací priestor	č. 26 Handlová, č. 178 Malá Lehota, č. 26 Handlová,
PP Skalka pri Beckove	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4047 Beckov
PR Beckovské Skalice	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4047 Beckov
PR Ľutovský Drieňovec	Ložisko nevyhradených nerastov	Č. 4282 Podlužany - Zlobiny
OP NPP čachtická jaskyňa	Chránené ložiskové územie	Č. 598, Čachtice I., č. 582 Čachtice I č. 581 Čachtice, č. 454 Čachtice.
	Dobývací priestor	Č. 598, Čachtice I., č. 454 Čachtice.

Zdroj: ŠGÚDŠ, 20016

V chránených vodohospodárskych oblastiach, v ochranných pásmach vodných zdrojov II. stupňa a v ochranných pásmach II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov ležia nasledovné ložiská:

Tab. 55 Strety ložísk a záujmov ochrany vôd a vodných zdrojov

Názov	Kategória	Názov ložiska
CHVO Strážovské vrchy	Dobývací priestor	č. 179 Beluša, č. 450 Tunežice, č.466 Trenčianske Mitice, č.432 Hloža- Podhorie, č. 580 Hloža- Podhorie č. 375 Trenčianske Mitice, č.585 Trenčianske , č. 374, 584, 464 Rožňové Mitice - Mníchova Lehota
	Chránené ložiskové územie	č. 273 Mojtín, č. 179 Beluša, č. 450 Tuženice, č. 826 Mojtín I., č. 827 Pružina a č. 828 Pružina I., č.466 Trenčianske Mitice, č.432 Hloža- Podhorie, č. 580 Hloža- Podhorie,č. 375 Trenčianske Mitice, č.585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 374, 584, 464 Rožňové Mitice - Mníchova Lehota
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4026 Malý Kolačín, č. 4050 Plevník, č. 4175 Beluša a č. 4664 Lom Mojtín, č. 4434 Sádočné
CHVO Beskydy - Javorníky	Dobývací priestor	č. 461 Lúky pod Makytou
	Chránené ložiskové územie	č. 461 Lúky pod Makytou
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4015 Lazy pod Makytou
Ochranné pásmo vodných zdrojov	Dobývací priestor	č. 26 Handlová, č. 27 Handlová, č. 177 Bystričany – Dolina, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 449 Podlužany – lom Medzná I., č. 450 Tunežice, č. 454, 581 Čachtice, č. 456 Horné Vestenice, č. 464, 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 629 Dubnica nad Váhom, č. 630 Nové Mesto nad Váhom, č. 459 Podhradie, č. 433, 602, 583 Horné Srnie
	Chránené ložiskové územie	č. 26 Handlová, č. 27 Handlová, č. 177 Bystričany – Dolina, č. 178 Malá Lehota, č.

Názov	Kategória	Názov ložiska
		375 Trenčianske Mitice, č. 449 Podlužany – lom Medzná I., č. 450 Tunežice, č. 454, 581 Čachtice, č. 456 Horné Vestenice, č. 464, 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 481 Čachtice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky, č. 367, 366 Košariská, č. 629 Dubnica nad Váhom, č. 271, 287 Krivoklát, č. 630 Nové Mesto nad Váhom, č. 459 Podhradie, č. 828, 827 Pružina I, č. 826 Mojtiín I, č. 433, 602, 583 Horné Srnie
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4147 Beckov III. – Prúdky, 4262 Nitrianske Rudno – Rokoš, č. 4282 Podlužany – Zlobiny, č. 4354 Nové Mesto nad Váhom – Zongor, č. 4355 Lúka II., č. 4356 Nitrica, č. 4436 Horné Vestenice, č. 4705 Malá Lehota – Vtáčnik, č. 4433 Sádočné, č. 4621 Klížske Hradište, č. 4666 Prejta, č. 4589 Bolešov, č. 4593 Podhradie, č. 4527 Beckov, č. 4737 Krivosúd - Bodovka
Ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov	Dobývací priestor	č. 28 Nováky, č. 235 Prievidza, č. 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 464 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice – Kostolné Mitice, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota a č. 585 Trenčianske Mitice – lom Skalničky
	Chránené ložiskové územie	č. 1 Nováky – II. - etapa, č. 28 Nováky, č. 374 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 584 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 464 Rožňové Mitice – Mníchova Lehota, č. 466 Trenčianske Mitice - Kostolné Mitice, č. 369 Modrová, č. 368 Lúka, č. 235 Prievidza, č. 375 Trenčianske Mitice, č. 585 Trenčianske Mitice - lom Skalničky
	Ložisko nevyhradených nerastov	č. 4026 Malý Kolačín, č. 4037 Mníchova lehota II., č. 4644 Ducové

Zdroj: ŠGÚDŠ, 2016

2.8.3 Poľnohospodárstvo

Podkapitola 2.8.3 sa nemení

2.8.4 Lesné hospodárstvo

Podkapitola 2.8.4 sa nemení

2.9 Rekreačia a cestovný ruch

Kapitola 2.9 sa mení

2.9.1 Základné východiská a predpoklady rozvoja

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR 2005 – Ústav turizmu, AUREX s.r.o.), patrí Trenčiansky samosprávny kraj do viacerých územných regiónov cestovného ruchu.

Okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava a južná časť okresu Púchov patria do Stredopovažského regiónu cestovného ruchu, ktorý je tak v strednodobom ako aj dlhodobom horizonte začlenený do II. kategórie s národným významom, pričom územie mesta Trenčín a trenčianskych Teplíc a južná časť okresu Nové mesto nad Váhom (vo väzbe na mesto Piešťany) patria do I. kategórie o stupeň vyššej ako región.

Okresy Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Prievidza patria do Hornonitrianskeho regiónu cestovného ruchu, ktorý je v strednodobom horizonte začlenený do III. kategórie s nadregionálnym významom a v dlhodobom horizonte začlenený do II. kategórie s národným významom, pričom mesto Prievidza – Bojnice patria do I. kategórie o stupeň vyššej ako región.

Okresy Považská Bystrica a časť okresu Púchov patria do Severopovažského regiónu cestovného ruchu, ktorý je tak v strednodobom ako aj v dlhodobom horizonte je klasifikovaný ako s medzinárodným významom a začlenený do I. kategórie.

Pre územie Trenčianskeho kraja bol vypracovaný dokument Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov.

V zmysle uvedeného dokumentu možno vylečniť **4 oblasti**, respektíve regióny s prislúchajúcim zázemím, kde je v súčasnosti perspektívny rozvoj cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji

(obrázok č. 1). Sú to oblasti:

- **Trenčianskoteplická oblasť** s rozvinutým kúpeľným turizmom, mestským turizmom, kongresovým, výstavným a veľtrhovým cestovným ruchom (Trenčín a Trenčianske Teplice s okolím),
- **Púchovsko – Považskobystrická oblasť** s rozvinutým mestským turizmom, vidieckou kultúrou,
- letnou turistikou a kúpeľníctvom (Púchov - Nimnica a Považská Bystrica),

- **Myjavsko - Movomestská oblasť** s prevládajúcou vidieckou turistikou, agroturistikou, letnou turistikou (Myjava a myjavské kopanice),
- **Prievidzsko – Handlovská oblasť** s prevládajúcim mestským turizmom, letným turizmom a cestovnom ruchu založenom na technických pamiatkach (baníctvo a dobývanie – Prievidza a Handlová s okolím).

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR, vo väzbe na prírodné, kultúrno-historické danosti majú jednotlivé regióny cestovného ruchu predpoklady pre rozvoj nasledovných foriem turizmu:

- Letný cestovný ruch,
- kúpeľný cestovný ruch,
- zimný cestovný ruch,
- kultúrny a mestský cestovný ruch,
- kongresový cestovný ruch
- vidiecky cestovný ruch a agroturistika

Potenciál územia regiónu charakterizujú rozvinuté podmienky pre kúpeľný cestovný ruch, letný pobyt pri vode, horskú turistiku a rekreáciu, vidiecky turizmus a v menšej miere aj zimné športy. Rezervy sú najmä vo využití kultúrno-historického potenciálu pre poznávací turizmus.

Pozícia kraja je veľmi priaznivá z hľadiska významného zahraničného cestovného ruchu, ktorého cieľom sú predovšetkým kúpeľné miesta Trenčianske Teplice, Bojnice a Nimnica dosahujú nadregionálny význam. Pre rozvoj medzinárodného cestovného ruchu je dôležitá poloha kraja na diaľnici, s budúcim napojením na Českú republiku a prepojením na územie stredného a východného Slovenska.

Rozvoj aktívneho zahraničného CR budú ovplyvňovať rôzne faktory, najmä však:

- dostatočná propagácia Slovenska,
- úroveň ubytovacích zariadení a doplnkovej vybavenosti, zodpovedajúca európskemu štandardu
- zásadné vylepšenie komunikačnej, najmä dopravnej infraštruktúry.

Pre zlepšenie a zvýšenie úrovne propagácie daností územia Trenčianskeho kraja z hľadiska rozvoj cestovného ruchu, boli zriadené Turistické informačné kancelárie. Na Slovenku sú TIC združené do Asociácie informačných centier Slovenska. Asociácia oficiálne uvádza 7 svojich členov v rámci Trenčianskeho kraja.

- **Dohňany** - Česko-slovenské regionálne informačné a spoločenské centrum Púchovskej doliny,
- **Handlová** - Turisticko informačná kancelária ZOHD,
- **Nové Mesto Nad Váhom** – Turisticko informačná kancelária ZOHD Nové Mesto nad Váhom,
- **Považská Bystrica** - PX CENTRUM Turistická informačná kancelária,
- **Prievidza** - Turistická informačná kancelária Prievidza,
- **Trenčín** - Kultúrno-informačné centrum Trenčín,
- **Trenčín** - Slovensko-české infocentrum Kohútka,

Okrem TIC sú významnými realizátormi aktivít cestovného ruchu v TSK aj miestne akčné skupiny, ktoré sa výraznou mierou spolupodieľajú na jeho rozvoji. Sú to nasledovné skupiny:

- Kopaničiarsky región – MAS
- MAS mikroregiónu Teplička
- MAS Vršatec
- Naše Považie

Tab. 56 Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu v Trenčianskom kraji podľa okresov za roky 2010 - 2015 (počet zariadení, počet lôžok)

Okres	Počet ubytov. zariadení						Počet lôžok spolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bánovce nad Bebravou	10	10	7	7	7	8	242	242	166	166	179	232
Ilava	12	12	12	11	10	11	657	659	652	557	565	439
Myjava	9	9	9	12	13	14	362	362	343	276	772	778
Nové Mesto nad Váhom	26	26	24	21	20	26	2810	2810	2749	2455	1201	1417
Partizánske	11	12	15	14	14	15	284	294	362	285	286	288
Považská Bystrica	16	16	18	18	18	19	1062	1062	965	965	967	986
Prievidza	88	86	91	83	77	98	4843	4804	4780	5149	4856	5300
Púchov	19	18	22	60	56	75	991	986	1191	1162	1149	1425
Trenčín	62	60	61	1 441	1 652	1 616	3417	4075	3486	3382	3316	4116
Trenč. kraj	253	249	259	246	234	288	14 668	15 297	14 694	14 397	13 291	14 981

Zdroj: ŠÚ SR pracovisko Trenčín

Tab. 57 Kapacity návštevníkov v ubytovacích zariadeniach CR v Trenčianskom kraji podľa okresov za roky 2010 - 2015 (počet prenocovaní)

Okres	Počet návštevníkov v ubytov. zariadeniach						Počet prenospolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bánovce nad Bebravou	4922	4088	3320	3242	2926	3026	11882	8713	6064	6938	5312	7369
Ilava	6135	5524	4317	3102	3590	7834	11497	11954	9990	7106	8199	19366
Myjava	8290	8119	8223	8155	7814	8123	18546	15614	17836	18015	14730	15260
Nové Mesto nad Váhom	20823	19287	18498	19977	18534	20512	39590	36098	33455	37152	36232	41401
Partizánske	3968	5616	5239	3647	3722	3229	7407	10323	9573	6355	6536	5596
Považská Bystrica	15625	14462	18255	18172	24141	15232	37558	28713	35128	35793	41946	37397
Prievidza	78080	74457	75457	72683	67896	85525	379520	340877	348835	338101	338792	388520
Púchov	24462	27388	27726	28578	30837	36567	119010	126421	133968	145729	144936	160995
Trenčín	85183	80711	82998	80780	84681	97312	347927	349748	369815	377354	390470	432614

Okres	Počet návštevníkov v ubytov. zariadeniach						Počet prenospolu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trenč. kraj	247488	240652	244033	238336	244114	274360	972937	928461	964664	972493	987153	1108518

Zdroj: ŠÚ SR pracovisko Trenčín

Prameň: ŠÚ SR pracovisko Trenčín

Prírodné podmienky územia regiónu umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu s prevahou letnej sezóny. V súčasnosti sa využívajú hlavne:

- pre pobyt pri vode - vodné plochy Pažiť VN Prusy (okres Bánovce nad Bebravou), Bolešov (Okres Ilava), Zelená voda, Dubník I., II. (okres Nové Mesto nad Váhom), Stará Myjava (okres Myjava), Veľké Uherce (okres Partizánske), Nosická priehrada - Udiča (okres Považská Bystrica), Nitrianske Rudno (okres Prievidza), Opatovská dolina, VN Baračka (okres Trenčín), štrkoviská Dubnica nad Váhom, Prejta (okres Ilava) a ďalšie,
- Pretrvávajúcim problémom je nevyhovujúca kvalita vody, ktorá umožňuje v prevažnej časti lokalít iba využitie na vodné športy a len obmedzene aj na kúpanie,
- termálne kúpaliská - TK Bánovce nad Bebravou-Pažiť, Partizánske-Malé Bielice, Bystričany-Chalmová (okres Prievidza), Bojnice (okres Prievidza), Belušké Slatiny (okres Púchov),
- pre letný pobyt v prírode - strediská Opatovská dolina, Kamenická dolina, Kálnická dolina, Pod Ostrým vrchom, Pod Tlstou horou (okres Trenčín), stredisko Striebornica, Jankov vršok (okres Bánovce nad Bebravou), stredisko Vršatské Podhradie (okres Ilava), strediská Kálnická dolina, Modrová dolina, Bezovec (v okrese Nové Mesto nad Váhom), Matejková dolina (okres Myjava), Veľký Klíž-Slače (okres Partizánske), strediská Horná Mariková a Manínska tiesňava, základňa Papradno-Podjavorník (okres Považská Bystrica), stredisko Belušké Slatiny, Lazy pod Makytou-Čertov (okres Púchov), strediská Bojnice-Vendelín, Chvojnická dolina, Horná Ves-Lômy, Handlová-Remeta (okres Prievidza),
- pre letnú turistiku - turistické trasy v pohoriach Malé a Biele Karpaty, Považský Inovec, Strážovské vrchy, Javorníky,
- pre zimné športy - strediská zimných športov Veľká Javorina, Bezovec (okres Nové Mesto nad Váhom), Inovec, Pod Ostrým vrchom- mimo prevádzky (okres Trenčín), Fačkovské sedlo, Homôlka, Poruba, Kľačno, Remata, Cígeľ Priedavky-Šabl'ová (okres Prievidza), Zliechov (okres Ilava), Lysá pod Makytou-Čertov, Mojtín (okres Púchov), Stará Myjava (okres Myjava), Podjavorník, Horná Mariková (okres Považská Bystrica),
- pre vidiecky turizmus - predovšetkým kopaničiarske oblasti s rozvinutou chalupníckou rekreáciou (Myjavská pahorkatina, Strážovské vrchy, Valaská Belá a okolie, Podkylava, Papradno).

Kultúrno-historický potenciál tvoria hlavne:

- kultúrne pamiatky - hrad Trenčín, zámok Bojnice, hrad Beckov, hrad Čachtice, mohyla M.R.Štefánika na Bradle, obec Uhrovec (hrad, rodný dom Ľ.Štúra, a A. Dubčeka, mohyla na Jankovom vršku), Brezová pod Bradlom, Poruba, kostolík Pomínovec, Považský hrad,
- súbor ľudovej architektúry - Lubina, Bošáca,
- mestská pamiatková rezervácia – Trenčín,
- historická architektúra a atraktivity - Trenčín, Bojnice, Čachtice, Tematínsky hrad, hrad Považská Teplá,
- Mestská pamiatková rezervácia

- pamiatkové zóny vyhlásené (Nové Mesto nad Váhom, Beckov, Nitrianske Pravno,) a navrhované Brezová pod Bradlom – je vyhlásené ochranné pásmo NKP Mohyla na Bradle, Čachtice, Partizánske - funkcionalistický urbanistický celok).

Ako limity, obmedzujúce a usmerňujúce rozvoj rekreácie a cestovného ruchu vystupuje ochrana prírody a opatrenia vyplývajúce z RÚSES-ov. V riešenom území sú vyhlásené chránené krajinné oblasti (CHKO) a územia sústavy NATURA 2000:

- CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Kysuce, CHKO Ponitrie a CHKO Strážovské vrchy. Rozširovanie lôžkových kapacít na území CHKO je podmienené súhlasom orgánu ochrany prírody,

NATURA 2000 - Chránené vtáčie územia, v zmysle vládou SR schváleného zoznamu CHVÚ Uznesením č. 636/2003. Ide o nasledovné lokality:

- lokalita č.6. Dubnické štrkovisko, lokalita č. 28 Strážovské vrchy, lokalita č. 13 Malá Fatra v okrese Prievidza k. ú. Kľačno, lokalita č. 14 Malé Karpaty.

2.9.2 Konceptia rozvoja

Najnovšie trendy v oblasti cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji možno špecifikovať nasledovne:

- Neustále skracovanie si dĺžky dovolenky, viac kratších dovolení do roka (predĺžené víkendy);
- Zvyšuje sa dopyt po dovolenkách na objednávku. Vplýva na to aj väčšia možnosť používania informačných technológií a tzv. Generácia Y;
- Nárast záujmu o nehotelové ubytovanie (penzióny, ubytovanie v súkromí, chaty, drevenice...);
- Presun záujmu z aktívnych dovolení k zážitkovým dovolenkám. Ich cieľom je poskytnúť účastníkovi nové vedomosti a autentické pocity (poznávacie pobyty kultúrno – historických pamiatok, kúpeľno – rekreačné pobyty);
- Rastie počet turistov v poproduktívnom veku, čomu treba prispôsobiť aj ponuku (nie však iba z krátkodobého hľadiska);
- Nárast dôležitosti takých turistických aktivít, ktoré sú v súlade s udržateľným rozvojom a férovými trhovými princípmi;
- Rast záujmu o destinácie, kde nie sú ťažkosti pri prechode hraníc;
- Aktívne prežitie dovolení: cykloturistika, adrenalínové športy (rafting, splavy, bungee jumping, jet boating, tandemový sky diving, lezeectvo);
- Agroturistika a vidiecky cestovný ruch;
- Tématicky zamerané náučné okruhy (pivná cesta, vína cesta, cesta tradičnej kuchyne a výrobkov, náučná cesta krojov a podobne);
- Hipoturistika;
- Lyžovanie a letná turistika v kombinácii napríklad s wellness a kongresovým CR;
- Predstava ideálnej dovolenky (7-14 dňovej) - kombinácia hôr a kúpania v regiónoch a návštev hradov, múzeí, kultúrno - historických pamiatok;
- Znižovanie počtu ubytovacích zariadení, lôžok a izieb;
- Znižovanie počtu prenocovaní domácich a zahraničných návštevníkov v sledovanom

území;

- Znižujúca sa kúpyschopnosť domáceho obyvateľstva a absencia doplnkových služieb v cestovnom ruchu;
- Zlá kvalita poskytovaných služieb, zle vyškolený personál, zlý technický stav infraštruktúry cestovného ruchu, slabá informovanosť o cieľovom regióne či stredisku;
- Priemerné výdavky obyvateľa regiónu na domáci dovolenkový pobyt síce rastú, sú však neustále v priemere až trojnásobne nižšie ako výdavky na dovolenkový pobyt v zahraničí;
- Typickou črtou cestovného ruchu v regióne je jeho sezónnosť. Podľa počtu prenocovaní v ubytovacích zariadeniach je najpreferovanejším mesiacom august, nasleduje júl a september, december;
- Záujem zahraničných návštevníkov sa sústreďuje viac na letné športy v strediskách, dovolenky na horách a pri vode, pobyty v kúpeľoch a wellness pobyty, poznávanie pamiatok;
- Stále viac sa bude objavovať zmiešané spotrebné správanie: jeden rok jednoduchá, ďalší rok luxusná dovolenka alebo jeden rok dlhodobá, ďalší rok krátkodobá dovolenka;
- Skúsenosti budú stimulovať turistov k návštevám destinácií, s ktorými boli spokojní v minulosti;
- Bude viac preferovaná mobilita a vzrastie tak dopyt po požičovniach aut, motocyklov a bicyklov;
- Význam kamenných cestovných agentúr klesá, balíky služieb budú stále viac nakupované cez internet;
- Nutnosť identifikácie kraja ako jednotného a uceleného produktu cestovného ruchu (spoločná značka kvality a podobne);
- Vznikajú partnerstvá rozvoja cestovného ruchu;
- Vznikajú organizácie, ktoré zastrešujú klastre cestovného ruchu na celokrajsej úrovni;
- V oblasti zimných športov je významný nárast low-cost a rekreačného bežeckého lyžovania, ktoré so sebou prináša náklady na udržiavanie trás v rôzne dlhých úsekoch, často aj v urbanizovaných priestoroch;
- Výrazné tendencie posilňovať cykloturistiku aj na medzištátnej úrovni (s Českou republikou).

Všeobecným cieľom rozvoja cestovného ruchu TSK je trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu s pozitívnymi ekonomickými, sociálnymi a environmentálnymi vplyvmi na samotný región, jeho obyvateľov a návštevníkov, zabezpečujúcich spokojnosť turistov v regióne a zároveň prispievajúci k zvyšovaniu životného štandardu miestnej populácie a celého Slovenska.

Na základe zadefinovania si všeobecného cieľa sa dajú určiť **tri špecifické ciele** rozvoja cestovného ruchu Trenčianskeho kraja, ktoré sú špecifikované na základe spracovávanej v rámci dokumentu „Analýza súčasného stavu cestovného ruchu v Trenčianskom samosprávnom kraji a návrh cieľov rozvoja vrátane definovania potrebných nástrojov“.

- **Špecifický cieľ 1:** Vhodnými prostriedkami podporovať rozvoj domáceho

cestovného ruchu, zlepšenie marketingu a infraštruktúry cestovného ruchu;

- **Špecifický cieľ č. 2:** Zadefinovanie existujúcich, kľúčových, jedinečných produktov CR a ich podpora a rozvoj s orientáciou na cieľové trhy;
- **Špecifický cieľ č. 3:** Vytvorenie nových produktov cestovného ruchu s orientáciou na cieľové trhy využívajúc prírodné, kultúrne a historické danosti Trenčianskeho kraja.

2.9.2.1 Úlohy v oblasti CR

Podkapitola 2.9.2.1 sa nemení

2.9.2.2 Zásady rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

Podkapitola 2.9.2.1 sa nemení

Dopĺňa sa podkapitola 2.9.2.2 Cykloturistika

2.9.2.3 Cykloturistika

Cyklistická doprava a cykloturistika patrí medzi progresívne, ekologicky šetrné a zdraviu prospešné spôsoby dopravy a druhy športovo-rekreačných aktivít.

Územie Trenčianskeho kraja má rôznorodé podmienky pre rozvoj cykloturistiky od miernych až po náročné, ktoré ponúka terénny reliéf kraja. Na druhej strane existujúce podmienky zaostávajú za potenciálom kraja ako aj súčasná evidovaná sieť cyklotrás vrátane cykloturistickej vybavenosti nezodpovedá potrebám a požiadavkám obyvateľov a návštevníkov kraja.

V rámci evidovanej siete cyklotrás sú zaradené značené existujúce turisticko – cyklistické cesty, navrhované cyklotrasy a doporučené turisticko – cyklistické cesty.

Evidované cyklotrasy vychádzajú z aktuálnych cyklistických máp Slovenska (VKÚ, Harmanec) a zo súčasného platného ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja a aktuálnych stránok internetovej siete venovaných cykloturistike. Evidované turisticko – cyklistické cesty sú vedené /značené prevažne v líniiach existujúcich ciest, prípadne v líniiach poľných ciest.

V návrhu ZaD č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja sú doteraz evidované turisticko – cyklistické cesty doplnené o nové úseky tak, aby vznikol spojitý systém cyklotrás. Navrhovaná sieť turisticko – cyklistických ciest, prepájajúca jednotlivé obce /mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom, zabezpečí funkčné a územné, dopravné a rekreačné väzby v krajine:

- pre domácich obyvateľov a pre návštevníkov:
- dopravná /cyklistická preprava obyvateľov za prácou, vzdelaním kultúrou, vybavenosťou (sú uvádzané v rámci kapitoly Doprava), cykloturisticke aktivity, horská cyklistika, poznávací turizmus, prímestské rekreačné aktivity, ...)

Hlavným cieľom je:

- vybudovať funkčný, hierarchicky usporiadaný spojitý systém cyklistických trás, prepájajúci obce /mestá, lokality s rekreačným, prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom, vybavený príslušným mobiliárom.

Turisticko – cyklistické cesty určené pre cykloturistiku sú graficky vyznačené vo výkresoch
Komplexný urbanistický návrh.

2.9.3 Požiadavky na spracovanie podrobnejších riešení územného rozvoja vybraných území

Podkapitola 2.9.3 sa nemení

2.10 Životné prostredie

Kapitola 2.10 sa mení

Riešené územie VÚC Trenčianskeho kraja je nutné z hľadiska kvality ŽP charakterizovať ako málo až stredne znečistené, najmä časti okresov Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Považská Bystrica, Púchov a to vďaka absencii veľkých zdrojov priemyselnej výroby. Ostatná časť územia kraja okresy Ilava, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, ale najmä Prievidza v dôsledku rýchlej industrializácie a následného rozvoja priemyslu a ťažby nerastných surovín sa zaradili medzi silne znečistené územie.

V okrese Prievidza, kde kumulácia a synergické účinky banského, energetického a chemického priemyslu poškodili a znehodnotili všetky zložky životného prostredia sa to najmarkantnejšie prejavuje v oblasti Novák, kde sú lokalizované veľké priemyselné zdroje poškodzujúce životné prostredie ako napr. ENO, NCHZ, Baňa Nováky.

V okrese Ilava sa na negatívnom stave životného prostredia podieľajú najmä podniky ťažkého strojárstva ZŤS a ZVS v Dubnici nad Váhom, najmä znečisťovaním vodných zdrojov trichlóretylénom, chrómom (najväčším v SR), ale aj pôdy.

2.10.1 Ovzdušie

Ovzdušie je jednou z najdôležitejších ale zároveň aj najviac poškodených zložiek životného prostredia. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno-imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Diferenciácia územia podľa environmentálnej kvality (MŽP SR, SAŽP, 2015) je stanovená v piatich stupňoch. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádzajú regióny s nenarušeným prostredím (Bielokarpatský región a Strážovský región), región s mierne narušeným prostredím (Strednopovažský región, Ponitriansky a Tribečský región) s koncentráciou narušeného prostredia v aglomerácii Trenčína (Trenčiansky región). Regióny so silne narušeným prostredím predstavujú Dolnopovažský a Hornonitriansky región.

Prevažná časť emisnej záťaže Trenčianskeho kraja pochádza najmä z regiónu Hornej Nitry. Táto oblasť predstavuje územie celého okresu Prievidza, kde sa vyskytuje znečistené ovzdušie, ktoré môže vo zvýšenej miere vyvolať škodlivé účinky na zdravie obyvateľstva a zložky životného prostredia.

Až v posledných rokoch na základe nových právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, dôsledku znižovania výroby, ale najmä environmentálnymi opatreniami (odsírenie blokov tepelných elektrární, rekonštrukcia zariadení, náhrada kotlov za fluidné, elektromagnetické a elektrostatické odľučovače a pod.) sa situácia v oblasti čistoty ovzdušia v kraji začína pomaly zlepšovať. Dokumentujú to hodnoty emisií všetkých okresov Trenčianskeho kraja, ako aj hodnoty v najzaťaženejšom okrese, ktorým je Prievidza.

2.10.1.1 Oblasť riadenia kvality ovzdušia

Na základe výsledkov hodnotenia roku 2014 súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, SHMÚ, ako poverená organizácia, navrhol na rok 2015 18 oblastí riadenia kvality ovzdušia v 8 zónach a v 2 aglomeráciách. Vymedzené oblasti zaberajú rozlohu 2 882 km². Na tomto území v roku 2015 žilo 1 447 253 obyvateľov, čo predstavuje 27 % z celkového počtu obyvateľov SR (5 426 252).

Tab. 58 Oblasti riadenia kvality ovzdušia

Aglomerácia/Zóna	Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia	Znečisťujúca látka	Rozloha (km ²) ¹⁾	Počet obyvateľov ¹⁾
Trenčiansky kraj	Územie mesta okresu Prievidza	PM10, PM2,5, BaP	960	135 967
	Územie mesta Trenčín	PM10, PM2,5	82	55 698

Zdroj: Informácia o kvalite ovzdušia v Trenčianskom kraji a o podiele jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na jeho znečisťovaní v roku 2015, Okresný úrad Trenčín, 2015

* PM₁₀ – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10 μm s 50 % účinnosťou

* PM_{2,5} – častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 2,5 μm s 50 % účinnosťou

¹⁾ Stav k 31. 12. 2015

Národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia na území Trenčianskeho kraja je tvorená 3 monitorovacími stanicami na území dvoch okresov Prievidza (Prievidza, Bystričany, Handlová) a monitorovacou sieťou mesta Trenčín (Hasičská ulica), ktoré sú vo vlastníctve SHMÚ. Monitorovacie stanice sú účelovo vybavené analyzátormi podľa zdrojov znečistenia v danej lokalite. V severnej časti kraja absentujú automatické monitorovacie stanice, napriek tomu, že sa tam nachádza množstvo významných znečisťovateľov ovzdušia (Cemmac a. s., Horné Srnie; Continental Matador Rubber s. r. o., Púchov; Continental Matador Truck Tires s.r.o., Púchov; Považská cementáreň a. s., Ladce; RONA a. s., Lednické Rovne a ďalší).

Tab. 59 prehľad monitorovacích staníc

Aglomerácia	Názov stanice	PM ₁₀	PM _{2,5}	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pb	Cd	NI	As	BaP
Trenčiansky kraj	Prievidza, Malonecpalská	x	x	x	x			x	x	x	x	x
	Bystričany, Rozvodňa SSE	x	x		x							
	Handlová, Morovianska cesta	x	x		x							
	Trenčín, Hasičská	x	x	x	x	x	x					

Zdroj: Informácia o kvalite ovzdušia v Trenčianskom kraji a o podiele jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na jeho znečisťovaní v roku 2015, Okresný úrad Trenčín, 2017

2.10.1.2 Znečistenie základnými znečisťujúcimi látkami

Dominantný podiel na znečistení ovzdušia v Trenčianskeho kraja má energetika, menšie množstvo exhalátov pochádza z chemického priemyslu a lokálnych kúrenísk. Prevažná časť emisnej záťaže v regióne pochádza najmä z regiónu Hornej Nitry (okres Prievidza), kde sú

situované veľké priemyselné zdroje, ktoré sú významnými zástupcami palivovo-energetického a chemického priemyslu v Slovenskej republike.

V nasledovnej tabuľke sa nachádza prehľad emisií základných znečisťujúcich látok v Trenčianskom kraji v rokoch 2009 až 2015.

Tab. 60 Medziročné porovnanie produkcie emisií v Trenčianskom kraji (2009 – 2015)

	TZL	SO₂	NO_x	CO	ΣC	NH₃
2009	939,3	32882,6	6400,8	6204,2	417,8	412,8
2010	740,4	36826,3	5961,8	7229,4	452,4	408,8
2011	822,9	39777,1	6688,6	6694,8	490,1	399,0
2012	767,7	33572,2	5986,5	6399,1	525,6	399,0
2013	830,7	31157,7	5677,6	5984,6	510,7	372,6
2014	910,5	24847,9	5912,5	7531,3	544,7	381,8
2015	1055,9	46908,7	6278,6	6539,0	572,2	375,4
	TZL	SO₂	NO_x	CO	ΣC	NH₃
rozdiel rokov 2009-2008	-185,9	-2776,4	-268,0	575,6	-64,0	-36,6
rozdiel rokov 2010-2009	-198,9	3943,7	-439,0	1025,2	34,6	-4,0
rozdiel rokov 2011-2010	82,4	2950,8	726,8	-534,6	37,8	-9,8
rozdiel rokov 2012-2011	-55,2	-6204,9	-702,1	-295,7	35,4	-0,1
rozdiel rokov 2013-2012	63,0	-2414,5	-308,9	-414,5	-14,9	-26,4
rozdiel rokov 2014-2013	79,8	-6309,8	234,9	1546,7	34,0	9,2
rozdiel rokov 2015-2014	145,4	22060,8	366,1	-992,3	27,5	-6,4
2009 (% nárast, pokles)	-16,5	-7,8	-4,0	10,2	-13,3	-8,1
2010 (% nárast, pokles)	-21,2	12,0	-6,9	16,5	8,3	-1,0
2011 (% nárast, pokles)	11,1	8,0	12,2	-7,4	8,3	-2,4
2012 (% nárast, pokles)	-6,7	-15,6	-10,5	-4,4	7,2	0,0
2013 (% nárast, pokles)	8,2	-7,2	-5,2	-6,5	-2,8	-6,6
2014 (% nárast, pokles)	9,6	-20,3	4,1	25,84	6,7	2,5
2015 (% nárast, pokles)	16,0	88,8	6,2	-13,2	5,1	-1,7

Poznámka: Údaje o množstvách emisií sú v t.rok⁻¹

Zdroj: NEIS

Na základe zhodnotenia množstva emisií základných znečisťujúcich látok v jednotlivých okresoch Trenčianskeho kraja možno skonštatovať, že najzaťaženejším okresom je okres Prievidza. V rámci zaťaženia SO₂ sú najviac postihnuté okresy Prievidza a Partizánske, NO₂ okresy Prievidza, Ilava a Trenčín.

Tab. 61 Prehľad množstva emisií základných znečisťujúcich látok podľa okresov (2015)

Názov okresu	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	TZL (t)
Bánovce nad Bebravou	0,7	16,1	14,2	4,8
Ilava	9,1	813,8	2126,1	213,0
Myjava	5,9	36,7	96,6	4,5
Nové Mesto nad Váhom	0,2	32,3	20,5	6,3
Partizánske	8,5	73,9	174,5	11,5

Názov okresu	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO (t)	TZL (t)
Považská Bystrica	2,0	94,9	124,9	9,1
Prievidza	46791,5	3958,1	754,1	745,2
Púchov	28,8	384,0	54,0	14,8
Trenčín	62,0	868,8	3174,1	46,7
Spolu:	46908,7	6278,6	6539,0	1055,9

Zdroj: SHMÚ, 2016

2.10.1.3 Zdroje znečisťovania ovzdušia

Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia Trenčianskeho kraja podľa základných znečisťujúcich látok

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad najväčších znečisťovateľov Trenčianskeho kraja podľa jednotlivých znečisťujúcich látok. V roku 2015 bolo v Trenčianskom kraji prevádzkovaných **1560** stacionárnych zdrojov, z ktorých bolo **106** veľkých zdrojov (VZZO) a **1454** stredných zdrojov (SZZO). Ostatné zdroje znečisťovania, tzv. malé zdroje, nie sú v tomto prípade uvedené, pretože sa nachádzajú v kompetencii samosprávy miest a obcí.

Tab. 62 Najväčší znečisťovatelia V Trenčianskom kraji za rok 2015

Tuhé znečisťujúce látky		SO ₂ , SO _x	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; - granul.kotly	Zemianske Kostolány
2. Považská cementáreň a.s., výroba cementu	Ladce	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
3. FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky	Slovenské elektrárne a.s., ENO A-FK 1 -fluidný kotol	Zemianske Kostolány
4. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány	VETROPACK s.r.o., výroba skla a sklárskych výrobkov	Nemšová
5. TERMONOVA, CTZ Nová Dubnica	Nová Dubnica	HORNONITR. BANE PRIEVIDZA, a. s., kotolňa vých. šachta BH	Handlová
6. Považský cukor a.s., výroba cukru	Trenčianska Teplá	BIOPLYN HOROVCE 3, s. r. o., bioplynová stanica	Horovce
7. Hornonitranske bane PD, kotolňa Východná šachta BH	Handlová	Považská cementáreň, a.s., výroba cementu	Ladce
8. KAMEŇOLOMY, s.r.o., lomy a spracovanie kameňa	Mníchova Lehota	FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky
9. CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie	RONA, a.s., výroba skla a sklárskych výrobkov	Lednické Rovne
10. FORTISCHEM a.s., výroba polymérov	Nováky	BPS Myjava, Bioplynová stanica Myjava	Myjava
NO _x		CO	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány	CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie
2. Slovenské elektrárne a. s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány	Považská cementáreň a.s., výroba cementu	Ladce
3. Považská cementáreň a.s., výroba cementu	018 63 Ladce	FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky
4. CEMMAC a. s., výroba cementu	Horné Srnie	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2-	Zemianske Kostolány
5. RONA, a.s., výroba skla a sklár. výrobkov zemný plyn	Lednické Rovne	Považský cukor a.s., výroba cukru	Trenčianska Teplá
6. VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o., výroba skla	Nemšová	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
7. Slovenské elektrárne a.s., ENO A-FK 1 -fluidný kotol	Zemianske Kostolány	TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica, paroplynový cyklus	Považská Bystrica
8. TEPLÁREŇ, a.s., paroplynový cyklus	Považská Bystrica	Všeobecná úverová banka,a.s., Kotolňa S 3	Brezová pod Bradlom
9. FORTISCHEM a.s., výroba karbidu vápnika	Nováky	TSM Partizánske, CTZ 6,81 MW - Šípok biomasa	Partizánske
10. TERMONOVA, CTZ Nová Dubnica	Nová Dubnica	KVARTET, a.s., parná kotolňa - biomasa	Partizánske
NH ₃		TOC	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
1. AGRONOVÁZ, a.s., farma brojlerov	Veľké Bierovce	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.3,4-granul.kotly	Zemianske Kostolány
2. NAVI, spol. s r.o., hydínarska farma	Chalmová	Continental Matador Rubber, s.r.o., výroba a sprac. gummy	Púchov
3. MVDr. Vladimír Rybníkár, veľkovýkrmňa hosp. zvierat	Koš	Slovenské elektrárne a.s., ENO B-BI.1,2-granul.kotly	Zemianske Kostolány
4. Farma SPP, veľkovýkrmňa hosp. zvierat	Koš	Považská cementáreň, a.s., výroba cementu	018 63 Ladce

Tuhé znečisťujúce látky		SO ₂ , SO _x	
Prevádzkovateľ / zdroj	Obec	Prevádzkovateľ / zdroj	Obec
5. JANEK s.r.o., farma nosníc	Veľké Bierovce	BIOPLYN HOROVCE 3 s. r. o., bioplynová stanica Horovce 3	Horovce
6. FARMA JANEK, spol. s r.o., výkrm brojlerov hydiny	Beluša	BIOPLYN HOROVCE 2 s. r. o., bioplynová stanica Horovce 2	Horovce
7. JANEK s.r.o., hydinárska farma nosníc	Púchov	BIOPLYN BIEROVCE 2 s. r. o., výroba bioplynu	Veľké Bierovce
1. Podnik živočíšnej výroby a.s., Fama Žabokreky	Žabokreky n/Nitrou	Continental Matador Truck Tires s.r.o., výroba NRP	Púchov
2. PD Melčice – Lieskové, chov hovädzieho dobytká	Ivanovce	Scheuch, s. r. o., striekacia kabína so sušením SELAS PLUS	Prievidza
3. KAMENEC, chov hovädzieho dobytká	Bukovec	Bioplyn Horovce, s. r. o., bioplynová stanica Horovce	Horovce

Tab. 63 Veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji (rok 2015)

Okres	Počet prevádzkovateľov	Počet zdrojov	Počet veľkých zdrojov zneč. ovzdušia	Počet stredných zdrojov zneč. ovzdušia
Bánovce n/B	50	111	7	104
Ilava	95	152	15	137
Myjava	62	106	3	103
Nové Mesto n/V	137	264	9	255
Partizánske	71	131	13	118
Považská Bystrica	62	90	2	88
Prievidza	151	278	33	245
Púchov	63	89	12	77
Trenčín	184	339	12	327
Spolu	875	1560	106	1454

Zdroj: NEIS

Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia Trenčianskeho kraja podľa okresov

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad najväčších znečisťovateľov podľa okresov Trenčianskeho kraja.

Tab. 64 Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v r. 2015

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja	zdroj
okres Bánovce nad Bebravou	
1 TANAX, a.s. Bánovce nad Bebravou	Energoblok
2 Gabor spol. s r.o., Bánovce nad Bebravou	Technológia výroby obuvi
3 POTTINGER STROJE, s.r.o., Bánovce nad Bebravou	Striekaco-sušiacia kabína
4 SPPP Slovakia s.r.o., Bánovce nad Bebravou	Lakovňa vonkajších spätných zrkadiel
5 Voith Industrial Services, s.r.o. Bánovce nad Bebravou	Lakovňa automobilových komponentov LKW
6 Agrovýkrm Rybany s.r.o., Rybany	Chov ošípaných
7 Podnik živočíšnej výroby a.s., Rybany	Chov brojlerov Rybany
okres Ilava	
1 Matador Industries, Dubnica nad Váhom	Pracovisko povrchových úprav
2 ZVS-ENCO, Dubnica nad Váhom	Nanášanie kvapalných náterových hmôt

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
3	CHROMEX, Dubnica nad Váhom	DM4a - Hala povrchové úpravy	
4	DELTA ELECTRONICS (SLOVAKIA), Dubnica nad Váhom	Výroba elektronických zdrojov	
5	DOPRASTAV ASFALT, Dubnica nad Váhom	Obalovňa bitúmenových zmesí	
6	DUBNICKÝ METALURGICKÝ KOMBINÁT v konkurze, Dubnica nad Váhom	Výroba ocele	
7	DUBNICKÝ METALURGICKÝ KOMBINÁT v konkurze, Dubnica nad Váhom	Hutnícka druhovýroba	
8	ZTS METALURG, Dubnica nad Váhom	Výroba ocele	
9	ZTS METALURG, Dubnica nad Váhom	Hutnícka druhovýroba	
10	INDUPOL International Ilava, Ilava	Výroba a kompletovanie sklolaminátových výrobkov	
11	SLOVZINK Košeca	Výroba ZnO	
12	SLOVLAK Košeca, Košeca	Výroba náterových látok	
13	Považská cementáreň, a.s., Ladce	Výroba cementu	
14	ZTS MECHANIC, Nová Dubnica	Lakovňa	
15	ENICS SLOVAKIA, Nová Dubnica	Výroba dosiek plošných spojov	
okres Myjava			
1	PFS, Brezová pod Bradlom	Lakovňa Delta Tone	
2	SVAMAN, Myjava	Bitúnok	
3	HDO SK, Myjava	Galvanické pokovovanie	
okres Nové Mesto nad Váhom			
1	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	odmasťovacie a čistiace zariadenie KLN	
2	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	lakovňa magnetov č.1	
3	VACUUMSCHMELZE spol. s r.o. Horná Streda	lakovacia linka magnetov č.2	
4	HELLA SLOVAKIA FRONT LIGHTING spol. s r.o. Kočovce	lakovňa LPP	
5	HELLA SLOVAKIA FRONT LIGHTING spol. s r.o. Kočovce	lakovňa KAS	
6	Silgan Metal Packaging Nove Mesto a.s., Nové Mesto nad Váhom	lakovanie plechov	
7	PELLENC s.r.o. Nové Mesto nad Váhom	Lakovňa II	
8	Elfa Pharm s.r.o. Nové Mesto nad Váhom	HS GLYCERÍNKA-chladiace veže SAV 32	
9	ASKOLL SLOVAKIA spol. s r.o. Potvorice	výroba rotorov a statorov	
okres Považská Bystrica			
1	PSL, a.s. Považská Bystrica	Montáž ložísk	
2	TEPLÁREŇ, a.s. Považská Bystrica	Paroplynový cyklus	
okres Partizánske			
1	RIALTO, Bošany	Výroba obuvi -VZ	
2	Milan Král, Partizánske	Výroba obuvi	
3	NOVESTA, Partizánske	Výrobná lepidiel	
4	NOVESTA, Partizánske	Valcovňa centrálna technologická časť 01 a 02	
5	NOVESTA, Partizánske	Lepiareň textilu	

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
6	NOVESTA, Partizánske	Výroba obuvi	
7	SOHLED, Partizánske	Výroba obuvi - výroba stielok	
8	KVARTET, a.s. Partizánske	Tepláreň	
9	RICHTER SLOVAKIA, Partizánske	Výroba obuvi	
10	EUROPALT-Nitra, Partizánske	Zlievareň	
11	Honeywell Safety Product Partizánske	Výroba obuvi	
12	Gotec Slovakia, Partizánske	Nanášanie lepidiel	
13	Podnik živočišnej výroby, Žabokreky n/Nitrou	Farma Žabokreky	
okres Prievidza			
1	NAVI, spol. s r.o., Chalmová	Hydinárska farma	
2	SaarGummi Slovakia, Dolné Vestenice	Linky spracovania gummy	
3	VEGUM a.s., Dolné Vestenice	Výroba a spracovanie gummy	
4	HANDLOVSKÁ ENERGETIKA, s.r.o. Handlová	Tepláreň Handlová	
5	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Handlová	Úpravňa uhlia Baňa Handlová	
6	Farma SPP, Koš	Veľkovýkrmňa hosp. zvierat	
7	MVDr. Vladimír Rybníkář, Koš	Veľkovýkrmňa hosp. zvierat	
8	Tondach Slovensko s.r.o., Nitrianske Pravno	Tunelová pec	
9	SLOVECA, Sasol Slovakia, spol s r.o., Nováky	Etoxylačná jednotka	
10	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Nováky	Úpravňa uhlia BML Nováky	
11	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlóru a NaOH	
12	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba HCl 32%	
13	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba HCl 24%	
14	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba aminorov	
15	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlórparafínov	
16	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba polyéterpolyolov	
17	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba propylénoxidu	
18	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba polymérov (PVC,PVAL/PVA	
19	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba etylénchlórhydrínu a Novamalu	
20	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba VC/EDC	
21	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba karbidu vápnika	
22	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba acetylenických alkoholov	
23	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba chlórňanu sodného	
24	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba acetylénu	
25	FORTISCHEM a.s., Nováky	Výroba vinylchloridu z acetylénu	
26	Scheuch, s.r.o., Prievidza	Striekacia kabína so sušením SELAS PLUS	
27	SIGNUM - SK, spol. s r.o., Prievidza	Zinkovňa Prievidza - chemická príprava	
28	STRABAG s.r.o., Prievidza	Obalovňa bitúmenových zmesí TELTOMAT V - PRIEVIDZA	
29	Hornonitrianske bane Prievidza, akciová spoločnosť, Sebedražie	Úpravňa uhlia Baňa Cigeľ	

Názov prevádzkovateľa / obec zdroja		zdroj	
30	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostofany	ENO A-FK 1 -fluidný kotol	
31	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostofany	ENO B-BI.1,2-granul.kotly	
32	SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE, a.s. Zemianske Kostofany	ENO B-BI.3,4; ENO A K1,K2- granul.kotly	
33	Ministerstvo obrany SR, VÚ 1056 Zemianske Kostofany	Skladovanie organických kvapalín v nádržiach s pevnou strechou Zemianske Kostofany	
okres Púchov			
1	Cestné stavby Žilina s.r.o., Beluša	Obaľovňa bitúmenových zmesí ľahký vykurovací olej	
2	JANEK s.r.o., Beluša	Výkrmňa brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Beluša Rašov propán-bután	
3	FARMA JANEK, spol. s r.o., Beluša	Výkrm brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Beluša Za Hliníkom propán-bután	
4	GALVANIKA, s.r.o., Dolná Breznica	Moriareň a galvanizovňa	
5	JANEK s.r.o., Dolné Kočkovce	Výkrmňa brojlerov hydiny v Hospodárskom dvore Dolné Kočkovce zemný plyn naftový	
6	VS - MONT, s.r.o., Lazy pod Makytou	Lakovňa propán-bután	
7	RONA, a.s., Lednické Rovne	Výroba skla a sklárskych výrobkov zemný plyn naftový	
8	JANEK s.r.o., Púchov	Hydinárska farma nosníc Púchov	
9	JANEK s.r.o., Púchov	Odchovňa kurčiat v Hrabovke zemný plyn naftový	
10	Continental Matador Truck Tires s.r.o., Púchov	Výroba NRP	
11	Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov	Kotolňa	
12	Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov	Výroba a spracovanie gumy	
okres Trenčín			
1	CEMMAC a. s., Horné Srnie	Výroba cementu	
2	TRENS SK, a. s., Trenčín	Lakovňa v hale M2A	
3	Poľnohospodárske družstvo Vlára Nemšová	Výkrm brojlerov	
4	VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o., Nemšová	Výroba skla a sklárskych výrobkov	
5	Poľnohospodárske družstvo Trenčín – Soblahov, Opatovce	Farma ošípaných	
6	Považský cukor a.s., Trenčianska Teplá	Tepelno-energetická centrála	
7	CESTY NITRA, a.s., Mníchova Lehota	Obaľovacia súprava asfaltových zmesí	
8	Letecké opravovne Trenčín, a.s., Trenčín	Lakovňa	
9	Letecké opravovne Trenčín, a.s., Trenčín	Odstraňovanie náterov	
10	AGRONOVAŽ, a.s., Veľké Bierovce	Farma brojlerov	
11	JANEK s.r.o., Veľké Bierovce	Farma nosníc	
12	MERKANTIL s.r.o. "v konkurze", Trenčín	Tlačiareň	

Priority krajskej environmentálnej politiky na úseku štátnej správy ochrany ovzdušia:

- zmena technológií na zníženie emisií, najmä:
 - obnova bloku ENO A podľa najvhodnejšieho variantu (fluidný kotol alebo paroplynový cyklus) v SE a. s., ENO Zemianske Kostofany,
 - likvidácia a náhrada ENO B, II. etapa v SE a. s., ENO Zemianske Kostofany,

- zateplňovanie budov,
- vytvorenie predpokladu na väčšie využívanie MHD a prímestskej dopravy,
- využívanie obnoviteľných zdrojov, najmä,
 - zavádzanie projektov využitia biomasy ako alternatívnych zdrojov energie pre CTZ,
 - rekonštrukcia uhľových kotolní na kotolne spaľujúce biomasu.

Opatrenia:

- zníženie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie (SO₂, NO_x, CO, C_xH_y, tuhých emisií), prchavých organických zlúčenín (VOCs), perzistentných organických látok (POPs), ťažkých kovov, CO₂ a ostatných emisií plynov spôsobujúcich skleníkový efekt na stav v súlade s medzinárodnými dohovormi,
- znižovanie emisií oxidov síry najmä v SE, a.s. ENO o. z. Zemianske Kostolany, ako aj u ostatných prevádzkovateľov VZZO a SZZO,
- znižovanie emisií tuhých látok - popolčeka a ťažkých kovov vo výrobných prevádzkach,
- znižovanie emisií oxidov dusíka a uhlíka v prevádzkach vykazujúcich vysoké emisné zaťaženie týmito škodlivinami,
- znižovanie produkcie látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu zeme,
- budovanie a rozširovanie monitorovacieho a informačného systému o stave kvality ovzdušia kraja,
- posilnenie riadenia kvality ovzdušia,
- vybudovanie hustejšej siete monitorovacích staníc,
- postupné rozširovanie plynofikačnej a elektrifikačnej siete v obciach kraja,
- zavádzať nové technológie, technologické a energetické zariadenia veľkých zdrojov, ktoré zabezpečia zníženie emisií a zvýšenie výroby tepla,
- postupné odstraňovanie zastaralých technológií poškodzujúcich a znečisťujúcich ovzdušie,
- pri výstavbe nových zariadení, ktoré môžu byť zdrojom znečisťovania ovzdušia, alebo pri modernizácii existujúcich zariadení voliť najlepšie dostupné techniky,
- využívanie alternatívnych zdrojov energie (biomasa, geotermálna a slnečná energia, malé vodné elektrárne) tam, kde nie je ekonomické budovanie plynofikácie,
- zmena palivovej základne zdrojov energie s dôrazom na nízko emisné a obnoviteľné zdroje,
- zvýšiť podiel využívania alternatívnych zdrojov energie pri vykurovaní a doprave,
- zneškodnenie perzistentných organických látok v zariadeniach a v starých zásobách, ako aj dekontaminácia území znečistených rezistentnými organickými látkami,
- širšie uplatniť pohonné látky a druhy dopravy neznečisťujúcich životné prostredie (napr. plyn, elektrina a pod.),
- rozvoj hromadnej dopravy a budovanie cyklistických trás,
- zateplňovanie budov a energeticky certifikovanie budov.

2.10.2 Voda

2.10.2.1 Ochrana povrchových a podzemných vôd

Kapitola sa nemení

2.10.2.2 Kvalita povrchových vôd

Kapitola sa nemení

2.10.2.3 Zhodnotenie podzemných vôd

Kapitola sa mení

Monitoring kvality podzemných vôd vychádza zo súčasnej platnej legislatívy Slovenskej republiky a Európskej únie. Monitorovanie kvality podzemných vôd na Slovensku je súčasťou Komplexného monitorovacieho systému životného prostredia SR.

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov, z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, priemyselných a odpadových vôd mestských a sídelných aglomerácií a poľnohospodárstva. Pri celkovom zhodnotení hodnôt celkovo k zvýšeniu železa, mangánu, dusičnanov, chloridov a niektorých stopových prvkov.

Kvartérne útvary

SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh

Oblasť zasahuje do Trenčianskeho kraja svojimi severnými výbežkami. Podzemné vody oblasti SK1000400P sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou vo všetkých častiach útvaru. V rámci základných fyzikálno – chemických ukazovateľov sa najviac sa vyskytuje zvýšená koncentrácia mangánu, a to najmä v Novákoch a Prievidzi. Železo taktiež prekračuje limitné hodnoty vo viacerých objektoch. V rámci oblasti SK1000400P je najviac znečistená oblasť Prievidze, kde sa vyskytujú zvýšené koncentrácie arzénu, železa, mangánu, naftalénu a amónneho iónu.

Tab. 65 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch útvaru SK1000400P

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
027590	Ostratice	As, Cl ⁻ , FLU, Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, Fluorén, H ₂ S, Mn, Naftalén, Pyrén	As, FLU, Fe, Fe ²⁺ , Fenantrén, Fluorén, H ₂ S, Mn, Naftalén, Pyrén
215290	Nové Mesto nad Váhom	Mn, NH ₄ ⁺	Mn

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
225390	Prievidza – letisko	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺ , Naftalén	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, NH ₄ ⁺ , Naftalén
225790	Nováky	As, Fe, Fe ²⁺ , Mn, Naftalén	Fe, Fe ²⁺ , Mn, Naftalén

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu a jeho prítokov severnej časti oblasti povodia Váh

Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou najmä aglomeráciou Trenčín. V skupine základných fyzikálno – chemických ukazovateľov sa dokumentuje prekročenie koncentrácie dusičnanov v objekte 016090 Veľké Bierovce, chloridov, železa v objekte 332316 Púchov a mangánu v objekte 332601 Dubnica SZM. V rámci polycyklických aromatických uhľovodíkov sa v území vyskytujú zvýšené koncentrácie naftalénu vo Veľkých Bierovciach, Savčine a Horovciach.

Tab. 66 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch útvaru SK1000500P

Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
016090	Veľké Bierovce	NO ₃ ⁻ Se	NO ₃ ⁻ ,
017090	Príles	Naftalén	Naftalén
018990	Savčina	Fe, Fe ²⁺ , Naftalén	Fe, Fe ²⁺ , Naftalén
217190	Horovce	Naftalén, VC	Naftalén, VC
217890	Dolné Kočkovce	Cl ⁻ , NO ₃ ⁻	NO ₃ ⁻
332316	Púchov	Naftalén	Naftalén
016990	Nemšová	Fe, NO ₃ ⁻	NO ₃ ⁻

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

Predkvartérne vodné útvary

V rámci požiadaviek Rámcovej smernice o vodách bolo Slovensko vymedzených 59 predkvartérnych vodných útvarov. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádzajú alebo zasahuje 16 predkvartérnych útvarov. Na základe zhodnotenia kvality podzemných vôd za rok 2007 možno skonštatovať, že kvalita podzemných vôd v riešenom území je dobrá, až na prekročenia limitných koncentrácií prevažne železa, mangánu, dusičnanov a arzénu.

Tab. 67 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch predkvartérnych útvarov

Útvar	Číslo objektu	Názov objektu	Prahová hodnota	Limitná hodnota
SK2000700F	2399	Stará Myjava	Naftalén	Naftalén
SK2001300P	114099	Veľké Držkovce	NO ₃ ⁻	NO ₃ ⁻
SK200140KF	366954	Nitrianske Sučany	Desizopropylatrazín	Desizopropylatrazín
SK200150FP	102009	Brodzany	Fluorén, Naftalén	Naftalén
SK200160FK	113699	Dlžín	As	As

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2015, SHMÚ, 2016

SK2000400P Medzizrnové podzemné vody V časti Viedenskej panvy oblasti povodia Dunaja

Útvar zasahuje svojou severnou časťou do riešeného územia, nachádza sa tu monitorovací objekt 3399 Brezová pod Bradlom, v ktorom neboli prekročené limitné hodnoty

SK200060KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Pezinských Karpát oblasti povodia Dunaj

Útvar nepatrne zasahuje do riešeného územia, bez monitorovacích objektov na území Trenčianskeho kraja.

SK2000700F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma oblasti povodia Dunaj

V rámci útvaru podzemných vôd flyšového pásma sa nachádzajú 3 monitorovacie objekty, limity boli prekročené v objekte Stará Myjava.

SK200080KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Pezinských, Brezovských a Čachtických Karpát oblasti povodia Váh

Útvar na území kraja reprezentuje objekt Čachtice, k prekročeniu limitov v ňom nedošlo.

SK200090FK Puklinové podzemné vody Myjavskej pahorkatiny oblasti povodia Váh

V útvare puklinových podzemných vôd Myjavskej pahorkatiny sú využívané pramene Lubina a Vaďovce, ktoré majú dobrú kvalitu vody a v žiadnom ukazovateli nedošlo k prekročeniu limitných ani prahových hodnôt.

SK200100OP Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh

Útvar medzizrnových podzemných vôd Podunajskej panvy a jej výbežkov nepatrne zasahuje do riešeného územia. V území sa nachádza monitorovací objekt 531490 Nové Mesto nad Váhom M-14, kde nedošlo k prekročeniu limitov.

SK200110KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody južnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

Do Trenčianskeho kraja zasahuje severnou časťou útvar podzemných vôd južnej časti Považského Inovca, v rámci ktorého sa nachádza monitorovací objekt 98099 Lúka nad Váhom, v ktorom nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt ukazovateľov.

SK200120FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh

Útvar puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd severnej časti Považského Inovca oblasti povodia Váh zasahuje do južnej časti riešeného územia, avšak v území sa nenachádza monitorovací objekt.

SK200130OP Medzizrnové podzemné vody Bánovskej kotliny oblasti povodia Váh

V útvare medzizrnových podzemných vôd Bánovskej kotliny oblasti povodia Váh bola v objekte 114099 Veľké Držkovce prekročená hodnota dusičnanov ($57,7 \text{ mg.l}^{-1}$).

SK14200140KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry oblasti povodia Váh

Útvar sa nachádza v centrálnej časti Trenčianskeho kraja a vykazuje dobrú kvalitu vody. V rámci 6 monitorovacích objektov došlo k prekročeniu limitných hodnôt vo objekte 366954 Nitrianske Sučany-Podvratná dolina pre desizopropylatrazín

SK200150FP Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody Tribeča oblasti povodia Váh

Útvar puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd Tribeča oblasti povodia Váh zasahuje do južnej časti Trenčianskeho kraja. Vo využívanom prameni 102009 Brodzany došlo k prekročeniu koncentrácie fluorénu a naftalénu.

SK200160FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody Strážovských vrchov oblasti povodia Váh

V útvare puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd Strážovských vrchov oblasti povodia Váh sa kvalita podzemných vôd sleduje vo využívanom prameni 113699 Dĺžín. K vyrovnaní limitnej hodnoty došlo len v prípade arzénu ($10 \mu\text{g}\cdot\text{l}^{-1}$), ostatné sledované ukazovatele sa vyskytovali v koncentráciách nižších ako limit stanovený nariadením.

SK200170FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody neovulkanitov a terciérnych sedimentov Hornonitrianskej kotliny oblasti povodia Váh

Útvar sa nachádza v juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja a kvalita vody je sledovaná v monitorovacom objekte Nitrianske Sučany. V objekte nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli. Len v skupine terénnych ukazovateľov hodnota nasýtenia vody kyslíkom nedosiahla hodnotu 50 %, ktorú odporúča nariadenie č. 354/2006 Z. z.

SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh

Útvar puklinových podzemných vôd západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh zaberá v Trenčianskom kraji územie Bielych Karpát a a Javorníkov. V rámci sledovaných troch objektov nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt.

SK200190FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody pohoria Žiar oblasti povodia Váh

V útvare puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd pohoria Žiar oblasti povodia Váh sa nachádza jeden využívaný prameň 114599 Ráztočno, v ktorom nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

SK200200FP Puklinové a medzizrnové podzemné vody neovulkanitov pohoria Vtáčnik a Kremnických vrchov oblasti povodia Váh

Útvar zasahuje svojím západným okrajom do Trenčianskeho kraja. Vo využívanom prameni 106399 Handlová Remata nebolo zaznamenané prekročenie limitných hodnôt v žiadnom ukazovateli.

Priority krajskej environmentálnej politiky na úseku štátnej vodnej správy:

- výstavba a dobudovanie kanalizácií a čistiarní odpadových vôd predovšetkým v obciach nad 2 000 obyvateľov, ktoré majú byť odkanalizované do 31.12.2015, tak ako je to uvedené v o vodnom zákone a táto podmienka bola daná ako záväzok vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie,
- z obcí, ktoré je potrebné odkanalizovať by mali mať prednosť tie, ktoré sa nachádzajú v ochranných pásmach významných vodných zdrojov.

- začať sa venovať väčšiemu využívaniu zrážkových vôd a neodvádzať ich bez využitia do kanalizácie (napr. zavlažovanie pôdy, kropenie komunikácií v letných mesiacoch v mestách),
- systematicky sa začať venovať v povodiach vodných tokov opatreniam znižujúcim možnosť vzniku povodní (znižovanie povodňových prietokov zvyšovaním vsaku, zadržiavaním špičiek povodňových vln v retenčných priestoroch nádrží a poldrov a reaktiváciou zátopových plôch),
- dokončenie odstraňovania povodňových škôd predchádzajúcich rokov,
- zvýšiť účinnosť správcov povodí s vodoprávnymi úradmi vo veciach prevencie pred povodňami,
- vybudovanie zariadení na ochranu pred povodňami,
- zámer projektu Vážskej vodnej cesty v zmysle uznesenia vlády SR č. 463 z 9. mája 2002.

Opatrenia:

- ochrana využívaných vodných zdrojov,
- znižovanie strát vody zo siete a vodárenských zariadení, rekonštrukcia siete,
- budovanie a rekonštrukcia existujúcich ČOV,
- efektívne využívanie existujúcich zdrojov vody (ochrana vodných zdrojov, úspory a recyklácia, rekonštrukcie existujúcich zdrojov a zvyšovanie ich efektívnosti),
- zabezpečenie účelnej správy vodného hospodárstva – integrovaný manažment povodí,
- sledovanie množstva a kvality vôd vo vodných útvaroch povrchových a podzemných vôd ako aj jeho ovplyvňovania pri nakladaní s vodami,
- realizovať technické opatrenia (napr. zalesňovanie, pozemkové úpravy a pod.) na podporu zadržiavania vody, spomalenie odtoku – predovšetkým v povodiach deficitných oblastí so zníženou retenčnou schopnosťou,
- v zraniteľných oblastiach dodržiavať Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
- dôsledne uplatňovať zvýšenú ochranu a racionálne využívanie vodných zdrojov vzhľadom na ich environmentálnu hodnotu a verejnoprospešnej funkcie,
- zvyšovanie protipovodňovej ochrany územia,
- stanovenie a vyhlásenie inundačných území pri vodných tokoch,
- eliminácia znečistenia povrchových a podzemných vôd odstraňovaním zdrojov plošného a bodového znečistenia,
- zabezpečenie dostatku pitnej vody a zníženie znečistenia ostatných vôd pod prípustnú mieru,
- obmedziť produkciu odpadových vôd a v nich obsiahnutých znečisťujúcich látok priamo u ich producentov (úprava v technológii výroby, využívanie recirkulácie, ap.),
- riešiť ochranu pred znečistením dusičnanmi v spolupráci s poľnohospodármi,
- zvýšiť ochranu vodárenských zdrojov, zabezpečovanú ochrannými pásmami tak, aby bolo možné znížiť stupeň úpravy vody potrebný na výrobu vody,
- obmedziť plošné znečisťovanie, najmä z poľnohospodárstva, a vykonať opatrenia na zmenšenie vodnej erózie,

- prehodnotiť využiteľné množstvá podzemných vôd na pitné účely z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja a zohľadnenia vplyvu klimatických zmien na hydrologické povodia.

2.10.3 Pôda

Kapitola sa nemení v rozsahu podkapitol 2.10.3.1 až 2.10.3.4

2.10.3.5 Zosuvy

Podkapitola 2.10.3.5 sa mení

Jedným z najrozšírenejších deštrukčných javov pôdy v kraji sú zosuvy, ktoré majú nepriaznivé dôsledky na využitie územia, najmä na poľnohospodárstvo, výstavbu a infraštruktúru. Na druhej strane sa vďaka nim zachovala podstatná časť genofondu lúk. Vyskytujú sa hlavne v podhorskej oblasti Bielych Karpát a na Myjavskej pahorkatine, v severných častiach okresov Nové Mesto nad Váhom (Lubina, Nová Bošáca, Bošáca), V doline Biskupického kanála, Váhu a Nosického kanála. Trenčín (Drietoma, Horné Srnie, Kostolná-Záriečie, Dolná a Horná Súča), Ilava (Pruské, Tuchyňa, Mikušovce), Púchov (Streženice, Dohňany, Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou) a Považská Bystrica (Papradno, Horná Mariková, Dolná Mariková, Udiča, Považská Bystrica).

Osobitným problémom z hľadiska svahových deformácií je okres Prievidza. Zosuvy v Hornej Nitre sú rozšírené najmä v západnej a juhozápadnej časti okresu. Intenzívne sú postihnuté územia v lokalitách Lehota pod Vtáčnikom, Podhradie, Veľká Čausa, Malá Čausa, Lipník, Nedožery-Brezany, Chrenovec-Brusno, Handlová, Prievidza, Nitrianske Rudno a Valaská Belá.

Celkovo je území Trenčianskeho kraja evidovaných 2 584 svahových deformácií, z čoho je 204 aktívnych, 1 475 potenciálnych, 18 s potenciálnymi a aktívnymi formami, 879 stabilizovaných a 8 so stabilizovanými a potenciálnymi formami.

Oblasti so svahovými deformáciami sa radia medzi rajóny nestabilných území s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácii resp. vzniku svahových deformácií. Na územiach existuje vysoké riziko aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, taktiež je citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Blízke okolie s registrovanými svahovými deformáciami sú zaradené rovnako medzi rajóny nestabilných území so stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácii resp. vzniku svahových deformácií. Ide o územia s možným rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, sú rovnako citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Poddolované územia - povrchová deštrukcia pôdy.

Poddolované územia sú v oblastiach po banskej činnosti. V riešenom území sa nachádzajú v okrese Prievidza. Staršie vydobyté podzemné priestory sa vyskytujú v oblasti Nová Lehota pri Handlovej, novšie v oblasti Handlovej, Cígľa a Novákov. Prejavujú sa deformáciami povrchu poddolovaného územia, na ktorom vznikajú buď poklesy, alebo prepadliny.

Rekultivácia poddolovaného územia sa zabezpečuje podľa rekultivačných plánov. Ide takmer výhradne o poľnohospodárske spôsoby rekultivácie, ktoré sú založené na terénnych úpravách, navážkach úrodných pôd a na systéme hydromelioračných opatrení.

Opatrenia:

- rešpektovať a chrániť chránenú poľnohospodársku pôdu v zmysle zákona 220/2004 Z. z.,
- zníženie intenzívneho využívania výmery poľnohospodárskych plôch nevhodných na intenzívnu poľnohospodársku produkciu,
- udržiavanie poľnohospodárskych plôch v dobrých poľnohospodárskych a ekologických podmienkach, vrátane udržiavania trvalých trávnych porastov,
- na pôdach ohrozených vodnou a veternou eróziou aplikovať všetky dostupné protierózne opatrenia,
- územia ohrozené zosuvmi a inými svahovými deformáciami sanovať efektívnymi opatreniami, ktoré eliminujú ďalšiu degradáciu pôdy,
- podpora ekologického poľnohospodárstva,
- podpora pôdochranných systémov hospodárenia na pôde zahŕňajúcich postupy, ktoré redukovujú, resp. eliminujú intenzitu a úroveň obrábania pôdy, v ktorých dochádza k hromadeniu pozberových zvyškov rastlín na povrchu pôdy v priebehu roka, pri ktorých je pôda chránená proti vodnej a veternej erózii a vodnému odtoku, pôdne agregáty sú stabilnejšie, obsah organickej hmoty a úrodnosť pôdy sa zvyšuje prirodzenou cestou a dochádza k nižšej kontaminácii povrchových vôd a zvyšovaniu biodiverzity,
- na zabezpečenie funkčného stavu a prevádzky závlahových systémov podporiť údržbu, odstraňovanie havárií a opravu hydromelioračných zariadení,
- doriešiť usporiadanie vlastníckych vzťahov k závlahovým systémom a melioračným zariadeniam.

2.10.4 Hluk

Kapitola 2.10.4 sa nemení

2.10.5 Žiarenie

Kapitola 2.10.5 sa nemení

2.10.5.1 Radónové riziko

Kapitola 2.10.5.1 sa mení

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U238, ktorý je v stopových množstvách prítomný vo všetkých horninách. Radón nie je stabilný, ale ďalej sa rozpadá na tzv. dcérske produkty. Tie sa viažu na aerosolové a prachové časti v ovzduší, s ktorými vstupujú do živého organizmu ingesciou a inhaláciou. V súčasnosti je známe, že ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách. Zdrojom radónu v nich sú rádioaktívne prvky v podlaží budov, v ich

stavebnom materiáli a vo vode. Z toho najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb.

Vo sfére zabezpečovania kvality životného prostredia najmä funkčnej zložky bývania obyvateľstva ide o obmedzovanie vplyvu radónu v novovytváranom i v existujúcom obytnom prostredí. V novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu predovšetkým lokalizáciou stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom prevedenia stavieb. Ide o nový prístup, s ktorým sa musí v územnom plánovaní i v rezorte stavebníctva počítať.

V Trenčianskom kraji realizoval Uranpres, š.p. Spišská Nová Ves v rámci zostavenia odvodenej mapy radónového rizika Slovenska v M 1:200 000 priame merania radónu v pôdnom vzduchu, s vyznačením plôch s nízkym, stredným a vysokým radónovým rizikom.

Pestrá geologická stavba územia Trenčianskeho kraja sa prejavila aj v kategóriách radónového rizika. Nízke radónové riziko bolo zistené na veľkých plochách najmä severných častí okresov Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Ilava, Púchov a Považská Bystrica.

Stredný stupeň radónového rizika bol zistený nad horninami Malých Karpát, Považského Inovca, ale aj v údolných polohách rieky Váh od Trenčianskych Bohuslavíc po Sverepec. K územiu so stredným stupňom Rn rizika patrí západná časť okresu Bánovce na Bebravou a severná časť okresu Partizánske, v okrese Prievidza širšie okolie Handlovej.

Vysoké radónové riziko bolo zistené v blízkosti Hôrky nad Váhom, Kočovce, východne od Brezovej pod Bradlom, južne od Nitrianskeho Pravna, severne od Chvojnice, juhovýchodne od Košeckého Podhradia.

Z celkového počtu 626 referenčných plôch na území kraja bolo vyhodnotených na 240 lokalitách nízke radónové riziko, na 362 stredné a na 24 lokalitách vysoké radónové riziko. Čo sa týka izoplôch radónového rizika v jednotlivých geologických štruktúrach, nízke riziko je na 36,7 % rozlohy kraja, stredné na 63 % a vysoké radónové riziko na 0,3 % plochy Trenčianskeho kraja.

Prezentované výsledky radónového prieskumu na území kraja nie je možné použiť ako podklad pre detailné územné plánovanie a nenahradzujú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších prieskumných prác.

V súčasnosti je v schvaľovacom pokračovaní legislatíva, podľa ktorej pri každej novej výstavbe objektov, kde sú plánované obytné miestnosti, vrátane individuálnej bytovej výstavby, bude potrebné zabezpečiť vykonanie prieskumu radónu v podlaží stavby, bez ktorého nebude možné vydať stavebné povolenie na stavbu.

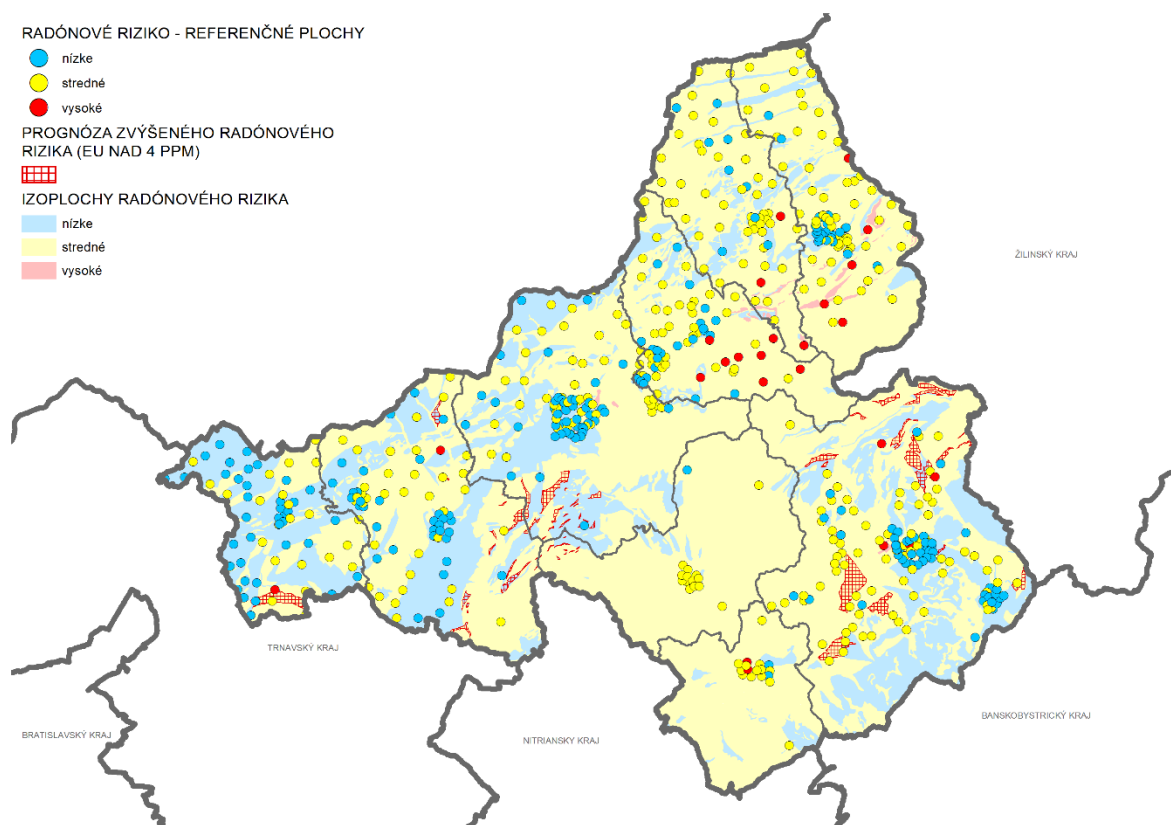
V rámci úlohy "Hodnotenie radónového rizika z geologického podlažia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným radónovým rizikom" bolo realizované tiež meranie radónu na referenčných plochách vybraných miest Trenčianskeho kraja.

Tab. 68 Prehľad radónového rizika v mestách Trenčianskeho kraja

Mesto	% referenčných plôch v radónovom riziku		
	nízkom	strednom	vysokom
Bánovce na Bebravou	-	100	-
Dubnica nad Váhom	46,2	53,8	-
Handlová	71,4	28,6	-

Mesto	% referenčných plôch v radónovom riziku		
	nízkom	strednom	vysokom
Nová Dubnica	66,7	33,3	-
Nové Mesto nad Váhom	84,6	15,4	-
Partizánske	14,3	71,4	-
Považská Bystrica	52,9	47,1	-
Prievidza	55,0	40,0	5,0
Púchov	-	100,0	-
Stará Turá	54,5	45,5	-
Trenčín	60,0	40,0	-

Schéma 2 Radónové riziko na území Trenčianskeho kraja

Návrh opatrení v oblasti radónového rizika

- Realizovať v etape orientačného prieskumu radónový program v novovzniknutých okresných mestách Ilava a Myjava.
- Realizovať radónový program etapy orientačného prieskumu v kúpeľoch Trenčianské Teplice a Bojnice.
- Realizovať orientačný radónový prieskum v sídlach Trenčianskeho kraja, kde počet obyvateľov prekračuje hranicu 10 000 alebo sa ku nej blíži a dosiaľ nebol uskutočnený.

- Zaradiť radónový prieskum do povinného komplexu prác inžinierskogeologickej predprojektovej prípravy výstavby pobytových priestorov (byty, školské a predškolské zariadenia, kultúrne a spoločenské priestory, plavárne a pod.).

2.10.6 Seizmicita

Kapitola 2.10.6 sa nemení

Územie riešeného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja patrí podľa Atlasu inžiniersko geologických máp SR z hľadiska seizmickej intenzity prevažne do 5 a 6° MSK. Iba okolie Brezovej pod Bradlom je zaradené do 7° MSK, čo je potrebné zohľadniť pri lokalizácií a projektoch náročnejších stavieb.

2.10.7 Zdravotný stav obyvateľstva

Kapitola 2.10.7 sa nemení

2.11 Odpadové hospodárstvo

Kapitola 2.11 sa mení v celom rozsahu

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnjej, podnikateľskej aj v spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie výrazne ovplyvňuje životné prostredie hlavne škodlivými látkami, ktoré odpady obsahujú a v nemalej miere aj z estetického hľadiska. Nesprávnou manipuláciou a nakladaním s odpadmi je ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, ale aj ovzdušia a pôdy. Riešenie problémov v oblasti odpadov hrá významnú úlohu. Okrem škodlivých vplyvov na zložky životného prostredia ponúka aj možnosť obnovy využiteľných zdrojov z odpadov ako druhotných surovín. V zmysle tohto je nutné riešiť problematiku odpadového hospodárstva komplexne, celoplošne a koncepčne.

Od roku 1993 sú v Slovenskej republike (SR) v súlade so štátnou environmentálnou politikou pre potreby definovania úloh strategického a koncepčného rozvoja odpadového hospodárstva z úrovne štátu vypracúvané **Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR)**. Posledný POH SR je spracovaný na roky 2016 – 2020, schválený uznesením vlády SR č. 562 zo dňa 14.10.2015.

Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja sa vydáva na obdobie 5 rokov, t.j. na roky 2016-2020, pričom musí byť v súlade s POH SR na roky 2016 – 2020. Predstavuje koncepčný dokument odpadového hospodárstva v Trenčianskom kraji pre toto obdobie a je východiskovým dokumentom pre spracovanie programov odpadového hospodárstva na roky 2016-2020 pre obce a pôvodcov odpadov v kraji (v súčasnosti v schvaľovacom procese).

Ciele a opatrenia v záväznej časti programu kraja sú v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva v zmysle § 6 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o odpadoch) a článku 4 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc zamerané na: a) predchádzanie vzniku odpadov, b) príprava na ich opätovné použitie, c) recyklácia, d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov, e) zneškodňovanie odpadov.

2.11.1 Bilancia vzniku odpadov

Bilancia vzniku odpadov podľa kategórií odpadov (N – nebezpečné, O - ostatné) poskytuje základnú informáciu o podiele nebezpečných odpadov na celkovom množstve vzniknutých odpadov. V rámci časového hľadiska je tento údaj dôležitý kvôli vyhodnoteniu účinnosti opatrení na obmedzovanie vzniku nebezpečných odpadov.

Z porovnania vzniku odpadov podľa okresov za rok 2014 vyplýva, že najviac ostatných odpadov vzniká v okrese Prievidza a najmenej v okrese Partizánske. Najviac nebezpečných odpadov vzniklo v okrese Trenčín a Nové Mesto nad Váhom a najmenej v okrese Partizánske. Čo sa týka komunálneho odpadu najviac bolo v okrese Prievidza a najmenej v okrese Myjava. Najviac stavebných odpadov vzniklo v okrese Nové Mesto nad Váhom a najmenej v okrese Bánovce nad Bebravou.

Tab. 69 Vznik odpadov podľa okresov za rok 2014 (t/rok)

Okres	Ostatné odpady (O)	Nebezpečné odpady (N)	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Bánovce nad Bebravou	9808,5	848,6	11571,25	1766,3

Okres	Ostatné odpady (O)	Nebezpečné odpady (N)	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Ilava	27905,8	853,2	19819,60	10775,91
Myjava	53982,9	789,6	9345,74	44481,03
Nové Mesto nad Váhom	61143,4	7364,0	23377,56	210842,13
Partizánske	9030,8	332,6	15779,03	4162,7
Považská Bystrica	125027,4	5128,2	15779,03	7572,72
Prievidza	484175,5	3885,5	47165,90	58993,2
Púchov	245848,8	6517,0	13710,17	32297,58
Trenčín	346566,3	7457,9	42909,77	345358,05
Spolu:	1363489,4	33176,6	199458,05	716249,62

Tab. 70 Vznik odpadov v TN kraji v r.2014 podľa okresov na 1 obyvateľa v t/rok

Okres	Ostatné odpady	Nebezpečné odpady	Komunálne odpady	Stavebné odpady
Bánovce n. Bebravou	0,27	0,02	0,31	0,05
Ilava	0,46	0,01	0,33	0,18
Myjava	1,99	0,03	0,35	1,64
Nové Mesto n. Váhom	0,98	0,12	0,37	3,37
Partizánske	0,19	0,01	0,34	0,09
Považská Bystrica	1,98	0,08	0,44	0,12
Prievidza	3,55	0,03	0,35	0,43
Púchov	5,52	0,15	0,31	0,73
Trenčín	3,04	0,07	0,38	3,03

Z prehľadu je zrejmé, že najviac nebezpečných a ostatných odpadov na jedného obyvateľa sa vyprodukovalo v okrese Púchov, najviac komunálnych odpadov na 1 obyvateľa v okrese Považská Bystrica, a najviac stavebných odpadov na jedného obyvateľa je v okrese Nové Mesto nad Váhom.

2.11.1.1 Komunálne odpady

Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ. Za odpady z domácnosti sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napríklad zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácnosti, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce, a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení. V podmienkach SR nie je sledovaný osobitný vznik odpadov z domácnosti, preto aj všetky ciele a opatrenia musia vychádzať z hodnotenia komunálnych odpadov ako celkovej skupiny, ktorá je podľa Katalógu odpadov vymedzená kódom 20

Tab. 71 Vznik komunálnych odpadov podľa krajov SR

Kraj	Vznik komunálnych odpadov (t)				Vznik komunálnych odpadov (kg/obyvateľ)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Bratislavský kraj	324 004,77	268 588,41	258 494,14	262 437,38	515	443	422	424
Trnavský kraj	195 171,25	241 246,82	231 563,53	231 573,97	347	434	416	415
Trenčiansky kraj	200 527,77	198 684,15	194 558,80	200 094,10	335	334	328	338
Nitriansky kraj	260 100,79	262 702,10	256 937,72	251 713,61	369	381	373	367
Žilinský kraj	229 741,13	214 632,40	212 815,86	212 635,13	329	311	308	308
Banskobystrický kraj	176 794,74	176 751,76	180 882,64	171 532,10	271	268	275	261
Prešovský kraj	206 229,48	200 950,45	198 998,19	198 122,65	255	246	243	242
Košický kraj	215 936,12	203 434,39	213 318,17	216 319,71	277	257	269	272
Slovenská republika⁶	1 810 516,05	1 769 001,48	1 749 581,05	1 746 441,65	337	334	329	328

Zdroj: Program odpadového hospodárstva SR na roky 2014 – 2020

Od roku 2010 možno množstvo komunálneho odpadu vzniknutého v okresoch Trenčianskeho kraja hodnotiť ako konštantné. Za obdobie rokov 2010 až 2014 vznikalo v tomto kraji ročne v priemere 200 tis. ton komunálnych odpadov. Okresy Trenčianskeho kraja vykazujú značné rozdiely v produkcii komunálnych odpadov na obyvateľa, čo preukazuje závislosť produkcie komunálnych odpadov od ekonomickej výkonnosti jednotlivých okresov, predovšetkým na výške HDP. Dlhodobejšie sú najsilnejšími okresmi v produkcii komunálnych odpadov okresy Prievidza a Trenčín.

Tab. 72 Vznik komunálnych odpadov v rokoch 2010 - 2014

Okres	2010		2011		2012		2013		2014	
	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %	Absol.	V %
Bánovce nad Bebravou	10 109,52	5,0	10 548,23	5,3	10 362,79	5,3	10 475,89	5,2	11 571,25	5,5
Ilava	20 429,25	10,2	18 861,36	9,5	18 669,38	9,6	17 658,05	8,8	19 819,60	9,4
Myjava	8 279,26	4,1	7 923,81	4,0	9 058,25	4,6	8 597,39	4,3	9 345,74	4,4
Nové Mesto nad Váhom	20 475,09	10,2	20 973,42	10,87	20 296,61	10,4	20 269,71	10,1	23 377,56	11,4
Partizánske	15 045,49	7,5	14 718,09	7,4	14 957,10	7,7	14 831,13	7,9	15 779,03	7,5
Považská Bystrica	15 938,10	7,9	24 701,55	12,4	18 946,33	9,7	29 777,68	14,9	28 041,53	13,2
Prievidza	58 364,15	29,1	50 860,44	25,6	49 199,16	25,3	45 719,08	22,8	47 165,90	21,2
Púchov	13 880,18	7,0	13 060,53	6,6	12 881,68	6,6	12 922,03	6,5	13 710,17	6,5
Trenčín	38 006,73	19,0	37 036,72	18,6	40 447,98	20,8	39 843,14	19,9	42 909,77	20,3
Spolu:	200 527,77	100,0	198 684,2	100,0	194 819,28	100,0	200 094,10	100,0	211 720,5	100,0

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2014 – 2020

⁶ Prepočet za SR spolu a priemer (kg/obyv.) za SR

2.11.1.2 Biologicky rozložiteľné odpady

Na území celej republiky je povinnosť zaviesť triedený zber komunálnych odpadov ustanovená už od roku 2004 s prechodným obdobím do roku 2010. Povinnosť obcí zaviesť triedený zber pre biologicky rozložiteľné odpady bola zrušená a opätovne prijatá, čo prinieslo veľkú neistotu pre komunálnu sféru a malo čiastočný negatívny vplyv na celkové smerovanie odpadového hospodárstva. V súčasnosti platí v SR povinnosť pre obec zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Napriek tomu realizácia triedeného zberu komunálnych odpadov v obciach nie je dostatočná a mnoho obcí si túto povinnosť neplní v zmysle stanovenej zákonnej povinnosti. Pre úplnosť je potrebné dodať, že povinnosti zaviesť triedený zber biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov konkuruje okruh výnimiek z plnenia tejto povinnosti, ktoré v konečnom dôsledku negatívne vplývajú na zavádzanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obciach.

V zmysle požiadaviek rámcovej smernice o odpade v súvislosti s cieľom dosiahnuť do roku 2020 úroveň recyklácie komunálnych odpadov 50 %, je potrebné vytvoriť účinný systém triedeného zberu minimálne pre nasledovné druhy komunálnych odpadov: papier a lepenka, sklo, plasty, kovy, biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, jedlé oleje a tuky, drevo, elektroodpad, použité batérie a akumulátory, textil a šatstvo. Pre účely sledovania trendov triedeného zberu sú jednotlivé druhy odpadov zaradené do 5 prúdov: „klasické zložky“ triedeného zberu (papier, plasty, sklo, kovy), biologicky rozložiteľné komunálne odpady (odpady zo záhrad, kuchynské odpady, jedlé oleje a tuky a drevo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, šatstvo a textil

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO), biologicky rozložiteľný komunálny odpad (BRKO) a biologicky rozložiteľný priemyselný odpad (BRPO).

Biologicky rozložiteľné odpady sú odpady, ktoré majú spoločnú vlastnosť – sú rozložiteľné živými organizmami. Všetky biologicky rozložiteľné odpady sú kategórie O, teda nevykazujú nebezpečné vlastnosti. Medzi tieto odpady sa zaraďujú odpady z poľnohospodárstva, priemyslu (predovšetkým potravinárskeho) a časť komunálnych odpadov.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú vo veľkých množstvách, čo predstavuje veľkú záťaž životného prostredia. Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadu prikazuje postupne znižovať množstvá biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaných na skládkach odpadov (ktorý je súčasťou BRO). Preto je veľmi dôležité zabezpečiť zhodnocovanie BRO, pričom najefektívnejším spôsobom využitia BRO je kompostovanie a splyňovanie. Niektoré odpady sa môžu aplikovať priamo na poľnohospodárske alebo lesné pôdy ako hnojivo.

Biologicky rozložiteľné odpady vznikajú nielen v komunálnej sfére, ale aj priemyselnej. Všetky BRO vhodné na kompostovanie sú kategórie O – ostatný odpad. Rozmanitosť zdrojov BRO poskytuje široké možnosti individuálneho prístupu k nakladaniu s týmto odpadom na miestnej i regionálnej úrovni v závislosti od výskytu jednotlivých druhov a množstiev BRO a charakteru osídlenia a obecnej zástavby.

Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú všetky druhy biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré je možné zaradiť do skupiny 20 Komunálne odpady podľa Katalógu odpadov. Medzi triedené zložky biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zaraďujeme podľa Katalógu

odpadov a Stratégie obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov, nasledovné druhy komunálnych odpadov:

- Papier a lepenka (vrátane obalov z papiera a lepenky)
- Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- Jedlé oleje a tuky
- Drevo (vrátane obalov z dreva)
- „Zelený“ biologicky rozložiteľný odpad
- Odpady z trhovísk

Biologicky rozložiteľné odpady, ktoré tvoria významnú časť celkového vzniku odpadov je potrebné rozdeliť na dve základné skupiny – komunálne biologicky rozložiteľné odpady a biologicky rozložiteľné odpady, ktoré nespĺňajú definíciu komunálnych odpadov, ale spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných odpadov – priemyselné biologicky rozložiteľné odpady.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojim charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Úroveň jeho vytriedenia dosiahla v SR v roku 2013 len cca 15 %. Dlhoročným sledovaním štatistických ukazovateľov triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov možno konštatovať jeho pozitívny trend. Podobne ako pri ostatných triedených zložkách komunálneho odpadu bude potrebné efektívnosť triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov výrazne intenzifikovať, a to najmä za účelom dosiahnutia cieľov v oblasti znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných skládkovaním.

Okrem odpadov, ktoré spĺňajú definíciu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, sú v Katalógu odpadov druhy, ktoré napriek tomu, že ich nie je možné zaradiť ako samostatné biologicky rozložiteľné odpady, obsahujú vysoký podiel biologicky rozložiteľných odpadov, resp. organickej zložky a v zmysle cieľov smernice o skládkach odpadu je potrebné obmedzenie ich skládkovania. Pre účely výpočtu plnenia cieľov obmedzovania skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov je potrebné počítať aj so zmesovým komunálnym odpadom.

Biologicky rozložiteľné priemyselné odpady

Z dlhodobého sledovania možno konštatovať klesajúci trend vzniku priemyselných biologicky rozložiteľných odpadov. Zásadný pokles bol zaznamenaný v roku 2013, a to v dôsledku legislatívnej úpravy, ktorá vyčlenila zo zákona o odpadoch hnoj, slamu alebo iný prírodný poľnohospodársky alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, v lesníctve alebo na výrobu energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú životné prostredie ani neohrozujú zdravie ľudí

Tab. 73 Nakladanie s priemyselnými bioodpadmi v rokoch 2010-2014

Druh nakladania	2010	2011	2012	2013	2014
materiálové zhodnocovanie	133808,388	163508,241	186319,653	69252,481	126449,201
energet. zhodnocovanie	11020,33	8139,827	3174,372	26513,886	11993,253
ostatné zhodnocovanie	6272,56	2470,5	12102,308	15645,3142	350,775
skládkovanie	1102,118	1422,795	2351,24	2202,747	980,327
znešk.spaf.bez EV	414,436	454,869	16693,222	1266,532	2707,802

Druh nakladania	2010	2011	2012	2013	2014
ostatné zneškodňovanie	11683,474	24428,265	329,908	5282,692	607,25
iný spôsob nakladania	15760,946	9951,286	4912,608	5197,5771	8508,6349

V prípade priemyselných bioodpadov dochádza k ich vysokému zhodnoteniu, až 91,5% z celkového množstva a skládkovaním je zneškodnených len 0,65%.

2.11.2 Vznik a nakladanie s odpadmi

Od roku 1995 sa na území SR vykonáva zber údajov o vzniku a nakladaní s ostatným a nebezpečným odpadom, ktoré sa spracovávajú do regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO). Prvotný zber údajov od pôvodcov odpadov sa prostredníctvom formuláru „Hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ každoročne zhromažďoval a spracovával na okresných úradoch, odboroch starostlivosti o životné prostredie a ďalej sa tieto údaje vkladali on-line do informačného systému RISO. Spracovanie údajov na republikovej a krajskej úrovni vykonávala Slovenská agentúra životného prostredia, Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva v Bratislave (SAŽP-COHEM) resp MŽP SR Bratislava. Tvorba odpadov za územie krajov je v RISO spracovávaná až od roku 1997 vzhľadom na nové územnosprávne členenie Slovenskej republiky. Údaje o vzniku a nakladaní s komunálnymi odpadmi zabezpečuje Štatistický úrad SR, kde databázovú základňu poskytujú obce.

Štatistické spracovanie vzniku odpadov sa v sledovaných rokoch 2010-2014 vykonávalo podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (od 1.1.2016 platí v tejto oblasti vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov), ktorá je v úplnom súlade s Európskym katalógom odpadov.

Poskytovateľmi údajov potrebných na analýzu vzniku a nakladania s odpadmi v SR boli teda v sledovaných rokoch 2010-2014 Slovenská agentúra životného prostredia ako správca Regionálneho informačného systému o odpadoch (RISO), informačného systému ELEKTRO, informačného systému OBALY a informačného systému PCB, Štatistický úrad SR, Ministerstvo životného prostredia SR a okresné úrady, odbory starostlivosti o životné prostredie v jeho pôsobnosti, Združenie automobilového priemyslu (ZAP), Rebat, Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) ako správca Národného emisného informačného systému (NEIS) a Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH).

Jednotlivé spôsoby nakladania boli vyhodnocované podľa činností zhodnocovania odpadov definovaných v prílohe č. 2 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, platného do 31.12.2015, (ďalej len zákon o odpadoch) a podľa činností zneškodňovania odpadov uvedených v prílohe č. 3 zákona o odpadoch (klasifikácia metód nakladania s odpadmi podľa kódov R1 až R13 pre metódy zhodnocovania odpadov a D1 až D15 pre metódy zneškodňovania odpadov). Pre zjednodušenie boli jednotlivé činnosti nakladania s odpadmi zaradené do siedmych skupín nasledovne:

Tab. 74 Skupiny nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
01 – zhodnocovania materiálové	R02, R03, R04, R05, R06, R07, R08, R09, R11, R12
02 – zhodnocovania energetické	R01
03 – zhodnocovanie ostatné	R10, R13

Skupina nakladania	Kód nakladania
04 – zneškodňovanie skládkovaním	D01, D03, D05, D12
05 – zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
06 – zneškodňovanie ostatné	D02, D04, D08, D09, D13, D14, D15
07 – iný spôsob nakladania	DO*, O**, Z***

Poznámka: *DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**O – odovzdanie odpadu inému subjektu na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie (zrušené vyhláškou MŽP SR č. 301/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2009)

***Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním s nimi

Dlhodobým negatívnym trendom nakladania s odpadmi je ich zneškodňovanie činnosťou skládkovania (D1). Od roku 2010 sa síce znížilo množstvo odpadov zneškodňovaných skládkovaním až na úroveň 473,0 tis. ton v roku 2014, čím podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním na celkovom nakladaní s odpadmi dosiahol úroveň 34 %, ale rok 2014 sa javí ako výnimočný. Trend množstva odpadov zneškodnených skládkovaním je priemerne 760 tis.t čo predstavuje cca 45%. Bez energetického využitia (D10) bolo v roku 2014 zneškodnených spaľovaním 3,8 tis. ton odpadov. Energetické zhodnocovanie odpadov (R1) v roku 2014 sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľa 1,7 %, čo činí cca 23,3 tis. ton odpadov (žiadna spaľovňa KO).

Materiálové zhodnocovanie odpadov (R2-R11) zaznamenalo relatívny pokles, v roku 2014 oproti r. 2013 o 184,5 tis.t menej. V roku 2014 ale bolo materiálovo zhodnotených až 51,4% odpadov. Iné zhodnotenie odpadov v roku 2014 (R12,R13) sa na celkovom nakladaní podieľa 6,6%. Iné spôsoby zneškodnenia odpadov (D2-D9, D11-D15) sa na celkovom nakladaní s odpadmi podieľajú 2,5% a iné činnosti nakladania s odpadmi (Z,DO) tvorili v roku 2014 3,6 %-ný podiel celkového nakladania s odpadmi.

Celkový vznik odpadov z priemyslu a komunálnych odpadov spolu v Trenčianskom kraji v rokoch 2010-2014 je v nasledovnej tabuľke

Tab. 75 Vznik odpadov v Trenčianskom kraji v rokoch 2010- 2014 v tis.t/rok

Kategória odpadu	2010	2011	2012	2013	2014
Priemyselný nebezpečný odpad	28 986,67	30 763,35	63 511,32	34 633,18	33 173,82
Priemyselný ostatný odpad	1787628,43	1611228,78	1619244,18	1899821,27	1363492,14
Komunálny odpad	200 527,77	198 684,15	194 819,28	200 094,10	211 720,55
Spolu	2017142,87	1840676,28	1877574,78	2134548,55	1608386,51

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

Tab. 76 Vznik odpadov z priemyslu v Trenčianskom kraji podľa okresov v rokoch 2010- 2014

Okres	2010	2011	2012	2013	2014
Bánovce nad Bebravou	97 710,70	92 352,32	111 204,23	56 498,76	10 657,02
Ilava	63 506,18	190 128,03	105 096,63	236 359,86	28 758,96
Myjava	55 921,29	59 904,91	18 425,35	16 036,77	54 772,58
Nové Mesto nad Váhom	246 509,61	62 738,71	130 393,54	116 126,79	68 507,36
Partizánske	12 653,51	16 317,32	30 841,06	11 531,55	9 363,45
Považská Bystrica	39 253,49	65 066,75	38 541,10	76 537,88	130 155,58

Okres	2010	2011	2012	2013	2014
Prievidza	845 261,55	918 037,71	975 468,82	849 616,07	488 060,99
Púchov	49 831,10	39 585,20	32 244,57	121 937,86	252 365,77
Trenčín	405 967,67	197 861,18	240 540,21	449 808,92	354 024,25
spolu	1 816 615,10	1 641 992,13	1 682 755,51	1 934 454,45	1 396 665,96

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

Tab. 77 Vznik ostatných a nebezpečných odpadov z priemyslu podľa rokov 2010-2014 v Trenčianskom kraji

OKRESY	kategória	2010	2011	2012	2013	2014
Bánovce nad Bebravou	N	1 279,59	877,18	818,26	2 623,91	848,56
Bánovce nad Bebravou	O	96 431,11	91 475,14	110 385,98	53 874,85	9 808,46
Ilava	N	5 713,42	5 531,42	6 640,91	6 135,60	853,19
Ilava	O	57 792,76	184 596,61	98 455,72	230 224,25	27 905,76
Myjava	N	238,52	479,00	383,94	575,13	789,48
Myjava	O	55 682,76	59 425,91	18 041,40	15 461,64	53 983,10
Nové Mesto nad Váhom	N	6 577,39	9 689,18	43 158,59	7 423,86	7 363,86
Nové Mesto nad Váhom	O	239 932,22	53 049,53	87 234,95	108 702,92	61 143,50
Partizánske	N	275,36	427,09	269,59	282,30	331,59
Partizánske	O	12 378,16	15 890,23	30 571,47	11 249,25	9 031,87
Považská Bystrica	N	4 540,07	4 579,91	3 863,49	4 217,33	5 128,16
Považská Bystrica	O	34 713,42	60 486,85	34 677,61	72 320,55	125 027,42
Prievidza	N	6 943,63	5 167,65	5 218,85	5 383,23	3 885,20
Prievidza	O	838 317,92	912 870,06	970 249,97	844 232,84	484 175,79
Púchov	N	1 032,30	1 402,18	1 751,95	3 055,80	6 516,98
Púchov	O	48 798,80	38 183,02	30 492,62	118 882,05	245 848,79
Trenčín	N	2 386,39	2 609,75	1 405,75	4 936,00	7 456,81
Trenčín	O	403 581,29	195 251,43	239 134,46	444 872,92	346 567,44
		1 816 615,10	1 641 992,13	1 682 755,51	1 934 454,45	1 396 665,96

Zdroj: POH TSK na roky 2016 - 2020

2.11.2.1 Zhodnocovanie odpadov

Zhodnocovanie odpadov v území ovplyvňuje v rámci jednotlivých skupín odpadov do značnej miery ich dostupnosť v blízkosti miesta vzniku odpadu, spôsob akým je organizovaný v území zber odpadov od pôvodcov a náklady, ktoré pôvodcom odpadov pri využívaní služieb subjektov zaoberajúcich sa nakladaním s odpadmi vznikajú. Na území Trenčianskeho kraja pôsobia viaceré subjekty, z ktorých najvýznamnejších sú Vetropack s. r. o. Nemšová a Matador a. s. Púchov.

Tab. 78 Prehľad zariadení na zhodnocovanie a odpadov v TN kraji v r. 2015

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	10 000	2005	ISO & spol, s.r.o.	Beluša
Púchov	R3	PLASTY	POLYSTYRÉN	32	2007	Strojmast, s.r.o.	Púchov

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Púchov	R3	PLASTY	PLASTY	2 100	2010	Gold - Pack spol. s r.o.	Beluša
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	16 000	2005	AVE SK odpadové hospodárstvo s.r.o.	Beluša
Púchov	R3	BIOODPAD	BIOODPAD	5 000	2012	Bioplyn Horovce 2, s.r.o.	Horovce
Púchov	R4	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	3 200	2012	Continental Matador Rubber, s.r.o.	Púchov
Púchov	R3	PNEUMATIKY		583	2014	ETOP AUTOMOTIVE, s.r.o.	Púchov
Púchov	R3	PNEUMATIKY	PNEUMATIKY	16 000	2005	V.O.D.S. a.s.	Beluša
Trenčín	R3	BIOODPAD	Bioodpad	9 630	2011	LES s.r.o.	Drietoma
Trenčín	R4	KOVY	Železné a neželezné kovy	10 000	2004	SB RECYKLING, s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	1 100	1999	EURORECYCLING, s.r.o.	Melčice- Lieskové
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	110	2008	Rozmarín, a.s. o.z. Procas	Svinná
Trenčín	R4			205	2008	PROCAS, s.r.o.	Svinná
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	343	2006	MTO KOVOSPOL s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R4	KOVY	Káblový odpad	1 500	2005	TEMAX, spol. s r.o.	Trenčín
Trenčín	R3	BIOODPAD	MIX	8 000	2012	Bioplyn Bierovce s.r.o.	Veľké Bierovce
Trenčín	R3	STAVEBNÝ ODPAD	Bitúmen	2 500	2013	CESTY NITRA, a.s.	Mníchova Lehota
Trenčín	R5	BETÓN	mix		2008	Slavomír Masár	Trenčín
Trenčín	R3	BIOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	3 500	2002	Marius Pedersen, a.s.	Trenčín
Trenčín	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	120 000	2011	ERSON Recycling, s.r.o.	Trenčín
Trenčín	R3	PAPIER	Obalový a komunálny papier	3 064	1976	ĽUDOPRINT, a.s.	Bobot
Trenčín	R5	SKLO	Priemyselné sklo, komunálne sklo, obaly zo skla	100 000	2009	VETROPACK NEMŠOVÁ s.r.o.	Nemšová
Trenčín	R3	BIOODPAD	Bioodpad	1 500	2013	Mesto Nemšová	Nemšová
Trenčín	R5	POPOLČEK		30 393	2009	CEMMAC, a.s.	Horné Srnie
Ilava	R4	KOVY	Zinok	8 000	2008	SlovZink, a.s.	Košeca
Ilava	R4	KOVY	Železo a oceľ	20 000	2013	Dubnický Metalurgický Kombinát, s.r.o.	Dubnica nad Váhom
Ilava	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Fotografický odpad	25	1997	RNDr. Róbert Komoráš - ARGENA	Dubnica nad Váhom
Ilava	R3	PLASTY	Plasty	1 000	2013	Green Moon, s.r.o.	Dubnica nad Váhom
Ilava	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Bitúmen	5 683	2011	VÁHOSTAV-SK	Ilava
Ilava	R3	BIOODPAD	MIX	4 990	2013	Bioplyn Bolesov, s.r.o.	Bolesov
Partizánske	R3	BIOODPAD	Zelený komunálny bioodpad	100	2009	Obec Veľké Uherce	Veľké Uherce
Partizánske	R3	BIOODPAD	Pílina, hobliny drevné odrezky, papier	700	2004	Ing. Rastislav Bezák BEZÁK - HOLZ - CHYNORANY	Chynorany

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Partizánske	R3	BIOODPAD	Bioplynová stanica	28 034	2010	BIOCHYN s.r.o.	Chynorany
Partizánske	R3	PLASTY	Priemyselné plasty, obaly z plastov	1 126	2010	Alrek, s.r.o.	Partizánske
Partizánske	R3	PLASTY	Priemyselné plasty, obaly z plastov	4 037	2011	ReWast s.r.o.	Partizánske
Partizánske	R3	BIOODPAD	MIX	120 700	2013	Alternative Energy, s.r.o.	Bošany
Partizánske	R3	GUMA	Guma	2 000	2012	BENCROS, s.r.o.	Bošany
Prievidza	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	132	2007	Obec Nitrica	Nitrica
Prievidza	R3	BIOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	57	2007	TERMÁL BYSTRICANY, prís. Organizácia	Bystričany
Prievidza	R3	BIOODPAD	MIX	520	2012	Vepos, spol. s r.o.	Nováky
Prievidza	R3	PLASTY			2005	MAT - obaly, s.r.o.	Handlová
Prievidza	R3	PLASTY	Obaly z plastov	2 500	2005	Mat-obaly s.r.o.	Prievidza
Prievidza	R2	NEBEZPEČNÝ ODPAD	ROZPÚŠŤADLÁ	1 000	2003	CELLAR s.r.o.	Nedožery Brezany
Prievidza	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón a bitúmen	27 200	2006	TMG, a.s.	Prievidza
Prievidza	R5	POPOLČEK	POPOLČEK Z UHLIA	200 000	1959	PORFIX-PÓROBETÓN, a.s.	Zemianske Kostofany
Prievidza	R3	BIOODPAD	Priemyselný a komunálny bioodpad	1 200	2006	TEZAS, spol. s r.o.	Prievidza
Prievidza	R3	PNEUMATIKY	Opatrebované pneumatiky	3 200	1993	A.R.S. spol. s r.o.	Prievidza
Prievidza	R5	POPOLČEK	POPOLČEK Z UHLIA	6 180	2002	Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.	Prievidza
Prievidza	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Kovový odpad kontaminovaný NL	500	2003	Ing. Ondrej Lazoň TECHNOL	Nedožery Brezany
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Odpadový plast, obaly z plastov	5 756	2005	BKP PLAST s. r. o.	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi	2 000	2012	JAMBO s.r.o.	Považany
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi		2010	Jozef Podolan	Trenčianske Bohoslavice
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi		2010	Jozef Podolan	Stará Turá
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	Betón, bitúmenové zmesi	50 000	2010	Jozef Podolan	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	104 000	2008	SLOVITRANS, s.r.o.	Nové Mesto nad Váhom
Nové Mesto nad Váhom	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	800	2009	Technické služby Stará Turá	Stará Turá

OKRES	KÓD	PRUD ODPADU	ODPADY	KAPACITA	ROK ZAČATIA PREVÁDZKY	PREVÁDZKOVATEĽ	PREVADZKA
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Odpadový plast	8 700	2006	Dae Young Electronics Slovakia, spol. s r.o.	Horná Streda
Nové Mesto nad Váhom	R5	STAVEBNÝ ODPAD	MIX	50 000	2006	Alena Jurčáková	Bošáca
Nové Mesto nad Váhom	R3	PLASTY	Plasty	22 270	2013	De Paauw Recycling Slovakia, s.r.o.	Trenčianske Bohuslavice
Považská Bystrica	R4	KOVY	Hliník	9 000	2000	Ing. Jozef Žibrún - MEPPROM	Udiča
Nové Mesto nad Váhom	R4	KOVY	Hliník	3 000	2011	brunel, s.r.o.	Trenčianske Bohuslavice
Nové Mesto nad Váhom	R4	NEBEZPEČNÝ ODPAD	Amalgám	0,5	2006	ISG/DRS, s.r.o.	Trenčianske Bohuslavice
Myjava	R3	TEXTIL			2012	PP Krajné s.r.o.	Krajné
Myjava	R4	KOVY	Neželezné kovy	1 210	2008	SLOVARM, a.s.	Myjava
Myjava	R3	PLASTY	Odpadový plast, PE a PP	2 250	1998	THERMOPLASTIK s.r.o.	Poriadie
Považská Bystrica	R4	KOVY			2013	HYDROPOL-RUDOLF POLÁK, s.r.o.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R4	KOVY	Železné a neželezné kovy	2 407	2012	MEDEKO Cast s.r.o.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R3	BIOODPAD	Komunálny bioodpad	1 200	2009	Chudovský a.s.	Považská Bystrica
Považská Bystrica	R5	BETÓN			2005	DESTROY s.r.o.	Považská Bystrica

Celkové nakladanie s odpadmi z priemyslu podľa skupín 01-07 v Trenčianskom kraji v roku 2014 je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Zneškodňovanie odpadov z priemyslu skládkovaním v roku 2014 tvorí tretinu 33,8 % z celkového množstva odpadu z priemyslu. Významným podielom až 51,5 % z celkového množstva odpadu z priemyslu tvorilo v roku 2014 jeho materiálové zhodnocovanie.

Tab. 79 Nakladanie s odpadmi z priemyslu v TN kraji v roku – 2014

Znak	Spôsob nakladania	2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	719,5	51,5
02	Zhodnocovanie energetické	23,3	1,7
03	Zhodnocovanie ostatné	92,4	6,6
04	Zneškodňovanie skládkovaním	473,0	33,8
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	3,8	0,3
06	Zneškodňovanie ostatné	35,2	2,5
07	Iný spôsob	50,2	3,6
Spolu		1 397,4	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Drobné stavebné odpady, ako súčasť komunálnych odpadov. sú odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou, pri ktorých postačuje ohlásenie stavebnému úradu alebo na ktoré sa nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie (§55 ods. 2 písm. b) a c), § 56 písm. h) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov o územnom plánovaní a stavebnom poriadku) a to v rozsahu do jedného m³ ročne od jednej fyzickej osoby (§ 6 ods. 1 zákona o odpadoch)

Tab. 80 Nakladanie s drobnými stavebnými odpadmi v TN kraji v roku – 2014

Znak	Spôsob nakladania	2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	0,48	3,2
02	Zhodnocovanie energetické	0,0	0,0
03	Zhodnocovanie ostatné	6,40	42,2
04	Zneškodňovanie skládkovaním	8,2	54,1
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	0,03	0,2
07	Iný spôsob	0,04	0,3
Spolu		15,15	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

V nakladaní s drobnými stavebnými odpadmi v roku 2014 jednoznačne prevláda skládkovanie, až 54%. Zhodnotenie týchto odpadov je vo výške 42,2%.

Tab. 81 Nakladanie s BRO v TN kraji v roku – 2014

nak	Spôsob nakladania	r.2014	
		tis. t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	58,9	0,5
02	Zhodnocovanie energetické	61,6	0,6
03	Zhodnocovanie bioplyn+ -kompostovanie	8294,5	79,2
04	Zneškodňovanie skládkovaním	507,0	4,8
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	16,6	0,2
07	Iný spôsob zhrom.	1535,1	14,7
Sp.		10473,7	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Z prehľadu nakladania s BRO v TN kraji v roku 2014 vyplýva, že skládkovaním sa zneškodnilo len 507 t a kompostovaním a v bioplynových staniciach sa zhodnotilo až 8 294,5 t čo je takmer 80% z celkového množstva BRO.

Nakladanie s biologickým rozložiteľným komunálnym odpadom (BRKO) v roku 2014 v TN kraji rezentuje nasledujúca tabuľka. Celkom vzniklo za rok 2014 11 330,3 t BRKO. Skládkovaním bolo z tohto množstva zneškodnených len necelé percento a zhodnotilo sa (kompostovanie a bioplynové stanice) takmer 90% BRKO.

Tab. 82 Nakladanie s biologickým rozložiteľným komunálnym odpadom (BRKO) v TN kraji v roku – 2014

typ nakl.	Spôsob nakladania	2014	
		t	%
01	Zhodnocovanie materiálové	127,2	1,1
02	Zhodnocovanie energetické	127,8	1,2
03	Zhodnocovanie ostatné Kompost.+bioplyn	10 146,0	89,5
04	Zneškodňovanie skládkovaním	94,8	0,8
05	Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	0,0	0,0
06	Zneškodňovanie ostatné	0,0	0,0
07	Iný spôsob	828,2	7,4
Spolu		11 330,3	100,00

Zdroj: ŠÚ 2015 (prevzaté z POH TSK na roky 2016 – 2020)

Na základe vyžiadaných podkladov od spoločnosti Stredné Považie (Marius Pedersen), medzi výhľadové zámery spoločnosti patrí vybudovanie kompostárne juhozápadne od IV. Etapy (p.č. 4290/69 ostatné plochy), ktorý je súčasťou územia vymedzeného pre IV. Etapu skládky odpadov Lužtek.

2.11.3 Infraštruktúra odpadového hospodárstva

Infraštruktúru odpadového hospodárstva predstavujú stavby a zariadenia a rôzne stroje používané na nakladanie s odpadmi, t. j. na zhodnocovanie odpadov (podľa metód R1 až R13) a zneškodňovanie odpadov (podľa metód D1 až D15) ako aj úpravu, zber, zhromažďovanie a prepravu odpadov.

2.11.3.1 Skládky

Analýza vzniku a nakladania s odpadmi preukázala, že skládkovanie odpadov je naďalej najpoužívanejším spôsobom nakladania s odpadmi na Slovensku a rovnako aj v trenčianskom kraji. Na území kraja je 16 prevádzkovaných skládok odpadov, z toho je 13 skládok určených pre odpad, ktorý nie je nebezpečný (ostatný), 1 skládka odpadov na nebezpečný odpad BORINA EKOS Livinské Opatovce a 2 skládky odpadov na inertný odpad.

Tab. 83 Počet skládok v TN kraji k 31.12.2015

Okres	Skládka odpadov na inertný odpad	Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Skládka na NO
Bánovce nad Bebravou	0	0	0
Ilava	0	2	0
Myjava	1	2	0
Nové Mesto nad Váhom	0	0	0
Partizánske	1	1	1
Považská Bystrica	0	1	0
Prievidza		4	

Okres	Skládka odpadov na inertný odpad	Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný	Skládka na NO
Púchov		1-t.č. zastavená činnosť	
Trenčín	0	0	0
Trenčiansky kraj	2	13	1

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 - 2020

Rozmiestnenie prevádzkovaných skládok odpadov nie je na území kraja rovnomerné. Kapacita v súčasnosti prevádzkovaných kazietských skládok odpadov je obmedzená. V niektorých okresoch absentujú kapacitné možnosti pre skládokovanie komunálnych odpadov. Napriek tomu budovanie nových skládok odpadov na nebezpečný odpad a skládok odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný je nežiadúce a v priamom rozpore so záväzkami a cieľmi SR v oblasti odpadového hospodárstva. V odôvodnených prípadoch však bude možné budovanie nových skládok odpadov na inertný odpad. Aj rozširovanie kapacít existujúcich skládok odpadov (nové kazety) bude potrebné posudzovať veľmi citlivo na základe reálnych potrieb skládokových kapacít dotknutého regiónu.

Tab. 84 Prehľad skládok na nie nebezpečný odpad v Trenčianskom kraji

Okres	Názov skládky	Katastrálne územie	Trieda skládky	Prevádzkovateľ	Rok začatia prevádzky	Predpok. Rok ukončenia
Bánovce nad Bebravou	Skládka odpadov Dežerice II	Dežerice	SKNNO	Dežerická Eko, s.r.o.	2013	2016
Ilava	Lužtek	Dubnica n. Váhom	SKNNO	Spoločnosť Stredné Považie a. s.	1996	2045 ⁷
	Lieskovec	Dubnica n. Váhom (Prejta)	SKNNO	Unikomas a. s.	1999	-
Myjava	Doliny	Kostolné	SKNNO	K.O.S. s.r.o.	1996	2040
	Pod Bradlom	Brezová pod Bradlom	SKNNO	Technické služby mesta Brezová pod Bradlom	1997	2014
Partizánske	Skládka TKO Brodzany	Brodzany	SKNNO	Technické služby mesta Partizánske, s.r.o.	1993	2020
	Livinské Opatovce-Chudá Lehota	Livinské Opatovce	SKNO	BORINA EKOS s.r.o.	1998	2017
	Livinské Opatovce-Chudá Lehota	Livinské Opatovce	SKNNO	BORINA EKOS, s.r.o.	1998	2019
Považská Bystrica	Sverepec	Sverepec	SKNNO	MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o.	2010	2014
Prievidza	Dvorníky nad Nitricou	Nitrica	SKNNO	INGPORS, s.r.o.	2010	2025
	Na Schleiblingu	Handlová	SKNNO	HATER – HANDLOVÁ s.r.o.	1996	

⁷ Lužtek IV. Etapa (časť severozápad a juhovýchod) integrované povolenie č. 1032-2014/Chy/770070103/Z3-SPI zo dňa 26.02.2014

Okres	Názov skládky	Katastrálne územie	Trieda skládky	Prevádzkovateľ	Rok začatia prevádzky	Predpok. Rok ukončenia
	Vyšehradné	Nitrianske Pravno	SKNNO	Skládka TKO Vyšehradné	1994	2018
	Skládka stabilizátu	Zemianske Kostofany,	SKIO	Slovenské elektrárne a.s. Elektrárne Nováky závod	1998	2030
Púchov	Podstránie – Lednické Rovne	Lednické Rovne	SKNNO	MEGAWASTE SLOVAKIA s. r. o.	2013	2019
	Zájelšie-Lysiny	Horná Breznica	SKIO	Obec Horná Breznica	1996	2027

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 - 2020

Vysvetlivky:

SKIO – Skládka odpadov na inertný odpad

SKNNO – Skládka odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný

SKNO – Skládka odpadov na nebezpečný odpad

2.11.3.2 Spaľovne a zariadenia na spoluspaľovanie odpadov

Pre praktické posúdenie stavu spaľovacích kapacít je s ohľadom na požiadavky na spaľovanie odpadov zvolené členenie spaľovní na spaľovne priemyselného odpadu, ktorý predstavujú predovšetkým nebezpečné odpady, spaľovne komunálneho odpadu a spaľovne odpadu zo zdravotnej starostlivosti. Osobitne sa uvádzajú zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.

V súčasnosti nie sú v TN kraji prevádzkované spaľovne komunálnych odpadov (okrem odpadov zo zdravotníckych zariadení a odpadov spoluspaľovaných v rotačných peciach). Možnosti vybudovania nových zariadení na energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov bude potrebné zvážiť vo väzbe na záväzok SR dosiahnuť do roku 2020 50 %-ný cieľ recyklácie. Zariadenia na spoluspaľovanie odpadov, ktoré využívajú tuhé alternatívne palivá vyrobené z odpadov a odpadové pneumatiky (cementárne Považská cementáreň a.s.Ladce a CEMMAC a.s., Horné Srnie) využívajú tri vlastnosti odpadov – energetický obsah odpadov, obsah kovov, ktoré vylepšujú vlastnosti koncového produktu a obsah popola, v dôsledku čoho dochádza k materiálovému zhodnocovaniu odpadov a k ochrane životného prostredia znížením ťažby prírodných surovín a znížením emisií skleníkových plynov CO². Spoluspaľovanie odpadov v cementárenských peciach je bezodpadová technológia, ktorá musí spĺňať prísne emisné limity z hľadiska ochrany ovzdušia. Využívanie kapacitných možností zariadení na spoluspaľovanie odpadov je podmienené jednak technológiou výroby slinku (dodržanie jeho kvalitatívnych parametrov) ale i dostatočnou sieťou zariadení na mechanickú resp. mechanickobiologickú úpravu odpadov, ktoré musia byť schopné vyrábať vysokohodnotné zmesové palivo. Možnosť ďalšieho zvyšovania podielu takéhoto spoluspaľovania odpadov je v súčasnosti obmedzená.

V Trenčianskom kraji sa nenachádzajú spaľovne komunálnych resp. priemyselných odpadov. Spaľovaním sa zneškodňoval len odpad z nemocničných zariadení. Odpad vhodný do cementárenských pecí – opotrebované pneumatiky a tzv. „alternatívne palivo“ tuhý zmesový odpad. Tieto nie sú zahrnuté do sumy množstva odpadov zneškodňovaných spaľovaním, pretože ide o spoluspaľovanie odpadov.

V súčasnosti sa na území Trenčianskeho kraja nachádzajú 3 spaľovne odpadu zo zdravotnej starostlivosti a 2 zariadenia na spoluspaľovanie odpadov v okresoch Trenčín, Ilava a Prievidza. Prehľad zariadení sa nachádza v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 85 Počet spaľovní a zariadení na spoluspaľovanie odpadov okresov v roku 2014

Okres	Počet zariadení			
	KO	PO	ZO	ZS
Bánovce nad Bebravou	0	0	0	0
Ilava	0	0	0	1
Myjava	0	0	1	0
Nové Mesto nad Váhom	0	0	0	0
Partizánske	0	0	0	0
Považská Bystrica	0	0	0	0
Prievidza	0	0	1	0
Púchov	0	0	0	0
Trenčín	0	0	1	1
Trenčiansky kraj	0	0	3	2

KO - spaľovňa komunálneho odpadu

PO - spaľovňa priemyselného odpadu

ZO - spaľovňa odpadu zo zdravotnej starostlivosti

ZS - zariadenie na spoluspaľovanie odpadov

V kraji sú prevádzkované 3 spaľovne nemocničných odpadov (odpadov zo zdravotníckych zariadení), ktoré sa nachádzajú v nemocniciach Bojnice okres Prievidza, Trenčín a Myjava. Niektoré spaľovne nemocničných odpadov museli ukončiť činnosť, pretože nespĺňali prísne požiadavky európskej legislatívy pre oblasť ochrany ovzdušia. Obzvlášť pri kapacitných možnostiach spaľovania nemocničných odpadov je situácia v niektorých regiónoch TN kraja neuspokojivá a je v rozpore s princípom blízkosti a sebestačnosti.

Tab. 86 Prehľad spaľovacích zariadení v Trenčianskom kraji v roku 2013

P. č.	Prevádzkovateľ	Okres	Kapacita zariadenia	Množstvo spálených odpadov v roku 2013	Poznámka
1.	Fakultná nemocnica Trenčín	Trenčín	280	266	-
2.	NsP Prievidza, so sídlom v Bojniciach	Prievidza	300	96	
3.	Nemocnica s poliklinikou Myjava	Myjava	150	11	

Zdroj: MŽP SR POH SR na roky 20156 - 2020

Na území TN kraja sa nachádzajú dve zariadenia na spoluspaľovanie odpadov. Sú to rotačné pece na výrobu slinku v cementárňach Považská cementáreň a.s. Ladce a CEMMAC a.s. Horné Srnie. V uvedených rotačných peciach sa spoluspaľujú opotrebované pneumatiky a tuhý zmesový odpad v množstve cca 3100 t/rok.

Tab. 87 Prehľad zariadení na spoluspaľovanie odpadov v Trenčianskom kraji

P. č.	Prevádzkovateľ	Okres	Typ spaľ. zariadenia	Spôsob čistenia spalín	Rok uvedenia do prevádzky	Kapacita zariadenia	Množstvo spálených odpadov v roku 2013	Zámer v nasl. rokoch
1.	Považská cementáreň a. s., Ladce	Ilava	rotačná pec	Humboltov štvorstupňový tepelný výmeník	1980	400 000	30 059	spaľovanie stabilizovaných špeci. rizikových materiálov, opotrebovaných

P. č.	Prevádzkovateľ	Okres	Typ spaľ. zariadenia	Spôsob čistenia spalín	Rok uvedenia do prevádzky	Kapacita zariadenia	Množstvo spálených odpadov v roku 2013	Zámer v nasl. rokoch
								olejov, tuhé alternatívne palivo
2.	CEMMAC a. s. Horné Srnie	Trenčín	rotačná pec	štvorstupňové	2000	26 900	22 356	spoluspaľovanie upravených kvapal. odpadov, pneumatík

Zdroj: POH Trenčianskeho kraja na roky 2016 – 2020, MŽP SR – POH SR na roky 2016 - 2020

2.11.4 Environmentálne záťaž

Dopĺňa sa nová podkapitola 2.11.4 Environmentálne záťaž

Pred rokom 2000, bolo v období rokov 1992 – 2000 prevádzkovaných a postupne uzavretých na území Slovenska 665 skládok odpadov. Boli to väčšinou obecné neriadené skládky, ktoré vznikli prevažne v terénnych depresiách po ťažbe rôznych surovín, v erózných ryhách, bývalých korytách riečnych tokov. Prevádzkovatelia týchto skládok odpadov (prevažne obce) získali povolenie na ich prevádzku za tzv. osobitných podmienok, čo umožňoval § 15 zákona č. 238/1991 Zb. o odpadoch prevádzkovateľom zariadení na zneškodňovanie odpadov, ktorí po dni účinnosti zákona nemohli plniť povinnosti v ňom ustanovené. Obdobie, počas ktorého malo byť umožnené stanoviť osobitné podmienky, nemalo byť dlhšie ako 5 rokov od účinnosti zákona. Novela zákona o odpadoch č. 255/1993 Zb. určila, termín na ustanovenie osobitných podmienok nesmie presahovať 31. 7. 2000. V rámci projektu „Systematická identifikácia environmentálnych záťaž“, ktorý realizovala SAŽP v rokoch 2006 – 2008, bolo na území SR 317 skládok, ktoré boli v prevádzke v období 1992 – 2000, zaradených do registra environmentálnych záťaž, ktorý je súčasťou Informačného systému environmentálnych záťaž⁸.

Medzi potvrdené environmentálne záťaž bolo zaradených do časti B registra environmentálnych záťaž iba 33 skládok, ktoré boli prevádzkované v uvedenom období. Pre chýbajúce monitorovanie je väčšina z 317 skládok považovaná iba za pravdepodobné environmentálne záťaž (na základe informácií o priepustnosti geologického podložia a z toho vyplývajúceho ohrozenia podzemných vôd, na základe ohrozenia povrchového toku, blízkosti obydli a pod.). 138 skládok, ktoré boli v prevádzke v období rokov 1992 – 2000, boli zaradené medzi rekultivované lokality do časti C. Podľa zverejnených informácií boli v rámci SR z Environmentálneho fondu alebo z európskych štrukturálnych fondov poskytnuté do roku 2010 finančné prostriedky na rekultiváciu 144 skládok, prevádzkovaných v tomto období.

Zo 72 skládok odpadov, ktoré ukončili prevádzku v období rokov 2001 – 2009, bolo do registra environmentálnych záťaž zaradených 33 skládok, z toho medzi rekultivované lokality 14 a medzi potvrdené environmentálne záťaž 13 lokalít. Finančné prostriedky z Environmentálneho fondu alebo z európskych fondov boli poskytnuté osemnástim prevádzkovateľom. Register environmentálnych záťaž, ktorého aktualizácia na základe

⁸ Údaje sprístupnené na stránke <http://www.enviroportal.sk>.

doplňujúcich informácií a zmien ešte prebieha, obsahuje informácie o 802 skládkach odpadov na celom území Slovenska. Verejnosti sú sprístupnené informácie o 320 rekultivovaných skládkach odpadov a o 91 skládkach, pri ktorých sa monitorovaním potvrdila kontaminácia zložiek životného prostredia. Najviac záznamov (484) je o skládkach, kde sa kontaminácia zložiek životného prostredia zatiaľ nepotvrdila monitorovaním, alebo boli výsledky analýz staršie ako 10 rokov. 93 rekultivovaných skládok odpadov bolo zároveň pre zistenú alebo predpokladanú kontamináciu zaradených aj medzi potvrdené alebo pravdepodobné environmentálne záťažové, preto je záznamov o skládkach odpadov spolu 895. Skládok, na ktorých bol zneškodňovaný priemyselný odpad je v registri 104, z toho 34 potvrdených, 47 pravdepodobných a 40 sanovaných (spolu 121 záznamov).

Tab. 88 Prehľad evidovaných environmentálnych záťaží na území Trenčianskeho kraja⁹

Okres	Pravdepodobná environmentálna záťaž	Potvrdená environmentálna záťaž	Sanovaná/rekultivovaná lokalita
Bánovce nad Bebravou	2	2	2
Ilava	12	0	2
Myjava	6	1	4
Nové mesto nad Váhom	10	6	10
Patrizánske	4	2	5
Považská Bystrica	10	2	2
Prievidza	7	12	19
Púchov	4	4	10
Trenčín	18	4	8

Na území okresu Bánovce nad Bebravou sú evidované nasledujúce environmentálne záťažové s vysokou prioritou (K > 65) :

- BN (001) /Horné Naštice – skládka popolčeka
- BN (003) /Bánovce nad Bebravou – ZŠ - železničné depo a stanica
- BN (1926) / Dežerice – odkalisko VAB

Na území okresu Ilava sú evidované nasledujúce environmentálne záťažové s vysokou prioritou (K > 65)

- IL (013) /Pruské - družstvo Pruské
- IL (008) / Ilava - SAD - skladovanie a distribúcia palív, garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy
- IL (004) /Dubnica nad Váhom – ZTS - strojárská výroba
- IL (005) / Dubnica nad Váhom - ZVS - strojárská výroba

Na území okresu Myjava sú evidované nasledujúce environmentálne záťažové s vysokou prioritou (K > 65)

- MY (004) /Myjava - areál bývalej SAM-strojárska výroba
- MY(006) /Myjava – skládku galvanických kalov - Holičov vrch – skládk priemyselného odpadu

⁹ Podľa výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží

Na území okresu Nové Mesto nad Váhom sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- NM (008) / Nové, Mesto nad Váhom - areál vojenského útvaru - základne po bývalej Sovietskej armáde
- NM (014) / Trenčianske Bohuslavice - areál Hydrostavu — strojárská výroba
- NM (013) / Stará Turá - skládka KO Drahy vrch - skládka priemyselného odpadu

Na území okresu Partizánske sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- PE (001) / Bošany - skládka koželužní - skládka priemyselného odpadu
- PE (1874) /Bošany - skládka koželužníII-skládka priemyselného odpadu
- PE (1870) /Nedanovce - skládka PO - skládka priemyselného odpadu
- PE (003) / Partizánske - ZDA - sklad chemikálií - sklady odpadov a zariadenia na ich spracovanie

Na území okresu Považská Bystrica je evidovaná nasledujúca environmentálna záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- PB (1894) / Považská Bystrica — areál bývalých Považských stroj drní - strojárenská výroba

Na území okresu Prievidza sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- PD (007) / Nováky - Vojenský opravárenský podnik—základne armády SR
- PD (005) / Nováky - NCHZ areál závodu - výroba chemikálií
- PD (1996) / Zemianske Kostoľany - Zemiansky potok—znečistenie brehu a koryta energetika
- PD (010) / Prievidza - rušňové depo - nádrže - železničné depo a stanica

Na území okresu Púchov sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- PU (006) /Púchov - ČS PHM Streženická cesta - čerpacia stanica PHM
- PU (007) /Púchov -DEPO — železničné depo a stanica
- PU (003) /Lednické Rovne - ČS PHM- čerpacia stanica PHM
- PU (004) /Lednické Rovne — skládka Podstránie — skládka komunálneho odpadu

Na území okresu Trenčín sú evidované nasledujúce environmentálne záťaž s vysokou prioritou (K > 65)

- TN (012) / Trenčianska Teplá - rušňové depo — železničné depo a stanica
- TN (018) / Trenčín - ČS PHM Trenčín - Záblatie — čerpacia stanica PHM
- TN (019) / Trenčín - Letecké opravovne - letecké opravovne
- TN (020) / Trenčín - PaMDiesel - čerpacia stanica PHM
- TN (021) / Trenčín — SAD - skladovanie a distribúcia palív
- TN (1999) / Trenčín — znečistenie podzemnej vody - textilná výroba

Pravdepodobné environmentálne záťaž a potvrdené environmentálne záťaž v území môžu negatívne ovplyvniť možnosti jeho ďalšieho využitia.

V plánovacom období realizácie Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží 2010 – 2015 bol na základe podkladov systematickej inventarizácie lokalít s potvrdenou kontamináciou, prípadne lokalít podozrivých prítomnosťou kontaminácie, vytvorený zoznam EZ navrhnutých na prieskum, monitoring a sanáciu. V Trenčianskom kraji bola takto, okrem iných EZ, na základe podrobného geologického prieskumu vypracovaná riziková analýza pre EZ Myjava - Holičov vrch s priemyselným odpadom a komunálnym odpadom (galvanické kaly + rekultivovaná skládka komunálneho odpadu), monitorované boli napr. EZ v Hlbokom nad Váhom okr. Bytča a Lubina –Palčekové okr. Nové Mesto n. V., rekultivovaná bola EZ Nové Mesto n.V. Mnešice, všetko skládky komunálneho odpadu

2.11.5 Ciele a opatrenia odpadového hospodárstva do roku 2020

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva TN kraja do roku 2020 je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnuté zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice o odpade. V odpadovom hospodárstve je potrebné naďalej uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre nové prúdy odpadov, okrem všeobecne zavedeného princípu „znečisťovateľ platí“. Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP). Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR ako i TN kraja zostáva pre obdobie rokov 2016 až 2020 zásadné odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním obzvlášť pre komunálne odpady.

2.11.5.1 Opatrenia na dosiahnutie hlavného cieľa odpadového hospodárstva

- Implementovať do praxe princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre nasledovné vyhradené výrobky: elektrozariadenia, batérie a akumulátory, obaly, vozidlá, pneumatiky a neobalové výrobky,
- Zvýšiť úroveň triedeného zberu pre recyklovateľné druhy komunálnych odpadov, najmä pre papier a lepenku, sklo, plasty, kovy a biologicky rozložiteľné komunálne odpady tak, aby sa zvýšila miera triedeného odpadu z 20% (rok 2016) na 60% (v roku 2020),
- Zvýšiť recykláciu stavebných odpadov a odpadov z demolácií vrátane činnosti spätného zasypávania použitím odpadu z bezpečných konštrukcií a sutí z demolácií ako náhrady za iné materiály, bez využívania prirodzene sa vyskytujúceho materiálu definovaného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov, najmenej na 70 % podľa hmotnosti,
- V spolupráci s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- Podporovať financovanie projektov na opätovné používanie a prípravu opätovného používania v komunálnej sfére, napr. tzv. „centrá opätovného používania“,

- Zlepšenie stavu informovanosti obyvateľov a všetkých subjektov pôsobiacich v odpadovom hospodárstve o nevyhnutnosti a možnostiach zberu, opätovného používania a recyklácie odpadov, ako aj používania výrobkov, ktoré sú vyrobené recykláciou zavedením účinných a všeobecne prístupných informačných systémov a vedením lokálnych a národných informačných kampaní,
- Zvýšenie kontrolnej činnosti všetkých orgánov štátneho dozoru odpadového hospodárstva a obcí za účelom dodržiavania právnych predpisov upravujúcich oblasť odpadového hospodárstva.

2.12 Krajinná štruktúra

Kapitola 2.12 sa mení

Základným legislatívnym dokumentom ochrany prírody a krajiny Slovenskej republiky je zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva uvedený zákon.

Zákon predstavuje základný nástroj zabezpečujúci zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytváranie podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

2.12.1 Územný systém ekologickej stability

Projekty ÚSES na regionálnej (okresnej) úrovni boli v predchádzajúcom období spracované pre všetky bývalé okresy terajšieho Trenčianskeho kraja. Boli spracované R-ÚSES-y pre okres Prievidza (EKOTRUST Prešov, 1993), pre okres Trenčín (URBION Bratislava, 1993), pre okres Senica (Halada a kol., Regioplán Nitra, 1995), pre okres Považská Bystrica (SAŽP Žilina, 1994), pre okres Topoľčany (Ekoland Prešov 1994). V roku 2005 bol aktualizovaný RÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov (SAŽP, 2005). V roku 2014 boli spracované dokumentácie RÚSES pre okresy Trenčín a Ilava (SAŽP, 2014). Úroveň spracovania jednotlivých R-ÚSES je rozdielna, ale v zásade spĺňa požiadavky vytvorenia kostry prvkov RÚSES v krajine a uvádza súbor opatrení a návrhov na využívanie krajiny.

"Projekty R-ÚSES" boli spracované v hraniciach bývalých okresov. Niektoré plochy biocentier a biokoridorov prechádzali z okresu do okresu, avšak neboli na hraniciach kompatibilné v napojení plôch a trás. Administratívne hranice pre prírodné prvky nemožno považovať za bariéry. Návrh ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja tieto nezrovnalosti vo vymedzení prvkov ÚSES odstránil a zosúladil, aj v závislosti na celkovej koncepcii komplexného urbanistického riešenia.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad všetkých biocentier vymedzených v jednotlivých okresoch. Názvy biocentier v okrese Bánovce nad Bebravou a Partizánske neboli v RÚSES bývalého okresu Topoľčany slovné označené. Preto sú názvy biocentier odvodené podľa miestnych názvov alebo podľa názvu sídla, v ktorého katastrálnom území sa biocentrum nachádza.

Podľa podkladov jednotlivých RÚSES bolo potrebné upraviť jednotlivé prvky najmä v okresoch Bánovce nad Bebravou a Partizánske, vzhľadom na použitie rozdielnej metodiky pri stanovení hierarchie regionálnych prvkov a ich plošného vyjadrenia. Tie biocentrá, ktoré nespĺňali plošné a obsahové parametre regionálnej dimenzie, boli z kostry RÚSES odstránené, v prípade prítomnosti viacerých polygónov tvoriacich homogénny funkčný celok boli zlúčené do biocentier s regionálnymi parametrami. Tie prvky, ktoré boli z pôvodnej vrstvy odstránené, bude možné využiť pri tvorbe ÚPD obcí ako potenciálne miestne biocentrá. V procese ich evalvácie je potrebné využiť pri tvorbe MÚSES aktuálne údaje z inventarizácie druhov a biotopov na báze výsledkov terénneho výskumu.

Tab. 89 Prehľad biocentier v Trenčianskom kraji

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
<u>Bánovce nad Bebravou</u>	Čierna hora		69
	Javorník-Ostrý vrch		73
	Lukovec-Kalište		75
	Vlčie jamy		85
	Stará hora		87
	Panská Javorina		89
	Kulháň		90
	Zlatníky		93
	Chválov		97
	Kňaží stôl	106	
	Čierny vrch		112
	Rokoš-Nitrické vrchy	118	
	Jankov vŕšok		120
	Veľký luh		130
<u>Ilava</u>	Podhradská dolina*/	5	
	Vápeč	6	
	Bolešovská dolina	7	
	Vršatské bradlá	9	
	Norovica-Stráne		18
	Slopský vrch-Hoľazne-Beňova skala		19
	Grófovec-Markovica-Drieňová */		20
	Nebrová		21
	Prejta-Savčiná		23
<u>Myjava</u>	Lipovec		61
	Biely vrch		62
	Žalostiná		63
	Kaštieľska hora		64
	Brančské bradlá		65
	Dvoly-Lopušná		66
<u>Nové Mesto nad Váhom</u>	Lopeník		42
	Nová Hora		43
	Javorina**/		44
	Borotová		45
	Plešivec-Drapliak	48	
	Horná Streda		50
	Hrádok		51
	Hôrka nad Váhom		52
	Zelená voda		53
	Turecký vrch		54
	Sochoň		55

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
	Tematínske vrchy-Javorníček-Kňazí vrch	56	
	Prieľačina		57
	Dubový vršok		58
	Zabudišová		59
Partizánske	Chynoriansky luh		134
	Brlohy		138
	Veľké Zeleno		141
	Uhrovská dolina		144
	Plešovica		152
	Šípok		160
	Dobrotín		164
	Veľký vrch		168
	Dolný Mlyn		169
	Chotoma		173
<u>Považská Bystrica</u>	Veľký Javorník	1	
	Maníny-Kostolec	2	
	Podskalský Roháč	3	
	Strážov-Sádočné vrchy	4	
	Dubové-Hlboké-Kotlina		13
	Brusné		14
	Kykula		15
	Malenice-Svrčinovec		17
	Klapy-Lopatina		22
<u>Prievidza</u>	Nitrické vrchy-Plevňa + I. - Košútova skala-Rokoš	175	
	Temešská skala		176
	Havraní vrch + I. - Fačkovské sedlo		177
	Vyšehrad		178
	Predné Štefankovo		179
	Vtáčnik	180	
	Bystričanský potok		181
	Bralová skala-Jazvečia skala		182
<u>Púchov</u>	Červený Kameň-Lednica*/	8	
	Makyta-Beňadín*/		11
	Čertov		12
	Hradisko-Brekovec-Žiar*/		16
<u>Trenčín</u>	Antonstal		24
	Bojková		25
	Chabová		26
	Temné		27
	Kurinov vrch		28
	Sokolí kameň		29

Okres	Názov biocentra	Kategória biocentier a identifikačné číslo	
		NBc	RBc
	Krasín		30
	Kamenný vršok		31
	Zamarovské jamy-Nemšová		32
	Trubárka		33
	Žihľavník-Baske*/		34
	Omšenská Baba		35
	Pod Homôľkou		36
	Bodovka		37
	Hájnica*/		38
	Drieňový vrch*/		39
	Považský Inovec*/		40
	Svinnica		41

2.12.1.1 Genofondové plochy

Na území Trenčianskeho kraja je vytypovaných celkom cca 350 genofondových plôch flóry, fauny a geologických javov. Ide prevažne o lokality vzácných chránených alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov na pomerne zachovalých prírodných biotopoch. Genofondové plochy nie sú legislatívne chránené a nemajú osobitný stupeň ochrany. Jednotlivé lokality genofondových plôch sú graficky zachytené vo výkrese Krajinná štruktúra. Vecný prehľad jednotlivých lokalít genofondových plôch je spracovaný podrobnejšie v Projektoch R-ÚSES jednotlivých bývalých okresov.

2.12.2 Ochrana prírody a krajiny

2.12.2.1 Územná ochrana

Územná ochrana v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predstavuje ochranu prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jej časti. Pre územnú ochranu je stanovených 5 stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Prvý stupeň ochrany platí všeobecne na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území. Chránené územia predstavujú lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu, biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov.

V rámci územnej ochrany sa vyhlasujú nasledovné chránené územia:

- chránená krajinná oblasť (CHKO),
- národný park (NP),
- chránený areál (CHA),
- národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR),

- národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- chránené vtáčie územie (CHVÚ).

Chránená krajinná oblasť predstavuje územie s rozlohou nad 1 000 ha, ktoré je vyhlásené z dôvodu ochrany ekosystémov, významných pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia. V chránenej krajinskej oblasti platí druhý stupeň ochrany, ak nie je stanovené inak.

V rámci veľkoplošných chránených území sa na území Trenčianskeho kraja nachádza 5 chránených krajinných oblastí s celkovou rozlohou 102 612 ha, čo predstavuje 22,80 % rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšiu rozlohu v rámci Trenčianskeho kraja majú Chránené krajinné oblasti Biele Karpaty a Strážovské vrchy, vyhlásené najmä z dôvodu ochrany lesných a lúčnych komplexov.

Tab. 90 Prehľad veľkoplošných chránených území v Trenčianskom kraji

Názov	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)	Okres	Predmet ochrany
		z toho na území kraja		
CHKO Malé Karpaty	1976	64 610	NM, MY, (BA III, BA IV, MA, PK, PN, SE, TT)	ochrana lesných komplexov, teplomilných druhov rastlín a živočíchov a krasových oblastí
		5 717		
CHKO Biele Karpaty	1979	44 568	MY, NM, TN, IL, PU, (SI, SE)	ochrana lesných a lúčnych komplexov, rastlinných a živočíšnych druhov
		40 545		
CHKO Kysuce	1984	65 462	PU, PB, (BY, CA)	ochrana lesných komplexov, jedinečných prírodných útvarov
		15 497		
CHKO Strážovské vrchy	1989	30 979	PB, PU, IL, PD, (BY, ZA)	ochrana lesných komplexov, ochrana foriem reliéfu, najmä bralných a krasových foriem, tiesňav, hrebeňov, erózných kotlín ako aj vzácnych rastlinných a živočíšnych druhov
		23 357		
CHKO Ponitrie	1985	37 665	PD, PE, (NR, ZC, ZM, TO)	ochrana lesných komplexov, prírodných útvarov, teplomilných a suchomilných druhov rastlín a živočíchov
		17 496		
Spolu:		243 284		
		102 612		

Zdroj: ŠOP SR, 2009

V rámci chránených území zaradených do kategórií podľa zákona sa na území Trenčianskeho kraja nachádza 141 chránených území zaradených do nasledovných kategórií:

- Národné prírodné rezervácie (NPR) 12
- Prírodné rezervácie (PR) 52
- Národné prírodné pamiatky (NPR) 3
- Prírodné pamiatky (PP) 71
- Chránené areály (CHA) 3

Najväčší podiel v rámci chránených území predstavujú Prírodné pamiatky (71) a Prírodné rezervácie (52), ktoré tvoria 87 % z celkového počtu chránených území. Najviac chránených území sa nachádza v okresoch Nové Mesto nad Váhom (34), Trenčín (30) a Prievidza (19).

Tab. 91 Prehľad chránených území a chránených stromov podľa okresov

Okres	Kategoríe chránených území					
	NPR	PR	NPP	PP	CHA	Spolu:
Bánovce nad Bebravou	1+(1)	9	0	5	1	16
Ilava	2	5	0	9	0	16
Myjava	0	1	0	8	0	9
Nové Mesto nad Váhom	3	12	1	17	1	34
Partizánske	0	3	0	1	1	5
Považská Bystrica	2+(1)	2	0	5	0	9
Prievidza	4	5	1	9	0	19
Púchov	0	2	0	1	0	3
Trenčín	0	13	1	16	0	30
Spolu	12	52	3	71	3	141

Zdroj: ŠOP SR, 2009

Pozn.:+(1) znamená, že NPR zasahuje z iného okresu

Prírodná rezervácia

Prírodná rezervácia predstavuje lokalitu s rozlohou do 1 000 ha, v ktorej sa nachádzajú pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu, alebo biotopy druhov európskeho významu, alebo biotopy druhov národného významu. Na území národnej prírodnej rezervácie a prírodnej rezervácie platí štvrtý alebo piaty stupeň ochrany.

Na území Trenčianskeho kraja je evidovaných 12 národných prírodných rezervácií, ktoré zaberajú na jeho území plochu 1 574,48 ha. Najväčší počet NPR sa nachádza v okresoch Prievidza a Nové Mesto nad Váhom. Plošne najväčšie chránené územie predstavuje NPR Strážov (480,01 ha), ktoré bolo vyhlásené z dôvodu ochrany lesných a lúčnych spoločenstiev a skalných brál. NPR Manínska tiesňava a NPR Tematínska lesostep majú vyhlásené ochranné pásma, v ktorých platí 4. stupeň ochrany.

Tab. 92 Prehľad Národných prírodných rezervácií (NPR) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec (kataster)	Rok vyhl. (aktualizácie)	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
1.	Bradlo	BN	Ľutov	1988	5.	97,67		
2.	Čachtický hradný vrch	NM	Čachtice, Višňové	1964 (1993)	4.	56,17	CHKO Malé Karpaty	
3.	Javorníček	NM	Stará Lehota, Lúka, Hrádok	1982 (1994)	5.	15,06		
4.	Manínska tiesňava	PB	Považská Teplá	1967 (1993)	5.	117,63	CHKO Strážovské vrchy	ochranné pásmo (4.)

P. č.	Názov územia	Okres	Obec (kataster)	Rok vyhl. (aktualizácie)	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
5.	Podskalský Roháč	PB	Horný Moštenec , Podskalie	1993	5.	105,57	CHKO Strážovské vrchy	
6.	Rokoš	PD, BN	Diviaky nad Nitricou, Uhrovske Podhradie, Diviacka Nová Ves, Nitrianske Rudno, Omastiná	1974 (1994)	5.	460,41		
7.	Strážov	IL, PB, (ZA)	Pružina, Zliechov, (Čičmany)	1981 (1994)	5.	480,01	CHKO Strážovské vrchy	
						409,14		
8.	Tematínska lesostep	NM	Lúka nad Váhom	1976 (1994)	5.	59,67		ochranné pásmo (4.)
9.	Vápeč	IL	Horná Poruba, Kopec	1993	5.	75,38	CHKO Strážovské vrchy	
10.	Veľká skala	PD	Bystričany	1984 (1994)	5.	59,2	CHKO Ponitrie	
11.	Vtáčnik	PD, (ZC)	Kamenec pod Vtáčnikom, Lehota pod Vtáčnikom, (Kľak)	1950 (1994)	5.	245,62	CHKO Ponitrie	
						81,88		
12.	Vyšehrad	PD, (TR)	Nitrianske Pravno, (Jasenovo)	1973	4.			
Spolu:						1 821,04		
						1 574,48		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Pozn.: rozloha v zátvorke predstavuje celkovú rozlohu (aj mimo Trenčianskeho kraja)

V rámci prírodných rezervácií sa v riešenom území nachádza 52 prírodných rezervácií o celkovej rozlohe 2 273,82 ha v rámci Trenčianskeho kraja a celkovej rozlohe 2 292,76 ha. Počtom aj rozlohou sa najviac prírodných rezervácií nachádza v okresoch Trenčín (13), Nové Mesto nad Váhom (12) a Bánovce nad Bebravou (9). Rozlohou najväčšia PR je Ľutovský Drieňovec (260,04 ha) vyhlásený z dôvodu ochrany xerothermnej vegetácie, lesných spoločenstiev a vzácných druhov. PR Kostolecká tiesňava má vyhlásené ochranné pásmo, v ktorom platí 4. stupeň ochrany prírody.

Tab. 93 Prehľad prírodných rezervácií (PR) pamiatok v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
1.	Beckovské Skalice	NM	Beckov	2003	4.	29,5481		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
2.	Biely kameň	PD	Handlová, Cigeľ	1973 (1994)	5.	115,9		
3.	Bindárka	TN	Soblahov	1983 (1994, 2003)	4.	8,9829		
4.	Buchlov	PD	Oslany, Čereňany	1984 (1994)	5.	103,96	CHKO Ponitrie	
5.	Čepúšky	BN, (TO)	Zlatníky, (Prašice)	1988 (1994)	4.	58,128 45,33		
6.	Čertov	PU	Lazy pod Makytou	1993	5.	84,62	CHKO Kysuce	
7.	Červenokameňské bradlo	IL	Červený kameň	1969 (1994)	5.	47,52	CHKO Biele Karpaty	
8.	Debšín	TN	Horná Súča	1984 (1994, 2004)	4.	9,61	CHKO Biele Karpaty	
9.	Dobrotínske skaly	PE	Veľké Uherce	1980 (1994)	5.	4,39	CHKO Ponitrie	
10.	Drieňová	IL	Krivoklát	1997	5.	25,12	CHKO Biele Karpaty	
11.	Dubový vršok*	NM	Nová Lehota	1993 (2004)	4.	6,24		
12.	Hájnica	NM	Trenčianske Bohuslavice	1967 (1994, 2003)	4.	2,2283		
13.	Hornozávrská mokraď	TN	Horná Súča	1983 (1994, 2003)	4.	1,5017	CHKO Biele Karpaty	
14.	Chynoriansky luh	PE	Chynorany	1981 (1994, 2004)	4.	44,36		
15.	Jachtár	TN	Drietoma	1997 (2004)	4.	31,67	CHKO Biele Karpaty	
16.	Jankov vršok	BN	Uhrovec	1993	5.	103,42		
17.	Jedlie	BN	Uhrovské Podhradie	1974 (1994)	5.	1,42		
18.	Klapy	PB	Udiča	1993	5.	6,22		
19.	Kňaží stôl	BN	Trebichava, Ľutov	1988 (1994)	5.	88,31		
20.	Kňaží vrch	NM	Lúka, Modrová, Stará Lehota	1988 (1994)	5.	150,94		
21.	Kobela	NM	Mnešice	1988 (1994, 2009)	4.	6,04		
22.	Kostolecká tiesňava	PB	Kostolec, Zásكالie	1970 (1994)	5.	29,8		ochranné pásmo (4.)

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
23.	Krasín	TN	Dolná Súča	1971 (1994, 2003)	4.	26,4001	CHKO Biele Karpaty	
24.	Kulháň	BN	Zlatníky	1972 (1994, 2004)	4.	7,39		
25.	Lednické bradlo	PU	Lednica	1969 (1986, 1994, 2003)	4.	14,28	CHKO Biele Karpaty	
26.	Ľutovský Drieňovec	BN	Ľutov, Podlužany, Timoradza	1993	5.	260,04		
27.	Makovište	PD	Kamenec pod Vtáčnikom	1973 (1994)	5.	24,11	CHKO Ponitrie	
28.	Nebrová	IL	Červený Kameň	1993 (2003)	4.	53,3	CHKO Biele Karpaty	
29.	Omšenská Baba	TN	Omšenie,	1967 (1994)	5.	36,11		
30.	Ostrý vrch	TN	Soblahov	1993 (2004)	4.	12,68		
31.	Plešivec	NM	Častkovce, Čachtice	1976 (2004)	4.	53	CHKO Malé Karpaty	
32.	Pod Homôľkou	TN	Dolná Poruba	1988	4.	7,6076		
33.	Považský Inovec	TN	Selec	1988 (1993)	5.	35,42		
34.	Prieľačina	NM, (TO)	Hôrka nad Váhom, Hrádok, (Podhradie)	1988 (1994)	5.	35,87 29,72		
35.	Prepadlisko	TN	Kostolná- Záriečie, Chocholná- Velčice	1986 (2003)	4.	7,8295		
36.	Rysia	PD	Valaská Belá	2004	5.	30,49		súkr. chránené územie
37.	Smradľavý vrch	BN	Timoradza	1954 (1994, 2004)	4.	30,7747		
38.	Sychrov	NM	Beckov	1984 (1994, 2003)	4.	0,48		
39.	Ševcova skala	MY	Brezová pod Bradlom	1999 (2004)	4.	16,34	CHKO Malé Karpaty	
40.	Švibov	NM	Nová Lehota	1993 (2004)	4.	3,42		
41.	Temešská skala	PD	Temeš, Čavoj	1986 (1994)	5.	57,93		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
42.	Trubárka	TN	Trenčín, Kubrica	1982 (1994, 2004)	4.	7,4		
43.	Turecký vrch	NM	Trenčianske Bohuslavice, Mnešice,	1984 (1994, 2004)	4.	30,42		
44.	Udrina	BN	Slatina nad Bebravou, Trebichava, Timoradza	1993	5.	107,36		
45.	Veľká Javorina	NM	Bzince pod Javorinou, Lubina	1988 (2004)	5.	82,98	CHKO Biele Karpaty	
46.	Veľký vrch	PE	Malé Kršteňany	1967	4.	47,6132		
47.	Vršatské bradlá	IL	Červený kameň, Vršatské Podhradie	1970 (1994)	5.	82,39	CHKO Biele Karpaty	
48.	Vršatské hradné bralo	IL	Vršatské Podhradie	1986 (1994, 2004)	4.	12,05	CHKO Biele Karpaty	
49.	Záhradská	NM	Lubina	1984 (1994, 2003)	4.	1,2823	CHKO Biele Karpaty	
50.	Zamarovské jamy	TN	Zamarovce, Trenčín	1984 (1994, 2003)	4.	6,489		
51.	Žihľavník	TN	Omšenie	1967 (1994)	5.	130,18		
52.	Žrebíky	BN	Krásna Ves, Slatinka nad Bebravou	1993	5.	111,26		
Spolu:						2 292,76		
						2 273,82		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Prírodná pamiatka

Prírodnú pamiatku tvoria bodové, líniové alebo malopološné ekosystémy s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajinotvorný význam. Na území prírodnej pamiatky platí štvrtý alebo piaty stupeň ochrany, ak nie je uvedené inak.

V Trenčianskom kraji sa nachádzajú 3 Národné prírodné pamiatky v okresoch Nové Mesto nad Váhom, Trenčín a Prievidza. NPP Čachtická jaskyňa a NPP Prepoštská jaskyňa majú vyhlásené ochranné pásma.

Tab. 94 Prehľad Národných prírodných pamiatok (NPP) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
1.	Čachtická jaskyňa	NM	Čachtice	1972 (1994)	ochrana jaskyne (§ 24 zákona č. 543/2002 Z. z.)	-	CHKO Malé Karpaty	ochranné pásmo (379,3190 ha)
2.	Lánce	TN	Omšenie	1987 (1994, 2003)	4.	3,0305		
3.	Prepoštská jaskyňa	PD	Bojnice	1964 (1994, 2006)	ochrana jaskyne (§ 24 zákona č. 543/2002 Z. z.)	-		ochranné pásmo (0,5474 ha)
Spolu:						3,0305		

Zdroj: ŠOP SR, 2009

V Trenčianskom kraji sa nachádza 71 prírodných pamiatok s celkovou rozlohou 372,9 ha a v rámci kraja 306,31 ha. Najviac prírodných pamiatok sa nachádza v okresoch Nové Mesto nad Váhom (17), Trenčín (16), Prievidza (9) a Ilava (9) a najmenej v okresoch Partizánske (1) a Púchov (1). V nasledujúcej tabuľke je uvedených aj 10 jaskýň (PP), ktoré boli v zmysle § 24 odsek 8 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov vyhlásené za verejnosti voľne prístupné jaskyne.

Tab. 95 Prehľad prírodných pamiatok (PP) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
						z toho na území kraja		
1.	Babiná	IL	Bohunice	2002 (2003)	4.	23,6659	CHKO Biele Karpaty	
2.	Babirátka	PB	Pružina	1994 (2009)	*	-		VVPJ
3.	Baricovie lúky	NM	Moravské Lieskové	1994 (2003)	4.	1,6247	CHKO Biele Karpaty	
4.	Beckovská skalka	NM	Beckov	1983 (1994, 2003)	4.	0,3889		
5.	Beckovské hradné bralo	NM	Beckov	1963 (1994, 2003)	4.	1,4504		ochranné pásmo (3.)
6.	Bestinné	NM	Nová Bošáca	1993 (2003)	4.	1,29	CHKO Biele Karpaty	
7.	Biely vrch	IL	Vršatské Podhradie	1990 (1994, 2003)	4.	4,415	CHKO Biele Karpaty	
8.	Blažejová	NM	Nová Bošáca	1993 (2003)	4.	2,1613	CHKO Biele Karpaty	

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
9.	Borotová	NM	Stará Turá	1988 (1994, 2003)		4.	1,48	CHKO Biele Karpaty	
10.	Bosmany	PB	Kostolec	1994		5.	7,335	CHKO Strážovské vrchy	
11.	Brehové porasty Dubovej	NM	Častkovce, Čachtice, Pobedim, Podolie	1983 (1994, 2003)		4.	10,125		
12.	Brezovská dolina	IL	Červený Kameň	1989 (1994, 2003)		4.	2,4768	CHKO Biele Karpaty	
13.	Briestenské skaly	PB	Briestenné Pružina	1992 (1994, 2003)		4.	6,83	CHKO Strážovské vrchy	
14.	Brloh	PD	Dvorníky nad Nitricou Nitrica	1994 (2009)		*	-		VVPJ
15.	Brložná diera	PD	Nitrianske Sučany	1994 (2009)		*	-		VVPJ
16.	Bučkova jama	MY	Vrbovce	1993 (2003)		4.	40,91	CHKO Biele Karpaty	
17.	Cetuna	NM	Bzince pod Javorinou	1999		4.	0,2869	CHKO Biele Karpaty	
18.	Chvojnica	MY, (SE, SI)	Chvojnica, (Častkov, Radošovce, Dubovce, Lopašov, Popudinské Močidľany, Trnovec, Oreské)	1991		4.	31,6515 29,15	CHKO Biele Karpaty	
19.	Čerešňová jaskyňa	BN	Uhrovské Podhradie	1994		*	-		VVPJ
20.	Dračia studňa	IL	Bolešov, Krivoklát	1993		5.	7,58	CHKO Biele Karpaty	
21.	Drietomica	TN	Drietoma	1997		4.	15,724	CHKO Biele Karpaty	
22.	Drietomské bradlo	TN	Drietoma	1965 (1994, 2004)		4.	3,92		
23.	Grúň	NM	Nová Bošáca	1992 (1994, 2003)		4.	16,01	CHKO Biele Karpaty	
24.	Hájska jaskyňa	PD	Ráztočno	1994 (2009)		*	-		VVPJ
25.	Haluzická tiesňava	NM	Haluzice	1963 (1994, 2003)		4.	3,50		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
26.	Hradisko	PD	Prievidza	1973 (1994, 2004)		4.	1,7103		ochranné pásmo (3.)
27.	Hradná jaskyňa	BN	Uhrovské Podhradie	1994 (2009)		*	-		VVPJ
28.	Jaskyňa Dúpna diera	BN	Slatinka nad Bebravou	1975 (1994)		*	-		
29.	Jelenská jaskyňa	TN	Trenčianske Teplice	1994 (2009)		*	-		VVPJ
30.	Kobylnice	PD	Prievidza	1991 (1994, 2004)		4.	2,51		
31.	Kohútová	NM	Moravské Lieskové	1992 (1994, 2003)		4.	4,515	CHKO Biele Karpaty	
32.	Končitá	PD	Kamenec pod Vtáčnikom	1973 (1994)		5.	1,00	CHKO Ponitrie	ochranné pásmo (4.)
33.	Košútova jaskyňa	PD	Nitrianske Rudno	1994 (2009)		*	-		VVPJ
34.	Kožíkov vrch	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)		4.	2,8285	CHKO Biele Karpaty	
35.	Krivoklátska tiesňava	IL	Krivoklát	1989 (1994, 2003)		4.	9,7047	CHKO Biele Karpaty	
36.	Krivoklátske lúky	IL	Krivoklát	1993 (2003)		4.	4,3297	CHKO Biele Karpaty	
37.	Kurinov vrch	TN	Adamovské Kochanovce	1990 (1994, 2003)		4.	1,2968	CHKO Biele Karpaty	
38.	Lednické skalky	PU	Lednica	1993 (2003)		4.	2,7135	CHKO Biele Karpaty	
39.	Lopeniček	NM	Nová Bošáca	2002 (2003)		4.	0,2539	CHKO Biele Karpaty	
40.	Malejov	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)		4.	0,8241	CHKO Biele Karpaty	
41.	Malostankovské vresovisko	TN	Trenčianske Stankovce	1987 (1994, 2003)		4.	2,87		
42.	Mitická slatina	TN	Trenčianske Mitice	1985 (1994, 2003)		4.	2,8315		
43.	Mokvavý prameň	NM	Nová Lehota	1983 (1994, 2003)		4.	2,0989		
44.	Mravcové	NM	Nová Bošáca	2002 (2003)		4.	0,8163	CHKO Biele Karpaty	
45.	Nitrica	PE	Skačany, Hradište	1986 (1994)		5.	2,96		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.		Stupeň ochrany	Rozloha (ha)	Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
46.	Obtočník Váhu	NM	Hrádok	1983 (2003)		4.	1,39		
47.	Opatovská jaskyňa	TN	Opatová	1994 (2009)		*	0		VVPJ
48.	Petrová	TN	Chocholná- Velčice	1993 (2004)		4.	2,91	CHKO Biele Karpaty	
49.	Podsalašie	TN	Horná Súča	1997 (2004)		4.	14,80	CHKO Biele Karpaty	
50.	Potok Machnáč	TN	Hornány, Bobot,	1983 (2003)		4.	8,8888		
51.	Prečínska skalka	PB	Prečín	1994		5.	3,78	CHKO Strážovské vrchy	
52.	Prielom Nitrice	PD	Valaská Belá	1990 (2004)		4.	6,8324		
53.	Pružinská Dúpná jaskyňa	PB	Pružina	1994 (2009)		*	-		VVPJ
54.	Pseudoterasa Váhu	NM	Hôrka nad Váhom, Hrádok	1983 (2003)		4.	11,8263		
55.	Rajkovec	TN	Horné Srnie	1992 (2003)		4.	0,9422	CHKO Biele Karpaty	
56.	Rieka Myjava	MY, (SE)	Myjava, (Jablonica, Stará Myjava, Osuské, Podbranč, Prietrž, Brestovec)	1996		4. a 5.	34,9384 31,21		
57.	Selecké kamenné more	TN	Selec	1985 (1994)		5.	4,83		
58.	Selecký potok	TN	Selec, Trenčianske Stankovce,	1984 (2003)		4.	4,5292		
59.	Sivý kameň	PD	Podhradie, Malá Lehota	1973 (2004)		4.	13,8097		
60.	Skalice	IL	Mikušovce	1969 (2004)		4.	1,40	CHKO Biele Karpaty	
61.	Stará Bebrava	BN	Čierna Lehota	1987 (1994)		5.	5,91		
62.	Strošovský močiar	IL	Červený kameň	1989 (1994)		5.	0,77	CHKO Biele Karpaty	
63.	Súčanka	TN	Skalka n. Váhom, Hrabovka, Dolná Súča	1983 (1994, 2003)		4.	6,77		

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhl.	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)		Príslušnosť k VCHÚ	Poznámka
							z toho na území kraja		
64.	Svinica	TN	Veľká Hradná, Trenčianske Jastrabie	1983 (1994, 2003)	4.		2,0292		
65.	Šašnatá	NM	Stará Turá	1984 (1994, 2003)	4.		0,1971		
66.	Šifflovske	MY	Chvojnica	1994 (2003)	4.		1,8544	CHKO Biele Karpaty	
67.	Štefanová	MY	Vrbovce	1990 (1994, 2003)	4.		5,4759	CHKO Biele Karpaty	
68.	Včelíny	TN	Horná Súča	1990 (1994, 2003)	4.		1,2935	CHKO Biele Karpaty	
69.	Zliechovský močiar	IL	Zliechov	2001	5.		2,8038	CHKO Strážovské vrchy	
70.	Žalostiná	MY	Chvojnica	1994 (2003)	4.		2,1199	CHKO Biele Karpaty	
71.	Žernovská jaskyňa	BN	Omastiná	1994 (2009)	*		-		VVPJ
Spolu:							372,9		
							306,31		

Zdroj: ŠOP SR, 2016

Pozn.: * - ochrana jaskyne v zmysle § 24 zákona č. 543/2002 Z. z.

VVPJ - verejnosti voľne prístupná jaskyňa v zmysle § 24 odsek 8 zákona č. 543/2002 Z. z.

Chránený areál

V Trenčianskom kraji s nachádzajú 3 chránené areály s celkovou rozlohou 30,72 ha v okresoch Partizánske, Bánovce nad Bebravou a Nové Mesto nad Váhom. Chránené areály tvoria prevažne historicky a krajinársky hodnotné parky s výskytom domácich aj cudzokrajných drevín. Na území chráneného areálu platí tretí, štvrtý alebo piaty stupeň ochrany.

Tab. 96 Prehľad Chránených areálov (CHA) v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov územia	Okres	Obec	Rok vyhlásenia	Rozloha (ha)	Poznámka
1.	Brodziansky park	PE	Brodzany	1984 (2004)	6,702	
2.	Okšovské duby	BN	Zlatníky	1984 (1994)	1,53	návrh na zrušenie
3.	Pavúkov jarok	NM	Stará Turá	1984 (2009)	22,4874	
Spolu:					30,72	

Zdroj: ŠOP SR, 2009

2.12.2.2 Natura 2000

NATURA 2000 je sústava chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej zabezpečenie ochrany najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín. Voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov.

Základné právne normy sústavy NATURA 2000 sú:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov,
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Sústava NATURA 2000 je tvorená 2 typmi území:

- osobitne chránené územia (Special Protected Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch, v národnej legislatíve **chránené vtáacie územia**,
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch, v národnej legislatíve **územie európskeho významu**.

Chránené vtáacie územia

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 636 zo dňa 9. júla 2003. Na území Trenčianskeho kraja sa nachádza 5 chránených vtáčích území, z toho 3 územia zasahujú len okrajovo. Všetky chránené vtáacie územia sú vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR. Celková rozloha Chránených vtáčích území predstavuje 199 378,31 ha. V rámci Trenčianskeho kraja je rozloha chránených vtáčích území 56 109,14 ha, čo predstavuje 12,5 % rozlohy Trenčianskeho kraja. Najväčšie chránené vtáacie územie v rámci Trenčianskeho kraja je CHVÚ Strážovské vrchy, ktoré zasahuje do 6 okresov. Územie je tvorené prevažne lesnými a skalnými biotopmi, približne polovica územia sa prekrýva s územím súčasnej CHKO. CHVÚ Dubnické štrkovisko s rozlohou 40,77 ha bolo vyhlásené z dôvodu ochrany štrkovitých brehov a ostrovov v blízkosti tečúcich rieka a stojatých vôd, ktoré sú typickým hniezdnym biotopom rybára čierneho (*Sterna hirundo*) a chriašteľa bodkovaného (*Porzana porzana*).

Tab. 97 Prehľad chránených vtáčích území v Trenčianskom kraji

P. č.	Názov CHVÚ	Okres	Rozloha (ha)	V pôsobnosti	Poznámka
			z toho na území kraja		
1.	CHVÚ Malé Karpaty	MY, (BA III, BA IV, MA, PK, PN, SE, TT)	50 633,6	S CHKO Malé Karpaty, S CHKO Záhorie	Vyhláška MŽP SR č. 216/2005
			1 017,1		
2.	CHVÚ Strážovské vrchy	BN, IL, PB, PD, PU, TN, (BY, ZA)	58 673,08	S CHKO Strážovské vrchy, S CHKO Ponitrie, S CHKO Biele Karpaty	Vyhláška MŽP SR č. 434/2009
			52 471,06		
3.	CHVÚ Tribeč	PE, (NR, TO, ZM)	23 802,8	S CHKO Ponitrie	Vyhláška MŽP SR č. 17/2008
			2 127,2		
4.	CHVÚ Dubnické štrkovisko	IL, TN	40,77	S CHKO Strážovské vrchy, S CHKO Biele Karpaty	Vyhláška MŽP SR č. 435/2009
			40,77		
5.	CHVÚ Malá Fatra	PD, (CA, DK, MT, NO, RK, ZA)	66 228,06	S NP Malá Fatra, S NP Veľká Fatra, S NP TANAP	Vyhláška MŽP SR č. 2/2011
			453,01		
Spolu:			199 378,31		
			56 109,14		

Územia európskeho významu

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004. V rámci Trenčianskeho kraja sa nachádza 26 Území európskeho významu s celkovou rozlohou 62 533 ha a 44 995 v rámci Trenčianskeho kraja.

Tab. 98 Prehľad Území európskeho významu v Trenčianskom kraji

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rozloha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
1.	SKUEV0274	Baske	BN, TN, PD	Čierna Lehota, Dolná Poruba, Krásna Ves, Omšenie, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Šípkov, Valaská Belá	3 645,13	CHKO Ponitrie
2.	SKUEV0368	Brezovská dolina	IL	Červený Kameň	2,48	CHKO Biele Karpaty
3.	SKUEV0278	Brezovské Karpaty	MY, (PN, SE, TT)	Brezová pod Bradlom, Košariská, (Dobrá voda, Dolný Lopašov, Hradište pod Vrátnom, Chtelnica)	2 699,79	CHKO Malé Karpaty
					1375,5	
4.	SKUEV0103	Čachtické Karpaty	NM	Čachtice, Častkovce, Hrachovište, Višňové	716,00	CHKO Malé Karpaty
5.	SKUEV0102	Čertov	PU	Lazy pod Makytou	406,07	CHKO Kysuce
6.	SKUEV0367	Holubyho kopanice	NM	Bošáca, Dolné Bzince, Horné Bzince, Hrubá Strana, Lubina, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Zemianske Podhradie	3 933,05	CHKO Biele Karpaty
7.	SKUEV0275	Kňaží stôl	BN, PD	Čierna Lehota, Ľutov, Podlužany, Prusy, Slatina nad Bebravou, Šípkov, Timoradza, Trebichava, Valaská Belá, Závada pod Čiernym vrchom	3 768,37	CHKO Ponitrie
8.	SKUEV0379	Kobela	NM	Nové Mesto nad Váhom	6,04	CHKO Biele Karpaty
9.	SKUEV0375	Krasín	TN	Dolná Súča, Horná Súča	63,94	CHKO Biele Karpaty
10.	SKUEV0373	Krivoklátske bradlá	IL	Sedmerovec, Krivoklát, Bohunice	64,76	CHKO Biele Karpaty
11.	SKUEV0372	Krivoklátske lúky	IL	Krivoklát	4,33	CHKO Biele Karpaty
12.	SKUEV0134	Kulháň	BN, (TO)	Zlatníky, (Prašice)	124,33	CHKO Ponitrie
					51,71	
13.	SKUEV0138	Livinská jelšina	BN	Zlatníky	13,57	CHKO Ponitrie
14.	SKUEV0377	Lukovský vrch	TN	Adamovské Kochanovce, Chochoľná-Velčice,	215,14	CHKO Biele Karpaty

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
				Melčice, Zemianske Lieskové		
15.	SKUEV0378	Nebrová	IL	Červený Kameň	27,9	CHKO Biele Karpaty
16.	SKUEV0369	Pavúkov jarok	NM	Stará Turá	26,7	CHKO Biele Karpaty
17.	SKUEV0128	Rokoš	PD, BN	Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Dolné Vestenice, Horné Vestenice, Ježkova Ves, Kšinná, Látkovce, Nitrianske Rudno, Nitrianske Sučany, Omastiná, Rudnianska Lehota, Uhrovec, Uhrovské Podhradie, Žitná	4602,28	CHKO Ponitrie
18.	SKUEV0256	Strážovské vrchy	IL, PB, PD, PU (BY, ZA)	Beluša, Bodiná, Čavoj, Čelkova Lehota, D. Lieskov, Domaniža, Ďurďové, H. Poruba, Kostolec, Koš. Podhradie, M. Lednice, Mojtín, Plevník-Drienové, Počarová, Podskalie, Považská Bystrica, Prečín, Pružina, Sádočné, Slopná, Tužina, Vrchteplá, Záskanie, Zliechov (a ďalšie obce mimo TN kraja)	29 366,39	CHKO Strážovské vrchy
					22 844,17	
19.	SKUEV0380	Tematínske vrchy	NM	Hrádok, Lúka, Modrová, Stará Lehota	2 471,27	CHKO Biele Karpaty
20.	SKUEV0127	Temešská skala	PD	Čavoj, Temeš	165,11	CHKO Ponitrie
21.	SKUEV0397	Váh pri Zamarovciach	TN	Zamarovce	20,94	CHKO Biele Karpaty
22.	SKUEV0148	Vlára	TN	Horné Srnie	62,23	CHKO Biele Karpaty
23.	SKUEV0376	Vršatské bradlá	IL	Červený Kameň, Vršatské Podhradie	283,93	CHKO Biele Karpaty
24.	SKUEV0273	Vtáčnik	PD, (ZC, ZH)	Bystričany, Čereňany, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom, , Lehota pod Vtáčnikom, Oslany, Podhradie, Radobica, (Kľak, Ostrý Grúň, Píla, , Prochot, Veľké Pole)	9 619,05	CHKO Ponitrie
					6 935,11	
25.	SKUEV0374	Záhradská	NM	Lubina	9,32	CHKO Biele Karpaty
26.	SKUEV0371	Žalostiná	MY	Chvojnica, Vrbovce	215,37	CHKO Biele Karpaty
Spolu:					62 533,49	

P. č.	Kód	Názov	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
					44 995,31	

Zdroj: ŠOP SR, 2016

V druhej etape návrhu území sústavy NATURA 2000 resp. v Doplnku k existujúcemu Národnému zoznamu území európskeho významu je navrhovaných 21 území európskeho významu o celkovej rozlohe 5 456,94 ha a na území Trenčianskeho kraja 3 680,88 ha. Z toho 3 územia európskeho významu (Kňazí stôl, Krasín a Strážovské vrchy) predstavujú rozšírenia súčasných území európskeho významu.

Tab. 99 Prehľad navrhovaných území európskeho významu v B. etape

P. č.	Kód lokality	Názov lokality	Okres	Obec	Rolzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
1.	SKUEV0566	Beckovské Skalice	NM	Beckov	33,03	CHKO Biele Karpaty
2.	SKUEV0590	Bielické bahná	PE	Partizánske (Veľké Bielice)	2,87	CHKO Ponitrie
3.	SKUEV0568	Borotová	NM	Stará Turá	1,25	CHKO Biele Karpaty
4.	SKUEV0580	Dolné Branné	TN	Horné Srnie	1,34	CHKO Biele Karpaty
5.	SKUEV0589	Chynorianský luh	PE	Chynorany	46,26	CHKO Ponitrie
6.	SKUEV0578	Jachtár	TN	Drietoma	30,56	CHKO Biele Karpaty
7.	SKUEV0642	Javornický hrebeň	PB, (BY, CA)	Horná Mariková, Papradno, (Štiavnik, Makov)	1 356,24	CHKO Kysuce
					1 195,79	
8.	SKUEV0581	Klapy	PB	Udiča	6,21	CHKO Strážovské vrchy
9.	SKUEV1375	Krasín	TN	Horná Súča, Dolná Súča	2,18	CHKO Biele Karpaty
10.	SKUEV0778	Lipníkovské	TN	Horná Súča	79,73	CHKO Biele Karpaty
11.	SKUEV0579	Mituchovské	TN	Dolná Súča	1,47	CHKO Biele Karpaty
12.	SKUEV0641	Papradnianska	PB	Papradno	23,93	CHKO Kysuce
13.	SKUEV0564	Dubová	NM, PN	Pobedim, Podolie, Častkovce, Bašovce	10,13	CHKO Biele Karpaty
14.	SKUEV0569	Považský Inovec	TN	Selec	34,67	CHKO Biele Karpaty
15.	SKUEV0565	Prielačina	NM, (TO)	Hrádok, Hôrka nad Váhom, (Podhradie)	36,66	CHKO Biele Karpaty
					29,00	
16.	SKUEV0575	Prepadlisko	TN	Kostolná-Záriečie (Chocholná-Velčice)	8,08	CHKO Biele Karpaty
17.	SKUEV0588	Stehlíkovské	TN	Horná Súča	9,92	CHKO Biele Karpaty
18.	SKUEV1256	Strážovské vrchy	IL, PU	Košecké Podhradie (Ladce, Veľké Košecké Podhradie), Beluša (Hloža-Podhorie)	268,24	CHKO Strážovské vrchy
19.	SKUEV0563	Šifflovské	MY	Chvojnica	1,85	CHKO Biele Karpaty
20.	SKUEV0576	Tlstá hora	TN	Chocholná-Velčice	1,15	CHKO Biele Karpaty

P. č.	Kód lokality	Názov lokality	Okres	Obec	Polzoha (ha)	V pôsobnosti
					z toho na území kraja	
21.	SKUEV0567	Turecký vrch	NM	Trenčianske Bohuslavice, Nové Mesto nad Váhom	31,90	CHKO Biele Karpaty

Zdroj: ŠOP SR, 2017

Biotope národného a medzinárodného významu

Podkapitola sa nemení

2.12.2.3 Druhovú ochranu

Podkapitola sa nemení

2.12.2.4 Mokrade

Podkapitola sa nemení

2.12.3 Starostlivosť o kultúrne dedičstvo

Úvodná kapitola a podkapitola 2.12.3.1 sa nemení

2.12.3.2 Ochrana kultúrneho dedičstva

Podkapitola 2.12.3.2 sa mení

Základnou právnou normou na ochranu kultúrneho dedičstva v SR je zákon SNR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) a vyhláška MK SR č. 104/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Pamiatkový zákon upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Tento zákon ďalej upravuje organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ako aj práva a povinnosti vlastníkov a iných právnických a fyzických osôb a ukladanie pokút za protiprávne konanie na úseku ochrany pamiatkového fondu, ktorý je významnou súčasťou kultúrneho dedičstva a ktorého zachovanie je verejným záujmom.

Pamiatkový fond je asúbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa pamiatkového zákona na národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Za pamiatkový fond sa považujú aj veci, o ktorých sa začalo konanie o vyhlásenie za kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

Z celkovej počtu 276 obcí Trenčianskeho kraja sa v 168 obciach t.j. 61 % obcí a miest má zákonom chránené kultúrno-historické hodnoty v území s 612 národnými kultúrnymi

pamiatkami(NKP), ktoré predstavujú 1250 pamiatkových objektov. V štruktúre chráneného pamiatkového fondu sa nachádza prevaha architektonických pamiatok s výrazným zastúpením sakrálnych a mestských stavieb, ktoré akcentujú hradné ruiny kedysi strážiace Považie.

Národné kultúrne pamiatky (NKP) v Brezovej pod Bradlom, Myjave a Uhrovci sa viažu na najvýznamnejšie historické udalosti Slovenska. NKP zámok Bojnice spolu s mestečkom - pamiatková zóna s kúpeľmi, vytvára zvláštny a hodnotný súbor kultúrnych pamiatok kraja.

Mestská pamiatková rezervácia (MPR) Trenčín s hradom (NKP) a pamiatkové zóny (PZ) Beckov s hradom (NKP), Nové Mesto nad Váhom, Nitrianske Pravno, dokumentujú urbanisticko-architektonické štruktúry územia, ktoré dopĺňajú aj ďalšie významné hrady v Beckove, Čachticiach, Uhrovci, Považskom a Vršatskom Podhradí.

Kultúrne dedičstvo je potrebné pri riešení územného rozvoja Trenčianskeho kraja zachovávať a sledovať predovšetkým prostredníctvom ochrany pamiatok, pričom hlavnými predmetmi tejto ochrany musia byť:

- v urbanistickej polohe mestské pamiatkové územie a pamiatkové zóny
- v architektonickej a spoločenskej polohe národné kultúrne pamiatky (nejde len o zachovanie historicko-architektonickej a urbanistickej hodnoty, ale aj o ich aktívne začlenenie do života).
- Z hľadiska ochrany pamiatok je mimoriadne dôležité zamerať sa na polohu urbanistickú, nakoľko ochrana urbanizovaného prostredia sa začala uskutočňovať v značnom časovom posune za ochranou objektov

A. Mestská pamiatková rezervácia

Trenčín (vyhl. 11. 9. 1987)

B. Pamiatkové zóny

a) vyhlásené:

Nové Mesto nad Váhom (vyhl. 1. 10. 1992)

Beckov (vyhl. 1. 9. 1991)

Bojnice - zrušená v roku 2011, nahradilo ju ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok vo vymedzenom území),

Nitrianske Pravno (vyhl. 1. 6. 1991)

b) navrhované na vyhlásenie:

V okrese Ilava:

-

V okrese Myjava:

-

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

Čachtice

V okrese Partizánske:

Partizánske (funkcionalistický urbanistický celok)

V okrese Považská Bystrica:

-

V okrese Púchov:

-

V okrese Trenčín:

-

C. Historické krajinné štruktúry.

Chránené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov - pamiatkovo chránené parky

V okrese Bánovce nad Bebravou

- Dvorec
- Uhrovec
- Šišov

V okrese Ilava:

- Borčice
- Dubnica nad Váhom
- Ilava-Klobušice
- Ladce
- Bohunice
- Pruské

V okrese Myjava

- Myjava (Múzeum SNR)

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Brunovce
- Kočovce
- Lúka
- Zemianske Podhradie
- Čachtice
- Častkovce

V okrese Partizánske:

- Bošany
- Brodzany
- Klátová Nová Ves

- Klátová Nová Ves -Jánova Ves
- Partizánske - Šimonovany
- Veľké Uherce

V okrese Považská Bystrica:

- Považská Bystrica-Orlové
- Dolný Lieskov

V okrese Prievidza:

- Bojnice - hrad
- Bojnice - Kúpeľný ostrov
- Zemianske Kostofany
- Čereňany
- Bystričany - Chalmová

V okrese Púchov:

- Horovce
- Lednické Rovne
- Medné

V okrese Trenčín:

- Adamovské Kochanovce
- Melčice - Lieskové - č. Zemianske Lieskové
- Trenčianske Teplice
- Trenčín – Záblatie

D. Nehnutel'né kultúrne pamiatky, ktoré sú zapísané v ÚZPF SR. chránené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

V okrese Bánovce nad Bebravou:

40 – národných kultúrnych pamiatok

75 - pamiatkových objektov

V okrese Ilava:

39 – národných kultúrnych pamiatok

103 – pamiatkových objektov

V okrese Myjava:

29 – národných kultúrnych pamiatok

44 – pamiatkových objektov.

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

117 - národných kultúrnych pamiatok

234 – pamiatkových objektov

V okrese Partizánske:

45 – národných kultúrnych pamiatok

80 – pamiatkových objektov

V okrese Považská Bystrica:

44 – národných kultúrnych pamiatok

91 – pamiatkových objektov

V okrese Prievidza:

124 – národných kultúrnych pamiatok

29 - pamiatkových objektov.

V okrese Púchov:

35 – národných kultúrnych pamiatok

67 – pamiatkových objektov

V okrese Trenčín:

139 – národných kultúrnych pamiatok

265 – pamiatkových objektov.

E. Ochranné pásma pamiatok v členení podľa okresov

V okrese Bánovce nad Bebravou

- Ochranné pásmo NKP Rodný dom Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci

V okrese Ilava:

-

V okrese Myjava

- Ochranné pásmo dom pamätný s areálom na Myjave (Múzeum SNR na Myjave)
- Ochranné pásmo NKP Mohoily M. R. Štefánika na Bradle (vyhlásené v roku 1989, v súčasnosti sa pripravuje zmena hraníc ochranného pásma)

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Ochranné pásmo hradu Beckov

V okrese Partizánske:

-

V okrese Považská Bystrica:

-

V okrese Prievidza:

- Bojnice - ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok vo vymedzenom území

V okrese Púchov:

- Ochranné pásmo r.k. kaplnky sv. Anny v Beluši
- Ochranné pásmo r.k. kostola sv. Alžbety v Beluši

V okrese Trenčín:

Ochranné pásmo MPR Trenčín – vyhlásené, nie je účinné

F. Archeologické lokality zapísané do ÚZPF SR:**V okrese Bánovce nad Bebravou**

- Bánovce nad Bebravou, Čierna Lehota
- Ruskovce
- Malé Hoste
- Čierna Lehota
- Slatina nad Bebravou

V okrese Ilava:

- Mikušovce

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

- Hrádok
- Očkov
- Pobedim
- Čachtice

V okrese Partizánske:

- Klátová Nová Ves – Kostrín, Šiance
- Veľký Klíž
- Kolačno
- Nedanovce – Krásno
- Skačany

V okrese Považská Bystrica:

- Domaniža, Sádočné
- Dolný Lieskov
- Sádočné
- Hatné
- Horný Lieskov
- Jasenica
- Papradno
- Považská Bystrica – Orlové - Hôrka
- Považská Bystrica - Jelšové

- Považská Bystrica – Hrádek, Ondrejová

V okrese Prievidza:

- Bojnice - Dubnica
- Diviaky nad Nitricou - Bukovec
- Diviaky nad Nitricou - Kopec – Ježkova Ves
- Dĺžín
- Horné Vestenice
- Nitrianske Pravno
- Nitrica
- Prievidza - Hradec
- Prievidza - V. Lehôtka

V okrese Púchov:

- Beluša - Pod hájom
- Beluša - Košteliščo
- Beluša - Hrobice
- Beluša - (mohyla)
- Kvašov
- Púchov
- Púchov - Skalka
- Streženice
- Visolaje

V okrese Trenčín:

- Dubodiel
- Ivanovce
- Skalka nad Váhom, Skala
- Trenčín – vonkajšie mestské opevnenie
- Trenčín – vajanského ulica
- Trenčín – lesopark Brezina (čerešňový sad)
- Trenčianske Teplice

ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja:

zohľadňuje kultúrno-historický potenciál, či už ide o urbanistické celky alebo formy osídlenia a využitia krajiny, ktoré sa vyvíjali stáročia a sú typické pre danú oblasť,

uplatňuje zásady kultúrnej a historickej kontinuity, identity a autentičnosti vo vzťahu krajina a sídlo v jednotlivých čitateľných subregiónoch územia,

rešpektuje už sformulované etnicko-kultúrne a hospodársko-sociálne subregióny.

ÚPN VÚC rešpektuje (zachováva a chráni) historické sídelné a krajinné štruktúry, ako aj ostatné nehnuteľné kultúrne pamiatky všetkých druhov (t.j. architektonické, archeologické, historickej zelene) zapísané v ÚZPF SR ako aj pripravované na vyhlásenie a archeologické

náleziská evidované AÚ SAV, prehľady ktorých boli použité ako významný podklad pri rozhodovaní o funkčnom využití územia v budúcnosti, i ako kritérium pri návrhu sídelnej štruktúry Trenčianskeho kraja.

Z hľadiska koordinácie spracovania ďalších stupňov ÚPD PZ a historických lokalít je potrebné:

- Pre všetky sídla s historickým urbanisticko-architektonickým fondom uvedených v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja spracovať stav a analýzu ich existujúcej ÚPD, v spolupráci s KPÚ Trenčín v súlade s pamiatkovým zákonom
- Stanoviť potrebu prednostného spracovania ÚPD, prípadne zdôrazniť nutnosť jej aktualizácie.
- Pri spracovaní a aktualizácii všetkých týchto ÚPD aplikovať metodické pokyny pre riešenie záchrany a obnovy.
- Premietnutím zachovanej nadčasovosti kultúrno-historickej kontinuity urbanisticko-architektonického vývoja mestských a vidieckych sídiel a ich krajinného prostredia do regulačných plánovacích materiálov usmerňujúcich ich územný rozvoj - dosiahnuť postupné obnovovanie ich pôvodného estetického pôsobenia, funkčnosti, humanizácie a zlepšenia životného prostredia.
- Zákonné ustanovenia možností investičnej činnosti upraviť pre pamiatkové lokality s ohľadom na rešpektovanie kontinuity ich urbanisticko-architektonického vývoja.
- Iniciovať urýchlenie legislatívneho potvrdenia existujúcich „Návrhov na vyhlásenie pamiatkových zón“.
- Riešiť problém jednoznačne nevymedzených a právne neexistujúcich ochranných pásiem kultúrnych pamiatok.
- Legislatívne podchytiť ochranu, zachovanie a revitalizáciu charakteristického krajinného prostredia kopaničiarskeho osídlenia najmä Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát (okr. Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Ilava, Púchov, Považská Bystrica).
- Pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou v rámci realizácie ZaD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraj môže dôjsť k archeologickým situáciami resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadnuť v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie stavbného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.
- V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.
- Podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a Vyhlášky MK SR č. 104/2014 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu (ďalej pamiatkový zákon), sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových situáciách, nachádzajú sa v zemi, najej povrchu alebo pod vodou.

- Krajský pamiatkový úrad Trenčín upozorňuje na skutočnosť, že v jednotlivých stavebných etapách realizácie terénnych úprav, z dôvodu ochrany možných archeologických nálezov a nálezísk v praxi, bude podmienkou pre vydanie stavebného povolenia, v oprávnených prípadoch, požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu. V zmysle § 41 odsek 4 sú určované nasledovné základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk, v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum:
- 4. Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona Č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej "stavebný zákon") v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ohlásiť nález KPÚ Trenčín priamo alebo prostredníctvom obce. Oznamenie o náleze je povinný urobiť nálezca najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ Trenčín alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky KPÚ Trenčín je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa vyššie uvedených metódami archeologického výskumu. Ak archeologický nález vyzdvihne oprávnená osoba podľa vyššie uvedeného, je povinná KPÚ Trenčín predložiť najneskôr do desiatich dní od vyzdvihnutia nálezu správu o náhodnom archeologickom náleze; správa o náhodnom archeologickom náleze obsahuje informácie o lokalizácii nálezu, metodike odkryvu, rámcovom datovaní a fotodokumentáciu nálezovej situácie.

2.13 Doprava

Kapitola sa mení v rozsahu podkapitola 2.13.1 až 2.13.9. podkapitola 2.13.10 sa nemení, dopĺňa sa podkapitola 2.13.11

2.13.1 Dopravná regionalizácia

Celoštátne územnoplánovacie dokumenty (Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001-KURS 2001 v znení ZAD č.1) a ich odborné rozpracovanie (Polycentrická koncepcia osídlenia ako nástroj zabezpečenia funkčnej komplexnosti na regionálnej a lokálnej úrovni, 2006) realizujú územný priemet zámerov celospoločenského smerovania Slovenskej republiky a jej začlenenia do priestoru EÚ. V týchto súvislostiach vystupuje do popredia dopravná regionalizácia, ako kritérium trvaloudržateľného rozvoja spoločnosti. Dopravná regionalizácia reflektuje priemet obecné platných prírodných zákonov (gravitačné pôsobenie) v primárnych súvislostiach geomorfológie a sekundárnych súvislostiach demografie územia Slovenska. Princíp gravitačného pôsobenia je axiómou dopravných/regionálnych modelov usporiadania územia. Dopravná regionalizácia implicitne reflektuje územné podmienky pre existenciu liberálneho trhového hospodárstva, demokratizáciu a decentralizáciu spoločenského života, sociálnu súdržnosť obyvateľstva. K vymedzeniu hraníc dopravných regiónov v KURS – e boli použité exaktné kritéria:

- geomorfológia územia Slovenska podmieňujúca rozloženie osídlenia v území,
- demografia, hustota obyvateľov sídelných štruktúr, sídelné väzby,
- objemy a smerovanie dopravných a prepravných prúdov cestnej a železničnej dopravy,
- efektivita dopravnej obsluhy územia vyjadrená prostredníctvom izochrón dostupnosti od sídiel, dopravných sietí a zariadení, vyjadrená taktiež prostredníctvom počtu obyvateľov v izochrónach dostupnosti.

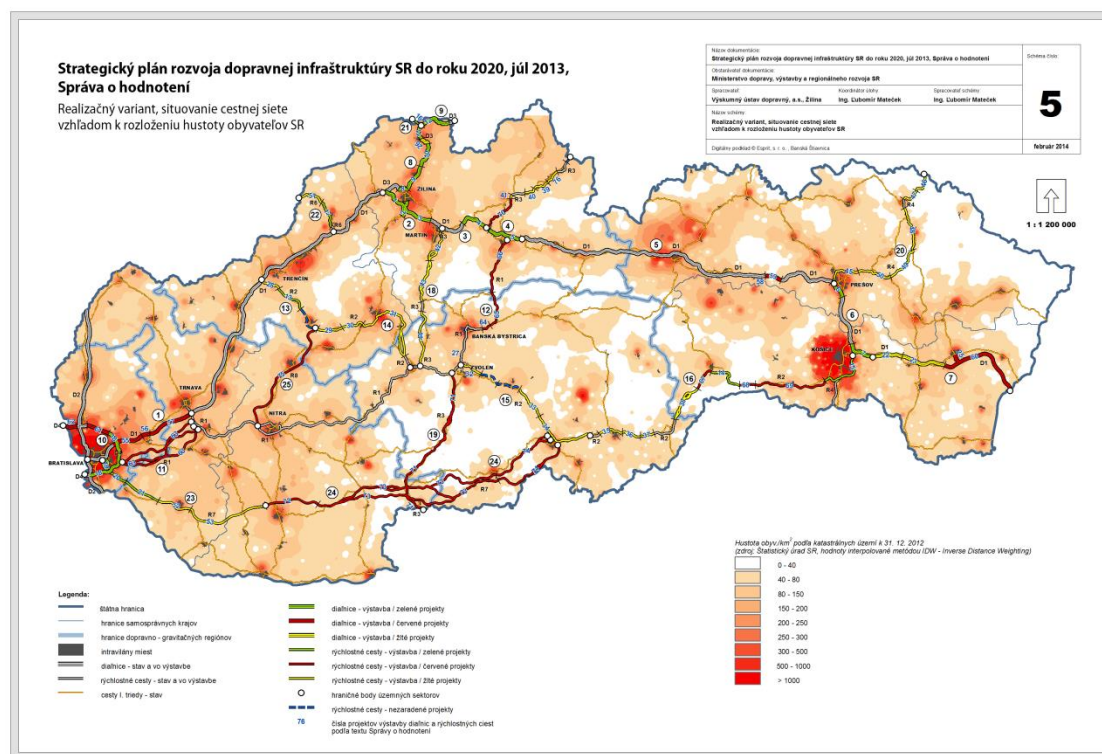
Proces vymedzenia hraníc dopravných regiónov bol vykonaný pomocou modelovania dopravnej obsluhy územia. V priestoroch kde je najnižšia efektivita dopravnej obsluhy sa nachádzajú riedko osídlené a zvyčajne legislatívne chránené územia národných parkov so súvislými prírodnými bariérami. Nakoľko hranice dopravných regiónov kopírujú lokalizáciu bariér brániacich sídelnému rozvoju možno – v širších súvislostiach - dopravnú regionalizáciu pokladať za plne environmentálne akceptovateľnú územnú štruktúru.

Prostredníctvom vyššie uvedených kritérií zdokumentovaná a vo Vládou SR schválenej záväznej časti KURS 2001 v znení ZaD č.1 definovaná štruktúra stabilizovaných dopravných regiónov Slovenska má nasledovné zloženie:

- Bratislava
- Juhozápadné Slovensko pozostávajúce v dominantnej miere z Trnavského a Nitrianskeho kraja
- Severozápadné Slovensko pozostávajúce v dominantnej miere z Trenčianskeho a Žilinského kraja
- Stredné Slovensko pozostávajúce z Banskobystrického kraja
- Východné Slovensko pozostávajúce z Prešovského a Košického kraja.

Pre trvaloudržateľný rozvoj spoločnosti na Slovensku je rozhodujúce, aby všetky ľudské činnosti generujúce nároky na fyzickú dopravu – nielen v hospodárskom sektore – boli harmonizované s dopravnou regionalizáciou. Ide vlastne o rámec – územný i socioekonomický – na ktorý je efektívne uplatňovať koordinovanú regionálnu rozvojovú politiku a v neposlednom rade i dimenzovať a lokalizovať nadregionálnu sociálnu vybavenosť. Konečným dôsledkom takéhoto postupu je znižovanie dopravnej náročnosti hospodárskeho i spoločenského života, zároveň i minimalizácia prepravných objemov prekračujúcich hranice dopravných regiónov (chránených prírodných území). V súčasnej štruktúre NUTS na Slovensku, dopravná regionalizácia predstavuje optimálnu územnú štruktúru vhodnú pre trvaloudržateľný rozvoj na úrovni regiónov NUTS II.

Súvislosti kooperečných vzťahov dopravnej regionalizácie, hustoty obyvateľov vo vzťahu k sieti diaľnic a rýchlostných ciest ilustruje nasledujúca prevzatá schéma zo Stratégie rozvoja dopravy SR do roku 2020, ktorej priority rozvoja ZaD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja rešpektujú.

Zdroj: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - Správa o hodnotení, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Výskumný ústav dopravný a.s. Žilina, 2014

2.13.2 Európske súvislosti dopravnej sústavy Trenčianskeho kraja.

Cieľom zosúladenej európskej dopravnej politiky je vytvorenie celoeurópskej siete dopravných koridorov a dopravných oblastí. Proces kreovania paneurópskej dopravnej siete sa vyvíjal prostredníctvom troch konferencií ministrov dopravy európskych krajín (Praha 1991, Kréta 1994, Helsinki 1997). Do roku 2004 Paneurópska (celoeurópska) dopravná sieť pozostávala

z komponentov nachádzajúcich sa na území vtedajších krajín EÚ (TEN-T), krajín prístupového procesu (TINA) a tretích krajín (bývalej Juhoslávie a Sovietskeho zväzu):

V roku 2004, po vstupe 10-tich kandidátskych krajín – vrátane Slovenska – do Európskej únie, boli ich dopravné siete, pôvodne koncipované v rámci projektov TINA, Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 884/2004/ES z 29. apríla 2004 včlenené do dopravnej siete krajín Európskej únie TEN – T.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ a Nariadenie EP a Rady EÚ č. 1316/2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, sú aktuálnymi právoplatnými dokumentami, ktoré usmerňujú rozvoj dopravnej infraštruktúry na území krajín EÚ. Uvedené nariadenia sú premietnuté do Programového vyhlásenia vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy.

Trenčianskym krajom v súčasnosti prechádzajú nasledujúce dopravné koridory a siete TEN-T krajín Európskej únie.

Koridor Základnej (Core) siete TEN-T Rín – Dunaj, vetva Norinberg – Praha – Zlín - Žilina – Košice – št. hranica SR/Ukrajina v úseku št. hranica SR/ČR – Strelenka – Púchov/Beluša – Považská Bystrica – hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja s lokalizáciou:

- cesta I/49, s jej plánovanou náhradou rýchlostnoucestou R6, diaľnica D1,
- železnične trate č. 125 a 120.

Koridor Základnej (Core) siete TEN-T Balt – Jadran, Gdaňsk/Štetín – Katowice – Ostrava/Žilina – Brno/Bratislava – Viedeň – Koper/Ravena v úseku hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja – Trenčín – hranica Trenčianskeho a Trnavského kraja s lokalizáciou:

- diaľnica D1,
- železničná trať č. 120.

Základná (Core) sieť TEN-T, Vážska vodná cesta Komárno – Žilina v úseku hranica Trenčianskeho a Trnavského kraja - hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja s lokalizáciou:

- existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu,
- vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh.

Súhrnná (Comprehensive) sieť TEN-T v úseku križovatka s diaľnicou D1 Chocholná – Bánovce nad Bebravou – Prievidza – Nováky – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja – (Žiar nad Hronom – Košice – križovatka s diaľnicou D1) s lokalizáciou:

- cesta I/9 s jej plánovanou náhradou rýchlostnoucestou R2.

Okrem Základnej (Core) siete TEN-T je diaľnica D1 súčasťou dohody AGR o najdôležitejších európskych cestách s označením E50 a E75 v úseku Chocholná – hranica Žilinského kraja a s označením E75 v úseku hranica Trnavského kraja - Chocholná. Rýchlostná cesta R2 – súčasť Súhrnnej (Comprehensive) siete TEN-T je v úseku Chocholná – Prievidza – hranica Banskobystrického kraja označená ako cesta AGR č. E572.

Hierarchicky najvyššie dopravné systémy ciest a železníc – tvoriace základný multimodálny rozmer koridorov – a súbežná sídelná rozvojová os I. stupňa sú lokalizované v koridore na území Trenčianskeho kraja:

- Bratislava - Trenčín - Žilina - Poprad - Prešov - Košice.

Najvyššia úroveň Základných (Core) koridorov TEN-T je podporená existujúcou/navrhovanou lokalizáciou základných verejných terminálov kombinovanej dopravy medzinárodného významu v Bratislave, Leopoldove, Žiline, a Košiciach, lokalizáciou letísk pre medzinárodnú dopravu v Bratislave, Piešťanoch, Žiline, Poprade a Košiciach i prípravou perspektívnej Vážskej vodnej cesty ako súčasť európskeho systému AGN. Multimodálny rozmer koridoru na území Trenčianskeho kraja je – okrem diaľnice D1 a modernizovanej železničnej trate č. 120 – reprezentovaný lokalizáciou pripravovaného neštátneho terminálu kombinovanej dopravy a prístavu AGN na lokalite Dubnica nad Váhom/Trenčianske Teplice.

2.13.3 Infraštruktúra cestnej dopravy

Stav infraštruktúry cestnej dopravy, i koncepcnej problematiky jej rozvoja, sa od obdobia spracovania ZaD č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v roku 2011 v niektorých zásadných otázkach zmenil. Už v roku 2010 bola prevádzkovo skompletizovaná diaľnica D1 úsekom v Považskej Bystrici a s ňou spojenými úpravami nadväzujúcich ciest I. a II. triedy. Diaľnica D1 je v súčasnosti na území kraja v prevádzke v kompletnom plánovanom rozsahu, v súvislej trase od hranice s Trnavským po hranicu so Žilinským krajom.

V rámci trasy rýchlostnej cesty R2 bol v roku 2016 na území Trenčianskeho kraja uvedený do prevádzky prvý úsek obchvatu Bánoviec nad Bebravou. Úsek pomenovaný „Rýchlostná cesta R2 Ruskovce – Pravotice“ bol stavebne zrealizovaný v polovičnom priečnom dvojpruhovom usporiadaní.

V koncepcnej oblasti bola problematika výstavby komunikácii diaľničného charakteru formovaná prostredníctvom rezortného dokumentu „Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest“ (Uznesenie Vlády SR č. 162/2001) a jeho Aktualizácie (Uznesenie Vlády SR č. 523/2003). V súčasnom období vykonáva investor Národná diaľničná spoločnosť proces predinvestičnej prípravy siete diaľnic a rýchlostných ciest prostredníctvom spracovania štúdií realizovateľnosti a procesu posudzovania vplyvov EIA.

Prostredníctvom zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola do Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vložená príloha č. 2 Zoznam diaľnic a rýchlostných ciest - v rozsahu podľa uznesenia Vlády SR č. 882/2008 - v ktorej je taxatívne vymenovaný rozšírený zoznam diaľnic a rýchlostných ciest Slovenska. Medzi sieť rýchlostných ciest bolo zaradené predĺženie rýchlostnej cesty R1 o úsek Banská Bystrica – Ružomberok a novo koncipovaná rýchlostná cesta R8 Nitra - Topoľčany – križovatka s R2. Územia Trenčianskeho kraja sa priamo dotýka zaradenie do siete novej rýchlostnej cesty R8. Nepriamy dopad na územie Trenčianskeho kraja má úmysel a príprava rýchlostnej cesty R1 Banská Bystrica – Ružomberok. Podľa uvedenej prílohy č. 2 je podrobnejšie popísaná sieť diaľnic a rýchlostných ciest na území Trenčianskeho kraja nasledovnom rozsahu:

- Diaľnica D1 je trasovaná v línii (Bratislava – hranica Trnavského a Trenčianskeho kraja – Nové Mesto nad Váhom – Chocholná križovatka s rýchlostnou cestou R2 – Trenčín – Beluša križovatka s rýchlostnou cestou R6 – Považská Bystrica – hranica Trenčianskeho a Žilinského kraja(– Žilina – Košice – Záhony št. hranica SR/Ukrajina).
- Rýchlostná cesta R2 je trasovaná v línii Chocholná križovatka s D1 – Bánovce nad Bebravou – križovatka s rýchlostnou cestou R8 – Nováky – Prievidza – Handlová –

hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja(- Žiar nad Hronom – Zvolen – Košice križovatka s diaľnicou D1).

- Rýchlostná cesta R6 je trasovaná v línii Beluša križovatka s diaľnicou D1 – Púchov – Lysá pod Makytou – št. hranica SR/ČR.
- Rýchlostná cesta R8 je trasovaná v línii (Nitra križovatka s rýchlostnou cestou R1 Topoľčany -) hranica Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja – križovatka s rýchlostnou cestou R2.

Z hľadiska záujmov rozvoja aglomerácie mesta Trenčín - v súvislostiach s plánovanou lokalizáciou terminálu kombinovanej dopravy neštátneho charakteru i lokalizáciou plánovaného Vážskeho prístavu AGN Dubnica nad Váhom - ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v Znení zmien a doplnkov č. 2 uvažuje s územnou rezervou pre novú diaľničnú križovatku na lokalite Skalka nad Váhom. Vo výhľadovom horizonte je uvažované s realizáciou pripojenia diaľničnej križovatky D1 Skalka nad Váhom na preložku cesty I/61 Trenčianská Teplá – Dubnica nad Váhom. Oprávnenosť výhľadovej lokalizácie novej diaľničnej križovatky je potrebné preukázať a potvrdiť Dopravným generelom/PUM aglomerácie Trenčína (prípadne Trenčianskeho kraja), spracovaným v komplexných súvislostiach pre celý základný cestný komunikačný systém dotknutého aglomeračného územia.

V grafickej a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov je zapracovaná - procesom EIA posudzovaná a rezortom dopravy záväzne určená - trasa rýchlostnej cesty R2 v úseku od križovatky s diaľnicou D1 Chocholná po mesto Nováky. Trasa cesty je určená v znení platných záväzných dokumentov uvedených v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 100 Prehľad predinvestičnej pripravenosti stavby rýchlostnej cesty R2

Etapa projektu	Správa o hodnotení podľa zákona 127/1994 Z.z.	Záverečné stanovisko MŽP SR	Územné rozhodnutie	Stavebné povolenie	Plánovaná realizácia stavby
Úsek rýchlostnej cesty R2					
R2 Križovatka D1 – M. Lehota	11/2003	10/2005	07/2013	-	-
R2 M. Lehota – Ruskovce	11/2003	10/2005	12/2010	-	-
R2 Ruskovce – Pravotice	11/2003	10/2005	09/2008	12/2012	01/2014 – 4/2016
R2 Pravotice - D. Vestenice	10/2004	02/2006	03/2013	-	-
R2 Dolné Vestenice – Nováky	10/2004	02/2006	07/2013	-	-

Zdroj: Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R2 križovatka D1 - Nováky“

V súčasnosti (2017) je spracovaná Štúdia realizovateľnosti rýchlostnej cesty R2 v úseku medzi jej pripojením na diaľnicu D1 v Chocholnej po mesto Nováky. Trasa rýchlostnej cesty R2 medzi križovatkou diaľnice D1 Chocholná v Trenčíne a Novákmi je rozdelená na 5 úsekov. Všetky stavebne nerealizované úseky majú vydané právoplatné územné rozhodnutie. V rámci štúdie realizovateľnosti môže dôjsť k parciálnym variantom zmien trasy lokálneho významu. V prípade výberu inej lokálnej varianty - než tej ktorá prešla procesom EIA, resp. je na ňu vydané územné rozhodnutie alebo stavebné povolenie - bude štúdia realizovateľnosti slúžiť ako podklad pre proces EIA, územnú ochranu a pre ďalšie stupne projektovej dokumentácie. Vzhľadom na predpoklad len lokálnych zmien trasy – nezobraziteľných v merítku ÚPN Trenčianskeho kraja - bude predmetná štúdia podkladom pre lokálnu zmenu územnoplánovacej dokumentácie dotknutých miest a obcí.

Pokračujúce úseky rýchlostnej cesty R2 Nováky – Prievidza – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja (Dérerov Mlyn) neboli dodnes (2017) procesom EIA (vrátane záväzného stanovenia trasy) ukončené. Publikované záväzné stanovisko EIA č. 362/05-1.6/ml z dňa 19. 12. 2005 je v súčasných súvislostiach prekonané. V rámci podnetov ku KURS 2001 v znení ZaD č.1 Trenčiansky kraj inicioval otvorenie problematiky trasovania rýchlostnej cesty R2 v pozmenenom koridore: Prievidza – Horný Turiec – Banská Bystrica. Táto iniciatíva nenašla na pôde rezortu dopravy kladnú odozvu. Hlavným dôvodom je vyššie uvedené uznesenie Vlády SR č. 882/2008 a následná prejudikácia Zákonom č. 135/1961 Zb. uprednostniť úsek rýchlostnej cesty R1 Banská Bystrica – Ružomberok. Trenčianskym krajom navrhovaná zmena trasy rýchlostnej cesty R2 úzko súvisí s trasovaním rýchlostných ciest R1, R2 a R3. Súčasťou prebiehajúceho, širšie koncipovaného študovania usporiadania siete rýchlostných ciest investorom NDS v dokumente „Štúdia realizovateľnosti, Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovské Podhradie“ sú iba cesty R2 a R3. Výrazným nedostatkom študijných postupov v tomto dokumente je uvedená prejudikácia trasy R1 Banská Bystrica – Ružomberok, odrážajúca sa v absencii obsiahnutia súvislostí variantného prepojenia Banskej Bystrice s diaľnicou D1 mimo koridoru pretínajúceho neosídlené územia Natura 2000 (koridor Banská Bystrica – Ružomberok) a tým i komplexného opodstatnenia/identifikácie optimálneho trasovania sústavy rýchlostných ciest/ciest v území s nízkou hustotou obyvateľov. Rýchlostná cesta R3 je v štúdiu riešená variantne, pričom územie Trenčianskeho kraja je dotknuté jej novým variantným trasovaním v úseku Horná Štubňa – Handlová (varianty V a M). Štúdia realizovateľnosti odporúča trasovať rýchlostnú cestu R3 - nahrádzajúcu jej úsek v koridore Kremnica (súčasť Základnej siete TEN-T) - jej trasovaním cez územie Trenčianskeho kraja v koridore Horná Štubňa – Handlová. Podľa tohto variantu budú rýchlostné cesty R2 a R3 vytvárať peážne pokračovanie v trase Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja – Žiar nad Hronom. Navrhovaný variant V trasy rýchlostnej cesty R3 Horná Štubňa – Handlová – Lovčica Trubín (negujúci koridor daný legislatívnym dokumentom vyššej právnej sily: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1315/2013 o sieti TEN-T) je situovaný v území s najnižšou hustotou obyvateľov, v zložitých geomorfologických podmienkach (extrémne prevýšenie terénu medzi Hornou Nitrou a Turcom cca 200 m, výška mostného objektu nad terénom 154 m, 2 tunely v dĺžke 4600 m, pozdĺžny sklon až 5% v dĺžke 4 400 m) čo sa odráža vo výške investičných nákladov 600 367 597 € na plný profil komunikácie v dĺžke 29 km a príslušných stavieb. V súvislosti s navrhovaným variantom trasy rýchlostnej cesty R3 Horná Štubňa – Handlová Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preferujú a preberajú riešenie nadradeného územného plánu KURS 2001 v znení ZaD č.1, ktorý v záväznej časti uvažuje s cestným prepojením na úrovni koridoru celoštátneho významu v trase Prievidza – Nitrianske Pravno (cesta I/64) – Jasenovo (II/519) – Turčianske Teplice R3 (III/2183).

V grafickej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 3 zostáva v platnosti pôvodná trasa zakreslená v ÚPN. Zakreslenú trasu rýchlostnej cesty R2 Nováky – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja je potrebné považovať za variant ktorý v budúcnosti pravdepodobne dozná zásadné zmeny vedenia trasy. Po schválení definitívneho vedenia trasy rýchlostnej cesty R2 v úseku Nováky – Prievidza – Handlová – hranica Trenčianskeho a Banskobystrického kraja bude potrebné vykonať nové Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, definujúce záväzne určené vedenie jej zmenenej trasy.

V roku 2003 bola sprevádzkovaná trasa novej komunikácie so zaradením ako rýchlostná cesta R6 v polovičnom priečnom profile v úseku križovatka s D1 – križovatka s I/49 Beluša -

križovatka s II/507 v Púchove pri Makyte. Záverečné stanovisko (Číslo 9185/08-3.4/ml) vydané Ministerstvom životného prostredia SR dňa 09.03.2009 vydané k projektu „Rýchlostná cesta R6 Púchov – št. hranica SR/ČR“ odporúča realizovať modifikovaný modrý variant. Uvedený variant je zakreslený do platného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Behom času bolo trasovanie rýchlostnej cesty R6 spresňované a z koncepcného hľadiska bolo znovu otvorené.

V roku 11/2015 bola vypracovaná Štúdia realizovateľnosti predmetnej rýchlostnej cesty s novým variantným riešením trasy, ktorú v roku 2016 nasledovala Koncepcná štúdia trasy 07/2016. Ich výsledkom je otvorenie nových lokalizačných možností rýchlostnej cesty R6. K pôvodnému odporúčenému variantu boli pripojené koncepcné varianty otvárajúce iné možnosti vedenia trasy v úsekoch od križovatky s cestou I/49 v Beluši po koniec zastavaného územia mesta Púchov v smere ČR (variant trasy v koridore okraja obce Streženice a variant trasy východným obchvatom Dolných Kočkoviec s pokračovaním pozdĺž železničnej trate Púchov – hranica SR/ČR v Horných Kočkovciach) a v úseku Záríečie – Lysá pod Makytou. Závažným nedostatkom procesu trasovania rýchlostnej cesty R6 v aglomeračnom území Púchova je absencia koncepcného dopravného dokumentu PUM/Dopravného generelu mesta Púchov v hraniciach jeho funkčnej mestskej oblasti (ďalej len „FMO“). Projektantom cesty R6 chýbajú odborné a exaktne zdokumentované návrhy lokalizácie trás zdrojovej/cieľovej a vnútornej dopravy púchovskej aglomerácie premietnuté do návrhov usporiadania prípojnej siete ciest I. až III. triedy, MK na rýchlostnú cestu R6.

V súčasnom období (2017) nie je proces prípravy výstavby rýchlostnej cesty R6 uzavretý. Dokumenty Štúdia realizovateľnosti a Koncepcná štúdia „Rýchlostná cesta R6 Štátna hranica SR/ČR – Púchov“ tvoria podklad pre vypracovanie novej technickej štúdie podliehajúcej procesu EIA. Vzhľadom na skutočnosť, že prípravný proces nie je ukončený platným záväzným stanoviskom k trase rýchlostnej cesty, v rámci výkresovej časti ZaD č. 3 ÚPN TSK trasa rýchlostnej cesty R6 upravená nebude. Po schválení definitívneho vedenia trasy rýchlostnej cesty R6 v menovanom úseku bude potrebné vykonať nové Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, definujúce záväzne určené vedenie jej trasy.

MDPaT SR spracovalo Doplnok č. 2 Nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, ktorého cieľom bolo „navrhnutie technicky, ekonomicky a environmentálne najoptimálnejšieho riešenia novej trasy rýchlostnej cesty R8 v prepojení rýchlostných ciest R1 a R2 s potrebou prevedenia stúpajúcej intenzity dopravy na existujúcej cestnej sieti“.

Celý proces prípravy rýchlostnej cesty R8 bol formálne ukončený a uspôsobený na zapracovanie do územnoplánovacích dokumentácií. V rámci procesu EIA bolo vydané záverečné stanovisko č. 1439/2010 – 3.4/ml zo dňa 24.01.2011 ktoré má odporúčací charakter. Na realizáciu je odporúčaný variant 4 – zelený prezentovaný vo výkresovej časti platného ZD č. 2 ÚPN Trenčianskeho kraja.

Princíp lokalizácie ciest s významným podielom tranzitnej dopravy mimo zastavané územie je uplatnený i pre návrh novej trasy cesty I/64. Cesta v novej trase je situovaná mimo zastavané územie celej rady obcí Hornej Nitry a miest Partizánske, Prievidza a Nitrianske Pravno. Jej nová trasa je na vstupe na územie Trenčianskeho kraja ovplyvnená novo koncipovanou rýchlostnou cestou R8. Preložka cesty I/64 sa pripája sa na existujúcu trasu cesty I/64 v priestore hranice s Nitrianskym krajom, medzi obcami Nadlice a Rajčany. Plánovaná trasa preložky cesty I/64 – uvedená v záväznej a grafickej časti ZD č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja - prešla procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie, jej výsledná trasa bola záväzne určená Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR.

Cieľom návrhu preložiek ciest I. a II. triedy v aglomeráciach Trenčína, Stredného Považia, Prievidze a Myjavy je optimalizácia základných komunikačných systémov miest. V uvedených mestách je potrebné tranzitnú automobilovú dopravu presmerovať mimo komunikácie v osídlených centrách miest, k čomu je potrebné vytvoriť podmienky na cestnej sieti miest i zo strany správcov ciest zameraných na prevádzkovanie vonkajšej automobilovej dopravy.

ÚPN mesta Trenčín, v znení Zmien a doplnkov č. 1 a 2 z marca 2016, plánuje usporiadať ZÁKOS mesta tak aby vytváral radiálno okružný systém komunikácii. Cieľom uvedeného zámeru je vytvorenie podmienok pre efektívnejšiu distribúciu vonkajšej dopravy vo vzťahu k vnútornému mestu, odvedenie vonkajšej dopravy z centrálnej zóny mesta a profilovanie centra mesta ako dopravne skľudneného priestoru. Správnosť navrhovaného dopravného urbanistického konceptu radiálno okružného systému ZÁKOS mesta je v súčasnom období (2017) preverovaná a modifikovaná prostredníctvom vypracovania Dopravného generelu mesta Trenčín, resp. FMO.

Mesto Trenčín, podľa platného ÚPN mesta, plánuje budovať svoj ZÁKOS ako radiálno-okružný systém tvorený:

- Stredným dopravným okruhom, ktorý v prvom úseku bude vytvárať Juhovýchodný obchvat cesty I/61 a v druhom – severnom - úseku cesta II/507 Zamarovská (na území obce Zamarovce) - Vlárská cesta – existujúca trasa cesty I/61 Bratislavská ulica po križovatku s diaľničným privádzačom,
- základnými dopravnými osami prietahov ciest I/61 a II/507,
- mestskými radiálami (I/61 Bratislavská ul., MK Opatovská ul., Turnianska, MK Soblahovská, MK Žilinská, II/507 Orechovská)

Juhovýchodný obchvat mesta Trenčín cestou I/61 je definovaný trasou po ceste uvedenej do prevádzky v predĺžení diaľničného privádzača PD5, od križovatky s pôvodnou trasou I/61 – premostenie Váhu a Biskupického kanálu – križovatka s cestou III/1879 Biskupická ul – križovatka s II/507 Električná ul. Výhľadové pokračovanie od križovatky s II/507 je lokalizované v trase južným okrajom sídliska Trenčín Juh s tunelom pretínajúcim horský masív a so zaústením do ulice Pod poľom, do križovatky na existujúcu trasu I/61 v mestskej časti Kubrá.

Úplná realizácia Stredného dopravného okruhu je viazaná na výstavbu 3. cestného mosta v severovýchodnej časti mesta Trenčín (prepojenie Žilinská ulica – 3. premostenie Váhu a Kočkovského kanálu – cesta II/507 a jej preložka v obci Zamarovce) s ktorého realizáciou však ÚPN mesta počíta až vo výhľade, po r. 2030.

Do doby výstavby 3.mosta cez Váh je uvažované so severnou časťou Stredného kruhu v trase križovatka pôvodnej cesty I/61 ul. Gen.M.R. Štefánika a rekonštruovanej ulici Pred Poľom severným smerom - realizovaný podchod modernizovanej železničnej trate – ul. Jasná – ul. Opatovská – ul. Hodžova – ul. M. Rázusa – ul. Mládežnícka – I/61 Nová hasičská – križovatka pod súčasným mostom – I/61 Bratislavská – križovatka Bratislavská s II/507 Vlárská cesta. Zároveň sa predpokladá, že do doby vybudovania 3. premostenia bude ul. Gen. M.R.Štefánika prestavaná na mestskú triedu.

Potenciálne štvorpruhové šírkové usporiadanie cesty II/507 v úseku radiály od križovatky s rýchlostnou cestou R2 po križovatku s juhovýchodným obchvatom cesty I/61 v Trenčíne je potrebné riešiť v komplexných dopravných inžinierskych súvislostiach Dopravného generelu mesta Trenčín.

Situácia v meste Prievidza postihuje, okrem vyššie uvedených aspektov Trenčianskej aglomerácie, i súvislosti s uvoľňovaním priestorov pre ťažbu uhlia. Strety dopravných záujmov rôznych úrovní v priestore mesta Prievidza sú riešené v rámci ÚPN mesta a ÚPN blízkych obcí. Z obsahu uvedených v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov sa preberajú niektoré zásadné návrhy dopravného riešenia minimálne regionálnej úrovne. K predloženým návrhom je však potrebné uviesť, že neprešli štandardným dopravnoinžinierskym projektovým procesom ktorý vyžaduje metodika prognózovania dopravy v mestských aglomeráciách. Zásadný vplyv na usporiadanie základného komunikačného systému miest Prievidza, Nováky a Bojnice má spôsob trasovania rýchlostnej cesty R2 a jej sprievodnej cesty I/9. V súčasnom štádiu riešenia problematiky – študovanie variantov v súvislostiach s rýchlostnou cestou R3 a proces EIA – sa vychádza z vedenia trasy rýchlostnej cesty R2 v ose existujúcej štvorpruhovej peážnej cesty I/9 a I/64 v úseku Nováky – Prievidza a z potreby situovať sprievodnú cestu I/9 v jej novej trase. ZaD č. 2 Trenčianskeho kraja umiestňujú sprievodnú cestu I/9 znovu ako peáž s preložkou cesty I/64 medzi Novákmi a Prievidzou v jej novej trase. V priestore Opatoviec nad Nitrou sa preložka cesty I/9 odkláňa juhovýchodným smerom z trasy obchvatu cesty I/64 do trasy v súčasnosti realizovanej preložky cesty I/64 po križovatku na juhu Prievidze, v ktorej sa pripája na pôvodnú cestu I/9 v smere na Handlovú.

V ÚPN mesta Prievidza prezentovaný návrh prepojenia cesty I/9 a cesty I/64 - trasovaný severovýchodným obchvatom mesta Prievidza - je z hľadiska prognózovania dopravnej záťaže i z hľadiska jeho pripojenia na komunikačnú štruktúru mesta, neakceptovateľný. V roku 2007 vykonala SSC smerový prieskum automobilovej dopravy vo väčších mestách Slovenska. Podľa výsledkov tohto prieskumu tvorí súčasný objem automobilovej dopravy medzi stanovišťom na ceste I/64 v smere od Žiliny a stanovišťom na ceste I/50 v smere od Handlovej spolu len 60 motorových vozidiel za 24 hodín. Trasa komunikácie severovýchodného obchvatu Prievidze je koncipovaná bez pripojení komunikačnej štruktúry mesta, je teda určená len pre tranzitnú dopravu. Prieskumom zistené výsledky súčasného objemu relevantnej tranzitnej dopravy i prvoplánový odhad jej dopravnej prognózy odborne diskvalifikujú oprávnenosť realizácie severovýchodného obchvatu mesta Prievidza v kategórii B2 zaradenej medzi cesty III. triedy. Prezentovanie severovýchodného prepojenia ciest I/9 a I/64 v Prievidzi - zaradené do siete ciest III. triedy - je v rozpore s ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. V zmysle platnej metodiky MDaV SR na prognózovanie dopravy je potrebné problematiku návrhu základného komunikačného systému mesta riešiť komplexne pre mestské a aglomeračné podmienky FMO. Riešenie a lokalizáciu nových dopravných prepojení v Prievidzi a v jej aglomeračnom území je nutné navrhnúť a verifikovať v dopravno inžinierskej dokumentácii: Dopravný generel/PUM.

Trasa cesty I/64 - v súčasnosti prechádzajúca centrom mesta Prievidza - je v prvej prebiehajúcej etape prekladaná na jeho južný okraj (v budúcnosti po vybudovaní finálnej trasy obchvatu ako úsek cesty I/9). Finálna trasa obchvatu cesty I/64 medzi Novákmi a severným okrajom Prievidze bude situovaná do koridoru pozdĺž Opatoviec nad Nitrou a Bojníc, s vyústením na pôvodnú cestu I/64 medzi lokalitou Kúty a severným okrajom mesta Prievidza. Od križovatky preložiek ciest I/64 a I/9 severne od Novák bude finálna trasa obchvatu I/64 po preložku cesty južným okrajom Prievidze využívaná ako peáž ciest I/64 a I/9. Z centra mesta na jeho južný okraj bude preložená i trasa cesty III/1774 do Opatoviec nad Nitrou a Šútoviec. Výstavbou preložiek uvedených ciest sa vytvoria predpoklady na odvedenie tranzitnej dopravy a vytvorenie zón skľudnenej dopravy v centre mesta Prievidza.

Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020. Globálnym cieľom IROP je prispieť k

zlepšení kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. IROP bude implementovaný cez Regionálnu integrovanú územnú stratégiu pre Trenčiansky kraj (RIUS).

V rámci IROP „Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch, Špecifický cieľ 1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy“ má priamy vplyv na obsah dopravnej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Zámerom opatrení v rámci tohto špecifického cieľa je napojiť znevýhodnené mestské a vidiecke územia prostredníctvom rekonštrukcie, modernizácie a výstavby nových regionálnych ciest a odstraňovaním bodových závad v súlade s vypracovaným Strategickým plánom rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov (Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy).

Špecifický cieľ č. 1.1 je plánovaný dosiahnuť realizáciou nasledovných aktivít:

- rozvojom miestnych/regionálnych plánov udržateľnej mobility ako predpokladu pre všetky nasledujúce navrhované intervencie do dopravného systému;
- rekonštrukciou a modernizáciou ciest II. a III. triedy (výnimočne ciest III. triedy);
- výstavbou nových úsekov ciest II. triedy (výnimočne ciest III. triedy);
- vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie.

Pre žiadateľa o príspevky z operačného programu IROP Trenčiansky samosprávny kraj (vlastník ciest II. a III. triedy) vyplýva povinnosť realizovať regionálny Plán udržateľnej mobility/Dopravný generel Trenčianskeho kraja – prípadne i pre mesto Trenčín a iné mestá, ktorých zámerom je podporovať a rozvíjať aktivity zhodné so Špecifickým cieľom 1.1 IROP – s cieľom exaktne preukázať oprávnenosť nárokov na realizáciu aktivít týkajúcich sa ciest II. a III. triedy. K podpore uvádzaných aktivít ciest II. triedy, okrem oprávnených úsekov, ktoré sú výsledkom miestneho/regionálneho Plánu udržateľnej mobility, je potrebné spĺňať i iné kritériá zamerané na definovanie ich dopravnej funkcie v rámci regionálnej cestnej infraštruktúry (napojenia na cesty I. triedy a na infraštruktúru TEN-T, význam pre verejnú osobnú dopravu, prepájajú centrá osídlenia zadané v KURS a zabezpečujú dopravné napojenia priemyselných parkov, priemyselných zón, prekladísk intermodálnej dopravy).

Vzhľadom k skutočnosti, že cesty III. triedy predstavujú komunikácie prevažne miestneho významu, podpora bude realizovaná vo výnimočných prípadoch. Tieto prepojenia musia byť tiež výsledkom miestneho/regionálneho Plánu udržateľnej mobility s rešpektovaním podobných kritérií ako v prípade ciest II. triedy, s prihliadnutím na nadmernú intenzitu cestnej dopravy a na nevyhovujúci stav životného prostredia.

Oprávnenosť nižšie uvádzaných obchvatov, preložiek a výstavby nových ciest II. a III. triedy v textovej a grafickej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je vo všetkých prípadoch - nielen v skupine aktivít uchádzajúcich sa o podporu s programom IROP – nutné exaktne preukázať dopravnoinžinierskym dokumentom, Plánom udržateľnej mobility/Dopravným generelom Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Preložka cesty II/592 Bánovce nad Bebravou – Žabokreky nad Nitrou súvisí s návrhom rýchlostnej cesty R8. Cesta II/592 by mala byť využívaná ako sprievodná cesta rýchlostnej cesty R8. V čase do doby realizácie alebo v prípade ak rýchlostná cesta R8 nebude zrealizovaná, potom v úseku medzi Bánovcami nad Bebravou a preložkou cesty I/64 bude nová trasa cesty II/592 tvoriť jej funkčnú náhradu.

Cesty II. a III. triedy sú v majetku a správe samosprávnych krajov. Ich sieť funkčne pokrýva nadregionálne, regionálne a lokálne dopravné vzťahy. Funkčná úroveň uvedených ciest korešponduje s pripojením ciest na komunikácie vyššieho rádu a s priamou dopravnou obsluhou v rámci zastavaného územia obcí. Z tohto dôvodu nie je v zásade potrebné navrhovať obchvaty obcí, pokiaľ nie je k uvedeným funkciám ciest II. a III. triedy pričlenený i iný dopravný účel (funkcia sprievodnej komunikácie k diaľnici a rýchlostnej ceste, tranzitné funkcie v mestských aglomeráciách). Problematika stavebno-technického stavu ciest je taktiež faktorom ovplyvňujúcim rozhodnutia realizovať preložky ciest II. a III. triedy. Stavebno-technický stav ciest v mnohých prípadoch nezodpovedá normovým požiadavkám. Navrhované preložky ciest II. a III. triedy – v mnohých prípadoch ako kombinácia funkčných a stavebno-technických dôvodov – sú stále súčasťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov. Homogenizácia parametrov ciest (rekonštrukcia) je reakciou predovšetkým na nevyhovujúci stavebno-technický stav ciest. Vzhľadom na rozsah prác a finančnú náročnosť realizácie je homogenizácia ciest vnímaná ako dlhodobá úloha.

Primárnym funkčným účelom preradenia cestného ťahu II/519 a III/2183 Nitrianske Pravno – Turčianske Teplice je zlepšenie parametrov dopravnej obsluhy v rámci dopravného a sídelného regiónu Severozápadné Slovensko, primárnym dopravným účelom je kvalitné pripojenie Trenčianskeho kraja na rýchlostnú cestu R3.

Účelom navrhovaných preložiek ciest II. triedy je potenciál zlepšenia dopravnej situácie v mestách Myjava, Stará Turá, Brezová pod Bradlom, Ilava, Trenčianske Teplice ako aj v obciach Skala nad Váhom – Nemšová – Dulov, Lednické Rovne a Pruské, v južnej časti Trenčianskej aglomerácie (Stankovce, Bierovce, Turná, Modrovka – Lúka) obchvaty na II/507, Hradište.

S cieľom zlepšiť subregionálnu dopravnú obsluhu územia kraja sú vo výhlade navrhované prepojenia ciest Valaská Belá – Čierna Lehota, Sebedražie – Cígeľ – Podhradie – Lehota pod Vtáčnikom – Kamenec pod Vtáčnikom – Bystričany – Čereňany, Opatová – Skalka, Dubnica nad Váhom - Bolešov a na zemnom telese opustenej železničnej trate č. 120 medzi Považskou Bystricou a Nasicami. V dopravno-sídelných súvislostiach nedochádza k zásadným zmenám koncepcie cestnej siete Trenčianskeho kraja. Považská dopravná a sídelná štruktúra má i naďalej dominantnú pozíciu v rámci Slovenska i v rámci Trenčianskeho kraja. Súvislosti dopravnej regionalizácie Slovenska i prípravy priemyselných parkov sa prejavujú dôrazom na zlepšenie dopravnej dostupnosti Považského dopravného a sídelného koridoru z priestoru Záhoria a Hornej Nitry a zároveň i zlepšenia prepojenia Hornej Nitry a Turca. Tieto snahy sa prejavujú v návrhoch na zlepšenie stavebno-technických parametrov i na zvýšenie funkčnej úrovne ciest II/499, II/581, II/519.

V súvislosti so zabezpečením územnej rezervy pre vodné nádrže bude potrebné rezervovať územie pre koridory nimi vyvolaných prekládok dotknutých ciest II. a III. triedy: Liešťany (II/574, III/1787, III/1804), Tužina, Sobotište (II/500), Nitrianske Sučany, Radiša (III/1831), Chvojnica (III/1798), (II/574) Diviacka Nová Ves.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vydalo rozhodnutie o usporiadaní cestnej siete SR, ktorým rozhodlo o prečíslovaní vybraných ciest I. triedy s platnosťou od 1.8.2015 a všetkých ciest III. triedy s platnosťou od 1.5.2015 na území SR. Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vo svojej textovej a grafickej časti aktualizujú prečíslovanie ciest I. a III. triedy na území kraja.

2.13.4 Infraštruktúra železničnej dopravy

Hlavné železničné trate na území Trenčianskeho kraja sú súčasťou hierarchicky najvyššej dopravnej infraštruktúry krajín EÚ TEN-T.. Ide o železničnú líniu Viedeň - Bratislava – Trenčín – Žilina – Čadca - Katowice v koridore Základnej (Core) siete TEN-T Balt – Jadran a Užhorod – Žilina - Púchov – Strelenka – Hranice na Morave - Praha, zaradenú ako koridor Základnej (Core) siete TEN-T Rín – Dunaj. Na území Trenčianskeho kraja sú uvedené trate označené ako trate ŽSR č. 120 a 125. Trate sú súčasťou Európskej siete najdôležitejších železničných tratí AGC č. E63 a E40. Rovnaké zaradenie platí i pre európsky systém tratí kombinovanej dopravy podľa dohody AGTC.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 913/2010 sa zavádza do praxe štruktúra medzinárodných železničných koridorov nákladnej dopravy vytvárajúcich európsku železničnú sieť pre konkurencieschopnú železničnú nákladnú dopravu. Hlavným cieľom nariadenia EÚ je zabezpečiť zvýšenie podielu environmentálne šetrnejšej železnice na dopravnom trhu a dosiahnuť cieľ európskej dopravnej politiky - prevodu 30 % objemu cestnej nákladnej dopravy na železniciu pri prepravách nad 300 km do roku 2030. Na uvedenej sieti sa jazdy vlakov nákladnej dopravy riadia spoločnými podmienkami a tieto prechádzajú z jednej národnej siete na inú bez akýchkoľvek organizačných prekážok. Železničný koridor nákladnej dopravy č. 9 – prechádzajúci územím Trenčianskeho kraja - je definovaný smerovaním Praha – Horní Lideč/Ostrava – Púchov/Žilina – Košice – Čierna nad Tisou (alternatívne / Maťovce) – št. hranica SR/Ukrajina. Tento koridor spája strednú Európu s východnou a ďalekým východom, čo predstavuje do budúcnosti potenciálne zvýšenie dopravy naprieč obidvomi štátmi.

Vývojový posun nastal v problematike návrhu vysokorýchlostných tratí (ďalej VRT), ktoré sú problematikou výsostne Európskych súvislostí. Úloha dostatočne intenzívnych prepravných prúdov a znižovania investičných nákladov sa v procese kreovania siete VRT v neustále zväzňuje. Preto princíp efektívnosti výstavby a prevádzkovania VRT je rozhodujúcim faktorom preinvestičného procesu. Pre Slovensko z toho vyplývajú závery o veľmi nízkej pravdepodobnosti realizácie VRT západno-východného smerovania cez územie štátu. Územie Slovenska zostáva potenciálne využiteľné pre severo-južné trasovanie európskych VRT. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov rezervuje územný koridor vhodný pre možnú výstavbu VRT v prepojení Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice – Waršava/Gdaňsk. Do grafickej časti je premietnutá trasa VRT prebratá z predložených podkladov rezortu dopravy. Zároveň v zmysle doporučeného rezortu bola vykonaná úprava trasovania VRT v oblasti mesta Trenčín, v koridore pozdĺž existujúcej trasy diaľnice D1.

Podľa Vládou SR dlhodobou presadzovanej koncepcie, strategickým cieľom siete konvenčných železničných tratí je výrazné zvýšenie jej kvality na súčasnú úroveň vyspelých európskych železníc. Prostriedkom k dosiahnutiu kvalitatívnej zmeny je v modernizácia konvenčnej železničnej infraštruktúry v trasách koridorovTEN-T, vybraných pohraničných prechodových staníc, informačnej siete a železničných uzlov.

Začiatkom roku 2011 bola na modernizovanej trati č. 120 v úseku Bratislava – Nové Mesto nad Váhom zahájená prevádzka osobnej dopravy, umožňujúca vlakom dosahovať jazdnú rýchlosť 160 km/hod.

Taktiež boli ukončené a sprevádzkované stavby modernizácie železničnej trate č. 120 Nové Mesto nad Váhom - Púchov, žkm 100,500 -159,100 pre traťovú rýchlosť do 160 km/h:

- I. a II.etapa, úsek Nové Mesto nad Váhom – Zlatovce,

- IV. a V. etapa, úsek Trenčianska Teplá – Beluša.

V súčasnosti (2017) prebiehajúca modernizácia železničnej trate č.120 Nové Mesto nad Váhom – Púchov, žkm100,500 – 159,100 pre traťovú rýchlosť do 160 km/hod, je rozdelená do nasledujúcich stavebných úsekov lokalizovaných v Trenčianskom kraji:

- III. etapa, úsek Zlatovce – Trenčianska Teplá,
- VI. etapa, úsek Beluša – Púchov.

Na území Trenčianskeho kraja je v súčasnosti taktiež realizovaná modernizácia trate č. 120 Púchov - Žilina, pre rýchlosť do 160 km/hod., II. etapa, v úseku Považská Teplá /mimo/ - Žilina /mimo/). V rámci stavby zavedenie ERTMS v úseku Bratislava - Žilina - Čadca - št. hr. SR/ČR bude trať č. 120 na území Trenčianskeho kraja vybavená novými zariadeniami oznamovacej a zabezpečovacej techniky s diaľkovým riadením, kontrolou a monitorovaním.

Investor ŽSR podpísal v roku 2016 zmluvu na modernizáciu železničného, takmer 16 kilometrového, úseku Púchov – Považská Teplá ktorej výstupom bude trať rekonštruovaná na rýchlosť vlakov do 160 km/hod. Modernizácia trate pozostáva z prestavby existujúcej železničnej dopravnej cesty v novom koridore. V rámci uvedenej modernizácie sa vybudujú dva tunely Diel (dĺžka 1 082m) a Milochovo (dĺžka 1 861m) spolu s únikovými štôľňami. Nová železničná trať bude odklonená do koridoru Nosice – Nimnica – Považská Bystrica s tunelom prekonávajúcim horský masív nad obcou Nimnica a s premostením vodnej nádrže Nosickej priehrady. Na zemnom telese opustenej železničnej trate je v k.ú. Považskej Bystrice plánovaná preložka cesty III/1983 a v priestore medzi Milochovom a Nosicami je navrhované predĺženie cesty III/1983 s pripojením na cestu III/1942 v Nosiciach.

Z dôvodu uvoľnenia ťažobného územia je pripravovaná preložka železničnej trate č. 140 na Hornej Nitre. Časť železničnej trate č. 140 v úseku Nováky – Koš bude preložená mimo záujmové územie ťažby spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. Záverečné stanovisko MŽP SR č. 4866/2016-1.7/jm súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti „Exploatácia uhlia v 12. ťažobnom poli DP Nováky I“ v rámci ktorej je schválená preložka predmetnej železničnej trate so začiatkom v s ž km 21,482 ukončením (napojením na pôvodnú železničnú trať) v žkm 23,954. Celková dĺžka preložky bude 2 705 m. Trasa preložky trate je navrhnutá pre rýchlosť 100 km/hod.

V koncepcii rozvoja železničných ciest Slovenska nie je na území Trenčianskeho kraja uvažované s modernizáciou iných ako vyššie uvedených železničných tratí.

Funkčnosti dopravnej obsluhy územia Slovenska železničnou dopravou – predovšetkým na regionálnej úrovni – sa zásadným spôsobom dotýka realizácia uznesenia Vlády SR č. 830/2000, ktorým sa schvaľuje projekt transformácie a reštrukturalizácie Železníc SR. Predmetné uznesenie vo svojom zozname železničných regionálnych dráh navrhnutých na transformáciu uvádza nasledovné trate z Trenčianskeho kraja:

- Nemšová – Lednické Rovne,
- Jablonica – Brezová pod Bradlom,
- Prievidza – Nitrianske Pravno,
- Trenčianska Teplá – Trenčianske Teplice.

Možnosti prevádzkovania regionálnych dráh sa navzájom líšia podľa miestnych a regionálnych faktorov. Do súčasného obdobia (2017) nenastal zásadný posun v riešení problematiky spojenej s prevádzkovaním osobnej dopravy na regionálnych tratiach. Uvažuje sa so zrušením, skrátením alebo iným obmedzením vybraných vlakových spojov na celom území Slovenska,

vrátane Trenčianskeho kraja. Ako kritéria posudzovania sú uvádzané stratovosť prevádzkovania trate, frekvencia cestujúcich na spojoch a súbežnosť s autobusovou dopravou (problematika súvisí s podkapitolou 2.13.9 Infraštruktúra verejnej osobnej dopravy). Uznesením Vlády naznačený presun kompetencií regionálnej osobnej železničnej dopravy – podobne ako v prípade regionálnej autobusovej dopravy - z úrovne štátu na samosprávne kraje sa neuskutočnil. Kompetencie k železničným tratiam upravuje Zákon č. 513/2009 Z. z. - Zákon o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov ponecháva súčasný stav a nenavrhuje žiadne fyzické zrušenie regionálnych dráh Trenčianskeho kraja.

2.13.5 Infraštruktúra kombinovanej dopravy

Koncepciu rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010 prijala Vláda SR svojím uznesením č. 37/2001. Podľa zmysle Smernice Rady 92/106/EHS o ustanovení spoločných pravidiel pre určité typy kombinovanej dopravy tovaru medzi členskými štátmi bol zjednotený návrh na definovanie kombinovanej dopravy a jeho upravené znenie bude pri novelizácii zákonov cestnej, železničnej a vnútrozemskej vodnej dopravy, vrátane nadväzných zákonných úprav navrhované na zapracovanie. V súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie spracovalo MDPaT SR Aktualizáciu koncepcie rozvoja kombinovanej dopravy s výhľadom do roku 2010. Aktualizácia harmonizuje podmienky prevádzkovania kombinovanej dopravy na Slovensku so stavom v EÚ. Upravuje sa atraktívny obvod terminálu intermodálnej dopravy európskej úrovne na 150 km. V týchto súvislostiach Aktualizácia definuje ako efektívne budovanie štyroch základných verejných terminálov kombinovanej dopravy európskej úrovne v Bratislave, Leopoldove, Žiline, Košiciach a vo Zvolene. Predpokladá sa, že uvedené terminály budú súčasťou logistických a tovarových centier nákladnej dopravy. Štát garantuje výstavbu výstavbu uvedených terminálov európskej úrovne, realizácia a prevádzkovanie neštátnych terminálov kombinovanej dopravy sa ponecháva na iniciatívu súkromného sektoru. Najbližšie vzdialené základné verejné terminály kombinovanej dopravy európskej úrovne sa budú nachádzať v Leopoldove a Žiline.

Z hospodárskeho a územno-plánovacieho hľadiska je pre Trenčiansky región dôležité aby sa nezriekol potenciálnej možnosti výstavby terminálu kombinovanej dopravy financovaného a prevádzkovaného zo súkromných prostriedkov. Vzhľadom na hospodársky a sociálny charakter regiónu je možné v budúcnosti očakávať vstup strategického investora s vysokými požiadavkami na logistiku svojej výroby a teda i s nárokmi na služby terminálu kombinovanej dopravy. ZD č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preto navrhuje ponechať územnú rezervu lokality pre výstavbu terminálu kombinovanej dopravy neštátneho (komerčného) charakteru v Trenčianskej Teplej.

Železničná trať č. 120, ktorá je súčasťou koridoru Základnej (Core) siete TEN-T Balt – Jadran, je zároveň prevádzkovaná podľa dohody AGTC ako trať európska trať kombinovanej dopravy č. C-E63. Plocha potenciálneho neštátneho terminálu kombinovanej dopravy bude mať na uvedenú trať pripojenie prostredníctvom vlečkovej koľaje zo stanice v Trenčianskej Teplej. Železničná trať č. 125, ktorá je súčasťou koridoru Základnej (Core) siete TEN-T Rín – Dunaj, je zároveň prevádzkovaná podľa dohody AGTC ako trať európska trať kombinovanej dopravy č. C-E40.

2.13.6 Infraštruktúra leteckej dopravy

Na Slovensku existuje hlavná sieť verejných letísk pre medzinárodnú dopravu, atrakčnými obvodmi letísk pokrývajúca celé územie štátu. Ide o letiská M.R. Štefánika v Bratislave a letiská v Košiciach, Piešťanoch, Žiline, Sliači a Poprade. Letiská v Bratislave a Košiciach majú postavenie strategických letísk. Na území Trenčianskeho kraja sa nenachádza žiadne letisko hlavnej siete letísk SR. Nároky na medzinárodnú leteckú dopravu v plnej miere pokrýva letisko v Bratislave, nachádzajúce sa v tolerantnej časovej dostupnosti automobilovou i železničnou dopravou (diaľnica D1, modernizovaná železničná trať). V akceptovateľnej časovej dostupnosti Trenčianskeho kraja je prevádzkované letisko európskeho až svetového významu vo Viedni – Schwechate. Bližšie ako Bratislava sa nachádzajú letiská v Piešťanoch a Žiline, avšak ich funkcia prípojných letísk k leteckým terminálom nie je konkurencie schopná voči letisku Bratislave. Z letiska Žilina bola donedávna prevádzkovaná pravidelná letecká linka na Letisko Václava Havla Praha.

Koncepcia rozvoja leteckej dopravy, ktorú schválila Vláda SR svojím uznesením č. 649/2001 neuvažuje s rozširovaním hlavnej siete letísk na Slovensku.

V Trenčíne sa nachádzajú plochy opusteného vojenského letiska, disponujúceho dvoma vzletovými a pristávacími dráhami:

- VDP 04/22 - 2 000 m x 30 m s betónovou povrchovou úpravou,
- VDP 03/21 - 1 000 m x 100 m s trávnatým povrchom.

Letisko v Trenčíne má potenciál plniť funkciu regionálneho letiska pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu. Trenčianska aglomerácia a predovšetkým požiadavky hospodárskeho sektoru Stredného Považia generujú nároky na nepravidelné medzinárodné obchodné lety. Z dôvodu zlepšenia parametrov dopravnej dostupnosti nepravidelnou leteckou dopravou je potrebné zachovať uvedenú dopravnú infraštruktúru a zabezpečiť jej prevádzkovanie v prospech regiónu. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov uvažuje s ochranou priestoru existujúceho letiska a s jeho budúcim využitím v civilnej leteckej preprave. Súčasnú letisko nemá vytvorené vyhovujúce podmienky a hlavne zariadenia pre uskutočňovanie civilnej leteckej prevádzky. Tieto bude nutné realizovať na existujúcich pozemkoch letiska podľa vypracovanej rozvojovej dokumentácie. Súčasnú plochy využívané letiskom umožňujú ďalší rozvoj služieb a aktivít spojených s predpokladanou civilnou leteckou prevádzkou.

Na území Trenčianskeho kraja možno pre regionálnu leteckú dopravu využívať letisko nachádzajúce sa v meste Prievidza. Letisko je v súčasnosti využívané pre nepravidelnú medzinárodnú dopravu a pre medzinárodné lety všeobecného letectva. Letisko Prievidza prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. Jeho vzletová a pristávací dráha v dĺžke 950 m a šírke 85 m má trávnatý povrch. Výhodná poloha vo východnej časti riešeného územia vytvára možnosti využívať toto letisko vo výhľadovom období ako verejnú letisko pre medzinárodnú nepravidelnú dopravu popri jeho využívaní letectvom všeobecným. Letisko patrí do kategórie vybraných letísk regionálneho významu s rozvojovými možnosťami.

Na riešenom území sa nachádzajú i aeroklubové letiská a letiská určené pre letecké práce. Letisko Dubnica nad Váhom v lokalite Slavnica prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. Jeho vzletová a pristávací dráha v dĺžke 1 100 m a šírke 100 m má trávnatý povrch. Pre ďalšie obdobie sa nepredpokladá zmena jeho funkcie. Rovnako

rozmery vzletovej a pristávacej dráhy a podobný charakter má aj letisko Partizánske – Malé Bielice. Letiská určené pre letecké práce sa nachádzajú v k.ú. obcí Bystričany, Dlžín, Morovno, Rybany a Tužina. V ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení následných zmien a doplnkov sú chránené všetky menované letiská v rozsahu ich vymedzených ochranných pasiem.

2.13.7 Infraštruktúra vodnej dopravy

Súčasťou dohody AGR (Európskej dohody o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu) na území Trenčianskeho kraja sú:

- koridor rieky Váh, vrátane elektrárenských kanálov, od ústia do Dunaja po Žilinu, evidovaný ako E 81, C – E 81
- Súčasťou tej istej dohody sú i plánované verejné prístavy na území Trenčianskeho kraja:
- P 81 – 06 Novom Meste nad Váhom v km 137,4-137,7
- P 81 – 07 Trenčine (v zmysle stanoviska MDPaT SR č. 14379/2009/vmv-48686 sa odporúča športovo-rekreačný účel) v km158,5-159,0
- P 81 – 08 Dubnici nad Váhom v km 168,1-168,5
- P 81 – 09 Púchove v km 192.9-193,4
- P 81 – 10 Považskej Bystrici v km 210,8-211,2.

Vláda SR svojim uznesením č. 469/2000 schválila „Konceptiu rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky“. Jej rozpracovanie, ktorého predmetom bola realizácia Vážskej vodnej cesty a prepojenie vodných ciest Váh – Odra, bolo schválené uznesením Vlády SR č 463/2002. Efektívnosť prepojenia Vážskej vodnej cesty s Odrou je podmienená centrálnym severo – južným európskym tranzitom Severné more/ Baltické more – Čierne more, teda náhradou za niekoľko násobne dlhšiu pobrežnú morskú vodnú cestu okolo Európy. Vážska vodná cesta je dielo s veľkým medzinárodným dosahom. Štát hodlá do financovania jej realizácie a prevádzkovania zapojiť privátny sektor, regionálnu samosprávu a mestá (prístavy).

Plán dobudovania Vážskej vodnej cesty a idea prepojenia na rieku Odra je členený na 4 etapy:

- etapa, Komárno – Sereď, bola uvedená do prevádzky v júni 1998
- etapa, Sereď - Púchov
- etapa, Púchov - Žilina
- etapa, Žilina – Odra

Časový harmonogram jednotlivých etáp výstavby Vážskej vodnej cesty nie je záväzne určený.

Požiadavky na výstavbu Vážskej vodnej cesty triedy Va. vodných ciest si vyžadajú úpravu existujúcich vodných kanálov a úpravy stupňov existujúcich vodných elektrární. Nosický kanál bude potrebné rozšíriť z 18,0 na 34,0 m v smere do inudácie. Na stupňoch vodných elektrární Dubnica nad Váhom, Ilava a Ladce budú pristavané horné a dolné rejdy, stupne budú stavebne rozšírené podľa projektov.

2.13.8 Infraštruktúra cyklistickej dopravy

V rámci riešenia problematiky zvýšenia úrovne dopravnej obsluhy územia cyklistickou dopravou je dôležitým cieľom pokrytie najvýznamnejších sídelných, regionálnych a dopravných väzieb v extraviláne - s potenciálom presunu cestujúcich z iných dopravných módov na používanie bicyklov - cyklistickou infraštruktúrou. Ide o deľbu prepravnej práce pravidelnej dopravy v prepojeniach lokalít osídlenia, kde sa v tolerantných dochádzkových vzdialenostiach môže etablovať cyklistická doprava ako mód slúžiaci na dochádzku do práce, škôl a nepravidelnej dopravy za vybavenosťou. V nepravidelnej doprave cyklistická doprava obsahuje najvyšší potenciál rozvoja v oblasti špecializovanej cykloturistiky. Cykloturistika je špeciálnym druhom prepravy v ktorom je, v nezanedbateľnom objeme jazd, samotná líniová infraštruktúra cyklistickej dopravy využívaná ako cieľ jazd. Prepojenia zdrojov a cieľov prepravy - v ktorých dochádza ku kumulácii jazd pravidelnej, nepravidelnej prepravy s cykloturistikou - vytvárajú predpoklady pre realizáciu kontinuálnej hlavnej siete cyklistických komunikácií v extraviláne. Podľa demografických podkladov sídelnej štruktúry sa táto potreba realizácie javí najvýraznejšia v sídelnom koridore Považia, naprieč územím Trenčianskeho kraja od Hornej Stredy (hranica s Trnavským samosprávnym krajom) až po Plevník-Drieňové (hranica so Žilinským samosprávnym krajom). Podobná situácia je identifikovaná i v oblasti Hornej Nitry, v prepojení miest Partizánske – Nováky – Prievidza/Bojnice – Handlová.

V rokoch 2016 a 2017 Trenčiansky samosprávny kraj obstaral vypracovanie projektu „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“. Okrem vyššie uvedených princípov obsluhy územia, zámerom projektu je snaha o maximálne možné využitie existujúcich líniových stavieb, prevažne vodných (hrádze, násypy) a snaha o maximálnu možnú mieru segregácie cyklistickej dopravy od dopravy motorovej. Projekt je rozdelený na tri zásadné priestorové súčasti (Považie, Horná Nitra, Prepojenie cyklistickej infraštruktúry SR a ČR) a na dve plánovacie obdobia (prípravná fáza, výhľadová fáza).

Uvádzaný projekt cyklistickej infraštruktúry je súčasťou východiskového strategického dokumentu pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF v rámci IROP na regionálnej úrovni, s dopadom na miestnu úroveň Regionálnej integrovanej územnej stratégie TNSK. Na jej základe sa plánuje realizovať IROP v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov.

Na Považí bolo územie projektu "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" rozdelené na jednotlivé parciálne úseky spájania miest a obcí. Ich cieľom je zlepšenie mobility občanov v spádových oblastiach miest (Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, sídelný pás Dubnica nad Váhom – Ilava – Ladce - Púchov a Považská Bystrica). Parciálne úseky sa nachádzajú na územiach s najväčšou koncentráciou obyvateľstva kraja (centrá osídlenia KURS), na územiach s výskytom priemyselných parkov a v centrách a zónach hospodárskeho významu. Pre územie Považia bolo spracovaných 8 nižšie uvedených projektových dokumentov cieľom ktorých bol lokalizovaný návrh hlavnej siete cyklistických komunikácií:

1. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 1: úsek Horná Streda – Nové Mesto nad Váhom, DÚR 12/2016
2. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 2: úsek Nové Mesto nad Váhom – Trenčín, DÚR 12/2016
3. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 3: úsek Trenčín – Dubnica nad Váhom, priemyselný park“, DÚR 1/2017
4. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 4: úsek Nemšová –

Dubnica nad Váhom – Ladce, DÚR 12/2016

5. Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK, Časť 5: úsek Ladce - Puchov, DÚR 2/2017
6. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 6: úsek Púchov - Nosická Priehrada, DÚR 10/2016
7. Názov stavby: "Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK" - časť 7: úsek Považská Bystrica – hranica ŽSK, DÚR 1/2017
8. Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“ – úsek Nosická priehrada – Považská Bystrica, žel. stanica, DÚR 10/2016

Výstupným produktom vyššie uvedených dokumentov je návrh kontinuálnej cyklistickej komunikácie spĺňajúcej nároky funkcie hlavnej siete (okrem úseku v intraviláne mesta Trenčín ktorý je súčasťou mestskej siete), situovanej súbežne s tokom rieky Váh. V dokumentoch táto kontinuálna cyklistická komunikácia nemá navrhnuté pomenovanie, v texte ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je uvádzaný pracovný názov „Vážska cyklistická komunikácia. ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preberajú do svojej záväznej časti návrh hlavnej cyklistickej infraštruktúry vyššie uvedených dokumentov na úrovni poznatkov DÚR ako súčasť svojej záväznej a smernej časti.

Pre územie Hornej Nitry bol vypracovaný dokument:

1. Názov stavby: „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry na Hornej Nitre“, Štúdia realizovateľnosti, 1/2017

Cieľom dokumentu je identifikácia variantných riešení vedenia cyklistickej komunikácie prepájajúcej mestá Handlová, Prievidza, Nováky, Partizánske až po hranicu s Nitrianskym samosprávnym krajom, v dĺžke cca 50 km. Výstupom štúdie je variantné riešenie cyklistickej infraštruktúry s odporúčením vybranej trasy cyklistickej komunikácie. ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja preberajú doporučenú trasu cyklistickej komunikácie ako jednovariantné riešenie návrhu cyklistickej komunikácie, ktoré bude súčasťou svojej záväznej a smernej časti. Pre úsek cyklistickej komunikácie medzi Partizánskym a hranicou Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja je možné vykonať lokálne spresnenie trasy súvisiace s funkciou pripravovaných stavieb a preložiek ciest (rýchlostná cesta R8, cesta I/64).

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja bude cyklistická komunikácia Prepojenie SR – ČR na pozostávať z dvoch základných úsekov cyklistickej infraštruktúry. Prvým je už vybudovaná cyklistická infraštruktúra v rámci katastrov obcí Nemšová a Horné Srnie v dĺžke cca 7 km. Úseku chýba dobudovať prepojenie na hranicu s ČR, v dĺžke približne 1 km. Druhá najdlhšia časť prepojenia je navrhovaná ako cyklistická komunikácia v úseku starý železničný most Trenčín – Zamarovce – Skalka – Nemšová/Luborča. Úsek cyklistickej komunikácie bol spracovaný ako súčasť projektu „Na bicykli po stopách histórie – cyklotrasa v úseku Nemšová – Trenčín“, (DSP/DRS 1/2017) v dĺžke 12 km. Existujúca i plánovaná cyklistická komunikácia prepojenia SR a ČR je súčasťou záväznej a smernej časti ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v kategórii hlavnej siete.

V ponímaní časového faktoru je vyššie uvedená hlavná cyklistická infraštruktúra súčasťou prípravnej fázy zlepšenia cyklistickej infraštruktúry Trenčianskeho samosprávneho kraja. Súčasťou aktivít zlepšenia cyklistickej infraštruktúry sú cyklistické prepojenia zaradené do tzv. výhľadovej fázy projektu i prepojenia na siete cyklistických komunikácií/cyklotrás v susediacich krajoch, ktoré sú definované v nasledujúcich koridoroch:

2. Nové Mesto nad Váhom – Myjava – št. hranica SR/ČR
3. Trenčianske Bohuslavice – Nová Bošáca – št. hranica SR/ČR
4. Trenčín – Bánovce nad Bebravou – ChynoranyŽabokreky nad Nitrou/Brodzany
5. Ilava – Valaská Belá – Nováky
6. Beluša – Púchov – Lysá pod Makytou - št. hranica SR/ČR
7. Lúky – Lazy pod Makytou - št. hranica SR/ČR
8. Prievidza – Nitrianske Pravno – hr. Trenčianskeho a Žilinského kraja
9. Nitrianske Pravno – hr. Trenčianskeho a Žilinského kraja (smer Turčianske Teplice)

Vzhľadom na absentujúcu územnícku a projektovú prípravu zlepšenia cyklistickej výhľadovej infraštruktúry Trenčianskeho samosprávneho kraja vo výhľadovom období – v súčasnosti sú identifikované len územné koridory zamýšľaných cyklistických komunikácií — je jej zaradenie doje realizované do smernej a záväznej časti ZD č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja realizované formou chránenia definovaných územných koridorov.

V spádových územiach miest a obcí sa nachádzajú cyklistické komunikácie lokálneho a subregionálneho významu s funkciou dopravnej obsluhy územia miest a obcí. Uvedená cyklistická infraštruktúra, s doplnkovou funkciou ku hlavnej sieti Trenčianskeho samosprávneho kraja, nie je predmetom a obsahom riešenia kapitoly doprava územného plánu regiónu ale územných plánov príslušných miest a obcí.

Na území Trenčianskeho samosprávneho kraja sa taktiež nachádzajú cykloturistické trasy (cyklotrasy) celoštátneho, regionálneho a lokálneho významu, zaradené v štruktúre cyklotrás Slovenského cykloklubu. Ich účelom je poskytovať možnosti na vykonávanie voľnočasových aktivít spájaných s cykloturistikou. Tieto cyklotrasy dopĺňajú hlavnú cyklistickú sieť, čím spoluvytvárajú komplexnú sieť kraja určenú pre cyklistickú dopravu. Infraštruktúra verejnej osobnej dopravy

Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vypustili body záväznej časti určujúce použitie konkrétneho druhu dopravných prostriedkov k prevádzkovaniu hromadnej prepravy osôb v aglomerácii Trenčína a Stredného Považia. Konkrétny územný priemet podmienok potrebných k prevádzkovaniu systému integrovanej dopravy vznikne na základe spracovania náležitých dopravno-inžinierskych a prevádzkových štúdií – Plánu dopravnej obslužnosti FMO Trenčína a Stredného Považia.

2.13.9 Dopravné súvislosti priemyselných parkov.

Podkapitola 2.13.9 sa nemení

2.13.10 Zaradenie projektov dopravnej infraštruktúry do realizačných zoznamov

Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 predpokladá realizáciu projektov dopravnej infraštruktúry v Trenčianskom kraji prezentovaných v nasledujúcich dvoch tabuľkách.

Tab. 101 Zoznam projektov OP InInfr 2014 – 2020 (verzia 1.3)¹ - Veľké projekty².

Porad. č.	Názov projektu	Prioritná os
1	ŽSR, Modernizácia železničnej trate Púchov – Žilina, pre traťovú rýchlosť do 160 km/hod. – I. etapa, úsek Púchov – Považská Teplá	1 - Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE) a obnova mobilných prostriedkov

¹ v platnosti od 26.10.2016

² Projekty, ktorých celkové oprávnené náklady presahujú 75 mil. EUR

Tab. 102 Zoznam projektov OP InInfr 2014 – 2020 (verzia 1.3)¹ – Národné projekty².

Porad. č.	Názov projektu	Prioritná os
1	Rýchlostná cesta R2 Križovatka D1 – Trenčianska Turná, PD3	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)
2	Rýchlostná cesta R2 Svinná - Ruskovce	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)
3	Rýchlostná cesta R2 Svinná - Ruskovce, PD3	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)
4	Rýchlostná cesta R2 Trenčianska Turná - Svinná, PD3	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)
5	Štúdie realizovateľnosti projektov ciest I. triedy v ZA a TN kraji	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)
6	Zvyšovanie pasívnej bezpečnosti na cestách I. triedy v ZA a TN kraji	6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)

¹ v platnosti od 7.11.2016

² Národné projekty sú projekty, ktorých celkové oprávnené náklady sú 75 mil. EUR alebo nižšie

³ projektová dokumentácia

Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, fáza I, 2014, Príloha 1 uvádza predpokladané termíny realizácie stavieb dopravnej infraštruktúry v Trenčianskom kraji. Vzhľadom na meniace sa investičné podmienky štátneho rozpočtu je možné uvedené termíny realizácie považovať za prekonané.

Tab. 103 Zoznam projektov OP InInfr 2014 – 2020 (verzia 1.3)¹ – Národné projekty².

Por. č.	Druh dopravy	Infraštruktúra	Úsek	Dĺžka [km]	Predpokladaný termín realizácie	
					Začiatok	Ukončenie
18	Cestná infraštruktúra	R2	Mníchova Lehota - Ruskovce	15,5		
35	Cestná infraštruktúra	I/64	Obchvat Prievidze I. etapa, 2. stavba	2,69	2015	2016
40	Cestná infraštruktúra	I/64	Prievidza - obchvat, II. etapa	3,90	2016	2018

Zdroj: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, fáza I, 2014, Príloha 1

Pracovná verzia Štúdie realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R2 križovatka D1 - Nováky“ predpokladá stavbu dotknutých úsekov podľa nasledujúcej tabuľky.

Tab. 104 Prehľad predpokladaných termínov stavby rýchlostnej cesty R2

Úsek č.	Názov úseku	Začiatok výstavby	Ukončenie výstavby
1	R2 Križovatka D1 – Mních. Lehota	6/2017	6/2019
2	R2 Mníchova Lehota – Ruskovce	6/2018	6/2020
3	R2 Ruskovce – Pravotice	Uvedený do prevádzky 2016	
4	R2 Pravotice – Nováky západ	6/2019	6/2023
5	R2 Nováky západ – Nováky východ	6/2018	6/2020

Zdroj: Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R2 križovatka D1 - Nováky“

Tab. 105 Projekty rekonštrukcie ciest, zoznam výstavbových projektov ciest II. a III. triedy (realizačný variant)

Opatrenia	Por. číslo	Číslo cesty	Dĺžka úseku na rekonšt. [m]	Staničenie cesty od/do na rekonšt. [km]	Miestopis úseku
Rekonštrukcia ciest	46	II/517 - 507	2 000	0,022-2,022	Pov. Bystrica
	47	II/507	14 415	135,766-150,181	Trenčín - Nemšová
	48	II/516	21 903	0,000-21,903	T. Teplá - Horňany
	49	II/581	14 402	10,321-24,723	Turá Lúka - Hrašné
	50	II/517	1 000	15,500-16,500	Kard. Vieska -M. Lednice
	51	II/512	9 560	0,000-9,560	I/64 Horná Ves - hranica okr. PD/Žarnovica (BBSK)
	52	II/592	6 920	0,00-6,921	I/50 Bánovce n/B - Rybany (NSK)
	53	II/507	1 000	195,878-196,878	Podvažie
	54	III/518024 (1799)	1 000		Poruba
	55	II/504	12 020	54,531-66,551	Očkov - Nové Mesto n/V
	56	III/58121 (1211)	1 000	4,655-5,655	Poriadie
	57	II/593	13 700	27,300-41,100	hr. kraj. NR/TN - Partizánske
	58	II/501	3 640	59,850-63,490	hr.okr. SE/Myjava - Brezová p/B
	59	II/499	10 000	0,000-10,000	Myjava –št. hranica SR/ČR

Zdroj: Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, Draft, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Bratislava, 2014

2.14 Vodné hospodárstvo

Úvodná kapitola sa mení

Pri riešení problematiky Vodného hospodárstva v rámci územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja boli rešpektované viaceré základné strategické materiály a s nimi súvisiace poklady. Medzi najhlavnejšie patria tieto:

- Vodný plán Slovenska, MŽP SR, (aktualizácia 2015),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky (MŽP SR 2015)
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)
- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastových povodiach SR
- Plány rozvoja vodovodov a kanalizácií a koncepčné materiály jednotlivých vodárenských spoločností pôsobiacich v Trenčianskom kraji
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 (Uznesenie vlády SR č.117 z 15.2.2006),
- Generel ochrany a racionálneho využívania vôd II. vydanie (2002),

2.14.1 Odtokové pomery

Kapitola sa mení, okrem podkapitoly Návrh ochrany pred povodňami, do ktorej sa dopĺňa nasledovný text

Návrh ochrany pred povodňami

Do grafickej časti ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja – výkres komplexný urbanistický návrh a technická infraštruktúra, boli premietnuté záplavové čiary Q_{100} z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika (M 1:10 000)

Podľa rozvojového programu investícií SVP š.p. na roky 2017 – 2020 sa pripravujú nasledovné opatrenia

- Čereňany - protipovodňové opatrenia
- Pruské - úprava toku Podhradský potok a Chmelinský potok
- Sverepec - úprava Sverepeckého potoka
- Horná Poruba - Úprava Porubského potoka
- Oslany - úprava oslianskeho potoka
- Bánovce nad Bebravou - Biskupice, Dolné Naštice, úprava toku Bebrava
- Breznica - úprava toku Lednička
- Stabilizácia koryta Váhu v úseku Piešťany - Nové Mesto nad Váhom, km 119,000 - 141,200
- Handlová - rekonštrukcia krytého profilu toku Handlovka

- Udiča - Prosné, úprava toku Maríkovský potok
- Lazy pod Makytou - rekonštrukcia úpravy toku Biela Voda
- Ladce - rekonštrukcia koryta Váhu
- Bytča - Považská Bystrica, úprava toku Váhu
- Nové Mesto nad Váhom - Moravské Lieskové, úprava toku Klanečnica
- Moravské Lieskové - Šanec, úprava toku Klanečnica
- Klačno - Úprava rieky Nitra

VD Dolné Kočkovce - Nemšová, úprava konkáv na Váhu

- Brvnište - Papradno, rekonštrukcia úpravy toku Papradnianka
- Trenčianske Stankovce - úprava Sedličanského potoka
- Trenčianske Stankovce - prepážka na Seleckom potoku
- Klátova Nová ves - úprava Vyčomy
- Klátova Nová ves - protipovodňová ochrana
- Plevník - úprava toku Jadlovnícky potok
- Chrenovec - úprava Kolároveckého potoka
- Modrová - úprava Modrovského potoka
- Motešice - úprava potoka Machnáč
- Zubák - úprava toku Zubák
- Diviaky nad Nitricou - úprava Nitrice
- Gápel- úprava toku Jasenica
- Veľké Drážkovce -Čuklasovce - úprava toku Inovec
- Veľ'ký Klíž- Úprava Lázovského potoka
- Šišov - úprava toku Livina
- Nitrianske Rudno - úprava toku Rudnianka
- Nitrianske Rudno - Vyšehradné - úprava Vyšehradského potoka
- Nitrianske Pravno - úprava rieky Nitra
- Nová Ves nad Váhom - revitalizácia rieky Váh
- Horná Ves - Úprava oslianskeho potoka
- Hradište - úprava toku Chotona
- Cimenná - úprava toku Haláčovka
- Chrenovec -Brusno - Úprava Jelenieho potoka
- Kanianka - úprava toku Kanianka
- Nedožery - úprava rieky Nitra
- Horný a Dorný Lieskovec - úprava Lieskovského potoka
- Lednica - úprava Lednického potoka
- Prečín- úprava Líščieho potoka
- Poluvsie - Ľubená, úprava toku Poluvsie
- Nová Dubnica - úprava Kolačinského a Novodubnického potoka
- Dolná Breznica - úprava toku Lednica
- Bojnice, časť Dubnica - úprava toku Dubnička

- Diviacká Nová Ves - úprava Vrbanského potoka
- Prievidza, časť Malá Lehôtka - BP Hradeckého potoka, úprava toku
- Horné Sĺnie - úprava rieky Vlára
- Zemianske Podhradie - úprava toku Bošáčka
- Dolné Sĺnie - úprava toku Klanečnica
- Lehota pod Vtáčnikom - Buchlová (Sivý kameň), úprava toku
- Prievidza, časť Necpaly - rieka Nitra, vybudovanie ĽS priečnej stavby

2.14.1.1 Vybudované nádrže a prevody vody

Kapitola sa nemení

2.14.2 Zásobovanie pitnou vodou

Kapitola 2.14.2 sa mení v celom rozsahu

Prijatím zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach bola ukončená reforma zásadných zákonov vzťahujúcich sa k vode. V reakcii na politicko-ekonomické zmeny po roku 1989 boli najmä napravené vlastnícke vzťahy a pôsobnosti príslušných štátnych orgánov vo vzťahu k vode, bola zmenená cenová a investičná politika štátu. Bol začatý proces aproximácie práva. Vodný zákon vymedzil kompetencie niektorých ministerstiev k vode a súčasne stanovil i štruktúru a pôsobnosť vodoprávných orgánov.

Transpozíciou požiadaviek smernice č. 2000/60/ES ustanovujúcej rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RSV) do vodného zákona boli položené základy sústavnej a trvalej koncepcnej činnosti – vodné plánovanie, ktorá napĺňa víziu udržateľnosti vodných zdrojov prijatú na 2. Svetovom fóre o vode.

Vodný zákon a zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách spolu s vykonávacími predpismi upravujú pôsobnosť ústredných orgánov pri schvaľovaní rozhodujúcich plánovacích dokumentov o vode, a to plánu oblastí povodí, programu opatrení a plánov rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Zákonom o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, zákonom o ochrane zdravia, zákonom o obecnom zriadení, spolu s vykonávacími vyhláškami, ktoré stanovujú hygienické požiadavky na pitnú vodu, početnosť a rozsah kontroly pitnej vody bol vymedzený rámec na riadne fungovanie zásobovania pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd v nových podmienkach a zároveň je zaistená plná zlučiteľnosť právnych predpisov SR s legislatívnymi predpismi EÚ.

Vypracovanie, vyhodnocovanie, aktualizovanie plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie krajov zabezpečujú príslušné obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja, v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zák. č. 276/2000 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Schvaľuje ich MŽP SR na obdobie šiestich rokov.

Účelom Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja je stanovenie základnej koncepcie optimálneho rozvoja zásobovania pitnou vodou a odkanalizovane a čistenie odpadových vôd sídel Trenčianskeho kraja. Zahrňuje zhodnotenie jestvujúceho stavu v zásobovaní vodou a odkanalizovaní miest a obcí s návrhom výhľadového riešenia do roku 2030.

Plánom rozvoja verejných vodovodov sa navrhuje realizovať tri základné ciele: výstavbu verejných vodovodov v obciach bez vodovodu, zvýšenie počtu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a zabezpečiť bezproblémové zásobovanie obyvateľov pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie. Cieľom plánu rozvoja verejných vodovodov je analyzovať podmienky na zaistenie potrebnej úrovne zásobovania pitnou vodou stanoviť priority a podmienky na jeho realizáciu.

2.14.2.1 Analýza súčasného stavu zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečuje v zmysle zákona o obecnom zriadení obec. Po transformácii štátnych podnikov vodární a kanalizácií obce túto činnosť zabezpečujú v rozhodujúcej miere prostredníctvom obchodných spoločností a len v malej časti samotné obce. Na území Trenčianskeho kraja podstatnú časť – asi 95 % celkovej zásobovanosti obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov uskutočňujú vodovody prevádzkované vodárenskými spoločnosťami.

Na území kraja pôsobia tieto vodárenské spoločnosti:

- Považská vodárenská spoločnosť, a.s., - okresy Považská Bystrica, Púchov, Ilava
- Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s., - okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., - okres Myjava
- Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., - okres Prievidza
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., - okresy Bánovce nad Bebravou a Partizánske
- PreVaK, s.r.o. BRATISLAVA - mesto Stará Turá
- Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o. časť okresu Trenčín

Tieto vodárenské spoločnosti zabezpečujú prevádzkovanie prevažnej väčšiny verejných vodovodov v kraji. Okrem nich pôsobia na území kraja aj ďalšie menšie obchodné spoločnosti zabezpečujúce prevádzkovanie verejných vodovodov.

Majiteľom vodovodnej a kanalizačnej siete vodohospodárskej infraštruktúry na území Trenčianskeho a Novomestského okresu je akciová spoločnosť Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s., (TVK a.s.) a jednotlivé mestá a obce, ktoré infraštruktúrny majetok vložili do TVK a.s.. Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. je prevádzkovateľom tohto majetku. Obdobná situácia je aj v okrese Prievidza, kde je vlastníkom infraštruktúry Stredoslovenská vodárenská spoločnosť,a.s. a prevádzkovanie zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s..

Podľa údajov „Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja“ (akualizácia 2013) vyplýva, že z celkového počtu obyvateľstva

Trenčianskeho kraja bolo k 31.12.2011 zásobovaných pitnou vodou 89,25%, čo je viac ako celoslovenský priemer v roku 2011 ktorý je podľa SAŽP¹⁰ 86,9% .

Z hľadiska jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia v okrese Prievidza, kde zásobovanosť obyvateľov dosahuje 99,31% Zásobovanosť vyššiu ako krajský priemer vykazujú aj okresy Partizánske - 97,64%, Trenčín - 93,84%. a Bánovce nad Bebravou - 91,38%. Za krajským priemerom zaostávajú okresy Myjava – 86,01%, Považská Bystrica - 82,92%, Ilava 83,64%, Nové Mesto nad Váhom - 77,73%. Najnižšia zásobovanosť v Trenčianskom kraji je v okrese Púchov so 73,31%-ným podielom obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov. Za celoslovenským priemerom zaostávajú štyri okresy: Myjava, Považská Bystrica, Ilava, Nové Mesto nad Váhom a Púchov.

K 31.12.2011 bolo v Trenčianskom kraji evidovaných 276 sídiel, z nich v 238 bol vybudovaný aspoň v časti sídla verejný vodovod, čo predstavuje 86,23 %. Z pohľadu jednotlivých okresov je najpriaznivejšia situácia je v okresoch Prievidza, Myjava a Partizánske, kde je okrem obce Chvojnica v prievidzskom okrese, a tiež okrem obce Chvojnica v myjavskom okrese a v obci Livina v okrese Partizánske vo všetkých sídlach vybudovaný aspoň v časti verejný vodovod. Vysoký podiel obcí s verejným vodovodom je aj v okresoch Partizánske - 95,65 % a Trenčín - 94,59 %. Naopak nižší podiel obcí s verejným vodovodom je v okrese Považská Bystrica - 64,29 %.

Tab. 106 Súčasný stav vybavenosti obcí Trenčianskeho kraja verejnými vodovodmi

Trenčiansky kraj/Okres	Počet obyvateľov (tis.)		podiel %	Počet obcí			
	bývajúci	zásobovaní z VV		celkom	z toho: s VV	podiel % obcí s VV	z toho: bez VV
Bánovce nad Bebravou	37,08	33,89	91,38%	43	34	79,06%	9
Ilava	60,59	50,68	83,65%	21	18	85,71%	3
Myjava	27,64	23,78	86,01%	17	16	94,12%	1
Nové Mesto nad Váhom	62,20	48,13	77,38%	34	29	85,29%	5
Považská Bystrica	63,55	52,69	82,92%	28	18	64,29%	10
Prievidza	137,82	136,86	99,31%	52	51	98,08%	1
Partizánske	47,05	45,94	97,64%	23	22	95,65%	1
Púchov	44,67	32,75	73,31%	21	17	80,95%	4
Trenčín	112,95	106,00	93,84%	37	35	94,59%	1
Kraj spolu	593,54	530,71	89,41%	276	240	86,96%	35

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Obce bez verejného vodovodu

Z celkového počtu 276 obcí v kraji je 35 obcí, teda takmer 13 % bez verejného vodovodu, z toho je len 6 obcí s počtom obyvateľov nad 1000. Počet obyvateľov obce Podolie v okrese Nové Mesto nad Váhom sa pohybuje okolo 2 000.

¹⁰ zdroj: http://www1.enviroportal.sk/indikatory/detail.php?kategoria=1&id_indikator=4498

Najlepšia situácia je v okresoch Prievidza, kde má 51 obcí z 52 vybudovaný aspoň v časti obce verejný vodovod. V okrese Partizánske verejný vodovod nie je vybudovaný len v obci Livina, v okrese Myjava v obci Chvojnica a v okrese Trenčín v obci Petrova Lehota . V okrese Púchov nie je verejný vodovod vybudovaný v štyroch obciach, v okrese Ilava v troch obciach. V okrese Nové Mesto nad Váhom je potrebné vybudovať verejný vodovod v piatich obciach, z toho štyri majú viac ako 1 000 obyvateľov. V okrese Bánovce nad Bebravou je bez verejného vodovodu 9 obcí a v okrese Považská Bystrica 10 obcí. Vo viacerých prípadoch ide o obce s malým počtom obyvateľov s okrajovým osídlením. V súčasnosti sú zásobované vodou s domových studní s vyhovujúcou kvalitou.

V okrese Bánovce nad Bebravou je 3 013 obyvateľov žijúcich v obciach bez verejného vodovodu. Vo všetkých prípadoch ide o malé obce, z ktorých najmenšia (Trebichava) má len 43 a najväčšia (Zlatníky) 671 obyvateľov. V Považskobystrickom okrese je 5 400 obyvateľov žijúcich v obciach bez verejného vodovodu. Dve obce (Brvnište a Dolná Mariková) majú viac ako 1 000 obyvateľov.

Podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) stav k roku 2011 boli bez vodovodu tieto obce:

V okrese Bánovce nad Bebravou:

Cimenná, Čierna Lehota, Malé Hoste, Miezgovce, Pochabany, Trebichava, Veľké Hoste, Vysočany, Zlatníky. (Vysočany majú čiastočný vodovod, ktorý neprevádzkuje ZsVS.)

V okrese Ilava:

Červený Kameň, Krivoklát, Vršatské Podhradie,

V okrese Myjava:

Chvojnica,

V okrese Nové Mesto nad Váhom:

Horná Streda, Nová Bošáca, Očkov, Pobedim, Podolie,

V okrese Považská Bystrica:

Bodina, Brvnište, Dolná Mariková, Ďurd'ové, Horná Mariková, Klieština, Kostolec, Malá Lednica, Počarová a Vrchteplá

V okrese Prievidza:

Chvojnica

V okrese Partizánske:

Livina

V okrese Púchov:

Horná Breznica, Kvašov, Lúky, Vydrná,

V okrese Trenčín:

Petrova Ves

Obce s rozostavaným verejným vodovodom

Podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií malo v Trenčianskom (aktualizácia 2013) k 31.12.2011 rozostavaný, resp. rekonštruovaný verejný vodovod 27 obcí. Niektoré vodovody sú rozostavané už dlhšiu dobu, najmä z dôvodov nezabezpečeného financovania. Na základe plánu rozvoja kraja treba prioritne zabezpečiť ich dokončenie. Ide o nasledovné obce v členení podľa okresov:

- v okrese Bánovce nad Bebravou v obciach: Vysočany,
- v okrese Ilava: Krivoklát, Bohunice, Červený Kameň,
- v okrese Myjava: Krajné - rozšírenie vodovodu Krajné-Žadovica, Podkylava - posilnenie vodovodu prepojením na vybudovaný vodojem; zastavenie prác pre nedostatok financií,
- v okrese Nové Mesto nad Váhom v obciach: Zemianske Podhradie,
- v okrese Považská Bystrica v obciach: Jasenica, Stupné, Ďurďové, Papradno - rozšírenie VV, Považská Bystrica - rozšírenie VV v časti Podvažie, Prečín - rozšírenie VV Pružina, Vrchteplá, Považská Bystrica - rekonštrukcia VV
- v okrese Púchov v obciach: Zubák a Dolná Breznica, Horná Breznica, Lednica, Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou a Dohňany,
- v okrese Trenčín: Habovka

Návrh na riešenie obcí bez verejného vodovodu

Okres Bánovce nad Bebravou

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Región Bánovce nad Bebravou – odvedenie a čistenie odpadových vôd + zásobovanie pitnou vodou“.
- Obce Cimenná, Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste pripojiť na Ponitriansky skupinový vodovod pri Ruskovciach a prepojiť so skupinovým vodovodom Uhrovec cez Libichavu.
- Trebichava - vybudovať vodovod a napojiť na vodný zdroj v obci.
- Čierna Lehota, vybudovať vodovod a napojiť na vodný zdroj v obci.
- Miezgovce a Vysočany pripojiť na Skupinový vodovod Uhrovec; je potrebné posúdiť nutnosť doplnenia vodného zdroja pre skupinový vodovod Uhrovec.

Okres Ilava

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Ilava“.
- V okrese Ilava sú bez VV, Červený Kameň, Krivoklát a Vršatské Podhradie.
- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava .

Okres Myjava

- Chvojnica - pripojenie na SV Myjava alt. Senica

Okres Nové Mesto nad Váhom

- Horná Streda - vlastný vodný zdroj a vodovod
- Nová Bošáca – vlastný vodovod
- Podolie, Pobedim, Očkov - vybudovanie vodovodov a prepojenia privádzača vody z obce Čachtice (rekonštrukcia vodovodu v obci) do obcí Podolie, Pobedim, Očkov – napojenie na SKV Nové Mesto nad Váhom - projekt TVK a.s. „Intezifikácia ČOV, odkanalizovane a zásobovanie pitnou vodou v Trenčianskom regióne“ - realizácia v roku 2016.

Okres Považská Bystrica

Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „**Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Považská Bystrica**“.

- Rozšírenie SKV Považská Bystrica do Marikovskej a Papradňanskej doliny a dobudovanie vodovodov v obciach:
- *Brvnište* - napojenie na SKV Považská Bystrica
- *Dolná Mariková* – napojenie na SKV Považská Bystrica
- *Horná Mariková* - napojenie na SKV Považská Bystrica
- Obce *Bodiná, Ďurďové, Klieština, Kostolec, Malé Lednice, Počarová a Vrchteplá* – vybudovanie verejných vodovodov v týchto obciach bude riešené najmä z ekonomických dôvodov až v ďalšej etape. Väčšinou ide o okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov, ktoré v súčasnosti používajú na zásobovanie domové studne s vyhovujúcou kvalitou vody. V obci Vrchteplá je vybudovaný a pripravený vodný zdroj pre dobudovanie miestneho vodovodu.
- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava.

Okres Partizánske

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Región Partizánske – odvedenie a čistenie odpadových vôd + zásobovanie pitnou vodou“.
- Livina - pripojiť na Ponitriansky skupinový vodovod cez Ostratice, prípadne posúdiť pripojenie na SV Uhrovec cez Livinské Opatovce.

Okres Púchov

- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci projektu „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd okresu Púchov“.
- Obce bez VV Kvašov a Lúky neplánujú riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV. Obec Vydrná sa plánuje napojiť na SKV Púchov, v obci Horná Breznica je VV spolu s vodojemom v súčasnosti rozostavaný
- Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodu do miestnych častí mesta Púchov: Vieska, Bezdedov, Ihrište, Hoštiná, Hrabovka a do obce Dohňany. Ďalej sú rozostavané alebo rekonštruované VV v obciach Dolná Breznica, Lazy pod Makytou, Lednické Rovne (rekonštrukcia VV), Lysá pod Makytou a v obci Zubák
- Výstavba verejných vodovodov bude riešená v rámci vlastného koncepčného materiálu Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre

územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava .

Okres Trenčín

- Petrova Lehota - vlastný VV
- Hrabovka - rozostavaný VV, možnosť využívať vlastný vodný zdroj Mlynský náhon (je potrebné vyhlásiť pásma ochrany VZ), alebo možnosť napojenia na VV v Dolnej Súči.
- Trenčín – doplnenie VZ Beckov – lokalita Ostredky
- Výtlačné potrubie z ČS-VDJ1.t.p. JUH do VDJ 2. t.p. JUH – Trenčín – zabezpečenie alternatívneho zásobovania sídliska Juh Trenčín
- V časti týchto obcí je už vodovod rozostavaný, v ďalších sa bude realizovať v rámci schválených projektov . Výstavba verejných vodovodov v iných obciach je zahrnutá v pripravovaných projektoch, ktorých financovanie zatiaľ nie je doriešené. Prioritne by mali byť vybudované verejné vodovody v dosahu existujúcich prívodov vody a tam, kde je k dispozícii zdroj kvalitnej pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou. Postupne by sa mali realizovať ďalšie prívody vody a postupne na ne napájať ďalšie obce.

Vodovody problémové z hľadiska kvality dodávanej vody, príp. nedostatočnej kapacity vodných zdrojov

Požiadavky na kvalitu pitnej vody dodávanej vo verejných vodovodoch boli stanovené v Nariadení vlády č.354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Slovensko v zmysle čl. 9 smernice Rady č.98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu využíva možnosť posunu implementácie SR do troch rokov od pristúpenia k EÚ s možnosťou jeho predĺženia v odôvodnených prípadoch. Táto lehota teda začala plynúť 1.mája 2004 a do roku 2007 mala byť kvalita dodávanej vody v súlade s požiadavkami vo všetkých vodovodoch.

Vo vodárenských zariadeniach všetkých vodárenských spoločností sa vyskytujú väčšie, či menšie nedostatky, ktoré nepriaznivo vplyvajú na plnenie úlohy zabezpečovať dodávku kvalitnej pitnej vody spotrebiteľom, racionálne a efektívne nakladať so zdrojmi. Problémy vo vodovodoch z hľadiska poklesu výdatnosti vodných zdrojov a deficitu v období minimálnych výdatností vodných zdrojov, resp. z titulu nadlimitných koncentrácií uvádza v Trenčianskom kraji Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. pri prevádzkovaní niektorých zdrojov v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Trenčín, Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., v okrese Prievidza a Považská vodárenská spoločnosť, a.s. v okrese Púchov. Niektoré problémové zdroje sa preto rieši nahradit' inými zdrojmi, resp. vybudovaním úpravne vody. Niektoré zdroje sú navrhnuté na vyradenie, pretože sú neperspektívne, alebo nerentabilné.

Tab. 107 Prehľad vodovodov a ich problémových zdrojov s návrhom riešenia vzniklej situácie

Vodovod	Vodárenská spoločnosť	Definovanie problému	Návrh na riešenie
Okres Bánovce nad Bebravou:			
SV Kšinná – Žitná – Radiša	ZsVS, a.s.	Vodovod je deficitný	prepojenie SV Kšinná - Radiša so SV Omastiná - Uhrovské Podhradie a prepoj s SV Uhrovec, ako aj zachytenie a prívod vody z

Vodovod	Vodárenská spoločnosť	Definovanie problému	Návrh na riešenie
			prameňa Drieňovský k.ú. Závada pod Čiernym vrchom ¹¹
Okres Ilava			
Pruské	SVS, a.s.	nedostatočná výdatnosť VZ	prepojenie vodovodu na SKV Pružina-Púchov-Dubnica
Okres Nové Mesto n/Váhom			
Beckov	TVS, a.s.	VZ-S1 - letná výdatnosť + PHO v intraviláne obce	Dobudovanie a pripojenie VZ Ostredky
Okres Púchov			
Dohňany - Mostište	SVS, a.s.	nedostatočná výdatnosť VZ	zachytenie ďalšieho vodného zdroja
Okres Trenčín			
Trenčín - MČ Kubrá-Kubrica	TVS, a.s.	pokles výdatnosti vodných zdrojov	vybudovanie ČS zo SKV Trenčín so samostatným výtláčnym potrubím do vodojemu Kubrica
Selec	TVS, a.s.	VZ Selec I a II - arzén	dobudovanie úpravne vody na odstránenie arzénu

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Problémy vo vodovodoch z hľadiska poklesu výdatnosti vodných zdrojov a deficitu v období minimálnych výdatností vodných zdrojov uvádza v Trenčianskom kraji Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. pri prevádzkovaní vodných zdrojov v okresoch Nové Mesto nad Váhom a Trenčín, Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., v obci Džín v okrese Prievidza a Považská vodárenská spoločnosť, a.s. v obciach Dohňany-Mostište a Pruské.

Prehľad zdrojov s ich návrhom a zdôvodnením na vyradenie:

Okres Bánovce nad Bebravou

- VZ Drnava I. - nevyhovuje

Okres Ilava:

- Pruské - nedostatočná výdatnosť vodného zdroja
- Návrh riešenia: prepojenie vodovodu na SKV Pružina-Púchov-Dubnica

Okres Myjava:

-

Okres Nové Mesto nad Váhom:

- Beckov – problémy s jestv. VZ-stuňa S-1 –letné výdatnosti, situovanie v centre obce
- Návrh riešenia :Dobudovanie VZ-Ostredky + pripojenie na obec

¹¹ Podľa podkladov ZsVS k oznámeniu o začatí obstarávania dokumentácie „zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Okres Považská Bystrica:

-

Okres Púchov:

- Dohňany – Mostište - nedostatočná výdatnosť vodného zdroja
- Návrh riešenia: zlepšenie situácie je možné iba zachytením ďalšieho VZ

Okres Trenčín

- Trenčín – miestna časť Kubrá a - Kubrica
- Návrh riešenia: vybudovanie ČS zo SKV Trenčín so samostatným výtlačným potrubím do vodojemu Kubrica
- Selec – voda z vodného zdroja Selec I a II obsahuje arzén
- Návrh riešenia: dobudovanie kapacity úpravne vody na odstránenie arzénu Z 20 na 40 l/s

Z analýzy súčasného stavu rozvoja zásobovania obyvateľstva Trenčianskeho kraja pitnou vodou z verejných vodovodov vyplýva, že:

Okrem budovania nových vodovodov v obciach bez vodovodu a dobudovania sietí tam, kde je vodovod v prevádzke, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť aj poruchám na vodovodných sieťach a rekonštrukciám poruchových sietí. (Vysoké straty vody sú typické najmä pre menšie vodovodné systémy a obecné vodovody.) Treba pamätať na včasnú obnovu vodovodnej siete v jednotlivých aglomeráciách.

2.14.2.2 Zdroje pitnej vody

Jedným z rozhodujúcich faktorov ovplyvňujúcich rozvoj verejných vodovodov sú kvalitné vodné zdroje. Ich výdatnosť, kvalita a lokalizácia sú rozhodujúcimi východiskovými podmienkami, ktoré determinujú rozvoj verejných vodovodov. Na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, sú v súlade so zákonom o vodách, prednostne určené útvary podzemných vôd.

V Trenčianskom kraji je dostatok zásob podzemných vôd a nemusia byť preto využívané zdroje, ktoré by boli získané z povrchových vôd. Na území kraja sa nenachádza ani jedna vodárenská nádrž.

Súčasný stav a prognóza kvality a kvantity využívaných zdrojov vody a ich ohrozenosť

Najvýznamnejšou oblasťou z hľadiska tvorby zásob podzemných vôd na území Trenčianskeho kraja je údolná niva Váhu a jeho prítokov so sedimentmi kvartéru a v malej miere neogénu. Za rozhodujúci z hľadiska zachytávania podzemných vôd je možné považovať zvodnený komplex fluvialných náplavov Váhu.

Najpriaznivejšie oblasti z hľadiska tvorby významnejších zásob podzemných vôd v kraji sú:

- kvartérne sedimenty údolia Váhu
- vápencovo dolomitické komplexy Strážovských vrchov, Považského Inovca a časti Čachtických Karpát.

Vodárenské zdroje podzemných vôd využívané na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou v okresoch Považská Bystrica, Púchov a Ilava sa nachádzajú prevažne vo vymedzených vodohospodársky významných oblastiach zasahujúcich do pohorí centrálnych Karpát – Strážovské a Súľovské vrchy a do pohorí vonkajších Karpát - Javorníky a Biele Karpaty. Najvýznamnejším kolektorom podzemnej vody v tejto oblasti sú karbonáty mezozoika a zlepenca paleogénu Strážovských a Súľovských vrchov. Takmer celá táto oblasť s významnými zdrojmi vody vysokej kvality je zahrnutá do CHVO Strážovské vrchy. Najvýznamnejšie pramene s vysokou výdatnosťou vystupujú v širšom okolí obce Pružina, Domaniža, Domanižská Lehota a Sádóčné. Významné množstvo podzemných vôd vystupuje aj z manínskej jednotky východne od obce Považská Teplá v Manínskej tiesňave. Tieto vodárenské zdroje majú dominantný význam pre zásobovanie najväčších SKV Pružina-Púchov-Dubnica a SKV Považská Bystrica.

Druhou významnou oblasťou výskytu zdrojov podzemnej vody tohto regiónu je kolektor alúvia pravej a ľavej strany rieky Váh od Považskej Bystrice po Dubnicu nad Váhom. Riečne sedimenty v alúviu len slabo chráni 1 – 3 metre mocné vrstvy povodňových hlín. Rovinné kolektory sú budované mladými štrkopieskovými nánosmi rieky Váh, ktoré pre svoju dobrú priepustnosť predstavujú jeden z najlepších kolektorov podzemnej vody v tejto oblasti. Význam zásob pitných vôd vo vážskych štrkopieskoch spočíval predovšetkým v ich prístupnosti a blízkosti k väčšine obcí v údolí Váhu s rozvinutou hospodárskou činnosťou.

Podzemné vody alúvia boli negatívne postihnuté výstavbou derivačných kanálov, nedostatočným napúšťaním starého koryta Váhu, negatívami priemyselnej činnosti, znečistením Váhu a jeho prítokov. z uvedených dôvodov sú vodárenské zdroje v danej oblasti využívané na zásobovanie pitnou vodou len čiastočne. v rozhodujúcej miere je potreba pitnej vody v daných lokalitách pokrytá zo SKV Pružina-Púchov-Dubnica dotovaného z vodárenských zdrojov v okolí obce Pružina, ktoré majú vyššiu kvalitu a dostatočnú kapacitu.

Biele Karpaty a Javorníky sú budované horninami flyšového a bradlového pásma. Oblasť je zahrnutá do CHVO Beskydy a Javorníky. Vodárenské zdroje podzemných vôd sú prevažne rozptýlené pramene s menšou výdatnosťou. Obdobne v Bielych Karpatoch sa vyskytujú vodárenské zdroje podzemnej vody v prevažne pieskovcových flyšoch Bielokarpatskej jednotky, ktoré majú význam pre pokrytie potreby pitnej vody v miestnych obciach a v rekreačných zariadeniach.

Najvýznamnejšími vodnými zdrojmi v tomto regióne sú: VZ Teplička s výdatnosťou 205 l.s⁻¹ nachádzajúci sa v intraviláne obce Čachtice, ktorý je jedným z vodných zdrojov SKV Čachtice - Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá. ďalšie významné vodné zdroje sú VZ s výdatnosťou 130 l.s⁻¹, nachádzajúci sa medzi Trenčianskou Teplou a Dobrou, VZ v katastri obce Štvrtok s výdatnosťou 140 l.s⁻¹ ako jeden z vodných zdrojov SKV Trenčín a VZ v katastri obce Nemšová s kapacitou 135 l.s⁻¹.

Hydrogeologický rajón „Mezozoikum a paleogén južnej časti Strážovských vrchov“ ako celok patrí do povodia Nitry. Vzhľadom na pestrosť súvrství a zložitú geologickú stavbu má rajón lokálne sa značne meniace geologické pomery. z hľadiska obehu podzemných vôd sú v tomto území dva najvýznamnejšie hydrogeologicky čiastkové regióny, ostatná časť územia nemá podstatný hydrogeologický význam:

- karbonatický komplex mezozoika medzi Kšinnou, Omšením a Trenčianskymi Miticami – v danom regióne sa nachádzajú hydrogeologické celky Machnáča, Kňazieho vrchu a Žihlavníka.

K významným zdrojom vody v tejto oblasti patria pramenné vývery – prameň „Jazero“ v Dolných Motešiciach, pramene slatinskej pramennej línie – prameň „Vrchovište“ v Slatinke nad Bebravou, pramene „Pri mlyne“ a „Pri moste“ v Slatine nad Bebravou, ako i prameň „Pri mlyne“ v Čiernej Lehote. Využiteľné množstvo podzemných vôd tohto bebravsko-karbonatického komplexu je asi 550 l.s⁻¹. Tieto vodné zdroje (okrem prameňa v Čiernej Lehote) zásobujú Ponitriansky skupinový vodovod, ktorý na svojej základnej trase Slatina nad Bebravou – Bánovce nad Bebravou – Topoľčany – Nitra predstavuje cca 75 km dlhý diaľkovod zaradený do 1. kategórie ako „diaľkovodné nadradené potrubie“. Ponitriansky skupinový vodovod je nadregionálneho významu.

Medzi významné zdroje karbonatického komplexu mezozoika Chočského príkrovu medzi Zemianskymi Kostofami, Nitrianskym Rudnom, Uhrovcom a Hradištom patrí prameň „Luhy“ a „Šiare“ v Hradišti, vodné zdroje Dolné a Horné Vestenice, ako aj studne v aluviálnej nive Nitrice, zachytávajúce podzemnú vodu nitrického karbonatického komplexu.

V okrese Prievidza sú podzemné vody kvalitatívne ovplyvnené banskou činnosťou a priemyselnou výrobou a zásobovanie najvýznamnejších vodovodných systémov skupinového vodovodu Prievidza a skupinového vodovodu Handlová sa okrem miestnych vodných zdrojov, orientuje na dodávku pitnej vody z vodárenskej nádrže Turček na Turci a tiež zdroje v žilinskom kraji (zo zdroja Polerieka). StVS a.s. v okrese Prievidza eviduje 101 využívaných miestnych vodných zdrojov. Najvýznamnejšie z nich z hľadiska výdatnosti sú: Mokrú dolinu 1-3 v Kľačane, HS -2 a prameň Vyšehradné vo Vyšehradnom, studne HJV1 a HJV5 v Ješkovej Vsi, pramene Granatier 1,2,3 a Jama v Nitrianskom Rudne.

Okres Myjava z hľadiska podzemných vôd možno charakterizovať ako región s najnižším množstvom využiteľných zásob podzemných vôd v kraji. z hydrogeologického hľadiska spadá do hydrogeologických rajónov: Paleogén a mezozoikum bradlového pásma západnej časti Bielych Karpát s využiteľným množstvom podzemných vôd 38,0 l.s⁻¹ a Neogén až krieda Myjavskej pahorkatiny JZ od bradlového pásma s využiteľným množstvom 68,5 l.s⁻¹. Preto je SKV Myjava dotovaný aj z vodných zdrojov, ktoré sa nachádzajú v Trnavskom kraji (v lokalite Prašník – Fajnory).

Podzemné zdroje vody a množstvá podzemných vôd na vodárenské využitie musia spĺňať viaceré kritériá a podmienky, najmä však vysokú objemovú a časovú zabezpečenosť (96 – 98 %) kvalitatívne a hygienické garancie, technické možnosti exploatacie, ekonomické kritériá a ochranu vodných zdrojov. Akceptovanie týchto prístupov limituje, resp. určuje do akej miery je možné využívať zásoby podzemnej vody na pitné účely.

Rozptýlenosť výskytu vodárenských zdrojov vody na veľkých plochách s nízkou výdatnosťou značne obmedzuje až znemožňuje rozsiahlejšie využívanie takýchto zdrojov vody. Vyžaduje si to zriadiť veľký počet a rozsah rozdrobených pásiem hygienickej ochrany a znevýhodňuje ekonomiku zachytávania týchto rozdrobených zdrojov a ich prevádzkovanie.

Doterajšie hodnotenie využiteľnosti zdrojov podzemnej vody vychádzalo z princípu ich maximálne ťažiteľnosti. Od roku 2002 sú výpočty množstiev podzemnej vody uskutočňované podľa Metodiky hodnotenia a bilancovania podzemných vôd (MŽP SR), ktorá kladie zvýšený dôraz na zachovanie kvality životného prostredia a rešpektovanie zásad trvalo udržateľného rozvoja krajiny.

Kvalitatívne parametre a hygienické požiadavky na využívanie zdrojov podzemných vôd na zásobovanie obyvateľstva značne limitujú ich využiteľnosť. z podrobného prehodnotenia

jednotlivých lokalít vyplynulo, že je nevyhnutné niektoré súčasne využívané zdroje podzemnej vody vyradiť.

Uplatnením týchto princípov pri hodnotení zdrojov podzemných vôd a využiteľných zásob bude potrebné v niektorých oblastiach redukovať exploatáciu podzemných vôd s nasledovným dopadom na vodohospodársku bilanciu.

Vývoj využívania podzemných a povrchových vôd na Slovensku je závislý nielen na reálnych a potenciálnych možnostiach súvisiacich s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi podmienkami, ale v súčasnosti ho výrazne ovplyvňujú ekonomické podmienky súvisiace s cenovými úpravami a s tým spojeným poklesom spotreby vody. Významný pokles spotreby vody vo verejných vodovodoch zmierňuje tlak na budovanie nových zdrojov vody.

Využívané vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou

Zoznam všetkých zdrojov vody využívaných na zásobovanie pitnou vodou podľa vodárenských spoločností a s návrhom na zníženie kapacity o ekologické limity, prípadne vyradenie zdroja v dôsledku nevyhovujúcej kvality je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 108 Prehľad vodných zdrojov BVS a. s.

Okres	Vodárenský systém	Názov - vodný zdroj	Druh	Lokalita	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Hĺbka (m)
Myjava	Hrašné	Medveď	pr.	Kostolné	6,5 - 7,8	
	Krajné	Matejovec	pr.	Krajné	3,5 - 5,0	
		Dolinky	pr.		0,6 - 1,0	
	MČ u Borovských a u Kubečkov	Vančiak	pr.	Jablonka	0,3 - 0,5	
	Bukovec	HGB - 1	st	Bukovec	4	
	Brezová pod Bradlom	HVB – 1 (Perinská)	st.	Brezová p. Br.	5	99,5
			Bukovec HGB 1	st.	Bukovec	4
		Periská - Ľ	pr.	Brezová p. Bradlom	1,1 - 6,0	-
		Periská - p,	pr			
		Žriedlová dolina I,	pr	Brezová p. Bradlom	5,5 – 7,8	
		Žriedlová dolina II	pr			
	SK Myjava	Lopušná dolina I	pr.	Košariská	1,1 – 9,4	-
		Lopušná dolina II	pr			-
		Mosnáci	pr.	Košariská	4,5 – 6,3	-
	U Majdlenov Turá Lúka - osada	U Majdlenov (U Belanských)	pr.	Turá lúka	0,6 – 2,0	-

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 109 Prehľad vodných zdrojov ZsVS a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.							
Bánovce nad B.	Ponitriansky SV	1.	Vrchovište	pr.	Slatina n. B.	56,0 -	54,3	-							
			Pri moste	pr.		38,0 - 664,0	36,8	-							
			Pri mlyne	pr.		20,0 - 58,0	19,4	-							
		2.	Pri mlyne	pr.	Č. Lehota	6,0 - 220,0	5,8	-							
		3.	HT - 1	st.	Timoradza	20	18,4	-							
									4.	HT - 2	st.	Podlužany	20	18,4	-
		HT - 4	st.	15	13,8	-									
		5.	HT - 5	st.	Timoradza	12	11	-							
									HT - 6	st.	10	9,2	-		
		6.	HT - 7	st.	Podlužany	18	16,6	-							
									HT - 8	st.	20	18,4	-		
		Trenčín		7.	Jazero	pr.	Motešice	143,0 -	140	-					
Bánovce nad B.	Krásna Ves, Timoradza	7.	Kopanička	pr.	Krásna Ves	7,0 - 25,0	6,8	-							
		8.	Pod skalou	pr.	Slatinka n.B.	0,5 - 30,0	0,5	-							
		9.	Kalište (Močidlo)	pr.	Šípkov	0,5 - 1,0	0,5	Nevyužíva sa pokles výdatnosti							
		10.	Močiare	pr.	Kšinná	3,5 - 4,0	3,4	-							
		11.	Starý Ľutov	pr.	Ľutov	4,9 - 9,0	4,7	-							
									Jelešnica	pr.	2,4 - 12,0	2,3	-		
									Pažitné	pr.	14,0 - 30,0	13,4	-		
12.	Dobranská	pr.	Žitná-Radiša	25,0 - 45,0	24,2	-									
13.	Pod horárňou	pr.	Omastiná	4,0 - 8,0	3,7	-									
Partizánske	SV Partizánske	13.	Luhy	st.	Hradište	11,0 - 25,0	11	-							
			Šiare	st.		24,0 - 35,0	24	-							
			HVL - 1	st.		7	7	-							
			HM - 1,2, 3, 4,	st.		80	80	-							
	14.	Fatimeje	pr.		2,0 - 5,0	1,9	-								

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
	Veľké Uherce - Partizánske		Belaneje	pr.	Veľké Uherce	6,0 - 10,0	5,6	-
	Kolačno - Ondrášová	15.	Drndava I	pr.	Kolačno	4,0 - 9,0	3,7	-
	Partizánske	16.	Drndava II	pr.		4,0 - 12,0	3,7	-
	Veľký Klíž	17.	HVK - 1	st.	Veľký Klíž	5	4,6	-
			HVK - 2	st.		3	2,7	-
	SV Brodzany-Chynorany	18.	Geradza	pr.	Brodzany	5,0 - 10,0	4,6	-
	Turčianky	19.	HG-2	pr.	Turčianky	2	1,8	-

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 110 Prehľad vodných zdrojov TVS a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]
Nové Mesto nad Váhom	SKV Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá	1.	Cetuna - pramene	pr.	Bzince p. J.	8,7 - 139,0	8,3
					Lubina	-	-
		2.	Teplička - st. HP - 1	st.	Čachtice	80	74,4
				st.		80	74,4
	st.			45		41,8	
	3.	S - 1	st.	Beckov	6	5,6	
	Bošáca	4.	Horný	pr.	Bošáca	5,0 - 5,9	4,7
			Dolný	pr.		2,1 - 3,4	2
	Haluzice	5.	Haluzice I, II	pr.	Haluzice	0,5 - 1,0	0,5
	Tr. Bohusl.	6.	Kamienka	pr.	Tr. Bohusl.	4,0 - 8,0	3,9
	Lúka - Modrovka - Coca Cola Co.	7.	Šachor	pr.	Lúka	35,0 - 65,0	34
	Modrová	8.	Studienka	pr.	Modrová	3,5 - 10,0	3,4
	Vaďovce - Kostolné	9.	Hlavina I	pr.	Vaďovce	1,6 - 3,1	1,6
pr.				2,2 - 11,7		2,1	
St. Lehota	11.	Matušikovec - prameň	pr.	St. Lehota	0,1 - 0,2	0,1	
		Teplý vrch - prameň	pr.		1,0 - 2,1	1	
Hrádok	12.	HHK - 1 - studňa	st.	Hrádok	2	1,9	
Lubina	13.	Rybniček horný - pr.	pr.	Lubina	2,2 - 14,0	2	

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	
			Rybniček dolný - pr.	pr.		0,0 - 1,0	0	
Trenčín	SV Trenčianske Teplice – Omšenie – Dolná Poruba	14.	Biele Brodky	pr.	Dolná Poruba	1,0 – 3,0	0,8	
		15.	U Suchých	pr.		0,6-7,0	0,6	
			Brodky	pr.		1,5-10,0	1,4	
		16.	Kráľovec I	pr.	Omšenie	11,5-14,2	10,5	
			Kráľovec II	pr.		0,8-2,9	0,8	
			Orňan	pr.		2,5-8,0	2,3	
			Laštiak I	pr.		6,6-11,6	6,1	
			Laštiak II	pr.		1,2-10,0	1,1	
			Kamenné vráta I	pr.		1,1-1,4	1	
			Kamenné vráta II	pr.		0,9-2,0	0,9	
		17.	Alžbetin I	pr.		Trenčianske Teplice	1,4 – 2,0	13,1
			Alžbetin II	pr.	0,9-5,0		0,9	
			Alžbetin III	pr.	1,0-3,1		0,9	
			Nový I	pr.	2,8-8,5		2,6	
			Nový II	pr.	3,0-5,3		2,8	
			Nový IV	pr.	0,7-5,0		0,7	
			Nový IV a	pr.	1,3-5,8		1,2	
	Heinrich	pr.	3,7-5,0	3,4				
	18.	HTT – 1	st.		10	9		
		HVT – 1	st.		12	10,8		
		HVT – 2	st.		4	3,6		
		SV Trenčín	19.	De – 1,2,3,5, 9; HNS – 1;2,5, HK	st.	Nemšová	135	88
	20.		Jazero S – 1	st.	Dobrá	80	72	
			HD – 1	st.		25	22,3	
			DHŠ – 2	st.		25	22,3	
21.	Sihoť		st.	Trenčín	40	36,4		
	Soblahovská S 1		st.		5	0		
	Soblahovská S 2		st.		6	0		
	Soblahovská S 3		st.		6	0		
	Soblahovská S 4		st.		8	0		
22.	Pod skalou		pr.		0,2-12,0	0,2		
	Kalinky		pr.		3,2			
23.	Jazero		pr.	Soblahov	12 – 14	11,4		
	Huk		pr.		3 – 20	2,9		
24.	HG – 1		st.		8	7,3		
25.	Selec I, II		pr.	Selec	40,0 - 80,0	38,8		
	Selec III		pr.		2,0 - 3,0	1,9		
	Selec IV		pr.		8,0 - 37,0	7,8		

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť VZ min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]
Trenčín	Mníchova Lehota	26.	Bysterec I.,II.,III.	pr.	Mníchova Lehota	1,3 – 7,5	1,2
			Jarky	Pr.		0,7-1,0	0,7
	SV Trenčianske Mitice – Svinná – Trenčianske Jastrabie – Neparadza	27.	Klapča	pr.	Trenčianske Mitice	0,5-1,5	0,5
			Červený hostinec	pr.		12,0 – 23,2	11,6
			Zadná studňa	pr.		6,4 – 12,0	6,7
		28.	Svitava I	pr.	Neparadza	1,0 - 2,0	1
			Svitava II	pr.		10,0 - 35,0	9,5
			Kunové	pr.			3,9
			Skalité	pr.	Trenčianske Mitice	1,5	
	SV Nové Mesto nad Váhom – Stará Turá	29	HŠ – 1	st.	Štvrtok	140	20,9
			HŠ – 2	st.			10,9
			HŠ – 3	st.			22,7
			HŠ – 4	st.			36,4
			HŠ – 6	st.			27,3
			HŠ – 7	st.			27,3
			HŠ – 9	st.			36,4
	M.č. Trenčianska Závada	30.	Macejka	pr.	Nemšová	0,5-1,5	0,5
	Horná Súča	31.	Dúbrava I	pr.	Horná Súča	1,0-3,0	0,9
			Dúbrava II	pr.		1,5	1,4
			Včelíny	pr.		1,1-3,2	1
Pod Chabovou I			pr.	0,8		0,8	
Pod Chabovou II			pr.	1,7		1,5	
Krásny dub II			pr.	2,8		2,5	
Drietoma	32.	Pod žľabom	pr.	Drietoma	0,4 – 14,7	0,4	
Chocholná		Chocholná studňa HHCH 2	st.	hocholná	7		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 111 Prehľad vodných zdrojov PVS a.s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Považská Bystrica	SKV pružina - Púchov	1.	Býky	Pr.	Pružina	23,3-49,8		
		2.	Biele jarky	pr.		16,0-20,6		
		3.	Biobot	pr.		8,6-12,8		-
		4.	Pod hájovňou	pr.		52,9-56,8		-
		5.	Cinkové	pr.		52,9-110,0		-
		6.	Centrálny výver	pr.		46,4-48,0	-	-
		7.	Na ihrisku	pr.		83,1-133,0	-	-
		8.	Mokrú	pr.		2,5-2,9	-	-

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.	
		9.	Mlynský náhon	pr.		33,7-36,7	-	-	
		10.	Riečnica	pr.		2,5-2,9		-	
		11.	Podlazy	pr.	Trstie	0,7-1,1		-	
Považská Bystrica	SKV Považská Bystrica	12.	Jazero Ryluška	pr.	Sádočné	20,7-26,0		-	
		13.	Hodoň	pr.	Domaniža	24,0-27,7			
		14.	Blatnica	pr.		77,3-89,4		-	
		15.	Dom. Lehota	vrt		15,1-19,1		-	
		16.	Čertova skala	pr. vrt		176,0-178,2		-	
		17.	Manínska Tiesňava	pr.	Pov. Teplá	8,6-9,3		-	-
		18.	Pohorelisko	pr.	Domaniža	3,3-3,9		-	-
		19.	Mlyn na barinách	pr.		13,3-15,0			
		20.	Bystré	pr.	Praznov	7,2-9,0		-	-
		21.	Biela voda	pr.	Bodiná	5,7-7,5		-	-
		22.	Kráľovka	pr.	Zem. Kvášov	2,2-2,4		-	-
		23.	Šebešťanová	pr.	Šebešťanová	2,4-2,6			-
		Záskalie	24.	Pod Nivami	pr.	Záskalie	0,7-0,8		-
Papradno	25.	Papradno Vrty	vrt	Papradno	0,6-0,7		-	-	
Stupné	26.	Z pod Hlboče	pr.	Stupné	1,7-1,8		-	-	
Podskalie	27.	Močidlá Zárybniče	pr.	Podskalie	1,8-2,4				
Udiča	28.	Studňa, Prameň-Klapy	Pr. st.	Udiča	0,7-1,8				
Prečín-Zem. Závada	29.	Prameň Malenica	pr.	Zem. Závada	1,0-1,1		-	-	
Púchov	Záriečie	30.	Klecenec	pr.	Záriečie	3,0-5,0			
	Mestečko	31.	Bukoviny, Vrt HV-40	pr. vrt	mestečko	0,1-1,0			
	Mojtín	32.	Uhliská	pr.	Mojtín	8,3-21,3			
	Lednické Rovne	33.	Háj	st.	Lednické Rovne	3,0-3,0		-	
		34.	Skalka studňa	st.		0,7-0,9		-	
		35.	Skalka-vrt HGP-1	vrt		0,1-0,1		-	-
		36.	HLR - 40 Horovce	vrt	Horovce	5,5-6,3		-	
	Dohňany-Mostište	37.	Mostište - Prameň 1	pr.	Mostište	0,2-0,2		-	-
Dohňany	38.	Dohňany-VRT HVD 2	vrt	Dohňany	-		-	prenájom	
Ilava	SKV Pružina – Púchov	39.	Nozdrovica - Prameň 1-3	pr.	Nozdrovica	0,4-0,8			
		40.	Kameničany	vrty	Kameničany	75,0-75,0	66	-	

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
		41.	Iliavka Pr. 1-10	pr.		3,9-5,9	-	-
		42.	Klobušice		Klobušice	0,1-0,1	-	-
	Horná Poruba	4.	Vápeč -pramene	pr.	Horná Poruba	2,2-5,6	-	-
	Pruské		Pruské Vrt	vrt	Pruské	1,4-1,6	-	-
	Zliechov	7.	Zliechov - Pramene Záľisie	pr.	Zliechov	1,7-6,1	-	-
	Košecké Podhradie Kopec	8.	Nad hájovňou V ohrade	pr.	Kopec	11,6-15,2	-	-

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 112 Prehľad vodných zdrojov v prevádzke obcí

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katastrálne územie	Výdatnosť vodného zdroja [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Púchov	Lazy pod Makytou	47	Lazy- vrt HVL2	vrt	Lazy pod Makytou	3,0-3,0		
		Lednica	48	Pod Bukom	pr.	Lednica	1,2-1,2	
	49		Zrúbek 1	pr.	Lednica	0,36-0,36		
	50		Zrúbek 2	pr.	Lednica	0,17-0,17		
	51		Košarisková Lúka	pr.	Lednica	1,0-1,0		
	Zubák	52	Tomášovec 1	pr.	Zubák	0,3-0,3		
		53	Tomášovec 2	pr.	Zubák	0,2-0,2		
		54	Tomášovec 3	pr.	Zubák	0,3-0,3		
	Lysá pod Makytou	55	Bačov prameň	pr.	Lysá pod Makytou	0,5-0,5		
		56	Bačov potok	vs.šac hta	Lysá pod Makytou	3,8-3,8		

Tab. 113 Prehľad vodných zdrojov StVS a. s.

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
Prievidza	SV Prievidza	1.	V Táloch	pr.	Bojnice-Dubn.			-
		2.-9	Mokrú dolina 1-3, Tufová dolina, Žltá dolina, Peklo, Stará hradská, Neznámy	pr.	Kľačno	29,6-59,2	23,0	-

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
		10.	Teplý	pr.	Jalovec	8,4 - 11,1	5,3	-
		11.	Studňa	st.	Pravenec	12,0	10,6	-
		12.	HP - 1	st.	Prievidza	20,0	18,0	-
		13.	Ráztočno	pr.	Ráztočno	13,0 - 14,8	7,7	-
		14.	HS - 2	st.	Nitr. Pravno	22,0	19,8	-
		15.	Pri chate OSP	Pr.		2,3-3,9		
		16.	Vyšehradné	pr.		42,3 - 109,7	34,0	-
Martin	SV Handlová	17.	Jazero	pr.	Abramová	50,0-66,0		-
		18.-19	Mlynská dolina č. 1,2	Pr.	Handlová	10,6-12,4	3,2	
		20.	Tri studničky	pr.		12,6 - 13,8	5,4	-
		21.	Schnaiderova lúka			3,1-4,2		
		22.	Bralský tunel	pr.		-	-	nevyužíva sa
	MV Diviacka Nová Ves	23.	Olavec	pr.	Div. Nová Ves	2,2 - 12,5	2,2	
	MV Diviaky nad Nitricou	24.-27	Bukovina-Gáborová, Vílna studnička, Pod hruškou	pr.	Diviaky n.Nitr.	3,9 - 11,9	1,8	-
	MV Dololné Vestenice	28.	Hradištnica	pr.	Dol. Vestenice	5,4 - 8,8	2,1	-
	SV Nováky	29.-32	Ješkova Ves, HJV-1, HJV-5, HVS-5, Zberná studňa	st.	Ješkova Ves	67,0	46,6	-
		33.-39	Granatier č.1, 2, 3, Smolená 1,2	pr.	Nitrianske Rudno	12,8-52,9	52,0	-
		40.-45	Studňa - č. 1	st.	Nitr. Sučany	6,0	5,2	-
			Studňa - č. 2	st.		8,0	6,9	-
			Studňa - č. 3	st.		6,0	5,2	-
			Studňa - č. 4	st.		8,0	6,9	-
			Studňa - č. 5	st.		5,0	4,3	-
			Studňa - č. 6	st.		7,0	6,0	-
		46.-47.	Jachová 1, Jachová 2	pr.	Kamenec pod Vtáčnikom	1,3-4,9		-
		48.	HBD-4	St.		2		
		49.	Muller		Horná Ves			
	50.	HBG-1						
	51.	Jama	pr.	Nitr. Rudno	10,8 - 45,0	9,6		
	52.	Marušina	pr.		4,9 - 10,4	4,4		
	53.	HSV-2	St.		6,0			

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
	SV Podhradie	54.- 57.	HO - 3	st.	Lehota p. Vt.	3,0	3,5	-
			HBL - 2	st.		4,0	3,5	-
			HBL - 5	st.		3,0	2,6	-
			HBL - 7	st.		2,5	1,3	-
		58- 59.	Prameň horný Prameň dolný	pr.	Podhradie	14,6-28,5		-
	MV Nitrianske Sučany	60.- 63	Bučkova studňa Podvrátna, Kobyľie, Dubiny	st	Nitr. Sučany	5,5 - 12,5	1,8	-
	MV Dlžín	64.- 67	Pod horou, Pod Hrádkom, Osúdenica, Jelšiny	Pr.	Dlžín	0,3-2,1		
	MV Šútovce	68.- 70	Horný, Dolný, Válov 1,2,3	Pr.	Šútovce	0,3-1,3		
	MV Temeš	71. - 72.	Rúbanky, Trsnáč	pr.	Temeš	0,5-9,6	1,4	-
	MV Nevidzany	73.- 74	Sedlištia, Kršlanica	Pr.	Nevidzany	0,4-2,3		
	MV Liešťany	75.- 78	Skalnatá. Listnačka, Šachty, Košarický	Pr.	Liešťany	2,3-17,7		
	MV Nitrica	79.- 80	Močelník 1,2, Vrtaná studňa	Pr. St.	Nitrica	3,8-5,6		
	MV Horné Vestenice	80.- 82	Presmerie 1, Presmerie 2, Čihosť	Pr.	Horné Vestenice	1,0-14,4		
	MV Poruba	83.- 85	Prameň č. 1, 2, 3	Pr.	Poruba	1,2-11,4		
	MV Tužina	86.- 92	Galesgrepa 1, Galesgrepa 2, Kohútová, Žafkelov salaš, Lackova, Vápenná, Uholná	pr.	Tužina	24,0 – 48,6	14,2	-
	MV Radobica	93.- 94	Horný, Dolný	Pr.	Radobica	1,0-2,0		
MV Fančová	95.	Fančová	Pr.	Čereňany	0,2-0,3			
MV Seč	96.- 98	Prameň č. 1, 2, 3	Pr.	Seč	0,7-5,5			
MV Morovno	99.- 100	Morovno, Tri studničky 1,2	Pr.	Morovno	1,8-4,2			
MV Oslany	101.- 102	Barboráš, Tagáňová	Pr.	Oslany	0,8-1,1			

Okres	Vodovod	P. č.	Názov	Druh	Katestrálne územie	Výdatnosť studne: dopor. pram.: min-max [l.s ⁻¹]	Výdatnosť po úprave [l.s ⁻¹]	Pozn.
	MV Valaská Belá	103.-104	Lapšov, Majerech	Pr.	Valaská Belá	6,8-15,7	2,9	
	Prievidza - MČ Hradec-Malá Lehôtka	105.-110	Pri ceste, Stanište, Liškánová, Švogrová, Lúka č. 1, Lúka č. 2	pr.	Hradec	2,7 - 7,0		-
	MČ Veľká Lehôtka	111.-112	Studenica Plieška	pr.	Prievidza	1,8 - 3,3	1,6	-
Turčianske Teplice	ÚV Turček	113.	KV-17	St.	Turček	12,0		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Tab. 114 Celková výdatnosť vodných zdrojov

Vodné zdroje	Výdatnosť (l/s)	
	min	max
BVS a. s.	60,6	89,3
ZsVS a. s.	612,8	3557,0
TVS a. s.	946,2	1 433,9
PVS a. s.	803,3	1 028,4
StVS a. s.	315,01	649,88
Spolu	2 738,41	6 758,48

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Posúdenie súčasného stavu ochrany vodných zdrojov

Ochrana vodných zdrojov je potrebné chápať ako integrovanú ochranu kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd. Rozhodujúcim faktorom pri ochrane kvality vodných zdrojov je problematika zdrojov znečisťovania vôd, či už s priamym alebo nepriamym dopadom na vodné zdroje.

Ochrana množstva vôd, kvantitatívna ochrana, je založená na zvyšovaní akumuláčnej schopnosti krajiny a na kontrole dodržiavania vypočítaných hodnôt pre odoberané množstvá vôd. Za tým účelom sa stanovujú limity využívania zásob podzemných vôd (ekologické limity), ako aj záväzné minimálne prietoky.

Oba aspekty ochrany vôd sú premietnuté v tzv. územnej ochrane vôd. Táto je zabezpečovaná v troch rovinách:

- vo všeobecnej, vyplývajúcej z vodného zákona
- vo širšej – regionálnej ochrane, realizovanej formou chránených vodohospodárskych oblastí

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené v § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

V súčasnosti sú v Trenčianskom kraji vyhlásené dve chránené vodohospodárske oblasti s celkovou rozlohou 2 613 km², pričom v území Trenčianskeho kraja leží približne 1075 km². Širšia ochrana vôd uskutočňovaná formou chránených vodohospodárskych oblastí je plošne najviac zastúpená v okrese Považská Bystrica, kde zasahujú obe CHVO.

Tab. 115 Prehľad CHU na území Trenčianskeho kraja

Názov CHVO	Okresy	Plocha CHVO (km ²)	
		celkom	Z toho v TN kraji
Strážovské vrchy	Považská Bystrica, Prievidza, Púchov, Ilava, Trenčín	757	700
Beskydy -Javorníky	Považská Bystrica, Púchov	1856	375
Spolu		2613	1075

V sprísnenej špeciálnej – užšej ochrane pre využívané vodné zdroje na pitné účely realizovanej najmä formou pásiem hygienickej ochrany. Vyhlasujú ich orgány štátnej vodnej správy a okrem hraníc sa určuje predovšetkým spôsob ochrany a režim činnosti, v ktorom sú zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré by mohli spôsobiť poškodenie alebo ohrozenie množstva a kvality vody vodárenského zdroja. Navrhujú sa tiež technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sú potrebné v ochrannom pásme vykonať. V Trenčianskom kraji v súčasnosti nastáva trend prehodnocovania dávnejšie vyhlásených ochranných pásiem a ich aktualizácia a konkretizácia predovšetkým v oblasti režimu činností v súlade s novými požiadavkami a podmienkami a novou platnou legislatívou v tejto oblasti.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že rezervy v oblasti ochrany vodných zdrojov sú v reálnej účinnosti právnych predpisov a noriem, ako aj v právnom vedomí spoločnosti a v chápaní a presadzovaní ochranných opatrení v praxi.

Cieľom stanovenia ekologických limitov vo vodnom hospodárstve je kvantifikovanie vplyvu exploatacie povrchových a podzemných vôd na hydrologické a hydrogeologické pomery územia, tvoriaceho infiltračnú akumuláciu, ale i výstupnú oblasť podzemných vôd a tým aj na územie priamo dotknuté následným vodohospodárskym využitím, t. j. odbermi vôd.

Jednou z kľúčových úloh ochrany využívaných zdrojov vôd na úseku kvalitatívnej ochrany je riešenie problematiky zdrojov znečistenia, a to bodových zdrojov znečistenia alebo plošných zdrojov znečistenia.

Rozhodujúcimi zdrojmi bodového znečistenia sú vypúšťané odpadové vody, komunálne, ale aj priemyselné.

V súčasnosti prevádzkované komunálne ČOV, ktorých technológia čistenia odpadových vôd nezodpovedá kritériám ostatných legislatívnych predpisov, najmä na odstraňovanie nutričov sú súčasťou riešenia Plánu rozvoja verejných kanalizácií.

Zdroje plošného znečistenia sú ťažšie identifikovateľné než bodové, ale ich účinky sú rovnako dlhodobé a ťažko odstrániteľné. Najväčšími zdrojmi plošného znečistenia sú:

- poľnohospodárstvo, rozptýlené skládky, kontaminované závlahové, ale i zrážkové vody.

2.14.2.3 Stratégia optimálneho rozvoja verejných vodovodov – priority výstavby

Strategickým cieľom rozvoja verejných vodovodov je zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľov Trenčianskeho kraja kvalitnou pitnou vodou bez negatívnych dopadov na životné prostredie.

Na naplnenie strategického cieľa rozvoja verejných vodovodov sú stavené nasledovné priority výstavby verejných vodovodov:

Zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných bezchybnou a kvalitnou pitnou vodou z verejných vodovodov, hlavne v tých okresoch, ktoré v súčasnosti nedosahujú ani celoslovenskú úroveň, predovšetkým v okresoch Myjava, Považská Bystrica a Púchov cestou:

- urýchljeného dokončenia rozostavaných vodovodov v obciach,
- výstavbou nových vodovodov predovšetkým v obciach ležiacich v blízkosti jestvujúcich skupinových vodovodov
- samostatné vodovody budovať tam, kde sú disponibilné miestne zdroje a prívody z jestvujúcich skupinových vodovodov by boli neekonomické
- realizácie opatrení na odstránenie nedostatkov v problémových vodovodoch (kvalita a kvantita),
- pre spoľahlivé zásobovanie vodou doplniť chýbajúce akumulácie, prednostne pre vodovody a skupinové vodovody, ktoré sú v súčasnosti pripojené na diaľkové systémy.

Na zabezpečenie týchto cieľov výstavby verejných vodovodov budú smerované podpory prostredníctvom programového financovania. Postup mimo rámca plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR a územie Trenčianskeho kraja a ním definovaných priorít spôsobuje riziko nesplnenia medzištátnych záväzkov SR. Jeho využitie ako rozhodovacieho nástroja pre smerovanie podpory v pláne navrhnutých investičných akcií v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií je rozhodujúce. Efektívnym nástrojom štátnej politiky na naplnenie záväzkov SR v oblasti verejných vodovodov a verejných kanalizácií bude finančná podpora len tých aktivít, ktoré sú v súlade s týmto plánom.

2.14.2.4 Potreba vody pre navrhnutý optimálny rozvoj

Potreba vody je určená počtom zásobovaných obyvateľov a výškou špecifickej potreby pitnej vody. Vzhľadom na pokračujúci trend každoročného zvyšovania ceny vody dodávanej aj odkanalizovanej pre domácnosti, neočakáva sa v blízkom časovom horizonte zmena v správaní spotrebiteľov smerom k zvyšovaniu spotreby vody.

Pokles odberov na pitné účely sa začal ako dôsledok transformácie hospodárstva, zníženia výroby, reorganizácie podnikov a zavádzania nových výrobných postupov, ale aj uplatňujúcich sa ekonomických opatrení v súvislosti so zvýšením poplatkov za vodu.

Klesajúci trend odberov vody na pitné účely pretrváva, ale možno pozorovať jeho postupné zmierňovanie. Pokles odberov pitnej vody sa prejavil vo všetkých zásobovaných mestách a obciach Trenčianskeho kraja. V mnohých obciach klesli pod dolnú hranicu hygienického minima (80 l.obyv._1.deň _1).

Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020 je uvedený v nasledovných tabuľkách.

Tab. 116 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch

Okres Kraj	Rok			
	2 015		2 020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
Bánovce nad Bebravou	79	110	72	101
Ilava	116	162	105	147
Myjava	71	107	63	95
Nové Mesto nad Váhom	202	283	188	262
Partizánske	111	155	106	148
Považská Bystrica	165	230	153	214
Prievidza	384	499	373	484
Púchov	94	141	80	120
Trenčín	320	448	306	428
Kraj spolu	1 540	2 135	1 446	1 999

Tab. 117 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020

Vodárenská spoločnosť	Potreba pitnej vody (v l/s)			
	2015		2020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
Bratislavská	70,8	107,0	63,4	95,0
Západoslovenská	189,8	265,0	178,3	249,0
Trenčianska	522,0	731,0	493,5	690,0
Považská	373,8	533,0	338,0	481,0
Stredoslovenská	383,5	499,0	372,6	484,0
Trenčiansky kraj spolu	1 539,9	2 135,0	1 445,8	1 999,0

Tab. 118 Predpokladaný vývoj potrieb vody v jednotlivých okresoch a na území pôsobnosti jednotlivých akciových spoločností v roku 2020

Vodárenská spoločnosť	Potreba pitnej vody (v l/s)			
	2015		2020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
BVS, a. s.,				
Myjava	70,8	107,0	63,4	95,0
Spolu za Trenč. kraj	70,8	107,0	63,4	95,0
ZsVS, a. s.,				

Vodárenská spoločnosť	Potreba pitnej vody (v l/s)			
	2015		2020	
	Qpr.	Qmax.	Qpr.	Qmax.
Bánovce nad Bebravou	79,2	110,0	72,3	101,0
Partizánske	110,6	155,0	106,0	148,0
spolu za Trenč. kraj	189,8	265,0	178,3	249,0
TVS, a.s.				
Nové Mesto nad Váhom	202,0	283,0	187,5	262,0
Trenčín	320,0	448,0	306,0	428,0
spolu za Trenč. kraj	522,0	731,0	493,5	690,0
PVS, a. s.,				
Ilava	115,5	162,0	105,3	147,0
Považská Bystrica	164,5	230,0	152,5	214,0
Púchov	93,8	141,0	80,2	120,0
spolu za Trenč. kraj	373,8	533,0	338,0	481,0
StVS, a. s.,				
Prievidza	383,5	499,0	372,6	484,0
spolu za Trenč. kraj	383,5	499,0	372,6	484,0

2.14.2.5 Rámcová bilancia zdrojov a potrieb vody

Z globálneho pohľadu rámcovej bilancie potrieb vody, ktoré budú zodpovedať rozvoju verejných vodovodov a zdrojov vody využívaných na území kraja vyplýva, že vybudované kapacity zdrojov budú pokrývať všetky potreby.

Toto tvrdenie však neodpovedá reálnemu stavu vo všetkých vodovodoch. Vzhľadom k nerovnomernému rozloženiu vodných zdrojov na území Slovenska sú niektoré oblasti z hľadiska zdrojov vody prebytkové, iné oblasti zase vykazujú k roku 2015 deficit zdrojov.

Bilancia vody je územie v pôsobnosti **Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. vyrovnaná**. Z porovnania min. výdatnosti vodných zdrojov a max. dennej potreby vody okresu Myjava vyplýva, že vodovodné systémy okresu Myjava sú z bilančného hľadiska prebytkové.

Mierne prebytková je oblasť v pôsobnosti **Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s.** Kapacity využívaných zdrojov vody aj po znížení ich výdatnosti o ekologické limity a vyradení nevyhovujúcich zdrojov, budú pokrývať výhľadové potreby vody do roku 2015. Bude však potrebné pokračovať v budovaní prívodov z hlavných zdrojov, tak aby bola možná dodávka kvalitnej pitnej vody do všetkých deficitných vodovodov vodárenskej sústavy v súlade s navrhovaným rozvojom vodovodov.

Súčasný zdroje vody aj po znížení ich kapacity o ekologické limity a vyradení zdroja vody budú v globálnom hodnotení pokrývať výhľadové potreby vody na území pôsobnosti **Trenčianske vodohospodárne a kalizácie, a. s., a Považskej vodárenskej spoločnosti, a. s.** Prípadné deficity vo vodovodoch bude možné riešiť dodávkou vody z iných systémov v rámci spoločnosti budovaním prívodov vody, prípadne nových zdrojov.

Bilancia výhľadových potrieb pitnej vody v spotrebiskách na území pôsobnosti **Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s.**, voči využívaným zdrojom vody po znížení ich výdatnosti o ekologické limity a nevyhovujúce zdroje vody poukazuje na určitú napätosť.

2.14.2.6 Návrh rozvoja verejných vodovodov

Stratégia zásobovania obyvateľstva na území bez verejných vodovodov

Strategickým cieľom je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre všetkých obyvateľov kraja. Obce v dosahu hlavných vodárenských systémov budú postupne na ne napájané a obyvatelia budú zásobovaní pitnou vodou dodávanou zo zdrojov kvalitnej vody.

Do obcí, ktoré sú mimo dosahu terajších prívodov vody a veľkokapacitných zdrojov by postupne mali byť budované prívody vody. Ak je možnosť využívania miestnych zdrojov s dostatočnou výdatnosťou a vyhovujúcou kvalitou, bude efektívnejšie zriadiť miestny vodovod.

Nepredpokladá sa, že v horizonte 2020 budú mať všetky obce vybudovaný verejný vodovod. Okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov, ktoré využívajú na zásobovanie domové studne s vyhovujúcou kvalitou vody budú najmä z ekonomických dôvodov riešené až v ďalšej etape.

Tab. 119 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci BVS a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia
Myjava	Chvojnica	373	Zásobovanie pitnou vodou regiónu Myjava alt. Senica

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Tab. 120 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci ZsVS a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
Bánovce nad Bebravou	Cimenná	92	1.) SV Cimenná, Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste pripojiť na PnSV pri Ruskovciach a pripojiť so SV Uhrovec cez Libichavu; 2.) Trebichava, vlastný VZ; 3.) Čierna Lehota, vlastný VZ; 4.) Miezgovce, pripojiť na SV Uhrovec; 5.) Vysočany, pripojiť na SV Uhrovec; v prípade č. 4) a č.5) je potrebné posúdiť nutnosť doplnenia VZ pre SV Uhrovec	
	Čierna Lehota	131		
	Malé Hoste	434		
	Miezgovce	264		
	Nedašovce	433		
	Pochabany	247		
	Trebichava	43		
	Veľké Hoste	573		
	Vysočany	125		
	Zlatníky	671		
Partizánske	Livina	110	Livina, pripojiť na PnSV cez Ostratice, prípadne posúdiť pripojenie na SV Uhrovec cez Livinské Opatovce.	

V okrese Bánovce nad Bebravou sa navrhuje¹²:

- prepojenie SV Kšinná - Radiša so SV Omastiná - Uhrovské Podhradie a prepojenie s SV Uhrovec, ako aj zachytenie a prívod vody z prameňa Drieňovský k.ú. Závada pod Čiernym vrchom.
- Využiť významné vrty HU-1 aHU-2 v Uhrovci a ich perspektívne využitie napojením na SV Uhrovec - Šišov, SV dotovať cez navrhované rozšírenie vodojemu v Uhrovci.

Tab. 121 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci TVS a.s.

Okres	obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	poznámka
Nové Mesto nad Váhom	Horná Streda	1 299	vlastný VZ a vlastný vodovod	
	Moravské Lieskové	2 500	vlastný VZ a vlastný vodovod	
	Nová Bošáca	1 126	napojiť na prívod vody zo Zemianskeho Podhradia	
	Očkov	471	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
	Pobedim	1 199	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
	Podolie	1 957	napojiť na SKV Nové Mesto nad Váhom	
Trenčín	Hrabovka	429	rozostavaný VV, možnosť napojenia na vodný zdroj v Dolnej Súči	
	Petrova Lehota	170	vlastný vodovod	

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Tab. 122 Riešenie zásobovania vodou obcí v rámci PVS a.s.

Okres	Obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
Ilava	Bohunice	751	vodovod Krivoklát Bohunice VZ Kražiny	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007)
	Krivoklát	255		
	Červený Kameň	711		
	Vršatské Podhradie	246		
Považská Bystrica	Bodiná	497	okrajové osídlenia s malým počtom obyvateľov s riešením VV v ďalšej etape	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007), Dolná Mariková - zabezpečiť PD a vybudovanie VV
	Ďurďové	155		
	Klieština	347		
	Kostolec	237		
	Malé Lednice	509		

¹² Podľa podkladov ZsVS a. s. k oznámeniu o začatí obstarávania dokumentácie „zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Okres	Obec	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
	Počarová	139	napojenie na SKV Považská Bystrica	
	Vrchteplá	259		
	Brvnište	1 183		
	Dolná Mariková	1 420		
	Horná Mariková	654		
Púchov	Horná Breznica	469	vodovod rozost.	Vlastný koncepčný materiál Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. s návrhom riešenia vodárenskej infraštruktúry do roku 2030 – Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja – okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava (september 2007); Kvášov - bez VV a ani neplánuje riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV; Lúky - bez VV a ani neplánuje riešiť zásobovanie pitnou vodou z VV
	Kvašov	669	miestne studne	
	Lúky	912	napojenie na SKV Púchov	
	Vydrná	350		

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Náhradné zásobovanie vodou

Náhradné - núdzové zásobovanie pitnou vodou je osobitný a limitovaný spôsob dodávky vody. Dodávka pitnej vody sa zabezpečuje len na úrovni minimálnej potreby pitnej vody.

Náhradné zásobovanie vodou je potrebné riešiť pre každú obec v dvoch úrovniach:

- zásobovanie pitnou vodou, ktoré bude riešené dopravou vody v cisternách, inými dopravnými prostriedkami alebo vo forme balenej vody,
- zásobovanie úžitkovou vodou, ktoré bude určené prioritne pre pokrytie hygienických potrieb obyvateľstva a bude možné podľa povahy situácie používať vodu z vodovodu, ktorá však nemusí spĺňať štandardné požiadavky na kvalitu pitnej vody. Rozhodnutie o prípustnej kvalite úžitkovej vody je v kompetencii Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Vodárenské objekty vybrané na náhradné zásobovanie vodou musia byť technicky zabezpečené podľa STN 755 040 núdzové zásobovanie vodou. Rozsah náhradného zásobovania a prevádzkové hodnoty potrebného množstva vody stanovuje prevádzkovateľ vodovodu v spolupráci s príslušným správnym orgánom.

Pri výbere vodných zdrojov je potrebné prihliadať k ich charakteru, podmienkam pre zabezpečenie zdrojov proti zneužitiu a k dopravným podmienkam. Za vodné zdroje na náhradné zásobovanie vodou sa určujú predovšetkým zdroje podzemných vôd s gravitačnou dopravou vody, ktoré sú bez nároku na energetické zdroje a úpravu vody, okrem hygienického zabezpečenia pitnej vody. Sú to hlavne hlboké šachtové a vŕtané studne, nachádzajúce sa v území neohrozenom záplavami a v území odolnom proti povrchovej kontaminácii. Ide o kapacitne dostačujúce zdroje s kvalitou, ktorá spĺňa požiadavky na akosť pitnej vody.

Vplyv realizácie plánu rozvoja verejných vodovodov na ekologické podmienky krajiny a rozvoj regiónov

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov nebude mať nepriaznivý vplyv na ekologické podmienky krajiny, pretože potreby vody budú v prevažnej miere kryté z existujúcich zdrojov vody a teda nebude zaťažovať krajinu zvýšenými odbermi vody z prostredia. Naopak, Plán rozvoja predpokladá zníženie exploatácie týchto zdrojov tak, aby boli dodržané ekologické limity zdroja a súčasne zohľadňuje aj predpokladané vplyvy globálneho otepľovania.

Bolo by žiaduce, aby sa v obciach súčasne s výstavbou verejného vodovodu realizovala aj výstavba verejnej kanalizácie, lebo je pravdepodobné, že sa zvýši spotreba vody a teda aj produkcia odpadovej vody, čo nepriaznivo ovplyvní kvalitu životného prostredia.

Realizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov zvýši životnú úroveň obyvateľov a priaznivo ovplyvní rozvoj regiónov, v obciach bez verejného vodovodu je minimálne predpoklad rozvoja výrobných prevádzok a zvyšovanie zamestnanosti.

2.14.3 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Kapitola 2.14.3 sa mení v celom rozsahu

Zabezpečenie zodpovedajúceho odvádzania a čistenia odpadových vôd je stanovené požiadavkami smernice 91/271/EHS a záväzkami, ktoré sa Slovenská republika zaviazala plniť v rámci predstupových rokovaní s EÚ a ktoré sú jednoznačne definované i v zákone č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Rámcová smernica o vodách (RSV) 2000/60/EC vytvára právny rámec európskej vodnej politiky. Účelom tejto smernice je ustanoviť podmienky pre vytvorenie účinného systému ochrany vnútrozemských povrchových vôd, pobrežných vôd a podzemných vôd. Určuje zásady smerovania v jednotlivých činnostiach a postupoch vodnej politiky vrátane oblasti odpadových vôd.

Hlavným cieľom smernice 91/271/EHS týkajúcej sa nakladania s komunálnymi odpadovými vodami je ochrana vodných ekosystémov v európskom spoločenstve pred škodlivým účinkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených komunálnych odpadových vôd. Emisné požiadavky smernice o nakladaní s komunálnymi odpadovými vodami sú dopĺňané kvalitatívnymi – imisnými požiadavkami na ochranu vôd formulovanými v smerniciach:

- 76/160/EHS o kvalite vody určenej na kúpanie a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS,
- 98/83/ES o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu,
- 75/440/EHS týkajúca sa požadovanej kvality povrchových vôd určených na odber pitnej vody v členských štátoch,
- 2006/44/ES o kvalite sladkých povrchových vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb,
- 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality.

So smernicou Rady 91/271/EHS súvisia ďalšie dve smernice, ktoré sa vzťahujú aj na proces nakladania s čistiarenským kalom:

- Smernica Rady 86/278/EHS o ochrane životného prostredia a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve,
- Smernica Rady 1999/31/ES o skládkach odpadu,

Požiadavky uvedených smerníc sú plne transponované aj do právnych predpisov SR.

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktorý vytvára právne prostredie pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine, na zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd a na ich účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie.

Ochrana vôd je premietnutá do dodržiavania nasledovných základných princípov:

- zabezpečenie vyhovujúceho stavu vodných zdrojov, vodných ekosystémov a na vodu viazaných krajinných ekosystémov,
- znižovanie znečistenia odpadových vôd v mieste ich vzniku a využívanie možností opätovného používania odpadových vôd.

Pre oblasť odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd majú zásadný význam ustanovenia zákona, ktoré sú transpozíciou požiadaviek smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Vodný zákon ustanovil, že komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách, sa musia odvádzať a prejsť primeraným čistením len verejnou kanalizáciou. Okrem iného určil aj termíny pre jednotlivé veľkostné kategórie aglomerácií nad 2 000 EO, ktoré majú byť v súlade s požiadavkami smernice Rady 91/271/EHS tak, aby boli splnené záväzky SR voči EÚ. Tam kde výstavba verejnej kanalizácie vyžaduje neprimerane vysoké náklady alebo jej vybudovaním sa nedosiahne výrazné zlepšenie životného prostredia, možno použiť iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd, ktorými sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany vôd ako pri odvádzaní týchto vôd verejnou kanalizáciou.

Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd transponuje smernicu Európskeho Parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality. Ustanovuje požiadavky na kvalitu povrchovej vody, kvalitatívne ciele povrchovej vody určenej na odber pitnej vody, vody určenej na závlahy a vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb a rozsah monitorovania týchto vôd, klasifikáciu dobrého ekologického stavu povrchových vôd, dobrého chemického stavu povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu povrchových vôd, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia splaškových odpadových vôd, komunálnych odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do povrchových alebo do podzemných vôd, osobitne na ich vypúšťanie v citlivých oblastiach, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých látok a prioritných látok vypúšťaných do povrchových vôd a požiadavky na vypúšťanie odpadových vôd z odľahčovacích objektov vôd z povrchového odtoku.

Jednou z rozhodujúcich povinností vlastníka verejného vodovodu a verejnej kanalizácie je zabezpečiť rozvoj verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v súlade so schváleným plánom rozvoja s ohľadom na ekologické aspekty a finančné možnosti. Zákon ustanovuje taktiež povinnosť zabezpečiť podmienky na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd od obyvateľov, čím konkretizuje činnosť obcí v oblasti

verejných vodovodov verejných kanalizácií podporovanú aj ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2.14.3.1 Analýza súčasného stavu odvádzania a čistenia odpadových vôd

Súčasný stav vybavenosti

Rozvoj verejných kanalizácií v Trenčianskom kraji, tak ako na celom území Slovenska výrazne zaostáva za stavom v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou, ktorý predstavuje 89,25 % obyvateľov zásobovaných z verejného vodovodu, a to cca o 30,50 % v počte pripojených obyvateľov.

K 31.12. 2011 bol počet obyvateľov v Trenčianskom kraji bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu 353 tisíc, čo tvorí takmer 59,50 % z celkového počtu obyvateľov.

V Trenčianskom kraji je verejná kanalizácia vybudovaná alebo čiastočne vybudovaná v 66 obciach, z čoho v správe vodárenských spoločností sú kanalizácie v 25 obciach. Celkovo je v Trenčianskom kraji evidovaných 63 komunálnych ČOV, z ktorých 24 je v správe vodárenských spoločností a 39 v správe obcí a iných spoločností. Celková dĺžka kanalizačnej siete bola viac ako 980 km.

Špecifikom územia Trenčianskeho kraja je to, že územne spadá do pôsobnosti až piatich veľkých vodárenských prevádzkových spoločností, ktorými sú:

- Považská vodárenská spoločnosť, a.s., - okresy Považská Bystrica, Púchov, Ilava,
- Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s., - okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom,
- Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., - okres Myjava,
- Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., - okres Prievidza,
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., - okresy Bánovce nad Bebravou a Partizánske.

Tieto vodárenské spoločnosti zabezpečujú prevádzkovanie prevažnej väčšiny verejných kanalizácií v kraji. Okrem nich pôsobia na území kraja aj ďalšie menšie obchodné spoločnosti zabezpečujúce prevádzkovanie verejných kanalizácií. Je to napr. PreVaK s.r.o., ktorá zabezpečuje prevádzkovanie verejnej kanalizácie a ČOV v meste Stará Turá alebo Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o. so sídlom v Nemšovej. Časť obcí zabezpečuje prevádzkovanie verejných kanalizácií samostatne prostredníctvom svojich odborných zástupcov .

Majiteľom kanalizačnej siete vodohospodárskej infraštruktúry na území Trenčianskeho okresu sú Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s. (TVK) a jednotlivé mestá a obce. Prevádzkovateľmi tohto majetku sú TVS, a.s., Regionálna vodárenská spoločnosť Vlára – Váh, s.r.o.

Obdobná situácia je aj v okrese Prievidza, kde je vlastníkom infraštruktúry Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. a prevádzkovanie zabezpečuje Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Tab. 123 Súčasný stav odkanalizovania v okresoch Trenčianskeho kraja (k 31.12.2011)

Okres	Počet obyvateľov (tis.)		Podiel z celkového počtu obyv. (%)	Počet obcí		Podiel z celkového počtu obcí (%)	Počet komunál. ČOV
	celkom	s verejnou kanalizáciou		celkom	s verejnou kanalizáciou		
Bánovce nad Bebravou	37,10	19,74	53,20	43	3	6,97	5
Ilava	60,59	40,59	66,99	21	6	28,57	9 ¹³
Myjava	27,64	15,94	57,67	17	4	23,53	4
Nové Mesto nad Váhom	62,20	30,11	48,40	34	6	17,64	6
Partizánske	47,05	26,64	56,62	23	5	21,73	5
Považská Bystrica	63,54	42,72	67,23	28	5	17,85	7
Prievidza	137,82	84,26	61,13	52	13	25,00	11
Púchov	44,67	19,86	44,45	21	9	42,85	6
Trenčín	112,95	72,79	64,44	37	12	32,43	10
Trenčiansky kraj	593,55	352,91	59,46	276	69	25,00	59

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) + vlastný prepočet

Ak prijímame stanovisko, že všade tam, kde je vybudovaný verejný vodovod, malo by byť riešené a teda vybudované následné odvádzanie a čistenie odpadových vôd, musíme konštatovať nasledovné:

Z celkového počtu obcí v kraji 276 bol (k 31.12 2011) vybudovaný verejný vodovod v 238 obciach (aspoň v časti sídla čo je 86,23 %), odvádzanie komunálnych odpadových vôd je iba v 69 obciach, čo je 25,00%,.

2.14.3.2 Zoznam jestvujúcich ČOV

Okres Bánovce nad Bebravou

ČOV Bánovce nad Bebravou

ČOV Uhrovec – 2 ČOV

ČOV Timoradza

ČOV Rybany

ČOV Dolné Naštice

Okres Ilava

ČOV Ilava zrušená (ČS Ilava) napojená na ČOV Dubnica nad Váhom

ČOV Dubnica nad Váhom – napojená aj Nová Dubnica

ČOV Ladce (zrušená) napojená na ČOV Dubnica nad Váhom

ČOV Dulov –napojená aj obec Horovce v okrese Púchov

ČOV Agrofarma Červený Kameň

ČOV Mikušovce

¹³ ČOV Ilava a Ladce zrušené – odvádzané do ČOV Dubnica nad Váhom

Okres Myjava

ČOV Myjava

ČOV Brezová pod Bradlom

ČOV Krajné

ČOV Stará Myjava

Okres Nové Mesto nad Váhom

ČOV Nové Mesto nad Váhom (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)

ČOV Brunovce

ČOV Čachtice

ČOV Častkovce

ČOV Stará Turá

ČOV Bzince pod Javorinou

ČOV Hrádok (diaľnica D1) – napojenie obce Kočkovce, Nová Ves nad Váhom a Hôrka nad Váhom

ČOV Beckov, diaľnica D1 – zvoz žumpových vôd z viacerých obcí

Okres Partizánske

ČOV Partizánske - napojená aj obec Žabokreky nad Nitrou

ČOV Chynorany

ČOV Veľké Uherce

ČOV Nadlice - 4 obecné malé čistiarne odpadových vôd

ČOV Bošany - ZDA HOLDING Slovakia, a.s. – napojená aj časť obce Bošany

Okres Považská Bystrica

ČOV Považská Bystrica

ČOV Považská Bystrica – Milochovo

ČOV Udiča

ČOV Udiča I – Malá Udiča

ČOV Udiča II – Veľká Udiča

ČOV Domaniža

ČOV Dolná Mariková

ČOV Pružina

Okres Púchov

ČOV Púchov - napojená aj obec Streženice (podľa podkladov PVS a.s. aj obce Dohňany a

ČOV Lednické Rovne

ČOV Lúky, napojená aj obec Lysá pod Makytou

ČOV Kúpele Nimnica - Nimnica

ČOV Belušké Slatiny - MČ obce Beluša

ČOV Beluša

ČOV Dohňany

Okres Prievidza

ČOV Prievidza napojené aj obce Bojnice a Kanianka

ČOV Handlová

ČOV Lehota pod Vtáčnikom

ČOV Dolné Vestenice

ČOV Nováky (FORTISCHEM a.s.)

ČOV Oslany

ČOV Bystričany

ČOV Čereňany

ČOV Pravenec (V.O.S.R. s. r. o.)

ČOV Koš

ČOV Baňa Cígeľ – napojená aj časť obce Sebedražie

Okres Trenčín

ČOV Trenčín ľavý breh (intenzifikácia realizovaná v roku 2016) – napojená aj časť obce Soblahov

ČOV Trenčín pravý breh – napojená aj obec Kostolá-Záriečie

ČOV Trenčianske Stankovce (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)

ČOV Trenčianska Teplá (intenzifikácia realizovaná v roku 2016)

ČOV Nemšová - napojená aj obec Horné Srnie

ČOV Horné Srnie – Rybníky – napojená časť obce Horné Srnie

ČOV Domov sociálnych služieb Adamovské Kochanovce – časť obce Adamovské Kochanovce

ČOV Svinná

ČOV Veľká Hradná

Prehľad základných parametrov vybudovaných čistiarní komunálnych odpadových vôd sa nachádza v nasledovných tabuľkách.

Tab. 124 Základné parametre ČOV v okrese Bánovce nad Bebravou

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Bánovce nad Bebravou	Bánovce nad Bebravou	ZsVS a.s.	ZsVS a.s.	20 639	19 050	20,1	1 861	27 814	Bebrava
ČOV Uhrovec	Uhrovec	obec	AQUASECO, s.r.o., Ivanka pri Dunaji.	1 521	187	0,37	6,2	225	Radiša
ČOV Uhrovec pri OcÚ					179	0,59	3,2		Radiša
ČOV Timoradza	Timoradza	obec	Alvest, s.r.o.	524	125	17,6	3,2		Bebrava
ČOV Rybany	Rybany	obec	obec	1 447	50	0,63	2,4		Bebrava
ČOV Dolné Naštice	Dolné Naštice	obec	obec	470	72	0,45	3		Bebrava

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 9

Tab. 125 Základné parametre ČOV v okrese Ilava

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Ilava ¹⁴	Ilava	PVS, a.s	PVS, a.s	5 414	4 664	16,6	335,2	13 590	Derivačný kanál Váhu - Kočkovský
ČOV Dubnica	Dubnica nad Váhom	PVS, a.s	PVS, a.s	25 229	22 625	36,3	2 250,1	48 816	Derivačný kanál Váhu - Kočkovský
	Nová Dubnica			11 469	11 506	18,2			
ČOV Ladce ¹⁵	Ladce	obec	ČOV PVS a. s., VK – obec	2 617	947	0,6	20,6	700	Derivačný kanál Váhu -Kočkovský
ČOV Dulov	Dulov	obec	PROX T.E.C. Poprad, s.r.o.	933	597	5,2	20,2	750	Váh
	Horovce okres Púchov		ALVES Skalka n/V	837	435	3,7			

¹⁴ Podľa podkladov PVS a.s. ČOV Ilava zrušená odkanalizovanie na ČOV Dubnica nad Váhom

¹⁵ Podľa podkladov PVS a.s. ČOV Ladce zrušená odkanalizovanie na ČOV Dubnica nad Váhom

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Agrofarma Červený Kameň	Červený Kameň	obec	Ekoprogres, v.d.	711	60	6,0	23		Tovarský potok
ČOV Mikušovce, ZŠ, MŠ bytové domy	Mikušovce	Ekologické stavby, s.r.o. PB	1 010	150	150	0,042	1300	200	Tovarský potok

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 5

Podľa podkladov PVS, a.s. rušia sa ČOV Ilava (zostáva ako ČS OV Ilava) a Ladce s prepojením na intenzifikovanú ČOV Dubnica nad Váhom

Tab. 126 Základné parametre ČOV v okrese Myjava

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Myjava	Myjava	BVS a.s.	BVS a.s.	12 302	11 050	43,8	1 649	63 000	Myjava
ČOV Brezová pod Bradlom	Brezová pod Bradlom	BVS a.s.	BVS a.s.	5 294	4 020	6,0	759	4 300	Brezovský potok
ČOV Krajné	Krajné	obec	SLV s.r.o.	1 571	570	4,0	32	1 550	Jablonka
ČOV Stará Myjava	Stará Myjava	Stará Myjava	Ing. Mroslav Dobrovodský Myjava	740	300 ¹⁶	1,9	23,13	500	Myjava

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 8

Tab. 127 Základné parametre ČOV v okrese Nové Mesto nad Váhom

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Nové Mesto nad Váhom	Nové Mesto nad Váhom	TVK a.s.	TVS a.s.	20 075	19 582	60,17	1 082	63 000	Der. kanál Váhu

¹⁶ Napojení len chatári rekreačnej oblasti

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanál. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Čachtice	Čachtice	obec	TVS a.s.	3 830	282	5,43	50,7	4 300	Čachtický kanál
ČOV Častkovce	Častkovce	obec	ALVEST, s.r.o. Skalka nad Váhom	1 159	1 013	5,62	45,8	1 000	Dubová
ČOV Stará Turá	Stará Turá	Aquatour a.s.	PreVaK, s.r.o. Stará Turá	9 434	8 112	19,0	1 86	10 500	Trstie
ČOV Brunovce	Brunovce	obec	PreVaK, s.r.o. Stará Turá	560	470	3,20	-	600	Der. kanál Váhu
ČOV Bzince pod Javorinou	Bzince pod Javorinou	obec	TVS, a.s.	2 076	655	14,3	16,62	600	Kamečnica
ČOV Beckov	Zvoz žumpových vôd								
ČOV Hrádok	Hôrka nad Váhom	obce	OVKS Sochoň, s.r.o, Kočovce	700	436				Váh
	Kočovce			1 443	1046				
	Nová ves nad Váhom			548	361				

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 7

Tab. 128 Základné parametre ČOV v okrese Partizánske

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanál. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Partizánske	Partizánske	ZsVS a.s.	ZsVS a.s.	24 006	23 361	56,1	3 783	52 300	Bebrava
	Žabokreky nad Nitrou			1 655	550	2,30			
ČOV Chynorany	Chynorany	obec	obec	2 743	2 150	14,40	76	1 500	Bebrava
ČOV Žabokreky nad Nitrou ¹⁷	Žabokreky nad Nitrou	obec	ZsVS a.s.	1 655	1 547	6,30	144	2 500	Nitras
ČOV Veľké Uherce	Veľké Uherce	obec	ZsVS a.s.	2 010	272	1,70	21,0	500	Drahožica

¹⁷ Žabokreky nad Nitrou napojené na ČOV Partizánske

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Bošany ZDA Holding Slovakia a.s.	Bošany	obec	obec	4 196	298	5,66	76	-	Nitra
			ZDA Holding		2 038				

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 11

Tab. 129 Základné parametre ČOV v okrese Považská Bystrica

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Pov.Bystrica	Považská Bystrica	PVS, a.s.	PVS, a.s.	41 153	39 267	83,2	2 413	45 000	Váh
ČOV Považská Bystrica - Milochov	Považská Bystrica - Milochov	PVS, a.s.	PVS, a.s.		363	1,8	21,9	200	VN Nosice Váh
ČOV Malá Udiča	Udiča I. – Malá Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	2 200	208	0,6	4,0	200	Nosice Váh
ČOV Veľká Udiča	Udiča II. – Veľká Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.		154	0,7	3,6	50	Maríkovský potok
ČOV Udiča	Udiča	obec	EKOSPOL a.s.		300	1,2	16,5	600	Maríkovský potok
ČOV Dolná Mariková	Dolná Mariková	obec	obec	1 420	272	1,4		750	Maríkovský potok
ČOV Domaniža	Domaniža	obec	AQUASPIŠ, s.r.o., Sp. Nová Ves	1 500	1 370	10,5	58,4	2 200	Domanižanka
ČOV Pružina	Pružina	obec	Alvest, s.r.o Skalka n/V	1 925	348	3,8	18,2	126 m ³ /rok	Pružinka

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 3

Tab. 130 Základné parametre ČOV v okrese Prievidza

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Prievidza	Prievidza	StVS, a.s.	StVPS a.s.	48 866	48 514	89,0	5 446	139 000	Handlovka
	Bojnice			4 983	4 855	17,3			
	Kanianka			3 996	3 218	5,2			
ČOV Dolné Vestenice	Dolné Vestenice	obec	obec	2 595	2 321	8,3	606	-	Nitrica
ČOV Handlová	Handlová	StVS, a.s.	StVPS a.s.	17 738	17 010	28,0	979	24 336	Handlovka
ČOV Lehota pod Vtáčnikom	Lehota pod Vtáčnikom	StVS, a.s.	StVPS a.s.	3 897	1 532	6,8	363	10 000	Lehotský potok
ČOV Nováky – FORTISCHEM a.s.	Nováky	StVS, a.s.	VK StPVS a.s.	4 283	4 009	11,2	-	-	Nitra
			ČOV FORTISCHEM Nováky						
ČOV Oslany - 5 malých obecných ČOV	Oslany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	2 384	783	1,7	20,4	Σ975	Osliansky potok
ČOV Baňa Cígeľ	Sebedražie	obec	Baňa Cígeľ	1 716	530	0,6	196	-	Moštenica
	Baňa Cígeľ admin. budovy				863				
ČOV Pravenec - VOSR s.r.o.	Pravenec	StVS, a.s.	VK StVPS a.s.	1 250	610	1,5	-	-	Nitra
			ČOV V.O.S.R. s.r.o.						
ČOV Bystričany	Bystričany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	1 250	610	2,1	19,7	1 000	Bystrica
ČOV Čereňany	Čereňany	obec	Ekoservis Slovensko, s.r.o Veľký Slavkov	1 706	63	1,5	0,157	-	Čereňanský potok

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
ČOV Koš	Koš	obec	obec	1 177	348	0,9	3,92		Ciglianka

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 3

Tab. 131 Základné parametre ČOV v okrese Púchov

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Púchov	Púchov	PVS, a.s.	PVS, a.s.	14 569	13 756	35,0	2 523,5	75 052	Váh
	Streženice			920	698				
ČOV Beluša	Beluša	PVS, a.s.	PVS, a.s.	5 855	964	4,8	99,5	-	Pružinka
ČOV Belušské Slatiny	Beluša – MČ Belušské Slatiny	obec	Ekologické stavby, s.r.o., PB		100	2,3	12 000	375	Slatinka
ČOV Lednické Rovne	Lednické Rovne	PVS, a.s.	PVS, a.s.	4 035	2 713	6,0	254,2	7 344	Váh
ČOV Kúpele Nimnica a. s.	Nimnica	obec	obec	672	172	7,4	5 880	-	Váh
ČOV Lúky	ČOV pre obce Lúky a Lysá p/M	Obec Lúky	Ekologické stavby, s.r.o., Pov. Bystrica	912	724	11	66 000	1 875	Biela voda
		Obec Lysá pod Makytou		2 111	1 150	4			
ČOV Dohňany	IBV Dohňany a okolie	obec	W-Control, s.r.o. Poprad	1 739	209	1,2	6 370	200	Biela voda

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 4

Tab. 132 Základné parametre ČOV v okrese Trenčín

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkovateľ kanalizácie	Počet obyv. obce	Počet napoj. obyv.	Dĺžka kanal. siete bez prípojok km	Voda čistená (tis.m ³)	Projektov. kapacita ČOV - EO	Recipient
			Prevádzkovateľ ČOV						
ČOV Trenčín – ľavý breh	Trenčín – ľavý breh	TVK a.s.	TVS a.s.	55 950	55 210	89,57	2 938,8	150 000	Váh
	Soblahov			2 150	80	4,12			
ČOV Trenčín pravý breh	Trenčín – pravý breh	TVK a.s.	TVS a.s.			44,06	1 602,2	30 140	Zlatovecký potok - Váh
	Kostolná-Záriečie			661	585	2,79			
ČOV Adamovské Kochanovce- domov soc. služieb	Adamovské Kochanovce	Trenčiansky samospr. kraj	obec	840	125	0,50	-	-	Adamovský potok
ČOV Trenčianske Stankovce	Trenčianske Stankovce	TVK a.s.	TVS a.s.	3 113	588	20,97	193,4	3 100	Váh
	Trenčianska Turná			3 124	417				
ČOV Trenč. Teplá	Trenčianske Teplice	mesto	TVS a.s.	4 104	4 104	38,68	2 393,5	36 650	Teplička
	Trenčianska Teplá	TVK a.s.		4 069	3 259				
ČOV Nemšová	Nemšová	mesto	Region. vodár. spol. Vlára-Váh, s.r.o.	6 296	4 510	23,0	210,1	17 930	Vlára
	Horné Srnie	obec		2 849	2 620	10,67	70,0		
ČOV Horné Srnie - Rybníky	Horné Srnie-časť obce	obec	Region. vodár. spol. Vlára-Váh, s.r.o.	2 849	60	0,95	1,5	200	Vlára
ČOV Svinná	Svinná	obec	Ekoprogres, v.d.	1 577	93	0,1	4,9	120	Svinica
Veľká Hradná	Veľká Hradná	obec	obec	670	54	1,0	3,0	75	Svinica

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tab. Č. 6

V oblasti čistenia odpadových vôd nastala výrazná zmena zavedením povinnosti odstraňovania nutričov - dusíka a fosforu (NV SR č. 242/1993 Z. z., NV SR č. 491/2002 Z. z. a NV SR č. 296/2005 Z. z.).

Pred nadobudnutím účinnosti týchto legislatívnych predpisov bol prístup k realizácii a samostatná realizácia ČOV riadená v tom čase platnými ekologickými, technickými a technologickými požiadavkami. u komunálnych ČOV boli základnými návrhovými a hodnotiacimi parametrami ukazovatele BSK₅, CHSK, a NL (odstraňovanie uhlíkovej zložky, resp. sekundárne čistenie odpadových vôd). u väčších ČOV, ktoré boli budované v minulosti, už pri ich návrhu a realizácii neboli zohľadňované v súčasnosti platné požiadavky na kvalitu vyčistených vôd a svojim dispozičným riešením, strojno-technologickým vybavením a kapacitou nie sú schopné spĺňať súčasné kvalitatívne a kvantitatívne požiadavky.

Medzi nedostatky, resp. rozhodujúce problémy vyskytujúce sa na existujúcich kanalizačných systémoch v súčasnosti v Trenčianskom kraji možno zahrnúť najmä:

- nevyhovujúce dispozičné, stavebné riešenia a zastarané a energeticky náročné strojnotechnologické zariadenia ČOV nevyhovujúce súčasným podmienkam,
- vysoký podiel balastných vôd a nariadenie odpadových vôd, ich ochladzovanie v dôsledku odvodnenia územia jednotnou kanalizáciou, čo následne spôsobuje problémy v procese čistenia (zaústenie drenáží, prameňov, potokov a pod.), nízka pozornosť bola venovaná odvádzaniu vôd z extravilánu,
- nízky počet napojených obyvateľov na nové verejné kanalizácie, legislatívne nedoriešená problematika povinnosti napojenia sa na novovybudované kanalizácie,
- neustále sa zvyšujúci záujem obyvateľstva o budovanie malých domových čistiarní odpadových vôd, bez ohľadu na vhodnosť takéhoto riešenia v predmetnej lokalite, chýbajúca legislatívna právomoc povoľovať tieto stavby ako dočasné, do doby vybudovania verejnej kanalizácie,
- dlhodobopretrvávajúce problémy s likvidáciou čistiarenských kalov,
- vysoký podiel priemyselných odpadových vôd čistených na komunálnych ČOV, čo v niektorých prípadoch spôsobuje veľké problémy v čistiarenskom procese,
- nedostatočná pozornosť sa venuje opravám a údržbe zariadení a často sú riešené až havarijné stavy kanalizačných systémov,
- nedodržanie hydraulických zásad pri dodatočnom budovaní privádzačov na ČOV, zaústenie väčších profilov stôk do menších, ako následok dodatočného budovania privádzačov do čov,
- predimenzované profily zberačov, v ktorých sedimentuje znečistenie, vybudované v dôsledku veľkorysých prognóz rozvoja miest uvažovaných v minulosti.

Naproti tomu významnými pozitívami sú:

- v oblasti stredného Považia – vybudovanie a spustenie do trvalej prevádzky ČOV Trenčín – pravý breh, čím bolo ukončené vypúšťanie nečistených odpadových vôd z pravobrežnej časti mesta Trenčín do rieky Váh a bol tak odstránený jeden z najväčších bodových zdrojov znečistenia v regióne,

- geografický charakter územia Trenčianskeho kraja umožňuje v prevažnej miere uplatnenie technicky aj ekonomicky výhodnejšieho gravitačného systému odvádzania odpadových vôd,
- dostatočný potenciál pre zabezpečenie kvalitnej predprojektovej a projektovej prípravy kanalizačných stavieb, odbornými realizačnými a dodávateľskými firmami,
- prístupnosť vhodných a kvalitných strojnotechnologických zariadení, techniky pre riadenie, automatizáciu a optimalizáciu procesov odvádzania a čistenia odpadových vôd,
- vodárenské spoločnosti, ktoré vytvárajú strojným a strojno-technologickým vybavením a hlavne odborným potenciálom, dobrú pozíciu pre zvládnutie prevádzky aj nových kanalizačných systémov,
- systémom výchovy nových odborníkov pre oblasť riadenia, prevádzky, technického a technologického zabezpečenia stokových sietí a čistiarní odpadových vôd, možnosťami pre zvyšovanie odbornej úrovne pracovníkov z praxe.

Plnenie kritérií ustanovených smernicou 91/271/EHS

U väčších ČOV sú problémové ukazovatele najmä dusík a fosfor, čo bolo príčinou k vydaniu povolení na vypúšťanie odpadových vôd na prechodné obdobie, v ktorých sa povolili vyššie limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia ako predpisuje platná legislatíva. Zabezpečenie zosúladenia reálnych možností existujúcich ČOV s kvalitatívnymi požiadavkami platnej legislatívy si vyžaduje najčastejšie úplnú rekonštrukciu, resp. vybudovanie nových ČOV.

Tab. 133 Prehľad jestvujúcich ČOV podľa ich jednotlivých veľkostných kategórií

Okres	Kapacita ČOV				
	Do 2 000	2 000 -10 000	10 000 -100 000	Nad 100 000	Spolu
	Počet ekvivalentných obyvateľov (EO)				
Bánovce nad Bebravou	3	2	1	-	6
Ilava	1	3	2	-	6
Myjava	1	2	1		4
Nové Mesto nad Váhom	4	2	2	-	8
Partizánske	1	2	1	-	4
Považská Bystrica	5	2	1	-	8
Prievidza	5	2	3	1	11
Púchov	3	3	1	-	7
Trenčín	4	1	3	1	9
Trenčiansky kraj	30	8	14	2	63

Zdroj: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013)

Všetky obce s počtom obyvateľov nad 10 000 majú v súčasnosti zabezpečené odvádzanie a čistenie odpadových vôd. Avšak podľa požiadaviek smernice Rady č. 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd je pre aglomerácie s veľkosťou nad 10 000 EO, pokiaľ sa nachádzajú v citlivej oblasti, určená povinnosť odstraňovania nutrientov. Znamená to, že ČOV a k nej prislúchajúca stoková sieť musí vytvoriť podmienky pre účinné znižovanie obsahu zlúčenín dusíka a fosforu vo vyčistených odpadových vodách. Obzvlášť kategória aglomerácií s veľkosťou nad 10 000 EO, ktorá pre zabezpečenie odstraňovania dusíka vyžaduje

technologicky komplikovanejšie usporiadanie, bude vo veľmi krátkom čase nesmierne náročná na investície.

Pokiaľ ide o menšie aglomerácie nachádzajúce sa v citlivej oblasti, je v nich požadované plné biologické čistenie odpadových vôd so zabezpečením nitrifikácie (pre veľkosť aglomerácií 2001 – 10 000) alebo plné biologické čistenie len s odbúraním organického znečistenia (pre aglomerácie menšie ako 2 000 EO).

Aglomerácie s veľkosťou 2 001 – 10 000 vyžadujú jednoduchšiu technologickú schému čistenia, avšak vytvárajú napriek tomu vzhľadom na ich počet značné technické a investičné nároky.

2.14.3.3 Koncepčné a strategické východiská rozvoja verejných kanalizácií

Vychádzajúc z koncepčných zámerov, resp. ich cieľov treba v rámci rozvoja verejných kanalizácií predovšetkým eliminovať negatívny vplyv znečistenia na kvalitu vodných zdrojov a zdravie ľudí, ktorý je dôsledkom vypúšťania nečistených alebo nedostatočne čistených splaškových a komunálnych odpadových vôd ako aj odľahčenie a odvádzania vôd z povrchového odtoku v čase dažďových udalostí.

Treba zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a čistenia splaškových a komunálnych odpadových vôd a reguláciu odľahčenie a odvádzania vôd z povrchového odtoku do recipientov, aby sa predišlo:

- zhoršovaniu kvality povrchových a podzemných vôd,
- podstatnej redukcii kyslíka v recipientoch,
- nadmernému obohatovaniu recipientov živinami, hlavne makronutrientami N a P,
- nadmernému vypúšťaniu patogénnych mikroorganizmov fekálneho pôvodu,
- nadmernému vypúšťaniu škodlivých látok do verejnej kanalizácie hlavne od priemyselných producentov a postupnému zamedzeniu vypúšťania obzvlášť škodlivých látok,
- poškodzovaniu recipienta počas dažďovej udalosti odľahčovaním odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku nad predpísaný riediaci pomer.

Rozvoj verejných kanalizácií je navrhovaný v súlade s vecnými požiadavkami vyplývajúcich z predmetnej legislatívy EÚ a SR a koncepčných a plánovacích dokumentov s cieľom vytvoriť podmienky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a prioritne zabezpečiť:

- v súlade s Národným programom SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS:
 - výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách väčších ako 10 000 EO, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd väčších 10 000 EO,
 - výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 EO, výstavbu, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd od 2 000 do 10 000 EO,
 - v aglomeráciách do 2 000 EO výstavbu čistiarní odpadových vôd v prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie,
 - výstavbu stokových sietí a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých

sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

- priebežné budovanie a rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS),
- zabezpečiť aby do verejnej kanalizácie boli vypúšťané len tie priemyselné odpadové vody s obsahom škodlivých látok, ktoré nespôsobia:
 - poškodenie stokovej siete, čistiarne odpadových vôd a ohrozenie zdravia zamestnancov pri ich prevádzke,
 - ohrozenie prevádzky čistiarní odpadových vôd, spracovanie kalu a jeho ďalšieho využitia alebo bezpečného zneškodnenia,
 - prekročenia limitných hodnôt vyčistených odpadových vôd a ohrozenie kvality vôd v recipientoch,
- zabezpečiť realizáciu opatrení na zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania odpadových vôd na ekosystém recipienta a vylúčiť vypúšťanie obsahu žump do povrchových a podzemných vôd.

Kritériá plánov rozvoja verejných kanalizácií

Pri plánovaní výstavby kanalizačných stavieb musia byť rešpektované všetky určujúce požiadavky optimálnej funkčnosti, prevádzkovej stability, primeranej investičnej náročnosti, primeranej prevádzkovej náročnosti, vplyvu zaústenia na recipient, atď. Pri stanovovaní funkčných požiadaviek sa uvažuje s celým systémom tak, že rozšírenie alebo jeho modifikácia nespôsobí nedodržanie platných predpisov alebo noriem. Funkčné požiadavky kanalizačných systémov musia byť stanovené tak, aby pri zohľadnení celkových nákladov (investičných a prevádzkových) sa zabezpečilo odvádzanie a vyústenie odpadových vôd bez nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, rizika ohrozenia verejného zdravia alebo prevádzkového personálu. Vplyv kanalizačných systémov na recipient musí vyhovovať požiadavkám oprávnených orgánov. Iné špecifické požiadavky oprávnených orgánov akceptované a splnené.

V rámci efektívneho odvádzania a čistenia odpadových vôd je uplatňovaný systém kanalizačných aglomerácií, ktorý vychádza z ustanovení našej a európskej právnej úpravy.

Pod aglomeráciou sa rozumie územne ohraničená oblasť¹⁸, v ktorej je osídlenie alebo hospodárska činnosť natoľko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzat' z nich komunálne odpadové vody stokovou sieťou (podľa smernice 91/271/EHS) do čistiarne odpadových vôd, alebo na miesto ich spracovania a vypúšťania.

Vzhľadom na geograficko – demografický charakter územia Slovenska je opodstatnené spájanie viacerých administratívnych obcí do aglomerácie so spoločnou čistiarnou odpadových vôd, čím sa zabezpečí vyššia prevádzková stabilita ČOV a kvalita vyčistenej vody.

Z pohľadu medzinárodných záväzkov, ekonomických a organizačno-technických možností riešia sa všetky aglomerácie nad 10 000 EO a všetky aglomerácie nad 2 000 EO. Ostatné

¹⁸ V Pláne rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) sú v tab. Č. 13 a 14 stanovené aglomerácie v členeí podľa okresov a podľa veľkostných skupín

aglomerácie (obce) nespádajúce do uvedených veľkostných kategórií sa riešia priebežne, postupne a individuálne.

Plán rozvoja verejných kanalizácií rešpektuje ekologicko – technické kritéria, ktoré sú charakterizované nasledovne:

Environmentálne kritériá

- **veľkosť zdroja komunálneho znečistenia** (množstvo vyprodukovaného znečistenia a jeho vplyv na životné prostredie najmä povrchové a podzemné vody, počet EO, veľkosť územia s koncentrovanou a rozptýlenou zástavbou),
- **požadovaná miera ochrany recipienta** (dostupnosť vhodného recipienta, prietokové pomery, najmä Q_{min} , Q_{max} , situovanie ČOV, množstvo čistených odpadových vôd, uplatnenie emisno-imisného princípu, zvýšená ochrana recipientov, ktoré slúžia alebo sú potenciálne uvažované ako zdroje pitných vôd, ochrana podzemných zdrojov vôd používaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva nachádzajúcich sa v alúviách riek, situovanie kanalizačného systému v CHVO, vodných útvarov v zlom a veľmi zlom ekologickom stave a nedosahujúcich dobrý chemický stav, ochrana liečivých a minerálnych vôd, zvýšená citlivosť recipientov na nutrienty, transport nuriťentov do nižších častí povodí),
- **požadovaná kvalita vyčistených vôd** (vychádzajúc zo stavu vodného útvaru uplatnenie zodpovedajúcej technológie čistenia odpadových vôd, koncepcie odkanalizovania, uplatnenie emisno-imisného princípu),
- **ochrana vodných útvarov podzemných vôd** (voľba kanalizačného systému, jednotná alebo delená kanalizačná sústava, nakladanie s povrchovými vodami, vylúčenie exfiltrácie odpadových vôd, individuálne spôsoby nakladania s odpadovými vodami a pod.),
- **ochrana územia a environmentálny vplyv a dopad na dotknuté územie.**

Technické kritériá (s absolútnou a relatívnou výpovednou hodnotou postihujúcou ekonomický aspekt):

- rozdiel medzi existujúcou a požadovanou úrovňou čistenia odpadových vôd z daného zdroja znečistenia,
- súčasný stav pripojenia obyvateľov na verejnú kanalizáciu,
- technický stav existujúcej kanalizačnej infraštruktúry,
- možnosti integrácie existujúcej kanalizačnej infraštruktúry do budúceho kanalizačného systému.

Ciele rozvoja verejných kanalizácií

Vymedzenie konkrétnych cieľov rozvoja verejných kanalizácií v Trenčianskom kraji je v súlade s Plánom rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenska, v ktorom sú vytýčené nasledovné výhľadové ciele (do roku 2021):

I. Prioritná realizácia kanalizačných stavieb

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách väčších ako 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd väčších 10 000 EO,
- výstavba, rozšírenie, rekonštrukcia a zvýšenie kapacity stokových sietí v

aglomeráciách od 2 000 do 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd od 2 000 do 10 000 EO,

- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie,
- výstavba stokových sietí a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

II. priebežná realizácia kanalizačných stavieb

- priebežné budovanie, rozširovanie a zvyšovanie kapacity stokových sietí a čistiarní odpadových vôd vo všetkých obciach SR (mimo obcí spadajúcich pod Národný program pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS).

Návrh opatrení

Z uvedeného vyplývajú požiadavky realizácie nasledovných opatrení:

V okrese Bánovce nad Bebravou:

- Modernizácia, rozšírenie a intenzifikácia jestvujúcej ČOV Bánovce n. Bebravou, vybudovanie kanalizácií v obciach Horné Naštice, m. č. Malé Chlievany, Dolné Ozorovce, Horné Ozorovce s napojením na ČOV Bánovce nad Bebravou.
- Chudá Lehota – rozšírenie kanalizácie a ČOV
- Uhrovec – rozšírenie kanalizácie

V okrese Ilava:

- Rozšírenie a intenzifikácia ČOV Dubnica nad Váhom (realizovaná v roku 2015). Vybudovanie kanalizačných zberačov od obcí Ladce, Košeca, Ilava po Dubnicu nad Váhom s čistením odpadových vôd z týchto obcí na centrálnej ČOV Dubnica nad Váhom.
- Rozšírenie kanalizácie v sídlach Ilava – Klobušice, Dubnica – Prejta, Nová Dubnica – Kolačín,
- Odkanalizovanie obce Pruské a Bohunice, na navrhovanú ČOV Pruské. Vo výhľade je možné uvažovať s pripojením obcí Červený Kameň (má v súčasnosti vlastnú ČOV), Mikušovce a Tuchyňa,
- Odkanalizovanie obcí Borčice, Bolešov, Kameničany, Slavnica, na ČOV Nemšová

V okrese Myjava:

- Intenzifikácia ČOV Brezová pod Bradlom (v súčasnosti už realizovaná)
- Intenzifikácia ČOV Krajné a vybudovanie kanalizácií v obciach Kostolné, Podkylava, Hrachovište, Vaďovce, Višňové.

V okrese Nové Mesto Nad Váhom:

Realizácia investičného projektu TVK a.s. „Intenzifikácia ČOV a odkanalizovanie v Trenčianskom regióne“, ktorý predstavuje:

- intenzifikácia čistiarne odpadových vôd: ČOV Nové Mesto nad Váhom (realizované)

v roku 2016),

- výstavba a rekonštrukcia kanalizačných systémov mesta Nové Mesto nad Váhom,
- Dobudovanie kanalizácie v obciach Podolie, Pobedim, Očkov s čistením odpadových vôd na ČOV Piešťany.
- obec Moravské Lieskové napíjiť na ČOV Nové Mesto nad Váhom, vrátane kanalizácie Dolné Srnie
- Intenzifikácia ČOV Stará Turá (*realizovaná v roku 2016*)
- Podľa „Plánu rozvoja verejných vodovodov kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja (aktualizácia 2013) tvorí obec Považany aglomeráciu spolu s obcami Potvorice a Horná Streda. Obec Považany (spolu s TVK a.s.) navrhuje zmenu, ktorá predstavuje: po vybudovaní kanalizácie v obci odvádzať odpadové vody na ČOV Nové mesto nad Váhom.

V okrese Partizánske:

- Rozšírenie a intenzifikácia ČOV Partizánske , vybudovanie kanalizácií v obciach Malé Kršteňany, Pažiť, Brodzany, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce, Kolačno, Malé Uherce, a m. č. Malé a Veľké Bielice s odvádzaním a čistením odpadových vôd na ČOV Partizánske, (výhľadovo napojenie obcí Skačany a Hradište).
- Odkanalizovanie obce Žabokreky na ČOV Partizánske,
- Intenzifikácia ČOV Chynorany,
- Výstavba ČOV Nadlice,
- Dobudovanie kanalizácie v obci Bošany s napojením na ČOV Topoľčany v Nitrianskom kraji.

V okrese Považská Bystrica:

- Vybudovanie kanalizácie v obciach Jasenica, Papradno, Brvnište, Prečín, Stupné, s čistením odpadových vôd na ČOV Považská Bystrica.
- Vybudovanie kanalizácie v obciach Marikovskej doliny: Dolná Mariková, Hatné, Udiča s čistením odpadových vôd na novej ČOV situovanej pod obcou Udiča.
- Dobudovať kanalizácie v Sádočnom a Čelkovej Lehote a vybudovať prepojenie kanalizácií do Domaniže. Jedným z dôvodov odkanalizovania tohto regiónu je aj ochrana vodných zdrojov Domaniža – Sádočné o výdatnosti 240 l/s.
- Dobudovanie kanalizácie v obci Pružina a pripojenie obce Ďurďové - ochrana vodných zdrojov Pružina

V okrese Prievidza:

- Rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Prievidza a vybudovanie kanalizácií v obciach Cigeľ, Kanianka, Kocurany, Koš, Lazany, Malá Čausa, Nedožery - Brezany, Opatovce nad Nitrou, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Sebedražie, Vyšehradné, Malinová, Kľačno a odvádzanie odpadových vôd do stokovej siete miest Prievidza a Bojnice s čistením na spoločnej spádovej ČOV Prievidza.
- Intenzifikácia ČOV Handlová a rekonštrukcia kanalizácie, vrátane napojenia obcí Chrenovec - Brusno, Jalovec, Lipník, Ráztočno, Veľká Čausa,
- Výstavba samostatných ČOV pre obce Oslany a Čereňany,

- Výstavba ČOV a kanalizácie v obci Nirianske Pravno,

V okrese Púchov:

- Intenzifikácia ČOV Púchov (realizovaná v roku 2015), ČOV Beluša a dobudovanie kanalizácie v mestských častiach mesta Púchov a vybudovanie kanalizácie v obciach, (Dohňany, Streženice, Dolné Kočkovce realizované 2015) Mestečko, Záriečie
- Dobudovanie ČOV a kanalizácie Beluša a napojenie obcí Visolaje, Sverepec, Slopná, Horný a Dolný Lieskov,
- Odkanalizovanie obcí Lednické Rovne a Dolná Breznica do jestvujúcej ČOV Lednické Rovne.

V okrese Trenčín:

Realizácia investičného projektu TVK a.s. „Intenzifikácia ČOV a odkanalizovanie v Trenčianskom regióne“, ktorý predstavuje:

- intenzifikácia čistiarní odpadových vôd: ČOV Trenčín – ľavý breh, ČOV Trenčianska Teplá, ČOV Trenčianske Stankovce (realizované v roku 2016)
- výstavba a rekonštrukcia kanalizačných systémov miest Trenčín, Trenčianska Teplá, a vybudovanie nových kanalizačných systémov v obciach:
- Omšenie, Zamarovce (realizované v roku 2016), Veľké Bierovce, Opatovce,
- vybudovanie novej ČOV Ivanovce a vybudovanie kanalizácií v obciach Ivanovce, Melčice- Lieskové, Chocholná-Velčice a Adamovské Kochanovce (realizované v rokoch 2015 – 2016), okrem obce Štvrtok nad Váhom
- Vybudovanie kanalizácie v obci Drietoma (realizované) s prepojením na kanalizáciu obce Kostolná- Záriečie a čistením odpadových vôd na ČOV Trenčín – pravý breh
- Intenzifikácia ČOV Nemšová a odkanalizovanie obcí Horná Súča, Dolná Súča, Skalka nad Váhom , Hrabovka s čistením odpadových vôd na ČOV Nemšová - pripravený projekt RVS VV s.r.o. „Odkanalizovanie mikroregiónu Vlára – Váh a intenzifikácia ČOV Nemšová“.

2.15 Energetika

Kapitola 2.15 sa mení

Pre územie Trenčianskeho kraja bol v roku 2015 vypracovaný dokument „Akčný plán udržateľného energetického rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2020 (SEAP)“ Podľa vyššie uvedeného dokumentu, v rámci Energetickej koncepcie Trenčianskeho samosprávneho kraja bol stanovený všeobecný cieľ, ktorý pozostáva z troch sekundárnych cieľov. Z týchto cieľov vyplývajú jednotlivé priority, na základe ktorých je nevyhnutné realizovať viaceré opatrenia. Všeobecný cieľ dodávky energie z obnoviteľných zdrojov a efektívnejšie riadenie spotreby energie v súlade s princípmi trvalo-udržateľného rozvoja TSK je postavený na týchto troch cieľoch:

- dostupné, spoľahlivé a diverzifikované dodávky energie, čo najvyššie využívanie lokálne dostupných energetických zdrojov,

- efektívna, dobre plánovaná a riadená výroba a spotreba tepla, elektriny či plynu,
- znižovanie súčasnej úrovne emisií škodlivých znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov zo spaľovania fosílnych palív a celkové zvyšovanie kvality ovzdušia.

Priority, ktoré vyplývajú z definovaných cieľov sú:

- podpora efektívneho hospodárenia s energiami v objektoch TSK,
- podpora efektívneho využívania energie v súčasných aj nových budovách,
- efektívna výroba tepla a energie,
- podpora využívania obnoviteľných a druhotných zdrojov energie.

Trenčiansky kraj je na energetické siete republiky zapojený sústavou 110 kV vedení odvinutých z nadradených uzlov Križovany, Bošáca, Bystričany, Považská Bystrica, Senica. Spoľahlivosť zásobovania sa ešte zvýši dostavbou trafostanice 400 kV/110 v Bošáci o druhú transformáciu 400/110 kV a s jej južným prepojením na úrovni 110 kV, s výhľadovou trafostanicou 400/110 kV Považská Bystrica spolu s prívodmi 400 kV a s plánovanou prestavbou trafostaníc Bystričany na 400/110 kV.

Z hľadiska zásobovania plynom sa kraj opiera o VTL plynovody DN500 PN63 a DN300 PN25 prechádzajúce územím.

Infraštruktúru, ktorá utvára optimálne podmienky pre zabezpečenie súčasných ako aj výhľadových potrieb predstavujú najmä tieto zariadenia:

- významné elektroenergetické uzly napájané sústavou vedení VVN - 110 kV
- väzba na sústavu vodných elektrární nachádzajúcich sa aj na území regiónu
- nadradený uzol 400 kV Bošáca, ktorý sa doplní o druhú transformáciu 400/110 kV, predstavujúcu perspektívu zvýšenia spoľahlivosti paralelnou spoluprácou so stanicou Križovany v dôsledku čoho bude možné posilniť existujúce stanice 110/22, respektíve zapojiť nové.
- plynovod VTL - DN500 PN63 (Považský) prechádzajúci regiónom s väzbou na tranzit, medzištátny plynovod ako aj na podzemné zásobníky zemného plynu
- dobre vybudovaná sieť VTL plynovodov s možnosťou jej rozvoja
- ťažba domáceho uhlia (novácko - handlovská panva), dobré podmienky pre dovoz uhlia.

V záujme bezpečnosti a spoľahlivosti zásobovania však treba realizovať pre hlavné zdroje energie zásadu všeobecne platnú v energetike a to zásobovanie aspoň z dvoch zdrojov. Toto opatrenie sa týka najmä zemného plynu.

2.15.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Kapitola 2.15.1.1 až 2.15.1.3 sa nemenia

Kapitola 2.15.1.4 sa mení

2.15.1.4 Návrh

Z hľadiska výroby a zásobovania elektrickou energiou návrh ZAD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v súlade s požiadavkami SEPS a.s. uvažuje s nasledovným rozvojom:

- Koridor existujúceho VVN 220 kV V274 Križovany - Bystričany, sa navrhuje rekonštruovať na 2x400kV vedenie zvlášť vysokého napätia (ZVN), pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55m na 80m vrátane ochranného pásma. Pre stavbu bolo ukončené stavebné konanie.
- Koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile Bystričany -Horná Ždaňa. Pre stavbu prebieha územné konanie.
- Koridor existujúceho vedenia VVN 220kV V270 Považská Bystrica - št. hranica SR/ČR (Lískovec) sa navrhuje pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN, pričom sa koridor rozšíri zo súčasných 55m na 80m vrátane ochr. pásma
- V súvislosti s pripravovanou likvidáciou sústavy 220kV plánuje SEPS vybudovať novú elektrickú stanicu Považská Bystrica s transformáciou 400/110 kV s umiestnením v novej lokalite. Novovybudovanú elektrickú stanicu Považská Bystrica sa plánuje pripojiť do sústavy 400kV zaslučkovaním vedenia V495 Bošáca-Varín a novým medzištátnym vedením 2x400 kV ZVN medzi SR a ČR. Lokalitu presného umiestnenia novej elektrickej stanice 400/110kV Považská Bystrica určí až územnotechnická štúdia, ktorá je v súčasnosti v štádiu prípravných prác.
- Koridor 220kV vedenia VVN V275 Bystričany-Považská Bystrica sa navrhuje perspektívne rekonštruovať na 2x400kV vedenie, pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55m na 80m vrátane ochranného pásma.

2.15.2 Zásobovanie zemným plynom

Kapitola 2.15.2 sa mení

V riešenom území VÚC sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D:

- VTL plynovod DN500 PN63 (OP dop 6,3 MPa), ktorý vedie Považím (Špačince – Nové Mesto nad Váhom – Považská Bystrica) a je pripojený z tranzitného plynovodu pri trasovom uzávere TU39 pri Špačinciach, severne od Trnavy,
- VTL plynovod DN300 PN25 (OP do 2,5 MPa), ktorý je pripojený na medzištátny plynovod DN700 PN55 (OP do 5,5 MPa) cez prepúšťaciu stanicu pri Červeníku severne od Leopoldova (Červeník – Nové mesto nad Váhom – Púchov),
- VTL plynovod DN300 PN25 (OP do 2,5 MPA), ktorý je pripojený na medzištátny plynovod DN700 PN55 cez prepúšťaciu stanicu Ľudovítova (južne od Výčap - Opatoviec), vedúci v trase Topoľčany - Partizánske - Nováky - Prievidza s prepojením na Martin,
- VTL plynovod DN500 PN25 (OP do 4,0 MPa), Jablonica – Senica, ktorý je pripojený na prepoj medzi tranzitným plynovodom (2xDN700 PN63) a medzištátnym plynovodom DN700 PN55) cez prepúšťaciu stanicu Jablonica,
- pokračovanie vyššie uvedeného plynovodu dimenziou DN300 do Myjavy (Zemanovci), ktorý je prepojený s považským plynovodom dimenziou DN200 PN25 (OP do 2,5 MPA) v Novom Meste nad Váhom,
- VTL plynovod DN500 PN63 (OP do 6,3 MPA) slúži na posilnenie VTL plynovodu DN300 PN25, ale aj na priame pripojenie odberateľov. K tomuto účelu slúžia prepúšťacie stanice Považany (Mošovce) a Považská Bystrica (Sverepec).

Pre zásobovanie kraja ďalej slúžia tieto najvýznamnejšie plynovody odvinuté od základných plynovodov:

V západnej časti kraja

- DN200 PN25 - Nové Mesto - Bzince pod Javorinou - Stará Turá - Myjava
- DN100 PN25 – Myjava – Vrbovce – smer (ČR)
- DN100 PN25 - Bzince pod Javorinou - Moravské Lieskové
- DN200 PN25 - Piešťany – Vrbové
- DN150 PN25 – Nová Dubnica - Trenčianske Teplice
- DN100 PN25 – Nemšová - H. Srnie
- DN300 PN25 – Nemšová – Nemšová Váh
- DN200 PN25 - Beluša - Púchov

Vo východnej časti kraja

- DN300 PN25 - Nedožery (Brezany) - Handlová - Žiar n/Hronom
- DN150 PN25 - Z. Kostoľany - D. Vestenice
- DN200 PN25 - Chynorany - Bánovce nad Bebravou
- DN150 PN40 - Bánovce nad Bebravou (Malé Chlievany) – Svinná

Z uvedených plynovodov sa napájajú regulačné stanice na STL. Niektoré sídla sú napojené na STL zo susednej obce, kde sa nachádza RS.

Tab. 134 Počet plynofikovaných obcí podľa okresov

Okres	Počet obcí	Počet plynofikovaných obcí r. 1997		Počet plynofikovaných obcí r. 2016		Počet neplynofikovaných obcí	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bánovce n. B.	43	18	42,0	30	69,8	13	30,2
Ilava	21	10	50,0	17	80,9	4	19,0
Myjava	17	7	41,1	11	64,7	6	35,3
Nové Mesto n. V.	34	18	53,0	31	91,2	3	8,8
Partizánske	23	16	69,6	20	86,9	3	13,0
Považská Bystrica	28	9	32,2	17	60,1	11	39,3
Prievidza	52	37	71,0	46	88,5	6	11,5
Púchov	21	6	28,6	10	47,6	11	52,4
Trenčín	34	20	46,0	34	91,9	3	8,8
Trenčiansky kraj	276	141	48,2	216	78,3	60	27,7

Zdroj: SPP 2016

Pri porovnaní počtu plynofikovaných obcí v roku 1997 a roku 2016 je evidentné celkové zvýšenie počtu plynofikovaných obcí v rámci celého kraja o 30,1 %, pričom k najväčšiemu rozšíreniu počtu plynofikovaných obcí došlo do roku 2010.

2.15.2.1 Návrh

Z hľadiska zásobovania územia kraja zemným plynom v návrhu ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v súlade so zámermi SPP sa nepredpokladá s novými projektmi zásobovania plynom. Koncepcia zásobovania plynom sa orientuje prevažne na zabezpečenie rekonštrukcií na existujúcich zariadeniach vo vlastníctve SPP-D. Ide hlavne o nasledovné projekty na území jednotlivých okresov kraja:

Okres Bánovce nad Bebravou

- Časť obce Uhrovec
- Časť obce Rybany

Okres Ilava

Časť mesta Dubnica nad Váhom

Časť obce Košeca

Okres Myjava

Časť mesta Myjava (Turá Lúka)

Okres Nové Mesto nad Váhom

Časť mesta Nové Mesto nad Váhom

Časť mesta rekonštrukcia Stará Turá

Časť obce Čachtice

Okres Partizánske

Časť obce Žabokreky nad Nitrou

Okres Považská Bystrica

-

Okres Prievidza

Časť mesta Prievidza

Časť mesta Handlová

Okres Púchov

-

Okres Trenčín

Časť mesta Trenčín

Časť obce Horné Srnie

Časť mesta Nemšová (Kľúčové)

2.15.3 Zásobovanie teplom

Kapitola 2.15.3 sa nemení

2.15.4 Obnoviteľné zdroje energie

Kapitola 2.15.4 sa nemení

2.16 Telekomunikácie a pošta

Kapitola 2.16 sa nemení

2.17 Komplexné hodnotenie navrhnutého riešenia, najmä environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Kapitola 2.17 sa nemení

2.18 Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu pre navrhovaný urbanistický rozvoj

Kapitola 2.18 sa mení. Dopĺňa sa o podkapitolu 2.18.4

2.18.4 Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

V rámci Zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu posudzované na 3 líniových objektoch dopravnej infraštruktúry – cyklistických komunikácií regionálneho a nadregionálneho významu, pričom označenie lokalít je od 301 - 303.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v zmenách a doplnkoch č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja je spracované v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované v nasledovnej tabuľke podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, príslušným katastrálnym územím, rozlohou, navrhovaným funkčným využitím, BPEJ a vykonanými hydromelioračnými zariadeniami.

Osobitým predpisom je nariadenie Vlády SR č. 58/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje základná sadzba odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, výška odvodu, spôsob platenia odvodu, splatnosť odvodu a oslobodenie od odvodu.

Treba zdôrazniť, že výmery odnímaných plôch, ako i skupiny BPEJ, ktoré pre potreby tejto úlohy poskytol Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave, sú generalizované a zodpovedajú mierke grafickej časti, ktorá sa vyhotovila v mierke 1:50 000.

Pôdne a klimatické pomery na jednotlivých lokalitách odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú veľmi rôznorodé a sú vyjadrené v skupine BPEJ od 1 -9.

Charakteristika jednotlivých lokalít odňatia poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu je uvedená v nasledujúcej tabuľke Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na jednotlivých lokalitách zmien a doplnkov č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja

Žiadateľ: Trenčiansky samosprávny kraj
 Spracovateľ: AŽ PROJEKT, s r.o., Bratislava
 Kraj: Trenčiansky
 Dátum: 30. 5. 2017

Tab. 135 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP		Užívateľ poľného sp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
201a	Vážska cyklistická komunikácia	Adamovské Kochanovce, Beckov, Beluša, Hloža-Podhorie, Brunovce, Mikšová, Dubnica nad Váhom, Prejta, Horná Streda, Ilava, Klobušice, Ivanovce, Beckovská Vieska, Kočovce, Kostolná-Záriečie, Košeca, Ladce, Horenice, Melčice, Zemianske Lieskové, Nemšová, Nimnica, Nová Ves nad Váhom, Nové Mesto nad Váhom, Opatovce, Plevník-Drienové, Potvorice, Považany, Milochoch, Orlové, Podvažie, Považská Bystrica, Považská Teplá, Považské Podhradie, Šebešťanová, Nosice, Púchov, Streženice, Dobrá, Trenčianska Teplá, Trenčianske Bohuslavice, Rozvadze, Kubrá, Opatová, Trenčianske Biskupice, Trenčín, Zlatovce, Veľké Bierovce	60,55	27,62	2 3,57 3 4,25 4 2,71 5 0,62 6 8,85 7 1,47 8 2,26 9 3,89	FO/PO	-	
302	Cyklistická komunikácia Nemšová – Trenčín a Bevlava	Horné Srnie, Klúčové, Ľuborča, Nemšová, Skala, Skalská Nová Ves, Újazd, Trenčianska Teplá, Opatová, Orechové, Trenčín, Zamarovce	7,95	5,37	4 0,04 6 2,40 9 2,92	FO/PO	-	
303	Hornonitrianska cyklistická komunikácia	Bojnice, Malé Bošany, Veľké Bošany, Brodzany, Bystričany, Chalmová, Vieska, Čereňany, Handlová, Brusno, Chynorany, Jalovec, Malé Kršteňany, Malé Uherce, Nováky, Opatovce nad Nitrou, Oslfany, Malé Bielice, Partizánske, Veľké Bielice, Pažiť, Práznovce, Prievidza, Ráztočno, Veľká Čausa, Zemianske Kostofany, Žabokrekry nad Nitrou	37,08	19,76	0 0,07 2 5,45 3 2,60 4 0,72 5 1,75 6 5,76 7 1,33 8 0,64 9 1,44	FO/PO	-	
	Trenčiansky kraj		105,58	52,75	0 0,07 2 9,02 3 6,86		-	

P. č.	Funkčné využitie	Katastrálne územie	Výmera lokality celkom [ha]	Predpokladaná výmera PP		Užívateľ poľného sp. pôdy	Vykon. hydrom. zariadenia	Poznámka
				Záber celkom [ha]	Z toho skupiny BPEJ [ha]			
					4	3,48		
					5	2,37		
					6	17,01		
					7	2,79		
					8	2,91		
					9	8,25		

2.19 Návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany

2.19.1 Obrana štátu

V rámci oblasti obrany štátu sú riešené všetky zariadenia špecializovanej štátnej správy na území Trenčianskeho kraja. Medzi špecializované zariadenia obrany štátu sú zaradené zariadenia Ministerstva vnútra SR a Ministerstva obrany SR.

V rámci organizačnej štruktúry pod Ministerstvo vnútra patria okrem policajného zboru aj zložky požiarnej ochrany a civilnej ochrany.

Pri spracúvaní ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, sa v plnej miere rešpektujú záujmy obrany štátu na území obce /mesta v tom zmysle, že sa nenarúšajú a zachovávajú zariadenia a plochy Armády SR na území obce /mesta, pričom ide o:

- zachovať všetky vojenské objekty v riešenom území a rešpektovať ich ochranné pásma,
- zohľadniť tieto skutočnosti pri riešení koncepcie dopravy na území Trenčianskeho kraja a pri obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie prihliadať na všetky aspekty akýchkoľvek zásahov, ktoré ovplyvňujú priestory a objekty dislokácie OS SR, ako i ich ochranné pásma na predmetnom území, zachovávať stále osobitné zariadenia v mostových konštrukciách a pozemných komunikáciách,
- pri realizácii jednotlivých stavieb v ÚPN VÚC TN kraja zabezpečiť prejazdnosť a obslužnosť v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie - 3,5 m, komunikácií:
 - D1 UAC11 v úseku od Nového Mesta nad Váhom po Považskú Bystricu
 - 1/9 UAC 12 v úseku Drietoma-Starý Hrozenkov štátna hranica po križovatku D1 s 1/9
- pri realizácii jednotlivých stavieb v ÚPN VUC TN kraja
 - na železničnej trati č. 120 Horná Streda-Plevník Drienové,
 - na železničnej trati č. 125 Púchov- Luky pod Makytou,
 - na železničnej trati č. 142 Trenčín-Chynorany,
 - na železničnej trati č. 145 Horná Stubňa-Prievidza
- zabezpečiť prejazdnosť týchto úsekov železničných tratí min. v jednej železničnej koľaji alebo núdzovú prevádzku s využitím obchádzkových železničných tratí a technických obmedzení,
- pri dopravných obmedzeniach na komunikáciách v miestach plánovaných stavieb v predmetnom území postupovať v súlade § 7 a § 24 ods. c) zákona č. 135/1961 Zb a vyhlášky FDMč. 35/1984, §10 ods. 6, písm. b),
- spracovať plán organizácie dopravy počas pripravovanej realizácie s obmedzeniami v úseku záberu navrhovaných stavieb v predmetnom území,
- začiatok a koniec plánovaných stavieb a dopravných obmedzení na území kraja

oznamovať priamo na Odbor vojenskej dopravy Úradu logistického zabezpečenia OS SR,

- zasielať PD pre všetky stavby zahrnuté v ÚPN VÚC TN kraja pre každý stupeň konania na vyjadrenie.

2.19.2 Civilná ochrana obyvateľstva

Civilná ochrana obyvateľstva je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu vymedzenom v zákone chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky pri mimoriadnych udalostiach a počas mimoriadnych situácií a na ten účel spolupracovať s obdobnými inštitúciami iných štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci.

Pôsobnosť Trenčianskeho samosprávneho kraja v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva

Určenie pôsobnosti samosprávneho kraja je vymedzené zákonom č. 42/1994 Národnej rady Slovenskej republiky o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Podľa uvedeného zákona samosprávny kraj v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti:

a) poskytuje obvodnému úradu v sídle kraja podklady potrebné na vypracovanie analýzy územia kraja

a podklady na vypracovanie plánov ochrany obyvateľstva z hľadiska možných mimoriadnych udalostí,

b) spolupracuje s orgánmi štátnej správy a obcami pri plánovaní a zabezpečovaní evakuácie na svojom území a utvára podmienky pri evakuácii na súčinnosť medzi samosprávnymi krajinami,

c) poskytuje obvodnému úradu v sídle kraja údaje o zariadeniach civilnej ochrany a spolupracuje s orgánmi štátnej správy a obcami pri plánovaní a riešení ukrytia obyvateľstva,

d) metodicky riadi a vykonáva prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc, ako aj prípravu na poskytovanie prvej pomoci v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním,

e) podieľa sa na preventívno-výchovnej a propagačnej činnosti v civilnej ochrane.

2.19.3 Požiarna ochrana

Z hľadiska ochrany pred požiarmi ZaD č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja prispievajú k zlepšeniu ochrany obyvateľstva najmä:

- návrhom komunikačného systému ciest v riešenom území vytvára možnosť dopravnej obsluhy, a teda aj prístupu pre hasičskú techniku, do všetkých jeho častí. Uvedené požiadavky sa zohľadňujú pri riešení dopravy a dopravnej infraštruktúry, ktorej sa venuje v samostatnej časti tohto dokumentu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi vykonáva požiarny dozor podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Pri zmene funkčného využívania územia musia byť požiadavky vyplývajúce zo záujmov ochrany pred požiarmi riešené v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii a Vyhlášky 307/2007 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 28. júna 2007, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Pri navrhovaní stavieb a zariadení je potrebné rešpektovať platné technické normy SR, ako aj špecifické pokyny a usmernenia:

- Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) v Trenčíne, ktoré prostredníctvom

Oddelenia požiarnej prevencie riadi vo svojich územných obvodoch výkon štátnej správy (vykonáva štátny požiarny dozor, posudzuje dokumentáciu stavieb, ktorú si vyhradí z hľadiska osobitného hospodárskeho, spoločenského alebo kultúrneho významu, resp. dokumentáciu tuzemských technologických zariadení, ktorá ako celok nepodlieha posúdeniu zhody podľa osobitných predpisov, zúčastňuje sa na územných, stavebných a kolaudačných konaniach),

- Okresných riaditeľstiev HaZZ v príslušných okresoch, ktoré organizačne podliehajú Krajskému riaditeľstvu HaZZ v Trenčíne.

Hlavnou náplňou činnosti Okresného riaditeľstva HaZZ je najmä zabezpečovanie úloh súvisiacich so zdolávaním požiarov, s poskytovaním pomoci a s vykonávaním záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách a pri poskytovaní pomoci pri iných mimoriadnych udalostiach.

Plnenie požiadaviek vyššie uvedených legislatívnych dokumentov je overované v rámci príslušných územných a stavebných konaní.

Požiarnu ochranu zabezpečujú príslušníci Hasičského a záchranného zboru ako aj zamestnanci a členovia hasičských jednotiek.